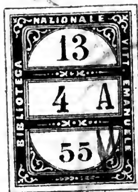
Tomo Unico

N° 2 R2.

13 – 19. 6. 20.

SUMMA
EXHIBENS
PAPÆ ET CONCILII
QUOAD SUPERIORITATIS
prærogativam inter se comparationem

EX
OCCASIONE QUATUOR
CLERI GALLICANI PROPOSITIONUM Anno 1682. in Parisiensi Ecclesiastico Conventu editarum

ADVERSUS
LUDOVICUM ELLIES DU PIN
Sacræ Facultatis Theologicæ Parisiensis Doctorem Vindicatam

AB

Authore Jnextinctæ sacrosancti
CONCILIJ
TRIDENTINI VERITATIS

Cum Facultate Superiorum.

ANNO CHRISTI 1688.

ARTICULUS II.

De superioritate Papæ supra Con- Concilium, vel econtra.

Clerus Gallicanus in præinsinuato Conventu Parisiensi, hanc tulit declarationem: *Sic autem inest Apostolicæ Sedi, ac Petri Successoribus, Christi Vicarijs, rerum spiritualium plena potestas, ut simul valeant, atq; immota consistant sanctæ Oecumenicæ Synodi Constantiensis à Sede Apostolica comprobata, ipsóque Romanorum Pontificum, ac totius Ecclesiæ usu confirmata, atque ab Ecclesia perpetuâ religione custodita decreta de authoritate Conciliorum Generalium, quæ Sessione* 4. &5. *continentur. Nec probantur à Gallicana Ecclesia, qui eorum Decretorum, quasi dubiæ sint authoritatis, ac minùs approbatæ, robur infringunt, aut ad solum schismatis tempus Concilij dicta detorquent.* 1.

Non desunt ex Auctoribus novissimè scribentibus adversùs hanc Cleri Gallicani declarationem, qui aliquam in ea contradictionem animadvertant. Quomodò enim, inquiunt, Apostolicæ Sedi, ac Petri Successoribus 2. *Pag. 208. col. 2. à n. 1.*

bus

bus, Christi Vicarijs, rerum spiritualium plena inest potestas, si etiam extra tempus schismatis, subijciantur Concilio Generali?

3. Verùm Auctor *Inextinctæ sacri Concilij Tridentini Veritatis* talem facit reflexionem. Constat, inquiens, ex ipsismet ejus Gallicani Articuli verbis, non esse difficultatem in his, quæ sunt *Iuris*, dum decreta illa dicuntur non aliter immota subsistere, nisi quatenus approbata sunt à Sede Apostolicâ, ipsoque Romanorum Pontificum, ac totius Ecclesiæ usu confirmata fuêre. Quare tota difficultas versatur in hoc, quod est *Facti*, an scilicet decreta illa ita se extendant ultra schismatis tempus, *ut quoad istam extensionem*, obtineant robur & approbationem Sedis Apostolicæ, utpote per cujus characterem, Christi in Concilio *vicariè* repræsentativum, Synodus Oecumenica infallibili Spiritûs sancti assistentiâ munita, *formaliter* subsistit?

4. Hâc equidem dicti Auctoris reflexione pro nunc habitâ in suspenso, præsentis difficultatis accuratiorem disquisitionem summariè faciemus per sex capita, in quorum primo *quæstionis hujus quasi centrum eruetur ex naturâ Concilij Oecumenici, & vicissim ex Oecumenici Papatûs essentiâ.* In *secundo* capite ex sacris Litteris, & testimonijs Conciliorum generalium, & actis historiarum Ecclesiasticarum discutietur *vel Papæ supra Concilium, vel Synodi Oecumenicæ supra Papam superioritas*, ubi etiam examina-

nabitur; *Vtrùm à Concilio ad Papam, vel econtra à Papa ad Concilium detur appellatio.* In capite *tertio* expendentur decreta Concilij Constantiensis *Sess. 4. & 5.* edita *circa Concilij superioritatem.* In *quarto* capite elidentur Ludovici Ellies Doctoris Parisiensis argumenta, *quibus probare nititur Concilij supra Papam superioritatem.* In *quinto* capite diluentur dicti Elliesij exceptiones, quas opponit fundamentis ostendentibus *Papæ supra Concilium authoritatem.* In *sexto* capite discutientur, quæ idem Elliesius digessit circa *præinsinuata Concilij Constantiensis Decreta.*

Caput I.

Præsentis quæsiti centrum eruitur ex naturâ Concilij Oecumenici, & vicissim ex Oecumenici Papatûs essentiâ.

Auctor *Regalis Sacerdotij lib. 2. §. 1. n. 2.* sequentes tres conditiones Concilij Oecumenici adstruit. *Prima* est, ut Summi Pontificis mandato, vel approbatione fiat Concilium. *Cap. 1. 2. ac sequentibus. dist. 17.* *Secunda* est, ut Concilio Pontifex per se, vel Legatos suos intersit. *Cap. 2. & 6. cit. dist. 17.* *Tertia* est, ut evocatio Episcoporum sit generalis, nec ullus Episcopus, ex quacunque orbis parte adveniat, excludatur: alioquin Concilium non erit Generale, sed tantùm Provinciale, vel

1. *Pag. 213. n. 23. ac seq.*

Nationale; uti colligitur ex *capitulo 9. dist. 19.* Ubi tamen universi Episcopi Catholici fuêre vocati, licèt pauciores compareant, definiendi auctoritas manet penes præsentes, juxta Christi Domini promissum *Matth. 18. ubi duo, vel tres in nomine meo sunt congregati, ibi sum in medio eorum.* Quare non tam numerus Episcoporum facit Concilium Generale, quàm jus omnibus factum, suis votis concurrendi ad decreta Synodi Oecumenicæ. Quas proinde Concilij Oecumenici *substantiales* conditiones expendere, oportunissimum erit ex illius ratione *quidditativâ*, ac definitione *essentiali*.

§. I.

Ratio quidditativa *Concilij Oecumenici optimè reducitur ad hoc punctum, quòd sit* repræsentans universam Ecclesiam.

2. AD hoc intentum probandum, *primò* non parum deservit, quod D. Augustinus *Epist. 164.* ait, ordinem Episcoporum Romanorum, verè & salubriter numerari ab ipso Petro, eò quòd huic *totius Ecclesiæ figuram gerenti*, Dominus dixerit, *super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.* Nunquid enim per hoc clarè dicitur Petrus, utpote totius Ecclesiæ figuram gerens, esse *repræsentativè tota Ecclesia*? Nunquid

Pag. 214. n. 28.

illa

illa Christi verba ad Petrum, cum ordine ad Ecclesiæ, à portis inferi nunquam superandæ, statum perpetuum, prolata, contingunt quoque Petri Successores, adeò, ut in his, nempe quovis legitimo Romano Pontifice, subsistat jam illa prærogativa, secundùm quam sit totius Ecclesiæ figuram gerens, seu repræsentans universalem Ecclesiam? Num verò hinc inferre licet, illum Concilij Generalis titulum, quòd *sit repræsentans universam Ecclesiam*, derivari ex charactere Pontificiæ Christi Vicariæ auctoritatis, ceu formâ *essentiali* Concilij quà Oecumenici?

Ad hujus posterioris quæsiti resolutionem pro *secundo* perquàm accommoda est sequens distinctio. Nempe cùm Ecclesia sit unum corpus Hierarchicum, utique non *acephalum*, ideo in ejus Capite repræsentatur universa Ecclesia, quoad plenitudinem Vicariæ à Christo acceptæ potestatis, cujusmodi tamen auctoritas derivatur *participativè* in quarumlibet particularium Ecclesiarum, ceu unius corporis Hierarchici membrorum, Episcopos. Unde in hujusmodi corpore Hierarchico eatenus est repræsentatio totius Ecclesiæ *quoad potestatem gubernativam*, ut in Summo Pontifice sit tanquam in Capite, in reliquis autem Episcopis, tanquam membris illi Capiti subordinatis. Si proinde Caput cum membris in Concilio Oecumenico conveniat, tunc *absolutè* dicere licet, ejusmodi Synodum repræsentare univer-

5. *Ibi n. 29.*

ſam Eccleſiam, ceu corpus politicum, ſive myſticum, conſtans ex capite & membris Hierarchicis huic ſubordinatis. Si verò (dum præſertim Eccleſia eſt Capite deſtituta) Epiſcopi ex univerſa Eccleſia congregentur in Concilium, tunc in hoc eſt Eccleſia *repræſentativè*, non *abſolutè*, ſed cum addito *tacitè* ſaltem ſubintellecto, nempe *quoad corpus acephalum*: ipſe verò Summus Pontifex ita dici poteſt totius Eccleſiæ figuram gerere, ſeu repræſentare univerſam Eccleſiam, ut *tacitè* ſubintelligatur iſta repræſentatio convenire Papæ in virtute Capitis, ſeu Vicariæ Chriſti auctoritatis.

4. Huic diſtinctioni conformiter, oportet, pro *tertio* diſcernere inter Concilij Oecumenici ſeu Generalis *materialem* & *formalem Generalitatem*. *Pag. 213. n. 26.* Ad illam equidem requiritur, ut evocatio Epiſcoporum ad Concilium ſit generalis, ita ut nullus prætereatur, ſeu ex quacunque orbis parte ad Synodum adveniens citrà cauſam legitimam excludatur: tametſi, quando plerique etiam Epiſcopi ſponte ſuâ abeſſent à Concilio univerſis Præſulibus indicto, adhuc ſubſiſtere poſſet illa *materialis* generalitas; juxta illud Chriſti Domini *Matth. 18.* aſſeverantis de Concilio Oecumenico, ſi *vel duo, vel tres in Nomine ſuo fuerint congregati, ſe fore in medio eorum.* Nunquid enim Concilium Hieroſolymitanum, cui auctoritate ſuâ Apoſtolicâ præerat Petrus, erat Oecumenicum, ad quod tamen haudquaquam vocati ſunt univerſi vel

Apo-

Apostoli, vel etiam Episcopi, per orbem tunc dispersi? Imò verò, si Concilio huic defuisset *materialis* generalitas, an propterea censendum non esset inter Generalia Concilia? Nam quia denominationes fieri solent ex formâ, nõ ex materiâ, nunquid Oecumenica, nempe Apostolica Petri auctoritas huic Synodo tribuebat suam *formalem* generalitatem, ex qua meritò dicendum sit generale?

Econtra pro *quarto* constat ex *tomo 1. Concilior. circa initium*, ultra illud Hierosolymitanum Concilium plures adhuc celebratas esse ab ApostolisSynodos, quarum uni alterive præcipuè extra Hierosolymam celebratæ, non potest *demonstrativè* ostendi, quòd Petrus interfuerit. Anne igitur, si Petri præsentiâ non intervenisset, sed Pauli, negare fas esset, talem Synodum Apostolicam fuisse Oecumenicam? Nunquid enim Paulus *Nomen Christi* ita præferebat coram Gentibus, & Regibus, & filijs Israel, ut ipsiusApostolica auctoritas esset generalis & Oecumenica? Quomodò igitur fieri potuisset, ut Concilio illi non importaret *formalem generalitatem* absque interventu Apostolicæ Petri auctoritatis? Quandoquidem igitur illa Christi Domini verba *Matth. 18.* ad Apostolos *universim & collectim*, eorumque adeò Successores, in Concilio aggregatos, prolata: *Quidquid alligaveritis, & quidquid solveritis &c.* ita importent Apostolicam, atque adeò Oecumenicam auctoritatem, ut hæc etiamnum

5. *Ibidem n. 27.*

per-

perduret in Synodis generalibus, quomodò generalitas illa *formalis* non æquè subsisteret in Concilijs generalibus absque interventu Petri per reliquos Apostolos celebratis? Imò ubi Concilium aliquod generale nomine Christi, seu Vicariâ Christi auctoritate fuit semel aggregatum, quomodò non jam ex se ipso, dum Summus Pontifex manum suam ab illo retraheret, illam absolutam & generalem ligandi & solvendi potestatem per Christum Concilio Oecumenico repromissam retineret? Atque in hoc se tenet centrum præsentis difficultatis: quod priusquàm penetremus, sequentia præmittere, oportet.

7. Pro *quinto* igitur lubeat hîc obiter expendere, *quomodò tum Constantiense, tum Basileense, tum novissimum Tridentinum Concilium dici possit generale ac Oecumenicum, repræsentans universam Ecclesiam?* Nempe Concilium Constantiense, dum nullus etiam erat certus Papa, fuerat in statu tendentiæ ad certum aliquod Ecclesiæ Caput constituendum. Quemadmodùm enim Corpus organicum etiam pro *priori*, formæ rationalis informationem *antecedente*, jam verè dici potest humanum, non quidem *absolutè*, sed cum *tacito* saltem addito *dispositivè & materialiter;* sic Synodus conflata ex totius orbis Christiani Episcopis, non adhuc equidem informata charactere Vicarij *nominis Christi*, subsistens tamen sub tendentiâ ad Vicariam Christi auctoritatem intra suum gremium recipiendam,

Cit. pag. 214. n. 30.

dam,

dam, ut ab ea ceu forma sua *essentiali* perficiatur, jam dici potest *materialiter* Oecumenicum, repræsentansque universam Ecclesiã, cum *intrinsecâ* habitudine ad *formalem* quoque *characterem* Vicariæ totam Ecclesiam *supereminenter* repræsentantis potestatis Apostolicæ, eatenus recipiendum, ut ex tunc *absolutè* appellanda sit Oecumenica, repræsentans universam Ecclesiam. Atque hoc modo habuit se generalis Synodus Constantiensis.

Econtra Synodus Basileensis, quantumvis à Summo Pontifice convocata, erat primitus Oecumenica, ex quo tamen legitimus Papa Apostolicæ auctoritatis suæ characterem ei subtraxit, cùm non tantùm non esset in dispositione ad eum recipiendum, sed per schisma à semet introductum, esset in dispositione contrariâ; ne quidem *materialiter* poterat ex tunc dici Oecumenica, seu repræsentans universam Ecclesiam, quippe cùm de essentiâ materiæ sit aptitudo ad formam sui perfectivam: ejusmodi verò ad Apostolicæ Christi Vicariæ auctoritatis formam recipiendam aptitudinis expers prorsus facta sit illa Basileensis Synodus, ex quo per schisma se avulsit à legitimo Pontifice. 8. *ibi n.* 31.

Denique extra omne dubium est, sacrum Concilium Tridentinum tam *materialiter*, quàm *formaliter* fuisse generale ac Oecumenicum. Sed hîc mirari quis posset, cur abstinere voluerit illo magnifico titulo, *repræsentans universam* 9. *Ibidem*

versam Ecclesiam? Verùm hujus ratio erat æquivocatio, quæ latêre poterat sub tali titulo, quo Concilium Constantiense utebatur, dum nullus adhuc erat certus Papa, nec adeò pro tunc informabatur Christi Vicario charactere, seu nomine, *essentiali* Concilij Oecumenici formâ: Synodus verò Basileensis per schisma à Summo Pontifice avulsa iniquè usurpabat ejusmodi titulum: à quo proinde Patres sacrosancti Concilij Tridentini consultius ducebant, abstineri.

§. II.

Concilium Oecumenicum rectè definitur Conventus Episcoporum ex toto Christiano orbe convocandorum, in paucissimo licèt numero comparentium, Apostolicâ, Christi Nomen *præferente, auctoritate informatus.*

10. PRimò in hac definitione sub *Christi Nomine* venire auctoritatem Apostolicam, evincitur etiam ex *Actorum cap. 9. v. 15.* ubi Dominus de Saulo ad se conversó dixit Ananiæ: *Vade, quoniam vas est electionis, ut portet nomen meum coram Gentibus & Regibus & filijs Israel.* Hisce namque verbis Christus Saulum sibi elegit in Apostolum, qui tanquam Legatus portaret *nomen suum.* Sub hoc igitur Christi *Nomine* intelligitur auctoritas Apostolica, Paulo destinata, ut, quemadmodùm Legatus cujuspiam

Pag. 214. n. 32.

piam Regis portat hujus nomen, quatenus ex commissione Regiæ auctoritatis in se transfusæ, peragit negotia sibi à Rege demandata; sic quia Apostoli, ipsomet Paulo attestante, *pro Christo fungebantur Legatione*, ideo portabant *nomen Christi*: sicque sub ipso Apostolicæ auctoritatis charactere præfertur *Christi nomen*.

Istud proinde *Nomen Christi* Apostolicæ auctoritatis characterem denotans, est forma Concilij Oecumenici per Christum sancita sub illis Christi Domini verbis *Matth. 18.* exaratis: *Vbi duo, vel tres congregati fuerint in Nomine meo, ibi sum in medio eorum.* At verò character auctoritatis Apostolicæ, postquàm Apostoli ex Ecclesia militante sunt translati in triumphantem Ecclesiam, in nullo alio de facto existit, quàm in Romano Pontifice. Quia igitur *Nomen Christi*, sub cujus charactere subsistit forma Concilij Oecumenici, importatur in auctoritate Apostolicâ, soli Petri Successori jam competente, idcircò absque hujus ceu formæ *essentialis* interventu, nequit ullum jam excogitari Concilium Oecumenicum. 11.

Pro *secundo* excipiet fortassis nonnemo: Episcopos esse Successores Apostolorum. Si ergo conveniant in uno generali Concilio, istud jam ex ipsis præferre characterem Apostolicæ auctoritatis, sicque portare *Nomen Christi*, posseque adeò constituere Concilium Oecumenicum. 12. *Pag. 215. n. 33. & 34.*

Verùm quis Catholicorum dicere ausit, 13.
singulis

ſingulis Epiſcopis competere Juriſdictionem Oecumenicam, ſe extendentem ad univerſum Orbem Chriſtianum, quæ extenſio propria eſt auctoritatis Apoſtolicæ? Succedunt Epiſcopi Apoſtolis, quoad *partem duntaxat Juriſdictionis* Eccleſiaſticæ, licèt *quoad ordinem conſecrationis Epiſcopalis* meritò dicantur Apoſtolorum Succeſſores, quatenus ſcilicet eodem cùm Apoſtolis potiuntur charactere Ordinis Epiſcopalis. In quo equidem charactere importatur *radicalis* quædam ſpiritualis erga Chriſtianos ſibi per Papam deſignandos Juriſdictionis exigentia, non ineptè dici ſolita *radicalis* Juriſdictio, quæ tamen minimè reduci poteſt in *actualis* Juriſdictionis ſtatum, niſi ex Summi Pontificis conceſſione; veluti D. Thomas *4. contra Gentes cap. 74. ratione 41.* eleganter nos edocet, *Chriſtum ſpecialiter promiſiſſe Petro: tibi dabo claves Regni Cælorum, ut oſtenderetur poteſtas clavium per eum ad alios derivanda, ad conſervandam Eccleſiæ unitatem.*

14. Pro *tertio* replicabit aliquis. Non ſolum Petrum, ſed univerſos Apoſtolos contingere illa Chriſti verba *Matth. 18.* prolata; *Quæcunque alligaveritis ſuper terram, erunt ligata & in Cælis, & quæcunque ſolveritis ſuper terram, erunt ſoluta & in Cælis.* At hiſce verbis contineri Oecumenicam Apoſtolicæ auctoritatis poteſtatem. Et licèt ipſiſſima illa verba, quatenus contingebant Apoſtolos *ſingillatim* ſpectatos, deſignarent in ipſis Apoſtolicam auctoritatem

per

per *modum Legationis*, cum ipsorum personis connexæ, nec adeò transferibilis in Episcopos seu Successores ipsorum. Nihilominùs eadem Christi verba noscuntur ex sacro contextu, prolata ad Apostolos *collectim* sumptos, sive in nomine Christi congregatos, sicque Concilium Oecumenicum conficientes, ut sic autem auctoritas illa Oecumenica eatenus persistit sub perpetuo Ecclesiæ statu, ut consequenter competat etiam Episcopis in unam Synodum Oecumenicam aggregatis. Quòd si ergo ista aggregatio semel facta sit *in nomine Christi*, sive Vicariâ Christi potestate, an non ex tunc Episcopi taliter congregati eatenus præferunt characterem Apostolicæ auctoritatis, distinctæ ab Apostolicâ Romani Pontificis auctoritate?

Verùm pro *quarto* lubens concedo, Concilio Oecumenico competere auctoritatem Apostolicam illis Christi Domini verbis *Matth. 18.* designatam, & Apostolis *collectim*, adeoque Synodo Oecumenicæ collatam, ut sic distinctam à Summi Pontificis Apostolicâ auctoritate. Nihilominùs *infrà sequenti §. 3.* demonstrabitur, eam Concilij Oecumenici auctoritatem Apostolicam minimè subsistere, nisi quà *indivisim* conjunctam cum Apostolica Petri Successoris auctoritate, nec adeò consistere posse Concilium Episcoporum, ex toto etiam orbe Christiano aggregatorum in statu Oecumenicæ Synodi, ubi id est avulsum ab unione sui 15.

cum

cum Apoſtolicâ Papæ auctoritate.

16. Videtur pro *quinto* inſtari poſſe: Quòd Epiſcopi etiam *ſingillatim* ſumpti præferant characterem Jurisdictionis à Chriſto, ſeu Spiritu ſancto *immediatè* acceptæ, juxta illud Pauli *Actorum 20.* dicentis, *Epiſcopos eſſe poſitos à Spiritu ſancto regere Eccleſiam Dei.* Hinc enim videtur evinci ab ipſomet Spiritu ſancto, adeoque divinitus convenire Epiſcopis poteſtatem gubernativam Eccleſiæ. Quidni ergo dixeris, ſi Epiſcopi ex univerſo Chriſtiano Orbe conveniant, eos in tale Concilium importare *nomen Chriſti,* conſiſtens in poteſtate gubernativâ Eccleſiæ?

17. Verùm illorum Apoſtoli verborum ſenſus ſalvatur, quatenus in ipſa Apoſtolicæ poteſtatis, quà ordinariæ in Succeſſores transferibilis, non niſi Petro conceſſæ, collatione ac inſtitutione, ſuberat præceptum Divinum de Ordine Hierarchico Eccleſiæ inſtituendo, atque adeò de creandis Epiſcopis, vocandiſque à Papa in partem ſuæ Paſtoralis ſolicitudinis. Quare ex vi hujus Divinæ inſtitutionis, *in actu quaſi ſignato* ſpectatæ, cujus executio eſt Papæ Divinitus præcepta, veriſſimè dicuntur Epiſcopi Divinitus poſiti à Spiritu ſancto ad regendam Eccleſiam Dei: licèt *in via executionis,* quoad *actualem ſcilicet poteſtatis in Eccleſia gubernativæ exercitè faciendam collationem,* eatenus dependeant à Papa, Petri Succeſſore, ut non niſi ex iſto *ſecundùm viam poteſtatis ordinariæ,* ex cæ-

Pag. 215. n. 35.

teris

teris autem Apostolis, *secundùm viam extraordinariæ duntaxat, & quasi personalis* (atque adeò cum ipsorum personis extinctæ) à Christo sibi *commissæ Legationis*, possit in quenquam Episcoporum esse, vel fuisse unquam derivata aliqua *actualis* Jurisdictio Ecclesiastica. Unde tantum abest, in Episcoporum, quantumvis ex toto Orbe Christiano confluentium, *materialiter generali* Conventu subsistere *Nomen Christi*, sive characterem Apostolicæ auctoritatis, quamdiu non intervenit Summi Pontificis Oecumenica auctoritas, seu Vicarium Christi nomen, ut proinde absque Papæ gratiosâ concessione, Episcopi ne jus quidem obtinere valeant, cum cæteris à Sede Apostolicâ jam confirmatis Præsulibus interveniendi Oecumenicæ Synodo.

Pro *sexto* urgebit fortassis aliquis. Cùm 18. fateamur, in cæteris ultra Petrum, Apostolis, non quidem per viam *ordinariæ* potestatis, sed per viam *extraordinariam* personalis *legationis*, substitisse Apostolicæ auctoritatis characterem, in vi cujus intra Ecclesiam portarent *Christi Nomen*; quidni Petro etiam non interveniente, potuisset à reliquis Apostolis celebrari Oecumenicum Concilium ex *Christi Nomine*, seu auctoritatis Apostolicæ charactere *formaliter* constitutum?

Verùm hoc etiam posito, cùm reliquorum 19. ultra Petrum, Apostolorum auctoritas Apostolica, utpote se habens per *modum Legationis*

personalis, exspirârit cum ipsorum personis; firmum adhuc subsisteret, saltem pro statu præsenti, impossibile esse, quòd character Concilij Oecumenici *formaliter* constitutivus, absque interventu Petri Successoris, jam intercedere valeret. De quo puncto, veluti centro hujus difficultatis, agemus *in proximè subsequenti paragrapho*.

§. III.

Ingressuris centrum præsentis difficultatis, viam nobis aperit Evangelicus Matth. 18. cap. *exaratus sacer textus, sub hisce Christi Domini verbis.* Si peccaverit in te frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum. Si te audierit, lucratus es fratrem tuum, si autem te non audierit, adhibe adhuc tecum unum, vel duos. Quòd si non audierit eos, dic Ecclesiæ: si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus. Amen dico vobis, quæcunque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo: & quæcunque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis est. Ubi enim sunt duo, vel tres congregati in Nomine meo, ibi sum in medio eorum.

Primò

PRimò igitur, ponendum est pro indubitato principio, quòd præadductus *Matth. 18. à v. 17. usque ad versum 20.* exaratus textus Evangelicus accipiendus sit de Concilio Oecumenico. Explicatur, argumenti exordium desumendo ex *versu 20.* in quo Christus pronuntiavit: *Ubi duo, vel tres in Nomine suo fuerint congregati, se in medio eorum fore.* Quis autem Catholicorum neget, hoc Domini verbum procedere de Concilio in *Nomine Christi*, id est, Vicariâ ejus auctoritate aggregato? At versus iste continet causalem particulam *Enim:* in vi cujus combinatur cum *proximè præcedente* versu, quo idem Christus asseveravit: *Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis est.* Ipsissimus verò hic versus Evangelicus in vi particulæ *iterum* refertur ad Apostolos, quibus Christus *proximè præcedenti versu 18.* dixerat: *Amen dico vobis: Quæcunque alligaveritis, & quæcunque solveritis super terram, erunt vel ligata, vel soluta in cælis.* Quæ proinde Apostolicæ auctoritatis prærogativa promissa Apostolis *collectivè* sumptis, atque adeò in Concilio aggregandis, dici potest perpetua: quippe cùm ista solvendi & ligandi potestas *indefinita* Apostolis *universim* spectatis per Christum destinata, noscatur ex *proximè præcedentis 17. versûs* sacro contextu, habere connexionem cum Ecclesiâ, quæ ut sic dicit tum collectionem eorum, qui-

20. *Pag. 222. n. 20.*

bus à Christo est concessa illa solvendi potestas, tum perpetuitatem statûs ad sæculi usque finem duraturi. Illa proinde Apostolis *universim* ac *collectim*, quà unam Ecclesiam repræsentantibus, atque adeò in Concilio Oecumenico aggregandis promissa potestas, eatenus est perpetua, ut quoties fit collectio illorum, qui de ea solvendi potestate communicant, in tali Congregatione ceu Concilio, per Vicariam Christi auctoritatem convocato, Christique *adeò Nominis* charácterem præferente; ultra Petri, ejusque Successorum propriam solvendi potestatem Apostolicam, sacro ejusmodi Cœtui, quà universam Ecclesiam plenè repræsentanti, competat insuper peculiaris quæpiam solvendi & ligandi potestas Apostolica *immediatè* à Christo eidem impertita.

Pro *secundo* imaginabuntur fortassis sibi
21. adversarij, totum intentum suum stabiliri ex hoc fundamento. Si enim Episcopis in Concilio, ex Vicaria Christi auctoritate coadunato, indeque Oecumenico, competat *indefinita* solvendi & ligandi potestas, distincta à Petri, ejusque Successorum solvendi auctoritate, huic omninò compar: quidni dicere hinc liceat, fore consequens, quòd, ubi Concilium fuit *Nomine Christi Vicario* congregatum, possit jam ex se ipso decernere, ac definire independenter à concursu illius, Petro, ejusq; Successoribus singulariter concessæ auctoritatis Oecumenicæ? Quidni rursus foret conse-

quens, quòd oporteat quidem, ut Concilium sit Oecumenicum, esse aggregatum *in Nomine Christi*, nempe Vicariâ Christi auctoritate: qui character antecedenter ad Concilij convocationem in nullo alio, quàm Summo Pontifice, Petri legitimo Successore subsistens, omninò est necessarius, ut Concilium in primâ sui aggregatione sit legitimum ac Oecumenicum: attamen, ubi jam existeret Synodus tali modo coadunata, sicque charactere Oecumenico insignita, ex tunc ex seipsa *immediatè* à Christo eatenus obtineret auctoritatem Oecumenicam solvendi ac ligandi, ut auctoritate haud minor esset talis Synodus, quàm Pontifex Maximus. Num ergo per hunc dissolvi jam posset Concilium invitis etiam Patribus? Vel potiùs quidquid à Concilio ejusmodi statueretur, habiturum esset vim & authoritatem decreti Oecumenici?

Quidni hinc denuò sequeretur, Synodum Basileensem non potuisse dissolvi ab Eugenio IV. atque adeò huic talem dissolutionem indicenti justè restitisse, utpote quæ ex se ipsâ, ubi Vicario *Christi Nomine* fuit semel aggregata, jam obtinuerat illam Apostolis *collectim* sumptis, seu in Synodo legitimè aggregatis promissam *indefinitam*, adeóque Apostolicam solvendi & ligandi auctoritatem? An non igitur Synodus illa sub ejusmodi Apostolicâ auctoritate Concilij Oecumenici propriâ, jam independenter à concursu Oecumenicæ 22.

Petro, ejusque Successori singulariter concessæ auctoritatis, erat verè Oecumenica? Quidni rursus hinc sequeretur, potuisse id Concilium vi illius characteris Apostolici, ubi pro tempore cogitaret sui solutionem, in futurum tempus à se determinandum, ex eadem auctoritate Apostolicâ indicere novum Concilium Oecumenicum, quin Papæ auctoritas Oecumenica, ad talis Concilij convocationem concurrere deberet? An non enim indictio Synodi taliter facta, atque adeò prima etiam ejusdem coadunatio jam obtineret characterem Apostolicum, sub quo, uti ex *Actis cap. 5.* patet, portatur Nomen Christi? Verùm isthæc universa, utpote aliena à praxi sacræ Ecclesiæ, prorsus reijcienda sunt, ex fundamentis mox deducendis.

cit. pag. pag. 222. n. 21.

23. *Tertiò igitur.* Pro indubitato equidem principio præsupponendum est, illa Christi Domini verba: *Amen dico vobis, quæcunque ligaveritis & solveritis super terram, erunt ligata & soluta in cælis*; connecti cum proximè præcedentibus: *Dic Ecclesiæ, & si Ecclesiam non audierit, erit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.* At pro certo rursus principio tenendum est, quòd Ecclesia *absolutè* sumpta, importet Ecclesiam Universalem, à Christo elevatam ad statum Corporis hierarchici; constantis ex Capite, nempe Summo Pontifice, Petri Successore, & membris hierarchicis, nempe Apostolis, eorumque quoad Ordinem & *Iurisdictionem in eo radicatam* Successoribus, Episcopis, à Papâ vocatis in partem

Pag. 223. n. 21.

suæ Pastoralis solicitudinis. Quemadmodùm autem corpus humanum nequit subsistere ex capite & membris *sigillatim* spectatis, sed quà inter se unitis: sic neque istud corpus hierarchicum Ecclesiæ universæ repræsentativum in suo perfecto statu consideratum, est intelligibile, nisi quatenus caput Ecclesiæ cum membris hierarchicis non jam *divisim*, sed *collectim* sumptis, est unitum.

Ex eo quidem, quòd pars, quidquid est, totius est, fit consequens, ordinari ac reduci ad totum, quidquid parti convenit. Et hinc, si peccans denuntietur vel Episcopo, vel etiam Papæ, atque ab hoc fiat correctio; sequitur manifestè, tunc & denuntiationem Ecclesiæ & correctionem ab Ecclesiâ fieri: nihilominùs quia in illo sacro textu *absolutè* ac *simpliciter* fit per Christum mentio Ecclesiæ in Apostolis *collectim* sumptis repræsentatæ, ac *indefinitâ* ligandi ac solvendi potestate munitæ, oportet, sub hac *ut sic*, & *principaliter* intelligi totum Corpus Ecclesiæ hierarchicum, quà unitum in Concilio Oecumenico. Eoipso igitur, quòd Sacer ille contextus, de Apostolicæ solvendi potestatis plenitudine pronuntians, connectatur cum versu *proximè præcedenti*, in quo *principaliter* est sermo de Ecclesiâ *simpliciter* & *absolutè* sumptâ, quatenus est Corpus hierarchicum ex Capite ac membris hierarchicis non jam *divisim* spectatis, sed quà unitis, atque adeò in Concilio Oecumenico coadu- 24.

 natis

natis *ſubſtantialiter* conſtitutum: idcircò illa *indefinita* ligandi & ſolvendi auctoritas Apoſtolica per Chriſtum promiſſa cum ordine ad perpetuum Eccleſiæ ſtatum, in Apoſtolorum Succeſſoribus nullatenus locum habere poteſt, niſi quatenus conſtituunt unum Corpus Hierarchicum Eccleſiæ, *ſubſtantialiter* conſtans ex Capite, Petri Succeſſore, reliquiſque Hierarchicis membris, Epiſcopis ac Eccleſiæ Prælatis non quà *ſingillatim* ſumptis, ſed quà cum Capite unitis in uno Concilij Corpore hierarchico, ut ſic perfectè ac plenè repræſentante Univerſam Eccleſiam.

25. Ex deductis principijs ſubſumendo pro *quarto*, licet ulteriùs hunc in modum argumentari. Nempe veritatis æquè indubitatæ principium eſt; quod Chriſtus promiſit Apoſtolis, *collectim* ſumptis, eorumque Succeſſoribus, quà Eccleſiam univerſalem in uno Corpore Hierarchico repræſentantibus, ſicque adeò in Concilio Oecumenico inter ſe, & cum Capite unitis, id nullatenus habere locum extra ſtatum talis unionis, ſeu in Concilio Oecumenico coadunationis. Quemadmodùm ſingula quidem humani corporis membra ſunt organa diverſa ad varias functiones per naturam ordinata, nullam tamen exercere valent operationem vitalem, niſi quà unita manent in uno corpore humano. Cùm igitur prætacta auctoritas Apoſtolica, quà ad perpetuum ſtatum Eccleſiæ relata, ex Chriſti Domini ordina-

Ex cit. pag. 123. dicto. n. 22.

dina-

dinatione non aliter competat reliquis ultra Petrum Apostolis, eorumque adeò Successoribus, nisi quatenus constituunt unam Ecclesiam hierarchicam, *absolutè* & *simpliciter* in statu perfecto consideratam: hæc verò Ecclesiæ hierarchicæ substantia requirat unitatem membrorum hierarchicorum *collectim* sumptorum, inter se & cum Capite Ecclesiæ, Papâ, non nisi in Concilio Oecumenico coadunandorum, consequens est, illam Apostolicæ, (de quocunque ligando & solvendo) potestatis, pro perpetuo Ecclesiæ statu promissæ plenitudinis pollicitationem Divinam haudquaquam habere posse locum, antequàm fiat talis in Concilio Oecumenico membrorum hierarchicorum tum inter se, tum cum Capite coadunatio. Idcircò tali unione solutâ, ubi Caput, scilicet Romanus Pontifex, à Concilio (quantumvis primitùs fuisset legitimè congregatum) *Christi* Vicarium *Nomen*, seu auctoritatem capitalem suam retrahit, non potest tunc verificari, Ecclesiam hierarchicam in statu perfecto repræsentari à Synodo, nec adeò in eâ ex tunc obtinet illa Apostolicæ potestatis, Apostolis, quà unam Ecclesiam hierarchicam constituentibus, promissæ plenitudo.

Unde quia Apostolicus, *Christi Nomen* præferens, character desinit subsistere in Concilio quantumvis *materialiter* generali, postquàm auctoritas Papæ à Synodo legitimè antehac 26.

con-

congregatâ se subtraxit: idcircò Concilium ex tunc factum acephalum, sicuti nequit universam Ecclesiam *integrè* repræsentare, sic ex tunc reddita est impotens, pro futuro indicere novum Concilium Oecumenicum: quippe cùm in tali Synodo jam acephalâ, defecerit *Nomen Christi*, seu character Apostolicus; sit autem *secundùm Christi institutionem*, de substantia Concilij Oecumenici, esse congregatum in *Nomine Christi*, importante characterem Apostolicum.

27. Theologica ratiocinatio proximè deducta pro *quinto* firmatur sequenti fundamento. Indubitatæ namque, ac ipso naturæ lumine conspicuæ veritatis est, quod duobus non nisi *collectim*&*unitim* sumptis convenit, non competere ipsis *seorsim* ac *divisim* spectatis: sic enim quia vox *homo* importat complexum, seu compositum ex corpore & animâ *unitim* sumptis, nequeunt prædicata hominis, quà ejusmodi compositi propria, convenire animæ separatæ. At vox *Ecclesia*, præsertim quatenus accipitur in perfecto Corporis hierarchici statu, est nomen *collectivum*, significans complexum seu compositum ex Capite & membris hierarchicis. Ut sic autem Christus Apostolis, quà unum Corpus hierarchicum constituentibus, sive quà Ecclesiam repræsentantibus, promisit illam solvendi potestatis plenitudinem Apostolicam *Matth. 18. v. 18.* sancitam cum ordine ad Ecclesiæ perpetuitatem, in Successores a-

Pag. 224. n. 21.

deò

deò transferibilem. Nequit ergo illa Christi Apostolis, quà unum perfectum hierarchicum Ecclesiæ statum conficientibus, sicque intrà Concilium Oecumenicum membrorum hierarchicorum cum Ecclesiæ Capite coadunativum, Universalem Ecclesiam plenè repræsentantibus promissa, Apostolicæ potestatis plenitudo locum habere, nisi in quantum subsistit talis Apostolorum seu Successorum collectio, & intrà Synodum Oecumenicam ex Apostolico charactere unicè subsistentem, unio plena & perfecta. Quòd si proinde vel solius Capitis character Christi Vicarius subtrahatur, prorsus jam deficit substratum illud, nempe ex Ecclesiæ Capite & membris hierarchicis compositum, cui ex Christi ordinatione superstruitur ille alter Apostolorum *collectim* sumptorum character Apostolicus, importans Concilij Oecumenici plenitudinem potestatis.

Hinc pro *sexto.* Si Apostolicæ potestatis Petro, ejusque Successoribus per Christum concessæ plenitudo conferatur cum plenitudine auctoritatis, Concilio Oecumenico competentis; non ineptè dicitur, se habere ad invicem, sicuti se habet anima separata ad totum hominem. Ubi namque anima est *in statu separationis*, habet plenam potentiam intellectivam & volitivam, quibus equidem potitur etiam **in statu unionis seu contractionis**, **attamen cum aliquâ à corpore dependentiâ: potestque anima** 28. *ibidem*

nima

nima *in tali statu* exercere operationes sensitivas & vegetativas, cujusmodi actiones vitales *in statu separationis* nequaquam elicere valet. Sic proinde quæ universis Apostolis, quà unum Ecclesiæ Universalis Corpus hierarchicum, in Concilio Oecumenico repræsentantibus, per Christum promissa fuit *indefinita* solvendi ac ligandi potestas, sub pari incircumscriptâ universalitate *Matth. 16.* promissa fuit Petro unà cum Clavibus regni cælorum: neque hæc divina Christi promissio ullā importat dependentiam à Concilio Oecumenico, sed *absolutè* ac *illimitatè* facta est Apostolorum Principi, cum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, atque adeò cum ordine successionis. Quemadmodùm igitur anima *in statu separationis* independenter à corporeis potentijs, habet plenam ac perfectam intelligendi facultatem, sic potestas ligandi & solvendi Apostolica in Petro, ejusque Successore, non est alligata ad Concilium Oecumenicum, quin independenter ab isto possit plenissimè exerceri.

29. Nihilominùs *septimò* ex vi ordinationis per Christum *Matth. 18.* sancitæ, Pontificia suprema auctoritas Oecumenica, nacta est aliquem *quasi contractionis & unionis statum, sub quo* cum reliquis Ecclesiæ membris hierarchicis, ceu eorundem Caput coadunatur in unum integrum, Ecclesiæ Universalis plenè repræsentativum, Corpus hierarchicum. In quo mystico

cit. pag. 224. n. 24.

ftico corpore locum habet illa Divina, *citato Matth. 18. cap. à vers. 17. usque ad 20. versum.* Christi promissio de tali Apostolicæ ad solvendum & ligandum auctoritatis *indefinitæ* plenitudine, quatenus hæc in suo exercitio debeat esse dependens à toto Ecclesiæ Corpore hierarchico. Necessarium proinde est, ut Corpus Ecclesiæ hierarchicum, ex Episcopis & Prælatis Ecclesiasticis consistens cum Capite, & Caput cum membris hierarchicis in Concilio Oecumenico aggregatum, utrinque consentiat, quò sanctio dici possit *Conciliaris* seu *Synodalis.* Cujusmodi adeò definitionis Oecumenicæ quà *Conciliaris* authoritas minimè subsistit, nisi *ex Duorum,* nempe & Capitis, & reliqui hierarchici Corporis consensu, Christo Domino *ibidem versu 19.* pronuntiante: *Si duo ex vobis* (nempe Corpus Apostolicum Ecclesiæ hierarchicæ *sub generalitate* quasi *materiali* repræsentativum, & Caput talis repræsentationis, quasi *Formaliter* perfectivum) *consenserint super terram de omni re, quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo.*

Hi enim Duo non *sigillatim* spectati, sed (uti ex sacro contextu patet) quà unum Ecclesiæ Universalis repræsentativum, ac perfectum hierarchicum Ecclesiæ statum constituentes, non possunt aliquid aliud esse, quàm Caput Ecclesiæ, unà cum reliquo Apostolico seu hierarchico Corpore. Sub quorum adeò Duorum intrà Concilium Oecumenicum con- 30.

sensu,

sensu, subsistit omnimoda per Christum promissa infallibilitas, ita ut, quamcunque rem, atque adeò dogmaticam fidei veritatem ex Verbo Dei eruendam, à Patre Æterno sibi petierint, ex Christi Domini assistentiâ per ipsum promissâ ipsis infallibiliter fiat. Quemadmodùm igitur anima *in statu unionis*, & *cum corpore contractionis* habet quasdam vitales functiones, quas *in statu separationis* haudquaquam exercere potest: sic lubeat jam sciscitari, an potestati Pontificiæ, quà intrà Concilium suâ Vicariâ Christi auctoritate informatum, cum reliquo Ecclesiæ Corpore hierarchico conjunctæ superveniat specialis aliqua prærogativa omnimodæ & consummatæ infallibilitatis in fidei dogmatibus decidendis?

31. *Octavò* igitur talis consummata circa dogmaticas definitiones infallibilitas, ex indubitato fidei principio, competit Synodo Oecumenicæ, ubi ex Apostolico Corpore *Duo*, nempe Caput cum reliquis Ecclesiæ hierarchici Corporis membris, ut sic Apostolorum Successoribus, sub Vicario *Christi Nomine* coadunatis, atque adeò *Duo* illi *collectivè* sumpti consenserint. Attamen quæstio haud facilis occurrit in præsenti, *an Petrus, ejusque successor etiam in statu quasi separationis, extra Concilium scilicet Oecumenicum, in suâ, Successorisque sui individuâ personâ potiatur auctoritate Divinitus constitutâ omnimodæ & consummatæ in fidei dogmatibus*

matibus decidendis infallibilitatis?

Pro parte equidem *affirmativâ* videntur mihi clarè & manifestè stare Christi verba, quæ *definitè* ac *determinatè* ad solum Petrum, ejusque Successorem *Matth. 16.* proferebat: *Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ Inferi non prævalebunt adversùs eam.* Quis enim adversùs tam dilucida Christi verba, negare ausit, ijs contineri omnimodam in fidei dogmatibus definiendis infallibilitatem, cùm cæteroqui si Petro, ejusque Successori aliquod fidei dogma definienti, subrepere posset error, quomodò portæ Inferi non prævalerent adversùs talem Petrã, atque adeò Ecclesiam super hâc Petrâ ædificatam? Quo tamen minimè attento, Schola Parisiensis, & modernus Clerus Gallicanus, negant, Petri Successori extra Concilium Oecumenicum competere omnimodam seu consummatam in rebus fidei infallibilitatem. Quem equidem articulum ex instituto expendendi locus erit, sub discussione *tertij* à Clero Gallicano asserti articuli.

Intereà non asserendo, sed ad majorem rei elucidationem inde comparandam, placeat hîc animadvertere, quòd Christus in præadductis verbis suis Ecclesiæ à portis Inferi nullatenus superandæ firmitatem eatenus statuerit super Petram, quatenus super ipsam esset ædificata Ecclesia. Num verò Ecclesiæ super hanc Petram, cui commissæ sunt claves 32.

Regni

RegniCælorum, ædificatio locum habet etiam extra Concilium Oecumenicum? In hoc equidem Corpus Ecclesiæ hierarchicum, cum Capite, Petræ prærogativam obtinente, coadunatum assurgit in structuram universæ Ecclesiæ *perfectè* ac *plenè* repræsentativum. An igitur illa Ecclesiæ supra Petram ædificatio, dicenda est *plenè* ac *perfectè* haud consummari nisi in Concilio Oecumenico, per Petri characterem Apostolicum congregato & informato, nec subsistituro, nisi quamdiu cum isto Vicario Christi charactere perdurat?

33. Quandoquidem pro *nono* infallibilitas Concilij Oecumenici in rebus fidei decidendis omnimoda & consummata, ab universis Orthodoxis sit recepta tanquam definitus fidei articulus: neque verò per ullam Oecumenicam Synodum, vel etiam per ipsummet Papam sit *definitè* sancitum, *quòd Papa extra Concilium Oecumenicum potiatur auctoritate omnimodæ & consummatæ infallibilitatis.* Idcircò haud equidem dubito, attentis Christi Domini Verbis, *secundùm se*, & *quoad ipsam rei veritatem*, Petri Successoribus competere omnimodam in rebus fidei infallibilitatem, quoties definiunt ex Cathedrâ Apostolicâ, hæc enim est ipsissima illa Petra, super quam est ædificata Ecclesia, cui portæ Inferi non poterunt prævalere. Et quia Christus Petro *singulariter* dixit, esse Petram, super quam foret ædificanda Ecclesia, quo jam fundamento dicere quis ausit, hanc

hanc in Petri Successore Petram, seu Cathedram Apostolicam haud subsistere, nisi intrà Concilium Oecumenicum, nec adeò Summum Pontificem loqui ac definire posse ex Petrâ, seu Cathedrâ Apostolicâ, nisi *in statu quasi concretionis seu unionis* cum reliquo intrà Synodum Oecumenicam hierarchico Ecclesiæ Corpore? Hæc equidem ex meo sensu profero, & pro indubitatis teneo. Nihilominùs quia non constat, hactenus vel à Papa, vel ab Ecclesia esse definitum. *An Ecclesiæ, quà supra Petram ædificatæ consummata infallibilitas, auctoritati Pontificiæ indubitanter annexa, sit extra Concilium Oecumenicum in statu ultimatæ suæ perfectionis?* Ideo in hoc puncto me totum quantum subjicio sanctæ Ecclesiæ, ipsius etiam Papæ judicio, ne in Tridentino quidem Concilio hactenus manum imponere volentis ad decidendum hoc difficultatis punctum.

Intereà pro *decimo* & *ultimo* certum est, quemque fidelium se exponere manifesto fidei periculo, si cum pertinaciâ discordet à dogmatibus per Papam etiam extra Concilium Oecumenicum, pro universâ Ecclesiâ, adeoque ex Cathedrâ Apostolicâ definitis. 34.
Nihilominùs quoad punctum omnimodæ & consummatæ in fidei rebus infallibilitatis, dicere, oportet, *secundùm nos* (quamdiu Ecclesia punctum illud non definit) esse Concilio Oecumenico majorem prærogativam infallibilitatis *omnimodè* consummatæ, quàm sit in solo

Pontifice. Sed *in quo*, disquires, *consistit ista consummata infallibilitatis majoritas Oecumenico appropriata Concilio?*

35. Ad hoc punctum respondeo, illam majoritatem consistere in prudentiali credibilitatis evidentiâ, *quoad specificationis saltem necessitatem*, magis constringente ad fidei assensum, ex Concilij Oecumenici definitione, quàm ex solius Papæ decisione imperandum. Unde definitio *Conciliaris* tam *extensivè*, quàm *intensivè* est majoris *saltem quoad nos* auctoritatis. Meo equidem judicio, *secundùm ipsam rei veritatem*, ex Papæ etiam extra Concilium ex Cathedrâ definientis aliquod fidei dogma, decisione subsistit *absoluta specificationis* necessitas ad non dissentiendum: sunt tamen ex Doctoribus etiam Orthodoxis, qui asserunt, esse quidem in fide periculosum, *positivè* contradicere Papæ, ex auctoritate sua Apostolica decidentis dogmaticæ definitioni: attamen isti Theologi negant, ex hac esse *absolutam specificationis fidei necessitatem*, ita ut reus temeratæ Primæ Veritatis, ceu motivi fidei specificativi, pronuntiandus sit, qui talem ex *absolutâ specificationis fidei necessitate* constringentem auctoritatem negat, subsistere ex solitariâ Papæ extra Concilium Oecumenicum definitione. Et sic majoritas Concilij Oecumenici est *extensivè* potior, utpote à pluribus Orthodoxis asserta Doctoribus, quàm solitaria Papæ extra Concilium definientis *absolutæ quoad fidei specificationem necessi-*

cessitatis auctoritas. Et hinc ea Concilij Oecumenici auctoritas est etiam *intensivè* potior, quia de fide definitum est, quòd Synodi Oecumenicæ in decidendis fidei dogmatibus sit omnimoda & consummata infallibilitas: neque verò adhuc de fide est, dogma à Papa extra Concilium definitum esse omnimodæ consummatæ infallibilitatis, & absolutæ *quoad fidei specificationem* necessitatis, licèt manifestum subsit fidei periculum in *positivè* resistendo dogmati sic definito. Quibus ita se habentibus, restat hîc discutiendum; *An in vi illius tum intensivæ, tum* extensivæ *majoritatis, Concilio Oecumenico, ejúsque dogmaticæ definitioni competentis, dici possit, quòd Synodus Oecumenica habeat alicujus supra Papam Superioritatis prærogativam?*

§. IV.

Quantumcunque aliqua specialis prærogativa esset in Concilio Oecumenico, non nisi per characterem Christi Vicarium, atque adeò per Pontificiam auctoritatem subsistere potente, non esset propterea Synodus etiam quà Oecumenica, dicenda habere præeminentiam alicujus propriè dictæ supra Papam Superioritatis.

PRo *primo* equidem videri posset hujus assertionis explicatio & probatio peraccommodè desumi ex sequenti similitudine. Nem- 36. *ex pag.* 226. *n.* 12.

pe animæ *quà formæ*, & corporis *quà materia* ea est habenda ratio, ut quidquid perfectionis est huic communicabile, totum sit ex formâ seu animâ. Unde fit, quòd anima & corpus simul sumpta non dicant plus perfectionis *intensivæ*, quàm anima *præcisè* spectata. Quia tamen materia & forma sunt duæ *realiter* distinctæ entitates, ideò *extensivè loquendo*, majus quid est homo, constans materiâ & formâ rationali, quàm præcisa anima. Pari proinde ratione Concilium quà Oecumenicum, importans integrum Ecclesiæ *plenè* repræsentativum Corpus hierarchicum, *formaliter* dicit characterem Pontificiæ potestatis, seu *Vicarium Christi Nomen* præferentis, ac se habentis instar *formæ*, Concilij quà Oecumenici *quasi physicè* constitutivæ, atque ut sic informativæ reliqui hierarchici, ex Ecclesiæ Prælatis aggregati Corporis, seu materiæ *quasi physicæ*, ad Concilij Oecumenici substantiam integrandam *essentialiter* ac *integraliter* concurrentis.

37. Quòd si ergo fiat Capitis, ac reliqui Corporis hierarchici ad Ecclesiam universalem repræsentandam inter se unitorum quædam comparatio, quoad hunc ordinem hierarchicum, si Sacerdotij & Episcopatûs character Sacramentalis excipiatur, nihil perfectionis reperiri potest in toto reliquo corpore ejusmodi hierarchico, quod non derivetur ex Pontificiæ potestatis plenitudine, Cujus adeò

supe-

supereminentia tanta est, ut *eminenter* contineat Corporis illius hierarchici *quoad Iurisdictionis prærogativas* omnimodam & totam perfectionem, nec adeò Corpus hoc hierarchicum, quà cum Capite suo in Concilio Oecumenico unitum videri posset, *quoad auctoritatem jurisdictionalem*, esse quid majus *intensivè*, ac sit præcisa Pontificiæ potestatis supereminentia, licèt ambo simul sumpta sint quid *extensivè* majus.

Nihilominùs pro *secundo*, quemadmodùm anima cum corpore unita, est susceptiva gratiæ sanctificantis, ceu altioris ac supernaturalis formæ, animam, ac *per redundantiam* corpus etiam perficere potentis: ex qua perfectione omninò resultat quid *intensivè* majus, quàm sit anima in puris suis naturalibus considerata. Sic ubi totum Ecclesiæ Corpus hierarchicum, tam quoad membra, quàm quoad Caput, in Concilio Oecumenico unitum, & sub *Vicario Christi Nomine*, auctoritate nempe Pontificiâ, ritè ac legitimè coadunatum fuerit, tunc ex Christi Domini *18. Matth. cap. v. 18. & 19.* expressâ promissione, Synodus ejusmodi, duas adhuc *maximè* perfectivas sortitur prærogativas. Una *dicto vers. 18.* exposita, Concilij Oecumenici præminentia est, ex *indefinita* ligandi & solvendi potestate, quæ tamen non potest esse major Summi Pastoris, utpote æquè universali ad ligandum & solvendum auctoritate, Petro, ejusque Successori *solitariè* ac *individualiter* spectato per Christum concessâ,

38. *ex pag. 227. n. 33.*

Altera *prætacto verſ. 19. & 20.* aſſerta Concilij Oecumenici prærogativa ſubſiſtit ex infallibili Chriſti aſſiſtentiâ promittentis, ſe in medio eorum fore, *ubi duo, vel tres in Nomine ſuo,* Vicariâ, nempe auctoritate in terris penes Petrum, ejusque Succeſſorem relictâ, congregarentur. In quo adeò per ejuſmodi Chriſti Vicarium characterem inſignito Concilio, ſicque reddito *formaliter* Oecumenico, dum Duo, Caput ſcilicet & Corpus hierarchicum Eccleſiæ conſenſerint, horum de fidei dogmatibus definiendis petitio ab ipſomet etiam Patre Æterno inevitabiliter habebitur rata: juxta illud Chriſti Domini verbum, *Si duo conſenſerint ſuper quacunque re, quam petierint à Patre meo, fiet illis.*

32. Sed pro *tertio* aliquis fortè deſiderabit ſibi demonſtrari; *quòd ſub illis Duobus, de quibus ibi eſt Chriſti ſermo, intelligatur tum Caput, tum reliquum hierarchicum Eccleſiæ Corpus, in Concilio Oecumenico aggregatum.* Cujus proinde quæſiti accipe ſequentem reſolutionem ac demonſtrationem Theologicam. Etenim particula cauſalis *in præcitato verſ. 20.* importat connexionem cum *proximè præcedente verſ. 19.* atque hoc mediante, *cum verſu 18. & 19. dicti cap. 18. Matthæi.* At is verſus *vigeſimus* meminit tum Nominis Chriſti *Vicariè* in Summo Pontifice reſidentis; tum *duorum vel trium* in hoc Chriſti *Nomine* congregandorum. Hic autem binarius ſeu ternarius numerus *indefinitè* poſitus

ex vi connexionis, cum præfato versu *decimo octavo* designatæ complectitur, quotquot participant de ligandi, & solvendi auctoritate, importandâ in Synodum, *Nomine Christi Vicario* congregandam. Quandoquidem proinde isti de ligandi & solvendi potestate participantes Episcopi, seu Prælati Ecclesiastici, *Nomine Christi Vicario* aggregati conficiant Concilium Oecumenicum: idcircò ex vi prætacti versûs *vigesimi* prorsus evincitur, in Synodo Oecumenica reperiri *Duo*, quorum unum est aggregatio Prælatorum Ecclesiasticorum de ligandi & solvendi potestate participantium: alterum verò est *Christi Nomen Vicarium*, seu Summus Pontifex hoc *Christi Nomen* portans in Concilium Oecumenicum. Hisce igitur Duobus in unam Synodum coadunatis, apertè ac disertè promittit *ibi* Christus, *se in medio eorum fore.* Atqui dum Christus hisce *Duobus* in unum collatis suæ gratiæ assistentiâ ita præsens est, ut *sit in medio eorum*, non potest Pater Æternus ipsis consentientibus, intuitu Christi non impertire quamcunque petierint rem, nempe dogmaticæ veritatis, seu *moralis* Ecclesiasticæ disciplinæ in Concilio Oecumenico unicè postulandæ manifestationem. Nequit ergo sub illis dicto *versu 19.* expressis *Duobus* in unum consentientibus, sicque sub hoc consensu suo veritatem dogmaticam, quam inquirunt & postulant, intuitu Christi à Patre Æterno recipientibus, aliud intelligi, quàm Caput Ec-

clesiæ, *Vicarium Christi Nomen* Synodo Oecumenicæ importans, nec non Corpus Ecclesiæ hierarchicum, consistens ex Prælatis Ecclesiasticis de ligandi & solvendi auctoritate Ecclesiasticâ participantibus.

40. Neque verò hæc ratiocinatio nostra nititur proprij cerebri sensu, sed fundatur in communi praxi, & recepto sanctæ Ecclesiæ consensu, juxta quem dogmaticæ veritatis omnimoda & consummata infallibilitas creditur eatenus subsistere ex Concilij Oecumenici definitione, quatenus illi *Duo*, nempe tum Petri successor, *Vicarium Christi nomen* portans Ecclesiæ Caput, tum reliquum ex hierarchicis Ecclesiæ membris Episcopis ac Prælatis consistens Corpus, in Concilio Oecumenico coadunata in unum consenserint.

41. *Quartò*. Hæc igitur infallibilitatis *omnimodè* consummatæ, circa fidei dogmatum decisionem prærogativa Concilio Oecumenico per Christum promissa; *An sit æquè in Summo Pontifice extra Concilium decernente*, non extat in Ecclesia definitum: sicque *secundùm nos saltem* definitio Pontificia minus ponderis habet *quoad certitudinis seu Divinæ, seu Theologicæ omnimodam determinationem*. Unde disquirere licet; *Utrùm Ecclesiæ in rebus fidei decidendis infallibilitas ultimatè & consummativè, tunc primùm habeat locum, quando super Oecumenici Pastoris Petrâ extat actualiter superstructa Ecclesia hierarchica, non nisi in Oecumenico Concilio plenè ac*

ex pag. 227. n. 34.

per-

perfectè repræsentata? Quæ profectò ratio videtur fuisse, cur ne ipse quidem Petrus se solo decidere voluerit quæstionem dogmaticam de Veteris Testamenti Legalium à Christianis ex Judaismo præsertim, vel etiam Gentilismo conversis, retinendâ observantiâ, sed ad Concilium Apostolicum, adeoque Oecumenicum Hierosolymitanū, cui ipse præsidebat, retulerit eam definitionem. Et ita observat continua Ecclesiæ sanctæ praxis, quòd *ultimatæ* adversùs hæreses, decisiones dogmaticæ ab ipsismet etiam Summis Pontificibus omni tempore referrentur ad Concilia Oecumenica: manifesto sanè argumento, Ecclesiæ auctoritativam in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatem *per modum ultimatæ sententiæ* sub omnimodâ & consummatâ, certitudinis, *necessitatem fidei specificativam* prorsus inferentis perfectione suâ, *secundùm nos saltem* majori cum pondere subsistere ex parte Concilij Oecumenici, quàm ex parte solius Pontificis, extra Concilium sancientis.

Quod pro *quinto* firmatur etiam ex eo, quòd Christus Dominus, ubi rogâsset pro Petro, ut non deficeret fides ipsius, eidem quidem præceperit, quatenus aliquando conversus Fratres suos Apostolos, eorumq; adeò in Concilio Successores Episcopos confirmaret. Nam confirmatio non cadit super re quapiam, nisi quatenus ex alio etiam capite habet aliquod firmitatis pondus. Unde Christus Pe- 41. *ex cit. pag. 227. n. 35.*

tro

tro quidem orationis suæ efficaciâ obtinuit prærogativam confirmandi Fratres suos, Episcopos & Prælatos in Concilio Oecumenico coadunatos: oportet tamen, omnimodam & plenam fidei firmitatem hujusmodi non jam ex soloPetri successore, sed simul ex Episcoporum Corpore hierarchico provenire. Et hinc videtur Christus eo loquendi modo, allusisse ad hoc, quòd Apostolorum ac Successorum in Concilio Oecumenico cum Capite suo, Summo Pontifice aggregatorum, in rebus fidei decernendis omnimoda firmitas, neque ex solò Petri successore, neque ex præciso reliquo Apostolico Collegio, seu Hierarchico Ecclesiæ sanctæ Corpore subsisteret, sed *unitim* ex utroque, ita ut oporteret, huic utrique in unum Corpus Ecclesiæ perfectè repræsentativum coadunato, superstrui specialis infallibilitatis pondus ac firmitatem, per quam Petri fratres universi *omnimodè* confirmarentur. Talis igitur prærogativæ ratio videtur magis supereminere in Concilio Oecumenico, quà Summi Pontificis auctoritatem Oecumenicam cum reliquo Hierarchico Ecclesiæ Corpore coadunatam complectente, quàm in solo Papa extra Concilium spectato.

43. Sed numquid pro *sexto* hinc inferre licet, *Concilium Oecumenicum obtinere jus cujuspiam supra Papam superioritatis?* Neutiquam. Quantumvis enim gratia sanctificans erga animæ substantiam comparata, habeat singularis ac majoris

Ibi n. 16.

majoris præeminentiæ, respectu animæ prærogativam, nequit tamen ex hoc fundamento ipsi attribui quædam super animam superioritatis *strictè* sumptæ, nempe quasi imperativæ præeminentia, eo ipso, quòd sit subordinata ipsius animæ libertati, atque ex hac tam in primâ sui infusione, quàm conservatione, sit quodammodò dependens. At illa Concilio repromissa consummatæ infallibilitatis prærogativa eatenus superstruitur auctoritati Pontificiæ, ceu characteri *Christi nomen* præferenti, atque ut sic Synodi quà Oecumenicæ *formaliter* constitutivo, ut consequenter sit dependens à Summi Pontificis, Hierarchicum Ecclesiæ Corpus convocantis, & unà secum coadunantis concursu libero. Nequit ergo infallibilitatis *omnimodè* & *ultimatè* consummatæ, Concilio Oecumenico propriæ prærogativa huic impertire alicujus super Papam superioritatis characterem.

Verùm pro *septimo* videri posset, Concilij super Papâ superioritatem evinci ex hoc, quòd Abbas Panormitanus *2. part. Concil. q. 1.* docet: nempe si, in fidei præsertim materiâ, solus Papa sentiret contra universos Concilij Patres, tunc debere Pontificem illorum accedere votis. Sed quia Concilij Oecumenici substantia minimè subsistit, nisi ex *Vicaria Christi charactere*, quis dicere ausit, Patrum vota tantæ posse auctoritatis esse, ut obstringere valeant Summum Pontificem, ad confir- 44.

man-

ex pag. 328. n. 39. mandum dogma, quod ipsi censent sanciendum, cùm omnes etiam Patres Concilij in unum consentientes, neque obtinere queant infallibilitatis privilegium, neque Jurisdictione Oecumenicâ potiantur, quoúsque Papæ consensus eorum votis accesserit. Sola igitur Christi gratia ac Spiritûs S. instinctus efficaciter movere potest Summum Pontificem, ut accedat votis Patrum, Corpus Ecclesiæ Hierarchicum conficientium: ut sic illi *Duo* scilicet Caput ac reliquum Ecclesiæ Hierarchicum Corpus in unum consentientes, obtineant *omnimodæ* & *consummatæ* infallibilitatis in dogmate fidei sanciendo, præeminentiam.

45. Quare Concilium Oecumenicum optimè æquiparatur Currui prophetico ac mysterioso *Ezechielis 1. capit.* descripto, quòd *constaret quatuor rotis Cherubicis*; nisi quòd in isto curru extiterint quatuor rotæ; in Concilio autem Oecumenico sint duæ duntaxat, Divinæ veritatis faciem præferentes, rotæ Cherubicæ. Est igitur Oecumenica Synodus currus Cherubicus, in quo veritas triumphat adversùs portas inferi, cujus rotæ quasi Cherubinæ, sunt Primatus Petri, characterem Concilio quà Oecumenico primitùs impertiens, ac reliquum Ecclesiæ Corpus Hierarchicum ex Prælatis Ecclesiasticis coadunatum. Sicuti ergo totum Corpus illius Prophetici currûs in circuitu quatuor rotarum erat plenum oculis. Sic totum Corpus Concilij Oecumenici, consistens in

per-

perfecto ac integro Corpore Hierarchico, Universam Ecclesiam plenè repræsentante, est plenum oculis, id est, Spiritu Dei cum infallibilitatis prærogativâ omnimodâ collustratum, sed quatenus in ipsius circuitu sunt duæ rotæ Cherubinæ, nempe Primatus Ecclesiæ, seu Romani Pontificis authoritas Apostolica, ac reliquum Corpus Apostolicum ex membris Ecclesiæ Hierarchicis consistens. Unde si vel una istarum duarum rotarum Cherubinarum non concurrat consentiendo, necdum impletur conditio *Matth. 18. v. 19. & 20.* descripta, in vi cujus Christus sit in medio talis currûs Cherubici, seu Concilij Oecumenici, impertiens eidem omnimodam & consummatam in rebus fidei infallibilitatem.

Octavò. Quemadmodùm proinde in illo Prophetico curru quocunque ibat Spiritus, 46. pariter elevabantur rotæ sequentes Dei spiritum: sic in Concilio Oecumenico Spiritus Dei non progreditur ad ullum fidei dogma definiendum, nisi rotæ illæ Cherubinæ, Caput scilicet ac reliquum Ecclesiæ Corpus Hierarchicum, pariter eleventur, sequentes Dei Spiritum: quia Spiritus vitæ est in illis Cherubicis, seu Hierarchicis rotis pariter progredientibus, Christo Domino *Matthæi 18.* asseverante: *Si duo* (nempe Caput ac reliquum Hierarchicum Ecclesiæ Corpus in Concilio Oecumenico *sub Christi Vicario nomine* condunata) *consenserint*; tunc quodcunque petierint

rint à Patre Luminum, pro Veritate fidei ex Verbo Divino eruendâ, infallibiliter ipsis fieri. Quòd si ergo contingeret, ut omnes Concilij Oecumenici Patres consentirent in definitionem cujuspiam fidei dogmatis, sed Papa adhuc suum consensum suspenderet, necdum esset sanctio dogmatica cum infallibilitatis prærogativâ, sed esset materia adhuc informis, quæ non nisi ex superveniente *charactere Christi vicario*, adeoque ex consensu Summi Pontificis, formari valeret in infallibile ac certum definitum fidei dogma.

47. Hoc probè agnoscentes Concilij Constantiensis Patres, *sub hujus finem* à Martino V. petierunt confirmationem fidei dogmatum, unanimi consensu suo jam comprobatorum, adjectâ clausulâ, ut, si Pontifex pro tunc confirmare nollet, ad futurum provocarent Concilium utique Oecumenicũ, Pontificiæ auctoritatis charactere, seu *Vicario Christi nomine* insignitum, ut ex hoc postmodùm per Capitis ac reliqui Ecclesiæ Corporis Hierarchici consensum, perficerentur suæ adhuc informes fidei dogmatum definitiones.

48. Pro *nono* fortassis instabit adversarius, ubi dogmatica quæpiam fidei definitio per Capitis ac reliqui Ecclesiæ Corporis Hierarchici concordem consensum noscitur esse consummata, ex tunc ei subijci ipsum quoque Summum Pontificem. An non igitur inferre hinc licet, Papam *in rebus fidei esse subjectum*

Pag. 229. n. 41.

Concilio Oecumenico? Verùm quia vis ſub fidei motivo conſtringens in dogmatibus à Concilio Oecumenico definitis reducitur in au ctoritatem infallibilem Divinitus impertitam Generali Synodo ceu ultimato fidei directivo principio, evidenter patet, quòd dogmaticæ ejuſmodi ſanctionis energia obſtringat quidem ipſum etiam Summum Pontificem, ut tamen hæc obligatio non in Concilij, quà ex *præciſo* Eccleſiæ hierarchicò Corpore conſiſtentis, Congregationem quaſi *materialem*, ſed quà Spiritu Dei, ejuſque infallibilitate animatam, ſicque adeò in principium à Deo *immediatè* conſtitutum reduci debeat.

Decimò replicabit fortaſſis adverſarius. Cùm gravior fidei cauſa urget, ipſum Pontificem Maximum teneri ad convocandum Univerſale Concilium, uti paſſim ſupponunt Patres. Numquid ergo hinc jam eluceſcit *aliqua Concilij ſupra Papam ſuperioritas, in vi cujus judicium Papæ ſuper causâ ad ſe primitùs delatâ, ſed ulteriùs ad Concilium reliquum relatâ, videatur eſſe quodammodò reformabile?* Verùm ex hoc evincitur quidem Concilij Oecumenici, quà ipſum Papam complectentis, ejuſque *charactere & authoritate*, ceu *vicario Chriſti Nomine* inſigniti majoritas aliqua, ſaltem *quoad nos*, ſive *quoad omnimodam & conſummatam nobis perſpectam infallibilitatem*, præeminens Summo Pontifici *ſolitariè* extra Concilium ſpectato. Hanc tamen majoritatem nullatenus præferre ali-

49. *ex pag. 231. n. 50.*

quem

quem superioritatis characterem, constat *ex antececedentibus.*

50. *Undecimò* opponet denuò adversarius, *in morum quoque decretis conciliaribus, universos Christi fideles concernentibus, quatenus Pontificiam Majestatem condecet, esse vim constringendi ipsum etiam Papam.* An non igitur hinc inferre licet *Papæ subjectionem erga Concilium Oecumenicum, ejusque decreta quoque moralia?* Verùm hæc objectio eodem eliditur modo, quo Doctores respondere solent isti quæstioni à Theologis moveri solitæ; *Quomodò scilicet legislator teneatur suis legibus?* In Concilio namque Oecumenico tota ipsius auctoritas legislativa superstruitur toti Hierarchico Ecclesiæ Corpori, ex Capite & membris Hierarchicis coadunato, sicque adeò decreta *Conciliaria* respiciunt ipsum quoque Pontificem cum Patribus inibi congregatis indivisibiliter concurrentem ceu auctorem ac Legislatorem suum. Sicuti ergo ex hoc, quòd Legislator, modo *inferiùs* explicando, teneatur suis legibus, haud infertur, Legislatorem esse sibimet subditum, sic quantumvis Papa obstringeretur *Conciliaribus* morum decretis, minimè sequeretur, esse subjectum Concilio Oecumenico. Res igitur ista hunc in modum expediri solet, quòd nempe obligatio legum à Summo Principe latarum, non in vi istarum, sed ex efficaciâ *Legis Æternæ*, quoad vim *directivam*, non autem *coactivam*, afficiat ipsum. Quæ responsio tantò

magis

magis locum habet in legibus *moralibus* à Concilio etiam Oecumenico sancitis, quantò certius est, non minorem in Pontifice extra, quàm intrà Synodum esse auctoritatem legislativam, per Christum *Matthæi 16.* repromissam. In vi cujus adeò auctoritatis supremæ, utpote *Christi Vicariæ*, nequit Pontifex constringi legibus *moralibus* in Concilio Oecumenico latis, utpote à semet etiam comprobatis, nisi in vi altioris principij, Deo *formaliter* immanentis, sed *virtualiter* ad extra in leges etiam humanas se transfundentis.

52. Sed pro *duodecimo* disquires; *Quodnam sit istud principium Divinum, vi cujus summus etiam Princeps legibus civilibus, & Summus Pontifex suis, & Concilij Oecumenici moralibus quoque decretis obstringitur?* Hujus rationem accipe ex sequenti fundamento. Quemadmodùm nempe causæ secundæ operari nullatenus possunt, nisi sub Primæ Causæ influxu tam prævio, quàm concomitante: sic quævis à Deo communicata hominibus potestas legislativa, per sui à Lege Æterna *dependentiam essentialem* non potest imponere ullam obligationem, nisi ipsâmet Lege Æternâ ad illam *actualiter* concurrente, ex hoc autem *actuali* Legis Æternæ concursu accipit lex humana vim in conscientiæ etiam foro sub culpâ mortali & pœnâ æternâ obligatoriam. Sicuti ergo lex humana *essentialiter* debet esse ordinativa in bonum Cōmunitatis, sic consequenter Lex Æterna legi huma-

ex pag. 229. n. 42.

næ se insinuans, eique in conscientia obligandi vim & efficaciam conferens, afficit omnes illos, quorum tanquam unius Corporis seu politici, seu mystici membrorum est, *executivè* curare bonum publicum vi legis intentum. At verò Summi Principis respectu Reipublicæ seu Statûs politici, & Summi Pontificis tanquam *primarij* respectu Ecclesiæ membri est, non tantùm *gubernativè* & *architectonicè*, sed *executivè*, & quoad viam executionis *exemplativè* procurare bonum publicum. Ergo Lex Æterna legi humanæ vim ac efficaciam, *in conscientia* obligatoriam imprimens, ut sic afficit supremum quoque Principem, ipsum adeò Summum Pontificem. At quatenus Lex Æterna efficaciam conscientiæ obligatoriam, imprimit legi humanæ, ut sic obligat ista, sub illo ipso virtutis motivo, quod per legem est *per se immediatè* intentum ac definitum. Ergo sub hoc etiam *specifico* virtutis per Concilij Oecumenici decretum intentæ motivo, & non tantùm sub generali alicujus cum Republica conformabilitatis ratione lex à Principe, seu Sum̃o Pontifice, intrà Concilium etiam lata, obligat ipsum in conscientia. Eo ipso autem, quòd talis obligatio sit præcisè ex Legis Æternæ legi humanæ *virtualiter* se insinuantis concursu ac efficaciâ, non autem ex lege, quà *formaliter* emanante à Principe, seu Concilio Oecumenico, oportet, ipsam tenere solummodò *quoad vim directivam* conscientiæ propriam, non

non autem *quoad vim coactivam foro externo* eatenus convenientem, ut reſpiciat legem humanam, prout eſt *formaliter* emanans à Legislatore humano. Conſtat igitur, obligationem legum à Principe latarum ex vi Legis Æternæ obligare ſuum legislatorem in foro dunaxat *conſcientiæ* ſecundùm vim *directivam*, non *coactivam*. Unde Imperator *§. ultimo Inſtitut. Quibus modis teſtamenta infirmentur*, ait: *Licèt legibus ſoluti ſimus*, in foro ſcilicet externo; *attamen legibus vivimus*, in foro ſcilicet conſcientiæ.

Decimotertiò replicabit fortaſſis adverſarius. Si Pontifex aut vi, aut legibus injuſtè latis, alióve modo Eccleſiam deſtruere nitatur, aut aliorum jura & bona injuſtè invadat, atque monitus non reſipiſcat, poſſe bello & armis coerceri, omniq́ue ratione ad jus naturalis defenſionis ſpectante compeſci; veluti probare dicuntur Turrecremata *lib. 2. cap. 106.* Bellarminus *de Conciliorum auctor. lib. 2. cap. ult. ad 2. argumentum.* Quod Auctor *Regalis Sacerdotij lib. 2. §. 14. n. 4.* comprobat ſequenti ratione. Quòd nempe in caſu ejuſmodi non reſiſtatur Papæ, ſed injuſtæ ipſius invaſioni, nec in illum exerceatur Juriſdictio, ſed tantùm jure defenſionis agatur, quod jus non in Juriſdictione & auctoritate fundatur, ſed in facultate naturalis juris, cui noſcitur ipſe quoque Pontifex ſubjectus eſſe. *Ex tota cauſa 25. q. 1.* Quòd ſi proinde hoc defenſionis jus

53. *ex pag. 231. n. 48.*

erga Summum Pontificem competat alicui laico, præcipuè Regi, quantò magis convenit Concilio alicui ex totius Christiani orbis Episcopis conscripto? Hoc verò nunquid, priusquàm decernat super injustis Papæ aggressionibus, faciet processum *juridicum*, sicque adeò judiciariâ auctoritate formabit sententiam super injustitiâ aggressionum? Nunquid ergo processus ejusmodi redarguit Papæ erga Concilium subjectionem aliquam?

54. Verùm ad istam ex parte adversâ objectionem in promptu est responsio. In illo statu, quo Papa denuntiatur Ecclesiæ seu Concilio Generali, esse jurium alienorum injustus aggressor, inprimis non intentatur actio aliqua adversùs Papam, quà Summum Pontificem, sed contra ipsius personam, quà privatam, nequeunt enim injustæ ejusmodi aggressiones promanâsse ex auctoritate Cathedræ Apostolicæ, quæ per Christum est coarctata unicè ad bonum ac ædificationem Ecclesiæ; quare tales injustitiæ respiciunt privatam duntaxat Papæ personam, quæ proinde si deferantur ad Concilium generale, ne tunc quidem, oportet, judicium ferri super Papæ persona, ejusque actibus, quà intrà ipsum consistentibus: quippe cùm ipsissima etiam Summi Pontificis persona per characterem auctoritatis Apostolicæ in tantum sit sacrata, ut super ipsam, quamdiu manet in statu certo Papatûs, nulla potestas humana audeat manum

suam

suam extendere. Quare in casu prætacto judicium Concilij Generalis ferri duntaxat potest super juribus alicui fidelium injuriam passo inexistentibus, atque horum violationibus *passivis*, quà effectibus extra Papæ suppositum egressis, & in altero fidelium tam *moraliter*, quàm *physicè* receptis. Quarum adeò injuriarum judiciariâ præhabitâ cognitione, si Papa præmonitus, Concilio Generali deferre nolit, non potest equidem *judicialiter* contra ipsum decerni, potest tamen *auctoritativè* declarari jus defensionis, fidelibus iniquè læsis per naturalem æquitatem competens, ad armatam usque resistentiam, ac jurium talium vindicationem. In cujusmodi tamen vindicatione Rex iniquè etiam læsus, neque attrectare, seu offendere potest seu ipsam Papæ personam, etiam quà privatam, seu jura Ecclesiastica, seu bona Ecclesiæ Romanæ appropriata, utpote non ad privatam Papæ personam, sed ad statum Ecclesiasticum spectantia. Constat igitur, ex præadducto partis adversæ argumento haudquaquam coargui aliquam Concilij super Papâ superioritatem, seu potestatem judiciariam.

Decimoquartò objiciet denuò Adversarius. 55.
In casu saltem hæreseos, subdi Papam Tribunali judiciario Concilij. Tunc enim à Concilio judicari, & deponi posse, patet ab exemplo Honorij I. relato in *octava* Synodo *Actione 7. & in Capit. Audivimus. 14. q. 1. Cap. Si*

 Papa.

Papa. dist. 40. Cap. Novatianus. 7. q. 1. Cap. Didicimus. Cap. Acatius. 24. q. 1. Capit. Oves. q. 7.

56. Verùm ex nostra parte est in promptu responsio. Concilio equidem acephalo etiam esse in casu manifestæ hæreseos aliquam, non jam super Papâ, sed super ipsius privatâ personâ, utpote à Papatu ex tunc remotâ, veram *judiciariam, & auctoritativè* declaratoriam potestatem de Papatûs amissione, per ipsummet jus Divinum sancitâ, & in vi hujus Divini juris suum effectum jam prævié sortitâ. Unde tota Concilij Generalis potestas erga talem Divinitus exauctoratum Papam hæreticum, unicè tendit ad *auctoritativè* fidelibus manifestandam Papæ depositionem Divinitus sancitam, executionique publicæ demandandam, conformiter *Can. Si Papa. dist. 40. ubi sic habetur: Culpas Pontificis redarguere præsumit nullus mortalium, quia cunctos ipse judicaturus, à nemine est judicandus, nisi deprehendatur à fide devius.* Cui enim alteri nisi Concilio *imperfectè* & *materialiter* pro tunc Generali, pro casu hæreseos seu à fide deviationis poterit esse auctoritas judiciaria super Papæ personâ, ipso jure Divino jam depositâ? Cujus ratio est. Quia ex charactere Pastoris Oecumenici Papa est Caput Ecclesiæ, nequit verò Caput esse Ecclesiæ, nisi sit ejusdem membrum. At Ecclesiæ, ejusque membrorum *quidditativa* forma est per fidem. Quando igitur Papa per hæresim *formalem* excidit à fide Divina, ita desinit

Pag. 230. n. 46.

nit

nit esse membrum Ecclesiæ, ut ex jure Divino, jam non sit ipsius Caput, seu Pastor Oecumenicus. Ergo Ecclesia super Papa, quoad suam privatam personam facto hæretico, *judiciariam* auctoritatem non aliter exercere potest, nisi declaratoriam de Papatu per jus Divinum amisso sententiam proferendo, nec adeò super Pontifice, sed super homine, qui jam desijt esse Papa, aliquam prætendere potest superioritatem judiciariam.

Decimoquintò. Rursus opponi potest ex parte adversâ, Ecclesiæ convenire superioritatem super Papâ, si fuerit intrusus, id est, non electus juxta formam præscriptam in Concilio Lateranensi *Can. 1. & Bullâ Gregorij*, quæ incipit: *Æterni Patris*: Vel si ejus electioni intervenerit aliquis error juris *Divini*, seu *naturalis*: vel si ejusdem electio fuerit Simoniaca; uti decernitur *in Bulla Iulij 11.* quæ incipit: *Cùm tam Divino.* Vel denique, si electio Papæ facta sit per metum gravem ac injustum. Ex Concilio Constantiensi *Sess. 39.* In quibus adeò casibus eatenus nulla erit Papæ electio, ut hinc arguatur subesse Juris Canonici dispositionibus. 57.

ex pag. 229. n. 43. & pag. 230. n. 47.

Verùm ex hisce fundamentis minimè evincitur Ecclesiæ super Papam superioritas; uti mox demonstrabitur. Etenim non potest quisquam esse Papa antecedenter ad legitimã Papatûs collationem. Hæc equidem subsistit ex ipso jure Divino: eo ipso enim, quòd Christus 58.

Oecumenici Paſtoris officium pro perpetuo Eccleſiæ ſtatu ſanxerit, redditur hinc conſequens; claves regni cælorum cum perpetuo Eccleſiæ ſtatu vi juris Divini connexas per ſucceſſionẽ ab ipſomet Chriſto conſtitutam, conferri Sumo Pontifici Petri legitimo ſucceſſori. In quo diverſa eſt ratio ſucceſſionis circa *ordinarium* Petri Apoſtolatum, & *delegatum* Judæ inprimis deſtinatum, ſed Mathiæ in locum illius ſubrogato comiſſum Apoſtolatum, cùm ille, utpote perpetuus, ex prima ſui origine eſſet transferibilis in ſucceſſorem: hic verò, utpote perſonalis non haberet ſucceſſionem, niſi quæ ſpeciali, ſortis Divinæ ſigno fuerat deſignata cum delegationis Apoſtolicæ in Mathiam *Actorum cap. 1.* Divinitus collatæ plenitudine. Quandoquidem igitur ex ſolo Petro ſuperſtes maneat Apoſtolatus in ſucceſſores pro perpetuo Eccleſiæ ſtatu transferibilis, ita ut ejus collatio ſit ipſo jure Divino conſtituta: idcircò penes Eccleſiam non eſt alia electio Papæ, quàm *deſignativa* perſonæ; adeò ut hâc deſignatione poſt Summi Pontificis obitum peractâ, Apoſtolicæ poteſtatis plenitudo in perſonam ſic deſignatam derivetur ex ipſiſſimo illo jure Divino, quo per Chriſtum ſancita fuit Oecumenici Eccleſiæ Paſtoris perpetuitas. Super Papatûs igitur collatione, cùm ſit juris Divini, nulla poteſt eſſe Eccleſiæ ſuperioritas: bene tamen ſuper electione deſignativâ perſonæ Petro ſuc-

succesuræ, sicque potituræ illò Divinæ collationis jure. At sicuti hæc electiò *activè* sumpta non afficit Papam, sed eligentes: *passivè* verò spectata noscitur antecedens Papatûs collationem, estque actus ab hac distinctus: sic quatenus Ecclesiæ auctoritas super eam *designativam* seu *activè*, seu *passivè* sumptam electionem protenditur, nullatenus importat aliquam super Papa superioritatem, sed supra personas tum eligentium, tum electi, pro statu, quo necdum Papa est, sed primùm pro *posteriori* redditur particeps illius juris Divini, per quod constituitur Summus Pontifex.

Decimosextò & *ultimò* urgebit Adversarius. Concilio Generali esse auctoritatem & superioritatem super Papâ saltem dubio, sic enim Concilium Constantiense ad certum Ecclesiæ Caput obtinendum, super Papa dubio processum *judiciarium* instituendo, noscitur omninò prætendisse auctoritatem super Papa hujusmodi. 59. *Pag. 231, n. 49.*

Verùm dum subest dubietas de valore electionis Pontificiæ, vel dum Ecclesia certificari non potest de legitimo Pontifice, tunc equidem exemplo Synodi Constantiensis, licet Ecclesiæ processus *judiciarius* circa Papam dubium: hinc tamen Concilij superioritas minimè evincitur, nisi super Papæ dubij personâ, quà secundùm Ecclesiæ judicium non Papâ: contra quem adeò proceditur, ad *judicialiter* inquirendum; *An non sit iniquus Pon-* 60.

tificiæ

tificiæ auctoritatis usurpator & aggressor? Etenim Pontificis Oecumenici receptio per Ecclesiam reduci debet in fidem Divinam, quâ Pastoris Oecumenici munus noscitur à Christo constitutum pro perpetuo Ecclesiæ statu. At stante illâ dubietate, haud subsistit evidentia credibilitatis, per quam sub illo fidei principio credi debeat, hic in individuo esse legitimus Petri Successor, atque adeò verus Papa. In tali ergo casu Ecclesia non tenetur, personam hujusmodi recipere in Summum Pontificem. Unde *quoad nos* (id est, *quoad certitudinem* pro istâ personâ in Summum Pontificem recipiendâ *constringentem*) in judicio Ecclesiæ manet Papa sub tali conditione constitutus, ut non sit habendus pro Papâ. In quo proinde statu Ecclesiæ jus est, tum inquirendi super argumentis, per quæ perveniatur ad evidentiam credibilitatis in linea prudentiali certificantem de legitimo Petri Successore; tum, si hæc certificatio obtineri non valeat, per aliam viam sibi providendi, quoúsque ad talem certitudinem pertingere valeat. Quòd si igitur aliud, quàm ex Papæ dubij depositione medium non suppetat, ex illo jure fas est Ecclesiæ, proferre sententiam de Papæ hujusmodi remotione. Neque verò, quæ sanctæ Ecclesiæ Divinitus repromissa est Spiritûs Sancti assistentia, in hoc deficiet, ut judicium illud Ecclesiæ falsum sit, sed omnia ita disponet suaviter, ut

si for-

si fortè Pontifex, de cujus legitimitate dubietas superari non potest, sit re ipsâ verus Papa, per ejusdem Spiritûs sancti impulsum resignet, atque adeò certæ in Pontificem designationi locum concedat: vel si ad talem resolutionem disponi nequeat, ex illo de Ecclesiæ infallibilitate fidei principio legitimum formari possit judicium, super nullitate Papatûs ab illo pertinaciter prætensi contra dictamen propriæ etiam conscientiæ, utpote in tantum obstrictæ erga Ecclesiam, ut huic in certo habendo Christi vicario Capite, *ex jure quasi naturali* deferre meritò deberet.

§. V.

Eo ipso, quòd in judicio Ecclesiæ, secundùm credibilitatis auctoritativam in fidei principia reducibilem evidentiam, *habeatur quis pro vero, certo, ac legitimo Papa, nequit ex tunc Ecclesia seu Concilium Generale super ipso ullum* strictè *ac* propriè *sumptæ superioritatis jus exercere.*

PRimò. Pro ista propositione nostrâ magis elucidandâ, lubeat præmittere sequentem disquisitionem. *Nempe, quia in Papa dubio abstractio Papatûs in tantum operatur, ut Ecclesia possit super tali dubio Pontifice* judiciarium *formare processum: an non pariter in vero ac certo, sed facinoroso & scandaloso, Ecclesiæque pernicioso* 61.

Papâ

Papâ possit eatenus fieri abstractio à Papatûs prærogativâ, utpote cum facinorosis ejusmodi actibus nullam habente connexionem, ut sub tali abstractione, possit Concilium Generale erga ipsius personam auctoritativè *exercere virgam correctivam à Christo*Matth. 18. *indefinitè erga quoscunque fideles sancitam?* Nam quisquis est frater Christianæ Communionis, jubetur post fraternam, alijs etiam adhibitis, correctionem, denuntiari Ecclesiæ, & si hanc non audierit, comunione Sanctorum privari per Apostolicam Ecclesiæ, seu Concilij Oecumenici à Christo sancitam ligandi & solvendi auctoritatem. Nunquid verò Summus Pontifex habendus est in censu fratrum, quatenus cum universis fidelibus participat in communicatione gratiæ & beatitudinis, secundùm quam homo est adoptivus filius Dei, atque cohæres Christi? Nunquid cum Summo Pontifice, quà Hierarchici Corporis Capite *secundùm Pastoralis solicitudinis partem* communicant reliqua Hierarchica Ecclesiæ membra, Episcopi ac Prælati Ecclesiastici, quos proinde Papa vocare solet fratres? Anne igitur fas est, ipsum excludere ab illo correctionis *fraternæ* ac *Evangelicæ* præcepto? Num si correctionis secretæ impatiens sit, nefas erit, ipsum denuntiare Ecclesiæ? Et quia Ecclesia Corporis Christi Hierarchici perfectè repræsentativa, dum Caput cum ipsâ non concurrit, minimè subsistere potest, sed Concilium, quantumvis *materialiter*

ex pag. 231. & 232. n. 51.

terialiter Generale pro tunc est acephalum; num isti nefas erit, uti salubri adversùs Papam facinorosum, & incorrigibilem præinsinuato Evangelico remedio?

Verùm pro *secundo* prætactis disquisitionibus repono unicam sequentem quæstionem, unà cum ejusdem resolutione. Si namque deventum fuerit ad virgam correctoriam, secundùm quam Papa facinorosus & contumax Ethnico & Publicano, Ecclesiam audire detrectanti, compar esset pronunciandus, quid circa hoc foret potestatis in Concilio acephalo? Quæ namque ligandi & solvendi potestas Apostolica Concilio Oecumenico per Christum fuit repromissa, ea superstruitur plenæ ac Generali Synodo, ex Hierarchico Ecclesiæ & Corpore & Capite sub Vicario Christi charactere, aggregatæ. At ista Hierarchici Corporis plenitudo ac integritas ob Capitis cum eo concurrentis defectum, haud intercedere posset, ubi ageretur contra ipsum Ecclesiæ Caput, Summum Pontificem. In tali ergo Concilio acephalo locus non esset virgæ *auctoritativè* correctoriæ adversùs Summum Pontificem stringendæ, consistentis ex Apostolicæ, Concilio Oecumenico, non acephalo, ad *ligandum* & *solvendum* Divinitus sancitæ *potestatis* charactere. Et verò ipse Papa etiam *solitariè* sumptus ex *Matth. 16. cap.* habet æquè plenam, Concilio Oecumenico comparem, ac indefinitam *solvendi ligandique* in Ecclesia

62. *ibidem*.

clesia *auctoritatem.* Quid ergo contra ipsum agere poterit Concilij Corpus acephalum, Synodi Oecumenicæ charactere per *Christi nomen Vicarium* subsistente tunc destitutum? In aperto igitur est, ubi etiam per viam correctionis Evangelicæ agendum esset contra Papam facinorosum, non nisi fraternam correctionem respectu ipsius habere locum, nihilque cum eo actum iri ex auctoritate, quamdiu manet in statu certo & indubitato Papatûs. Ubi ergo quispiam *sub convincente prudentialis credibilitatis evidentiâ* est ab Ecclesiâ receptus in Papam, à nemine jam judicari poterit, præter causam consummatæ hæreseos. Sub quo statu uti definit esse Christi ac Ecclesiæ membrum, sic Papatûs prærogativâ destitutus, ex tunc subditur judicio Ecclesiæ, & Concilij etiam acephali. Ex illo igitur Evangelico correctionis, virgæque censoriæ decretorio sacro textu nequaquam evinci potest Ecclesiæ, seu Concilij Generalis supra Papam auctoritas vel superioritas.

63. *Tertiò* opponet fortè quispiam. Argumentum *proximè* deductum nimis probare, dum inde sequeretur, super Papa etiam dubio nullam esse Concilio acephalo auctoritatem judicialem. Quæ enim *Matth. 18.* per Christum promissa est solvendi & ligandi potestas Apostolica, nequit convenire nisi Concilio Oecumenico, per Christi vicarium characterem, Pontificiæ præeminentiæ pro-

prium

prium, insignito. Eo ipso autem, quòd Papa sit dubius, nequit subsistere Concilium *formaliter* Oecumenicum, sed acephalum duntaxat. *Pag. 232. n. 52. & 53.*

64. Verùm in tali Concilij acephali statu nequit equidem locus esse præinsinuatæ Apostolicæ auctoritati. Nihilominùs universi Episcopi, quà possibile est, ex Orbe Christiano aggregati in unum, comportant auctoritates suas Ecclesiæ cuique designatæ gubernativas, quæ *collectim* sumptæ extendunt se *virtualiter* ad universam Ecclesiam, quatenus scilicet omnibus & singulis Episcopis incumbit, eatenus prospicere suæ diœceseos spirituali incolumitati, ut singulorum tamen Episcopatuum religio ex intrinseca suæ institutionis conditione ordinetur ad Bonum Universalis Ecclesiæ. Quando igitur Episcopatuum in uno acephalo Concilio fit unio seu coadunatio, tunc ijs est potestas & obligatio, prospiciendi de certo Ecclesiæ Universalis Capite, quia Papæ dubij ex ratione *superiùs* deductâ, quamdiu dubium ejusmodi vinci non potest, nulla prorsus est habenda ratio, sed in judicio Ecclesiæ Papa hujusmodi perinde reputatur, ac si vacaret Sedes Apostolica. In quo proinde statu, dum Papatus post diligentem discussionem non est probatu possibilis; inconcussa, & firma manet illa Episcoporum in unum Concilium acephalum collata jurisdictio procedendi adver-

adversùs talem Papam dubium, usque ad sententiam de Papatûs ipsius nullitate *auctoritativè* declaratoriam. Quæ secùs se habent in Papâ certo, quantumvis facinoroso, quippe cùm in illo semper præemineat Papatûs ab Ecclesia recepti possessio, & prærogativa, nullam Concilij, præsertim acephali, superioritatem judiciariam admittens.

65. *Quartò* instabit aliquis. Cùm Papa habeat subjectionem in foro Sacramentalis Confessionis, ad cujus tamen valorem requiritur jurisdictio, ab ipsomet etiam Summo Pontifice saltem *mediatè* derivata; quidni ergo dicere fas sit, Papam subijci Concilio Oecumenico, tametsi hujus forma subsistat ex vicario Christi nomine, Pontificiæ auctoritatis proprio?

66. Verùm in foro Sacramentalis Confessionis ita concurrere debet jurisdictio, ab ipsomet Papa *mediatè* saltem derivata, ut hæc tamen sit *voluntaria*, in vi cujus nemo nisi volens subijciatur illi foro. Sic proinde, si Papa propter delictum aliquod publicum spontè vellet se ipsū subijcere alicui Concilio, quantumvis acephalo, respectu istius sortiretur subjectionem merè *voluntariam*, ex se ipso scilicet, non verò ex Concilij, etiam quà Oecumenici, Divinà institutione dependentem.

67. Imò pro *quinto*, quando Papa se ipsum volens subijcit Foro confessionali, adeóque jurisdictioni à semet erga se ipsum prorogatæ,

tunc

tunc isti supervenit characteris Sacerdotalis potestas, quæ in sui infusione ita dependet à solo Christo, ut in ipsius exercitio sacerdos se habeat quà Christi duntaxat, non autem Papæ, instrumentum in ordine ad Sacramentalem absolutionem impertiendam. Sub cujusmodi proinde absolutionis Sacramentalis actu ipsemet etiam Papa perfectam erga Confessarium, quà Christi ministrum, imò erga ipsum quoque Christum habet subjectionem, debetque adeò pro tali Foro profiteri aliquam supra se quà Christiano homine superioritatem, quæ tamen sit *principaliter* in Christo, *instrumentaliter* autem in sacerdote Sacramentaliter absolvente. *ex cit. pag. 232. n. 54. & pag. 233. n. 55. & 56.*

68. Pari igitur ratione quoad Fidei dogmatum in Concilio Oecumenico definitiones, Papa *plenè* & *absolutè* constringitur tali definitione, ex vi auctoritatis *instrumentaliter* Concilio Oecumenico, quà suæ quoque Vicariæ Christi auctoritatis characterem præferenti, *principaliter* autem ipsimet Christo, Spirituique sancto, Synodo quà Oecumenicæ *secundùm Christi promissionem* assistenti, ineluctabiliter competentis. Nihilominùs hæc Papæ erga dogmaticas Concilij Oecumenici definitiones obligatio & subjectio respicit quidem perfectam Spiritûs sancti, ac Christi respectu Papæ superioritatem: at quia Concilium quà Oecumenicum, ipsammet Papæ præeminentiam, ceu sui characteristicam formam *essentialiter*

includit; idcircò Concilio Oecumenico non tam ſuperioritatis *ſtrictæ*, quàm cujuſpiam erga Pontificem *ſolitariè* ſpectatum majoritatis præcellentiam importat; veluti fuſiùs expoſitum habetur *in antecedentibus*.

Caput. II.

An ſuperioritas Papæ ſupra Concilium *acephalum* demonſtrari poſſit ex ſacris Litteris, Concilijs Oecumenicis, Hiſtorijs Eccleſiaſticis, & uſu ac praxi Eccleſiæ.

§. I.

Pro hujus diſquiſitionis ſolidiori reſolutione, expedit, varios diſtinguere Concilij acephali ſtatus.

1. PRimò igitur ſtatus *realis* Concilij *acephali* contingere poteſt, dum Papa eſt dubius, ſicque ex univerſo Orbe Chriſtiano congregantur Epiſcopi ad certum Papam exquirendum, ſeu conſtituendum ab illis, ad quos ſpectat electio Summi Pontificis deſignativa: qui ſtatus erat primitus in Concilio Conſtantienſi. Quæ Synodus quantumvis *materialiter* pro tunc etiam dici potuerit Generalis, non tamen erat *formaliter* Oecumenica, quia in ipsâ deficiebat *formalis* character, ex Chri-

ſti

sti nomine Vicario, Pontificiâ scilicet authoritate subsistens, quoúsque certi Pontificis authoritas Apostolica eidem tandem accesserat: dum intereà in tali Concilio *acephalo* non alia, quàm universorum ex Christiano Orbe ibi aggregatorum Ecclesiæ Antistitum in unum collata interveniebat jurisdictio, cum aliquo extensivo ut sic ad publicum Ecclesiæ Bonum referibili augmento. *pag. 243. n. 1.*

2. *Secundò.* Alter Concilij *realiter acephali* status est, quando Synodus Generalis erat primitus à Summo Pontifice legitimè congregata, sed posteà fuit eidem subtracta auctoritas Pontificia, ejusdem indicens solutionem. Cujusmodi status erat Concilij Basileensis, sibi postmodùm arrogantis *auctoritativam* & *judiciariam* super Papa auctoritatem, dum econtra Summus Pontifex suam tali Concilio supereminentem potestatem eâ exercebat efficaciâ, ut illius in altero etiam Papa constituendo arrogata auctoritas prorsus evanuerit.

3. *Tertiò.* Concilij generalis secundùm *mentalem duntaxat abstractionem acephali*, varius adhuc status considerari potest. Inprimis enim potest cum Papâ comparari præcisum Concilij Corpus hierarchicum ex Episcopis & Prælatis Ecclesiasticis consistens, nomine Christi vicario, seu Pontificiâ auctoritate aggregatum. De isthoc Corpore Hierarchico disquiri potest in præsenti; *An Papa auctoritas*

 habeat

habeat aliquam ab illo dependentiam; &: *An ista dependentia importet aliquam ejus Corporis Hierarchici supra Papa superioritatem?* Ad quod perspicaciùs intelligendum, lubeat corpus humanum à suo capite præscindere non *physicâ* separatione, sed *mentali* abstractione. Sub ejusmodi namque præcisione *mentali* multas in humano corpore vitales seu vegetativas, seu sensitivas, tum cordis, tum hepatis, aliorúmve membrorum functiones reperimus, quæ non sunt in capite, sicque adeò cum isto collatæ faciunt quandam *extensivam* majoritatem ultra proprias capitis functiones, quæ tamen ab illis vel maximè & ut plurimùm necessariò dependent. Quæ nihilominùs capitis *quoad sui conservationem*, & *in ordine ad functiones sibi proprias* à reliquis humani corporis membris, corde præcipuè ac hepate, dependentia, nullam in humano corpore *præcisè* spectato super caput importat superioritatis quasi gubernativæ rationem, quin potiùs caput regimen quoddam teneat super totum corpus humanum, ejúsve membra, ac functiones istorum, saltem quoad *mediatum* aliqualis directionis ac moderationis in eas influxũ. Sic proinde, si Ecclesiæ Corpus hierarchicum integrum consideremus *secundùm quandam Capitis ac reliqui Corporis hierarchici in Concilio Generali coadunati præcisionem mentalem*, & *secundùm aliquam inter se collationem*, verificatur equidem, quòd Summus Pontifex, Ecclesiæ Caput,

indi-

indigeat membris hierarchicis, Episcopis à Spiritu sancto positis, ut regerent Ecclesiam Dei. Quæ indigentia spectat tum Episcopos *sigillatim* spectatos, quà diversarum Diœcesum Rectores, quas impossibile foret ab uno Pastore ad sufficientiam gubernari; tum Episcopos *collectim*, in unum Generale Concilium coadunatos, quorum Episcopales Jurisdictiones in unum collatæ faciunt aliquam *superiùs* expositam generalitatem *extensivam*. Quæ etiam *extensiva* Corporis hierarchici universalitas est necessaria, ut Caput ipsum, Summus Pontifex, potiatur prærogativâ *ultimatæ* & *consummatæ* in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatis. Quippe cùm ista sit per Christum repromissa consensui Capitis, unà ac reliqui Corporis hierarchici, intrà Concilium Oecumenicum coadunatis membris. Ex quâ etiam infallibilitatis prærogativâ Capiti Ecclesiæ accrescit majoritas quædam *intensiva*, quam tamen *superiùs* demonstravimus, non importare *propriè* dictam superioritatem, neque Divinitus repromissam esse Concilio quà *acephalo*, id est sine Capite considerato, sed utrique consentienti, adeòque *collectivè* sumpto. Quandoquidem igitur corpus humanum *secundùm abstractionem mentalem*, à capite præcisum, nihil habeat super istud superioritatis, sed capitis econtra sit quædam supra reliquum corpus gubernativa seu moderativa superioritas: num dicere fas est,

Concilium *Generale quà acephalum, sinè Capite consideratum, respectu Capitis*; vel potiùs *Papam, Ecclesiæ Caput, respectu reliqui hierarchici Corporis in Concilio Generali* aggregati, *habere præeminentiam superioritatis?*

4. *Quartò*. Concilium dici potest aliqualiter *acephalum*, quando legitimâ Papæ auctoritate congregatum, præsidentes quidem habet Legatos seu Nuntios Apostolicos, necdum tamen obtinuit personalem consensum Summi Pontificis, decretorum inibi sancitorum confirmatorium: nam verisimilius est, istius consensûs dogmaticis sanctionibus auctoritate Pontificiâ impertiendi auctoritatem, non esse delegabilem Legatis Apostolicis, sed esse *personalem* Pontificiæ præeminentiæ *indivisibiliter* annexam. Quia igitur omnimodæ & consummatæ in fidei dogmatibus infallibilitatis auctoritas, ex Christi Domini institutione non competit Concilio Oecumenico, nisi quatenus *Duo*, Caput scilicet, ac reliquum Ecclesiæ Corpus hierarchicum consenserint. Idcircò Synodus quantumvis Generalis, quoad auctoritatem fidei dogmatum definitivam, non est in statu *consummatæ* Synodi, quà *formaliter* Oecumenicæ, quoúsque ad sanctiones ejusmodi accesserit personalis Papæ consensus.

Pag. 233. n. 1.

5. Nihilominùs pro *quinto* dicendum est, ubi per Summum Pontificem facta est indictio Concilij Generalis, mandato ad universos

ibi n. 2.

fos

sos Christiani Orbis Episcopos, Ecclesiæque Prælatos directo, atque in vi hujus mandati convenerint Præsules Ecclesiastici, præsidendentibus præcipuè Pontificijs Legatis, Concilium jam esse in statu Oecumenicæ Synodi, quoad Apostolicam huic Divinitus commissam ligandi & solvendi potestatem. Ex tunc enim verificatur, Concilium esse aggregatum vicario Christi nomine, sive Antistitum tali modo coadunatorum Conventum existere insignitum Apostolicæ, vicarium Christi nomen præferentis, auctoritatis charactere. Nec interest, sive pauci, sive plures sub tali charactere fuerint coadunati ex Orbe Christiano Præsules, Christo Domino *Matth. 18.* pronuntiante, se in *medio eorum fore, ubi duo vel tres in nomine suo congregati fuerint.* Quamvis verò isthæc Christi assistentia Præsulibus Ecclesiasticis *in nomine* ipsius aggregatis, videri possit inferre omnimodam in rebus fidei infallibilitatem: nihilominùs quia Christus hanc annexuit Duorum, scilicet Capitis, nomen suum vicarium præferentis, ac reliqui hierarchici Corporis consensui: ideo priusquàm talis consensus fuerit *personaliter* præstitus à Papa Christi Vicario, Concilium quantumvis Generale ac Oecumenicum, in ordine ad fidei sanctiones non est adhuc in statu perfecto, seu *ultimatè* consummato: tametsi Apostolica ligandi & solvendi potestas *indefinita* Concilio Oecumenico, quà Collegij Aposto-

lici successori à Christo *immediatè* concessa, antecedenter ad illam consummatam, ex personali Pontificij consensûs concursu subsistentem omnimodæ infallibilitatis perfectionem, jam locum habeat, ex quo Concilium in Christi vicario Nomine sub Sedis Apostolicæ Legatorum præsidentiâ inchoari & continuari cœpit. Sub cujusmodi proinde statu est paritas & æqualitas, nullaque adeò superioritas inter Pontificiam potestatem, & Synodum ex Capite per Legatos præsidente, ac reliquo Ecclesiæ hierarchico Corpore coadunatam.

§. II.

Expenduntur partis adversæ argumenta ex sacræ Scripturæ verbis petita.

6. PRimò. Adversarij prætendunt, & quidẽ meritò, *formam posteriorum Conciliorum Oecumenicorum petendam esse ex norma Concilij Hierosolymitani, Actorum 15. à v. 6. descripti.* At immeritò subsumunt *ex v. 17. & 18. ac sequentibus.*

Pag. 135. v. 14.

Iacobum Apostolum, postquàm Prophetica ad disquisitionis de Legalibus tunc propositæ decisionem facientia, adduxisset Oracula, *definitivam* & *judiciariam* protulisse sententiam: *Propter quod*, inquiens, *ego judico, non inquietari eos, qui ex gentibus convertuntur ad Deum, sed scribere ad eos, ut abstineant se à contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, & suffocatis, &*

san-

sanguine. Ex hac igitur Concilij Hierosolymitani normâ videtur evinci, quòd definitiva sententia in Synodo Oecumenicâ non sit penes Petri successorem. Verùm quis Catholicorum negare ausit, Petrum in Concilio Hierosolymitano præsentem, jam priùs à Christo obtinuisse Primatum, extitisseque Caput Ecclesiæ? Quo supposito, quis rursus Catholicorum præsumet negare, Capiti Ecclesiæ intrà Concilium Oecumenicum convenire officium Præsidentis? *Pag. 237. n. 22.*

7. Hoc igitur præsidentiæ munus in Concilio Hierosolymitano esse à Petro exercitum, præter fundamentum *alibi* deducendum, ita demonstratur. Etenim is ex Apostolis Præsidis munus in eo Concilio subibat, qui quæstionem *ibidem* propositam conquisitione magnâ à Cœtu Concilij priùs factâ, primus taliter definijt, ut cæteri Apostoli in ejus sententiâ uniformiter condescenderent. At legenti sacrum textum *cit. cap. 15. Actorum*, perspicuè constabit: magnâ priùs conquisitione circa propositam controversiam factâ, Petrum *à v. 7.* primum surgentem definijsse quæstionem, dicendo *vers. 10. Nunc ergo* (Oraculis Divinis in contextu recensitis ita se habentibus) *quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus?* Quâ sententiâ per Petrum prolatâ, sacer contextus dicit *vers. 12. tacuisse omnem multitudinem*, in signum

ſignum ſcilicet conſensûs. Quamvis proinde Petrus, dum conquiſitio fiebat, non legatur primus fuiſſe locutus, ſecùs tamen eſt, ubi deveniebatur ad definitionem, quæ primo debetur Præſidi.

8. Neque huic muneri derogatur, licèt Paulus, Barnabas & Iacobus poſt Petrum locuti fuerint, quia ex ſacro contextu rurſus conſtat, hos Apoſtolos condeſcendiſſe in Petri ſententiam: ſpecificè verò Iacobum Hieroſolymorum Antiſtitem ſubijciendo, Divinis Oraculis, Petrique ſententiæ conformiter *ſcribendum eſſe gentibus ad fidem Chriſti converſis*, in hoc ſuſcepiſſe munus quaſi executoris.

Secundò. Replicabitur ex parte adversâ.

9. Apoſtolos & Seniores juxta ſententiam à Iacobo pronuntiatam ſcribendo ad gentes fidẽ Chriſti profeſſas, *verſ. 23.* talem efformâſſe Epiſtolam Synodalem: *Viſum eſt Spiritui ſancto, & nobis, nihil ultra vobis imponere oneris, quàm hæc neceſſaria, ut abſtineatis vos ab immolatis* ex pag. 237. & 238. n. 22. & 23. *ſimulacrorum, & ſanguine, & ſuffocato, & fornicatione.* In quâ Synodali Epiſtolâ nullam fuiſſe habitam rationem Petri præeminentiæ, quod meritò faciendum fuiſſet, ſi Petro conveniſſet aliqua ſupra Concilium ſuperioritas. Verùm quia Concilium Hieroſolymitanum erat Oecumenicum ex Petro ceu Capite Eccleſiæ, ac reliquis Apoſtolis, delegationem Apoſtolicæ auctoritatis licèt *perſonalem*, & cum ipſis extinctam prærogativam præſeferentibus

con-

consistens: ideo facilè conceditur, Petro nullam fuisse praeminentiam super eâ Synodo: neque enim quaestio est in praesenti de superioritate Papae supra Oecumenicam, sed supra *acephalam* Synodum; uti neque ex eo aliqua evincitur praeminentia, quòd Iacobus primus videatur fuisse in hoc, ut sententia definita scriberetur ad Ecclesiam Antiochenam. Quemadmodùm enim Regis in Comitijs Regni sui generalibus praesidentiae nihil derogat, quòd, ubi Ordinum consilia & vota sunt collecta, Rex decernat exinde ex Regiae Majestatis suae auctoritate: indeque verò regni primus Cancellarius decretum scribendum demandet: sic neque praesidentiae Petri officere potuit, quòd Iacobus Apostolus urbis Hierosolymitanae (intrà quam celebrabatur illud Oecumenicum Concilium) Antistes in *viâ executionis*, judicârit primus, gentes ad Deum conversas, juxta definitionem à Petro jam pronuntiatam, non esse per Legalia inquietandas, sicque ijsdem scribendum esse. Quia igitur neque corporis physici, neque Hierarchici à Capite seorsim spectati, potest aliqua supra Caput, in Concilio Oecumenico praesidis munere fungi consuetum, esse superioritas, idcircò ex praallegatâ Concilij Hierosolymitani normâ evincitur, non Synodum *praecisè sinè Capite spectatam*, supra Papam, Petri successorem, sed hunc erga Concilium quà *acephalum*, habere superioritatem.

Tertiò

10. *Tertiò*. Pars adversa suam prætensionem contendit firmare ex *Actorum 20. Attendite vobis* (inquiebat Paulus) *& universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei*. Quæ verba Apostoli vel maximè locum habent in Episcopis *collectivè* sumptis, seu aggregatis in Concilio Generali. At in Ecclesia, cujus regendæ potestas attribuitur Episcopis, in Concilio præsertim Generali aggregatis, includitur etiam Papa. Ergo potestas gubernativa Episcoporum extenditur etiam ad Papam.

ex pag 238. n. 24.

11. Verùm sicuti in Comitijs publicis alicujus Regni, cujus Rex est Caput Monarchicum, conferuntur equidem in unum universæ Regni gubernativæ potestates, de quibus verè dicitur, esse positas ad regendum totum Regnum; nequit tamen hinc concludi, eorum potestates gubernativas, etiam in unum collatas, protendi supra Regem, maximè cùm ex isto seu *mediatè*, seu *immediatè* sint derivatæ universæ illorum potestates, sintque ab ipsomet Rege ad Comitia publica convocatæ, in ordine ad consulendum publico Regni bono, ad quod ex *intrinseco suo fine transcendentali* ordinantur cunctæ particularium regiminum jurisdictiones *civiles* ac *politicæ*. Et hinc per status politicos, eorumque Ordines in Comitijs cum Rege congregatos, fit quædam *extensiva* cujuspiam Bono publico perquàm proficuæ majoritatis, ad Regiam

pote-

potestatem accessio, quæ tamen majoritas *supereminenter*, quoad *intensivæ* alicujus majoritatis superiorem excellentiam, contineatur universim in ipsa Regiæ Majestatis præcellentiâ. Nec adeò dicere fas est; Comitia Regni esse supra Regem, si hic sit Monarcha, sed hunc esse supra Comitia.

Pro *quarto* igitur pari ratione dicendum est, si universæ cunctorum etiam totius Orbis Christiani Episcoporum jurisdictiones intrà Concilium Generale aggregarentur in unum, cum suo ad universale Ecclesiæ Bonum *intrinseco & transcendentali* ordine; inde quidem resultaret *extensiva* quædam majoritas, publicæ Ecclesiæ utilitati, ac regimini universali perquàm accommoda & proficua, ut proptereà Pastor Oecumenicus in publicis Ecclesiæ necessitatibus obstringatur ad talem Generalem convocationem authoritate Christi vicariâ indicendam. Nihilominùs tota illa ex jurisdictionibus Ecclesiasticis in in unum collatis resultans *extensiva* majoritas *supereminenter* contineretur in Oecumenica Papæ auctoritate: quippe cùm ex istâ cunctæ reliquæ inter Episcopos dispertitæ jurisdictiones eatenus deriventur, ut earundem consortes, ceu agni Christi, quoad *cunctam moralitatis lineam*, semper subdantur Oecumenico Summi Pontificis Pastorali officio. Et quia universorum etiam Episcoporum jurisdictiones in unum Concilium collatæ extra-

12. *Ibi. n.* 25.

hi

hi haudquaquam possunt à *moralitatis* lineâ, intrà quam Pontificiæ auctoritati, ejusque Clavibus, super quocumque in terris ad Regnum Cælorum seu militans, seu triumphans ordinabili *morali*, competit *indefinita* ligandi & solvendi potestas: idcircò hæ universæ Episcopales jurisdictiones in unam Synodum, quà *præcisivè acephalam* conjunctæ, secundùm *intensivam majoritatem* superioris ordinis, Capitis scilicet propriam præeminentiam, superexceduntur à Papali Oecumenicâ potestate. Et licèt Concilio generali, quà *formaliter* Oecumenico, unà cum Capite scilicet spectato, ex *Matth.* 18. *cap.* peculiaris adhuc promittatur ligandi & solvendi auctoritas universalis, hæc tamen nequit major & universalior esse, ac sit illa, quæ soli Petro, ejusque adeò successori Pontifici Romano Divinitus competit, nec adeò Concilium etiam quà Oecumenicum, unà cum Capite spectatum, potest habere majoritatem jurisdictionis, sive superioritatis erga Papam.

13. *Quintò.* Urgebit Adversarius. Auctoritatem Conciliorum probari peculiariter ijs omnibus Scripturæ locis, quibus Ecclesia circa fidem errare non posse, demonstratur. Cùm enim Concilium repræsentet Ecclesiam, necessum esse, ut, quemadmodùm Ecclesia, ita & Concilium ab omni erroris circa fidem periculo absit. In cujusmodi adeò infallibilitatis consummatæ prærogativâ Concilium superemi-

Ex cit. pag. 238. n. 26. & 27.

nere

nere Papæ *solitariè* spectato. Verum equidem est, tanto honore Christum esse dignatum suam Ecclesiam, adeoque Concilium ejusdem *integraliter* repræsentativum, ut hoc superemineat in consumatæ infallibilitatis in fidei dogmatibus decidendis prærogativâ; attamen sicuti Ecclesia *absolutè* sumpta, nequit intelligi sinè Capite, sic neque Concilium, quà Universalem Ecclesiam repræsentans, est intelligibile, quin informatū sit Oecumenico Christi vicario charactere, Summi Pontificis proprio. Cujus proinde per suum personalem consensum ad Concilij dogmaticas sanctiones accessio est prorsus necessaria, ut istæ obtineant consummatæ etiam *quoad nos* infallibilitatis prærogativam; uti patet *ex antecedentibus*. Et hinc Concilium non jam *acephalum*, sed quà ipsum Papam, Ecclesiæ Caput, ejusque ex Apostolicæ auctoritatis charactere profluentem consensum *substantialiter* includens, habet quidem aliquam majoritatē *consummatæ* & *ultimatæ* in Ecclesiâ circa fidei dogmata infallibilitatis. At quia ista majoritas non est jurisdictionis, sed præeminentiæ cujuspiam super Spiritûs sancti, ac Christi assistentiâ fundatæ: idcircò ne Oecumenico quidem Concilio competit *stricta* & *propriè* dicta supra Papam superioritas, jurisdictionis nempe majoritatem importans.

§. III.

§. III.

Papæ supra Concilium præcisivè *acephalum superioritas ostenditur* ex Deuter. 17. cap.

14. NAm *primò* decernitur in hoc sacro textu, ut causæ difficiles ex Veteris Testamenti legibus judicialibus decidendæ, in quibus variabant fortè judicia, seu tribunalia sæcularia, deferrentur ad Sacerdotes Levitici generis, & ad judicem, qui judicarent judicij Veritatem, jus scilicet Divinâ judiciali lege contentum, applicando ad causæ controversiæ statum. Hi ergo Sacerdotes cum judice, nempe Summo Pontifice in loco Sanctuarij congregati, conficiebant Ecclesiasticum Veteris Testamenti Concilium, in quo præsidebat Summus Sacerdos. Atqui ad hunc in eo Concilio spectâsse definitivam sententiam, evincitur ex *cit. 17. cap. Deuter. v. 12.* ubi sic habetur: *Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdotis imperio, & judicis decreto, morte morietur.* Pari ergo ratione in Concilijs Novæ Legis pertinet ad Summum Pontificem, proferre definitivam sententiam. Hæc autem prærogativa præsidentiæ auctoritatem importans, necessariò infert quandam superioritatis super Concilij Corpore majoritatem.

15. Excipient pro *secundo* fortassis Adversarij cum

cum Tostato Abulensi *quæst. 4. in cit. cap. 17. Deut.* Veteris Testamenti Sacerdotem Summum, tanquam præsidem, nomine & consensu Concilij protulisse sententiam: quomodò in Novi quoque Testamenti Concilijs Oecumenicis, Papam nomine totius Concilij ex suffragijs Patrum definire ac decernere; veluti praxis doceat, conformiter normæ Concilij Hierosolymitani *Actorum 15.* descripti, ubi non Petri solius, sed totius Synodi Oecumenicæ nomine noscitur fuisse latum decretum sub hoc tenore: *Visum est Spiritui sancto, & nobis &c.* Quemadmodùm igitur inepta foret consequentia, quâ Dux Venetorum ex eo, quòd nomine totius Senatûs proferat sententiã definitivam, inferretur, esse superior toto Senatu, quin potiùs hic dicendus sit illo major: sic ex eo argumento haud concludi, Papæ suprà Concilium, sed hujus potiùs super Papâ superioritatem seu majoritatem, cùm reverà quisque minor dicendus sit illo, ex cujus nomine & authoritate exercet judicium, seu profert sententiã *judiciariam.* Quamvis proinde *Deut. 17.* proclametur reus mortis, qui non obedierit *Sacerdotis* (non Concilij) *imperio*: hoc ipsum tamen imperium nomine, ac vice totius Concilij Ecclesiastici à Summo Sacerdote latum, non reducebatur in istum, nisi quatenus erat repræsentans totum Concilium, sicque adeò hujus præeminentia debebat in ipso fuisse repræsentata. Pari igitur *Ibi. n. 29.*

F ratio-

ratione Papam Concilio Oecumenico præsidentem, ita nomine Synodi proferre definitivam sententiam, ut illam sit repræsentans, Divo etiam Augustino inculcante, quòd Papæ summa prærogativa competat ipsi quà repræsentanti Ecclesiam.

16. Pro hujus exceptionis refutatione, oportet, pro *tertio* discernere varios status Ducum seu Principum tum politicorum, tum Ecclesiasticorum. *Vnus* namque Ducis, v. g. Veneti, status est, ut non tantùm sub primævâ sui origine, vel etiam in hujus ad sui personam derivatione, sed in cunctis actibus publicis suam accipere debeat auctoritatem ex Communitatis, aut Senatûs, quem repræsentat, voto communi. Talis proinde Ducis potestas integra est in colligendis votis singularibus, dijudicandâque, unà cum alijs, fortasse votorũ majoritate, juxta quam ita subsistet votum commune Senatûs, seu Communitatis, ut ex hujus auctoritate, non ex sua propria præeminentia; definire debeat. In tali igitur statu præeminentia Ducis nullam infert superioritatem super Senatu, sed hujus potiùs auctoritas importat superioritatem supra suo Duce seu Præside. *Alter* Principatûs seu Ducatûs status est, ut in sua prima origine omnimodam potestatem suam, seu Ducalem, seu Regiam acceperit ex Communitate, cui per jus naturæ competebat politica Regia authoritas, vel per se ipsam exercenda, vel trans-

fun-

fundenda pro libitu in unum aliquem Monarcham. Quâ supremæ potestatis politicæ in unum Monarcham transfusione factâ, quis jam dicere ausit, Communitatem Regni in Statuum Comitijs publicis repræsentatam, esse Rege, si Monarcha sit, superiorem? Talis ergo Monarcha repræsentat quidem totum Regnum suum, Comitiaque ex totius Regni Statibus coram se congregata, quæ tamen repræsentatio non ejus est conditionis (uti de primo, Ducatûs v. g. Veneti, statu dicebatur) ut ex Comitiorum auctoritate & voto decernere, seque hisce subjectum profiteri debeat: sed supremæ politicæ potestatis auctoritas unicè stat penes ipsum, in vi cujus habet omnimodam, super totius etiam Regni Comitijs superioritatem.

Tertius Ducatûs, seu Principatûs Ecclesiastici status est, ut ne quidem in prima sui origine habeat in se derivatam auctoritativam potestatem suam ex Communitate, quam repræsentat, sed *immediatè* à Christo Domino. Atque talis status est in Summo Pontificatu, prout eleganter eum describit sanctus Augustinus *Serm. 108. De diversis.* ita disserens. Inter Apostolos penè ubique solus Petrus totius Ecclesiæ meruit gestare personam. Propter ipsam personam, quam totius Ecclesiæ solus gestabat; audire meruit. *Tibi dabo claves Regni Cælorum; has enim Claves non homo unus, sed unitas accepit Ecclesiæ.* 17.

Hinc ergo Petri excellentia prædicatur, quia ipsius universitatis & unitatis Ecclesiæ figuram gessit: quando ei dictum est, tibi dabo, quod omnibus traditum est. Quando igitur Petrus præsignabatur totius Ecclesiæ gestare personam, ac gerere figuram unitatis Ecclesiæ, nisi quando Christus ipsi dicebat. *Tu es Petrus: & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam?* Quasnam verò Christus Petro Ecclesiæ figuram gerenti claves dedit, nisi quæ importabant *indefinitam* quodcunque ligandi & solvendi potestatem? Nunquid verò ab istâ *indefinitâ* super *quodcunque morale* protensâ auctoritate excludi potest ullus actus *moralitatem in regnum Cælorum ordinabilem* præseferens? An non igitur ea Petri auctoritas ita est repræsentans Ecclesiam, ut omnium ejus membrorum seu *singillatim*, seu *collectim* in Concilio *acephalo* sumptorum moralitates complectatur, cum aliquâ adeò super ipsas superioritatis præeminentiâ?

18. Quæ universa S. Chrysostomus eleganter expressit *homil. 55. in Matth.* super hæc verba *cap. 16. Vos verò quem me esse dicitis &c. Sicuti enim beatus Petrus, interrogatis omnibus, solus respondens, etiam non exspectatâ aliorum sententiâ, pro omnibus respondere censetur, quia ipsi Pater cælestis præ reliquis omnibus Christi Divinitatem revelavit, non quia alij, quid respondendum esset, ipsum docuerunt; ita ipse Petrus* (concludit is S. Doctor) *fundamen-*

*mentum Ecclesiæ statuitur, ut eam sustentet, non ut sustentetur ab eâ: claves accipit ab ipso (*Christo*) cum Ecclesia communicandas, ab ea iterum recipiendas.* Constat igitur, Petrum repræsentare Ecclesiam, non eo sensu, quòd ab Ecclesiâ receperit suam auctoritatem, sed quòd in Ecclesiam, ejusque membra Hierarchica derivetur ab ipso participatio potestatis clavium: sicque adeò Petrus est gerens figuram Ecclesiæ, tanquam Princeps, ex quo tanquam primo in terris principio clavium potestas communicetur Ecclesiæ membris Hierarchicis, & sic universitatis & unitatis Ecclesiæ figuram gessit, quando ei dictum est: *Tibi dabo claves*: quod omnibus traditum est in Petro seu Principio & Principe, transfundente in omnes, de suâ clavium potestate. Quare illa repræsentatio Ecclesiæ in Petro, non importat hujus respectu Ecclesiæ subjectionem, sed superioritatem respectu Hierarchiæ Ecclesiasticæ *acephalicè* spectatæ.

Hinc pro *quarto* regrediendo ad præallegatum ex *Deuteronomio* sacrum textum, ita licet ulteriùs argumentari. In eo namque sacro textu consideratione præcipuâ dignum occurrit: licèt judicium causæ ad Concilium Sacerdotale delatæ spectârit etiam ad judicem, & ad totum conventum Sacerdotum, qui cum Summo Sacerdote conjuncti, deberent judicare judicij veritatem; uti verba Divina *vers. 9. & 10.* habent, nihilominùs 19. *ex pag. 242. n. 44.*

 obe-

obedientia tali judicio ac decreto judiciario debita, sequenti *vers. 12.* reducitur in unum Sacerdotem Pontificem Maximum: quatenus *ibidem* morte dignus pronuntiatur, *qui superbiendo noluisset obedire Sacerdotis imperio, & Decreto judicis.* Ex quo manifestum redditur, in Veteri Testamento Concilium illud Sacerdotale non fuisse potitum supremâ *judiciariâ* auctoritate, nisi quà conjunctum cum Sumo Sacerdote, sub quâ proinde coadunatione ita consistebat suprema judicij auctoritas, ut sententiæ tamen inde prolatæ vis ac energia à *præcitato sacro textu* adscriberetur præciso Sacerdotis imperio. Cur hoc? nisi quia sub Sacerdotis Summi, seu Judicis, & tanquam Capitis, Præsidisque charactere, ceu quasi formâ Concilij, consistebat hujus auctoritas, quæ, ubi Concilio accessisset, vim obtinebat, sub mortis etiam reatu obstringendi ad decreti seu imperij taliter lati obedientiam. Quemadmodùm igitur corporis humani forma huic eatenus præeminet, quatenus in se *eminenter* continet cunctas etiam corporales seu sensitivas, seu vegetativas potentias: & hinc, licèt anima secundùm se præcisè spectata, non habeat vim eliciendi tales functiones corporales, sed ad eas præstandas opus habeat corpore ac membris ipsius, ceu organis ad ejusmodi operationes per naturam destinatis, minimè tamen dicere licet, corpus exercere quandam super

animâ quasi superioritatem. Sic in Veteri Testamento ex ordinatione Divinâ *judiciaria* suprema Ecclesiastica potestas, ipsarum etiam Dei legum judicialium interpretativa, & ad causas seu *civiles*, seu *criminales* applicativa, non competebat quidem Summo Sacerdoti, nisi quà concurrenti cum Concilio, eo ipso tamen, quòd hujus sententia esset quasi informis, quamdiu non informabatur Summi Sacerdotis consensu, ideo istius imperium ita fuerat dependens à Concilio, ut respectu istius Summus Pontificatus se haberet tanquam forma, in tantum supereminens, in quantum anima in ordine ad functiones etiam corporales supereminet corpori, à quo ceu organo est dependens. Ob cujusmodi adeò praeeminentiam sacer textus praecisò Sacerdotis imperio attribuit vim reatûs mortiferi inflictivam, quatenus scilicet Concilij vota in Sacerdotis tandem consensum reduci debebant, ut ab hoc, ceu formâ, reciperent vim auctoritativam: sicque proinde vis imperij reducebatur in Summum Sacerdotem, quà Concilio consensu suo auctoritativo accedentem; atque adeò iste meritò dicendus fuerat Concilio praeminuisse.

Pro *quinto* igitur, per rationem minimè disparem in expendenda auctoritate Oecumenica Concilij Generalis intrà Novum Testamentum, res ita tractari debet, ut, si Synodus, quantumvis *materialiter* Generalis, sit 20. *ex pag. 243. n. 45.*

 reali-

realiter acephala, id eſt abſque Capite, Summo Pontifice; dicere oporteat, ipſam non conficere niſi Cœtum Eccleſiaſticum, auctoritatis Oecumenicæ charactere deſtitutum, ac conſiſtentem unicè in aggregatione Epiſcopalium juriſdictionum in univerſale Eccleſiæ bonum, ex ipsâ intrinſecâ quoque naturâ ſuâ coordinatarum. Quòd ſi verò Concilium Generale ſub vicario Chriſti charactere ſit primitùs coadunatum, ſicque Oecumenicâ Papæ auctoritate inſignitum, nequit equidem dici *realiter acephalum*, attamen quà *abſtractivè acephalum*, poteſt comparari cum Summo Pontifice. Sub tali igitur comparatione Papa ſe habet ad reliquum Concilij *abſtractivè acephali* corpus, tanquam forma. Neque verò in Concilij Generalis primâ duntaxat coadunatione, quam, oportet, fieri in Nomine Chriſti, ſeu vicariâ hujus auctoritate, ſed ſub ipſa etiam dogmatica definitione, eatenus debet Concilio accedere Summi Pontificis cum illius ſenſu conſonans conſenſus, ut antecedenter ad iſtum, ſanctio *Conciliaris* ſit adhuc informis, indigens auctorizativo Papæ acceſſu, ceu formâ Decreti quà dogmatici, perfectivâ & conſummativâ. Quantumvis ergo pro iſthac Oecumenici Synodalis Decreti vi auctoritativa, Papa ſit dependens à Concilio tanquã ipſius etiam Spiritûs ſancti ſibi cooperantis organo; quemadmodùm etiam anima in ordine ad corporales functiones eſt dependens

dens à corpore, ceu organo per sui informationem actuato: eo ipso tamen, quòd Papæ Oecumenica auctoritas ad Concilium *abstractivè acephalum* comparata, se habeat tanquam forma, reliquum verò Hierarchicum in Synodo Generali aggregatum Ecclesiæ corpus se habeat per modum organi *quasi materialis*, à quo per Christi institutionem pro ultimata dogmatica sanctione debeat dependere Summus Pontifex; idcircò hic meritò dicendus est præeminere Concilio *abstractivè acephalo*.

Instabit pro *sexto* Adversarius. Hanc ipsam Summi Pontificis in dogmaticis sanctionibus à Concilio dependentiam arguere hujus super Papa superioritatem: quippe cùm talis dependentia in eo fundetur, quòd Concilium sit repræsentans universalem Ecclesiam; veluti Synodus Constantiensis adhuc *acephala* suis Decretis præfixum voluit hujusmodi titulum. 21.

Verùm ex hactenus deductis jam extat demonstratum, Synodo *acephalæ* non competere, esse Ecclesiæ Hierarchicæ, nisi *materialiter* quasi spectatæ, repræsentativam, ita ut Ecclesiæ Hierarchicæ, seu Synodi, quà Oecumenicæ *formalis* denominatio & ratio, non sit nisi ex charactere Christi Vicario Pontificiæ potestatis proprio. Priusquàm igitur ista auctoritativa Christi vicaria forma accedat Concilio *acephalo*, nequit quidquam 22.

habe-

habere de auctoritate Oecumenicâ. Hujus ulteriorem demonstrationem accipe ex sequenti inductione. Duplex namque est Concilij Oecumenici *Matth. 18.* per Christum constituta præeminentia. Una consistit ex eâ, quæ Apostolis *collectim* sumptis, quà Ecclesiam repræsentantibus, sicque in Concilio

ex pag. 242. n. 42. Oecumenico aggregatis ibidem est promissa *indefinita* ligandi & solvendi potestas. Quemadmodùm verò anima se habens, tanquam principium *formale* respectu emanationis connaturalium potentiarum, ex ea profluentium in corpus, nequit inferior, sed potiùs superior dici debet isto, utpote quod in ordine ad illas se habet tanquam *materiale*, subitque rationem principij *materialis & organici* erga rationales quoque animæ operationes, quà ex phantasiâ dependentes. Sic in Concilio Oecumenico, quà jurisdictionis illius universalis per Christi Domini verbum susceptivo, *formale* quasi principium ejusdem est character Papæ, præferens Christi nomen vicarium, Synodi quà Oecumenicæ *formaliter* constitutivum: *materiale* verò est reliquum Corpus Ecclesiæ Hierarchicum, consistens ex Christiani orbis Prælatis Ecclesiasticis, in unum cum Christi Vicario aggregatis. Num igitur fas est dicere, istud Corpus, si *acephalicè* spectetur, esse Papâ superius, vel potiùs Summus Pontifex respectu Concilij *præcisivè acephali* major & superior nominandus est?

Septimò

Septimò. Altera dein Concilij Oecumenici prærogativa consistit ex omnimodâ & consummatâ in dogmaticis sanctionibus infallibilitate. Hæc verò competit Concilio non *acephalo*, sed pleno ac Oecumenico, ut sic composito ex Capite ac reliquo Ecclesiæ Corpore, per vicarium Christi Nomen aggregato, quà ambobus in unum veritatis Divinæ sensum consentientibus. Quemadmodùm igitur capacitas redimendi genus humanum, non poterat equidem convenire Christi animæ separatæ, sed quà unitæ corpori, ita tamen, ut hæc capacitas *per se primò* competeret Christo ratione animæ, corpore ad eam se habente per modum organi, *materialiter* concurrente ad opus Divinæ redemptionis. Sic consummata in fidei dogmatibus decidendis infallibilitas, neque soli Papæ saltem *quoad nos*, neque Concilio *acephalicè* considerato, sed *plenè ac perfectè* Oecumenico competit, ita tamen, ut auctoritas Pontificia sit quasi *formale*, reliquum verò ex Episcopis aggregatum Ecclesiæ Corpus Hierarchicum, sit *materiale* constitutivum Concilij quà susceptivi consummatæ & ultimatæ in rebus Fidei definiendis infallibilitatis. In quantum ergo anima Christi in ordine ad opus redemptionis humanæ supereminebat corpori, ad eandem redemptionẽ *passivè & materialiter* concurrenti: sic Papæ auctoritas, ceu Concilij Oecumenici forma, prævalet reliquo Eccle-

23.
Ibi. n. n. 43.

Ecclesiæ intrà Synodum Generalem aggregatæ, corpori Hierarchico, etiam in ordine ad participandam illam consummatæ in sanctionibus dogmaticis infallibilitatis prærogativā.

24. *Octavò.* Ad ipsissimam hanc prærogativam magis elucidandam, haud inepta est Novi ac Veteris Testamenti Sacerdotiorum sequens comparatio. In Antiquo namque Testamento Divina proferebantur Oracula tū ex Sanctuario, in quod Summo duntaxat Sacerdoti patebat aditus; juxta *16. cap. Levit.* tum ex Rationali *Vrim & Thummim*, ornamento Sumi Sacerdotis, quo pectus ipsius tegebatur, & cui inscripta erant ista verba: *Doctrina & Veritas.* Nunquid verò tale in fidei dogmatibus definiendis Oraculum Divinum præstò est Novi Testamenti Summo Pontifici, Petri successori, tum ex eo, quòd sit Petra, super quam fundata est Ecclesia, cui portæ inferi non prævalebunt: tùm ex eo, quòd Christus pro Petro, ejusque adeò Successore rogârit, ne fides ipsius deficeret, sed in fidei veritatibus confratres suos confirmandi efficaciam obtineret? Ubinam verò talis præeminentia in sacris Litteris habetur concessa Concilio *acephalo*? An non igitur Papa in hoc dicendus est præeminere Synodo, sive *realiter*, sive *præcisivè acephalæ*?

Pag. 243. n. 48.

25. Verùm de hoc *infrà* disseremus ex instituto. Intereà dum in præsenti est sermo de consummatâ fidei, saltem *quoad nos*, omninò ulti-

ultimatâ infallibilitate, subsistente in Papa, quà consentiente cum reliquo Generalis Concilij Corpore Hierarchico: non importunè sequens efformatur argumentum. Nempe sicut Sacerdotis Summi in Antiquo Testamento de consulendis Divinis Oraculis, prærogativa non habebat in ipso locum, nisi quà ingresso Sanctuarium, vel quà consulente Deum per Rationale *Vrim & Thummim*, sic ea consummatæ circa fidei dogmaticas sanctiones infallibilitatis omnimodæ prærogativa competit Papæ intrà Sanctuarium Concilij Oecumenici, quatenus scilicet cum isto consentit. Qui consensus, seu Papæ ad Concilium sub vicariâ Christi auctoritate suâ aggregatum accessus auctorizativus, est mysticum Rationale *Vrim & Thummim*, ex quo Deus ipse loquitur, faciens quodcunque petierint *Duo*, Caput scilicet ac reliquum Ecclesiæ Hierarchicum Corpus, pariter consentientia: quibus ut sic Christus cum Patre suo Æterno ac Spiritu sancto *infallibiliter* assistendo inspirat, ac edocet ipsos veritatem dogmatis, pro quâ firmandâ in unum sunt coadunata. Quamvis proinde Papæ intrà Concilium sit infallibilitatis consummatæ præeminentia *Pag. 244. n. 49.* major, quàm *secundùm nos* saltem (quamdiu Ecclesia aliud non definit) sit in solo Papâ, extra Concilium constituto. Quia tamen hæc ipsa prærogativa eatenus competit Concilio Oecumenico, quatenus in hoc Papæ auctoritas

ritas quasi *formale*, reliquum verò Hierarchicum Ecclesiæ Corpus est quasi *materiale*. Idcircò sicuti anima non nisi quà unita humano corpori, est capax gratiæ sanctificantis ex meritis Christi suscipiendæ, nequit tamen dici, quòd anima in ordine ad istam gratiæ sanctificantis capacitatem, dependens à corpore mortali, sit isto inferior, sed potiùs asserendum est, quòd animæ super corpore competat superioritas; imò ne totus quidem homo potest dici habere superioritatem super animâ; sic licèt Papa non nisi quà conjunctus cum Concilio, per suam Christi vicariam auctoritatem aggregato, obtineat consummatam omnimodæ saltem *quoad nos* ultimatæ infallibilitatis prærogativam, quia tamen Papæ suprema auctoritas est *quasi formale*, Concilij quà Oecumenici constitutivum, nequit Concilium ejusmodi dici, habere *strictam* respectu Papæ superioritatem.

§. IV.

An ex regulâ fraternæ *correctionis per Christum* Matth. 18. *institutâ evinci valeat Concilij Generalis supra Papam superioritas?*

26. IN præsenti agendum nobis erit cum Tostato Abulensi, *in Defensorij sui part. 2. cap. 72. & 73.* tractante hæc Christi Domini ad Petrum etiam prolata verba: *Si peccaverit in te fra-*

te frater tuus &c. dic Ecclesiæ. Nam *primò* Christus hoc dicebat Petro, dum quidem non erat adhuc Papa, illa ipsa tamen verba referebantur ad tempus, quo Petrus erat futurus Papa. At verò ex ijsdem Christi Domini verbis constat, Petrum remitti ad peccatorem incorrigibilem denuntiandum Ecclesiæ. Sub hac verò Ecclesiâ intelligi Concilium Generale, probat *præcitatus* Abulensis *cap. 70.* Quòd si ergo Petrus quà Papa esset major, quàm Concilium Ecclesiæ repræsentativum, non remitteretur à Christo ad Ecclesiam, sed sufficeret, quòd sibi tanquam Papæ de delicto fieret denuntiatio, sicque id puniret; cùm judex superior nunquam remittatur ad inferiorem. *Pag. 243. n. 46. & 47.*

Verùm lubenter admittimus, illa Christi Domini verba; *dic Ecclesiæ,* referri ad Petrum pro eo tempore, quo erat futurus Papa, attamen si sacer ille textus conferatur cum suo contextu, evincitur, Ecclesiæ *nomine* ibi venire Concilium Generale non *acephalicè* spectatum, sed quà in *Nomine Christi*, adeóque *vicariâ hujus auctoritate*, Papæ inexistente, coadunatum. Unde fit consequens, si peccator publicum Ecclesiæ sanctæ Bonum, sanctamque unitatem & pacem perturbet, peccari etiam in ipsum Papam, utpote Oecumenicum Pastorem, cui Ecclesiæ Universalis cura incumbit. Dum Papa igitur tanto malo nequit se solo efficaciter remederi, ipsius utique officio 27.

ficio incumbit, ut dicat id, seu denuntiet Ecclesiæ, sive Concilio, Ecclesiam Universalem repræsentanti, minimè tamen subsistenti absque characteris sui vicarium *Christi Nomen* importantis concursu. Quæ proinde denuntiatio tunc minimè fit à Papâ quà inferiore: quemadmodùm etiam in processu capitalis sententiæ, juxta Imperij Romani normam, fit accusatio nomine Principis territorialis, qui tamen minimè dicendus est inferior suis subditis, judicij *criminalis* assessoribus, quà *collectim* etiam spectatis, seu in commune Concilium ad criminale judicium coadunatis. Ea igitur denuntiatio Concilio Generali facienda per Papam, huic competit, quà supremo Ecclesiæ Principi. Et licèt in ultimatâ dogmatis sententiâ Papa non procedat, nisi unà cum Concilio, quippe cùm *Duos*, nempe Caput ac reliquum Ecclesiæ Hierarchicum Corpus, oporteat, juxta sacrum contextum, consentiendo in unum concurrere, ut omnimoda & consummata stet dogmatis, Universam Ecclesiam constringentis infallibilitas. Et hinc dicere licet, Concilium Oecumenicum, quà ex Capite simul ac reliquo Ecclesiæ Corpore Hierarchico *indivisim* subsistens, infallibilitatisque consummatæ & ultimatæ prærogativam obtinens, importare aliquam *majoritatis* excellentiam, de quâ non æquè certum ac definitum fidei dogma est, consistere in solo Papâ. Nihilominùs ista

ma-

majoritas, cùm ipsam etiam Papæ auctoritatem, ceu *formale* Concilij quà *Oecumenici* constitutivum complectatur, minimè importat *strictam* Concilij non jam *acephali*, sed plenè Oecumenici super Papâ superioritatem; velut multoties ostensum est *in antecedentibus*.

Secundò ex Christi verbis *superiùs* adductis Auctor præallegatus denuò contendit, inde elici, quòd Ecclesia, seu Concilium, non solùm in pertinentibus ad fidem judicet de statu Papæ, sed etiam in pertinentibus ad mores & crimina. Quando namque dicitur Papa, esse subjectus Ecclesiæ Universali Matri suæ, cujus vicem plenè tenet sacrum Generale Concilium, aliqui non secundùm Deum, sed secundùm hominem favere volentes Pontificibus, constituendo eos quasi Deos impeccabiles, perperam distinguunt, dicendo, Papam in his, quæ sunt fidei, esse Concilio subjectum: sed in alijs delictis soli Divino relictum esse arbitrio, ita ut nemo mortalium, ne quidem Concilium Generale, ipsum judicare possit, juxta *Cap. Si Papa. dist. 10.* Quæ tamen assertio videtur refragari auctoritati Christi Domini, ex quâ evincitur, Papam subijci judicio Generalis Concilij non solùm in pertinentibus ad fidem, sed etiam in tangentibus actiones *morales*: quia in lege de correctione *fraternâ* Christus subjecit Petrum Ecclesiæ, quæ est Concilium Generale, & tamen lex de correctione non solùm habet 18.

locum in peccato hæresis, sed in omnibus alijs delictis, sicut tota observat Ecclesia.

29. Verùm si Papa deficiat à fide, cur Concilio ex solis etiam Episcopalibus Jurisdictionibus aggregato subijciatur, in promptu est ratio, quòd ejus persona, utpote per hæresim avulsa ab Ecclesiâ, jam nequeat esse hujus Caput, nec adeò processui adversùs ipsum faciendo obsistere possit character Pontificius, ex quo subsistit ejus supra Concilium *acephalum* præeminentia. Imò si vel Papa dubius sit, dum character Papalis Episcopalibus jurisdictionibus supereminens, secundùm *prudentialem credibilitatis evidentiam* non patet, nec adeò constare potest esse exemptus à jurisdictionibus Episcopalibus in unum *acephalum* Concilium collatis, jam præsumendus est hisce subesse, atque adeò contra ipsum procedi potest in tantum, ut pro Ecclesiæ Bono perinde decerni queat, ac si nulla prætensi Papatûs in ipso habenda esset ratio. At verò si certa sit Pontificia dignitas, quomodò adversùs istam ratione cujuscunque sceleris procedere fas erit, ita ut, dum est certum Ecclesiæ Caput, adversùs ejus personam *auctoritativè* decernatur, sitque ex correctionis fraternæ censurâ perinde habendus ac Ethnicus, id est, ab Ecclesia avulsus? Quomodò enim inter se cohærere possent, esse verum adhuc & certum Ecclesiæ Caput, & tamen reputandum esse ad instar membri ab Ecclesiæ Corpore abscissi?

Pag. 253. n. 13. & 14.

Tertiò. Abulensis *præcitatus* ulteriùs ita argumentatur. Secundùm correctionis *fraternæ* regulam tam Papa pro denuntiatione peccatorum contumacium, quàm quilibet Christianæ fraternitatis consors remittitur ad Concilium pro ipsius etiam Papæ peccatis denuntiandis; quippe cùm ipse sit Frater omnium fidelium. Ergo actionum quoque *moralium* peccata in Papâ possunt judicari per Generale Concilium. Et sic factum est sæpe antiquitus, ut patet in B. Damaso Papa, qui accusatus de adulterio, coram Concilio Generali, cum quadraginta quinque Episcopis se purgavit. Sic etiam Symmachus Papa tempore Regis Theodorici in Italia regnantis, coram S. Synodo est purgatus, & ita de multis alijs Pontificibus legitur in horum gestis, & historiâ B. Damasi, ac sæpe *in Decretis 2. quæst. 5.* Ad quod facit etiam *Capit. 11. octavæ* Synodi Oecumenicæ: ubi sic habetur, *Vniversalis Synodus cum convenienti reverentiâ quamlibet quæstionem de Romanâ Sede exortam audire tenetur, & in ea proficere, non tamen audacter sententiam in Romanum Pontificem dicere.* 30.

Pag. 254. n. 15. & 16.

Verùm consideratu dignissimum hîc occurrit, quomodò inprimis ex Christi circa correctionem *fraternam* præscripto, Papa remittatur, ad contumacem Ecclesiæ, id est, Concilio Generali denuntiandum? An hæc remissio fiat in vi *indefinitæ* Concilio Gene- 31.

rali quà Oecumenico, ſicque per Papæ characterem informato competentis, *Matth. 18.* deſcriptæ, ad ligandum & ſolvendum poteſtatis? At non minùs univerſalis ac incircumſcripta noſcitur ex *Matth. 16. cap. ligandi & ſolvendi poteſtas* Papæ convenire. Quid ergo ex hac parte ſpecialis ineſſet utilitatis illi, ad Concilium Generale per Papam deferendæ peccatoris contumacis denuntiationi, dum ſolitaria etiam Papæ auctoritas æquè ac Concilij Generalis poteſtas prævalere poteſt ad contumacem ab Eccleſiæ communione avellendum, ita ut inſtar Ethnici ſit propterea habendus? An fortè contumacis peccatoris ad Concilium Generale remiſſio per Papam facienda eſt, tanquam ad Tribunal ſuperius, in cauſa *facti*, ut ſcilicet delicti veritas per proceſſum *judiciarium* indagetur, ſicque pœnæ condignæ ſubijciatur, & ulteriùs non devolvatur? At quid utilitatis in hac quoq; remiſſione interveniret, dum, quæ Concilio Generali quà *formaliter* Oecumenico eſt conceſſa *judiciaria* ſuprema poteſtas, unicè fundatur in illâ *indefinitâ* ligandi & ſolvendi auctoritate, cui ex paritate verborum noſcitur compar Papæ etiam *ſolitariè* ſpectato competere æquè univerſalis ligandi ac ſolvendi poteſtas? Altior igitur quædam ratio indaganda eſt, propter quam Papa remittatur ad contumacem peccatorem denuntiandum Eccleſiæ, ſive Concilio Generali.

Pro *quarto* igitur ratio hæc ex sequenti 32.
eruenda est fundamento. Nempe ubi peccator Papæ correctioni, ejusque Decreto contumaciter resistendo, dignoscitur reus vel apertæ, vel plusquàm probabilis hæreseos, tunc ne in Ecclesiæ ac Religionis sanctæ publicum detrimentum cedat ejusmodi pertinacia, opus est, eam percelli ac reprimi per Ecclesiæ ceu Concilij Generalis publicam & auctoritativam censuram. In quo rei statu contumaciæ non tam *quoad processum Facti*, quàm *quoad decisionem Iuris* fidem ipsam contingentis, dogmaticamque ex fide definitionem publicam efflagitantis, per Papam refertur ad Oecumenicam Synodum; non ideo, quòd ipse Papa ceu Petra, super quam est ædificata Ecclesia, non habeat etiam dogmatis ex fidei principijs *auctoritativè* decisivam potestatem, sed quòd certior adhuc *secundùm nos* sit fidei regula ex definitione Generalis, quà per Papam tamen informati, ac per ejusdem consensum firmati Concilij. Quam tamen Synodi Generalis quà Oecumenicæ, & per Papam confirmatæ majoritatem, nullatenus inferre aliquam super Papa *propriè* dictam superioritatem, liquet *ex antecedentibus*.

Quintò. Quando proinde Abulensis in suo 33.
præsenti argumento ex Christi de correctione *fraternâ* verbis prætendit: *Papam eatenus etiam remitti ad Concilium Generale, quatenus ipsius, utpote fratris peccata, hæresin licèt non*

redolentia, debeant ad ejusmodi Synodum deferri. Ad hoc responsio in promptu est. Dum enim nullum Papæ peccatum est intelligibile, quod sub peccati reatu sit profluens ex Papali auctoritate per Christum institutâ, sed ex personâ hujus potestatis per Christi ordinationem participe, ut sic communicante cum fidelibus universis, tam in gratiæ & charitatis sanctæ, quàm in Religionis etiam publicæ, Ecclesiæque Orthodoxæ communicatione: quis jam neget, Papam ut sic esse Fratrem Christi fidelium, adeoque non ut Papam, sed quà Christianum hominem subesse correctioni *fraternæ* per Christum *Matth. 18.* institutæ? Quid ergo? Si Papa quà peccator, sicque adeò quà homo privatus, *secretè, vel etiam coram testibus privatim* à viro ad hoc idoneo secundùm præceptum Evangelicum correptus, se non emendet, sed Ecclesiam publicis peccatis suis scandalizare *protervè* pergat; an nefas erit, ipsum deferri ad Concilium etiam *acephalum*, ut ab eo acriori verborum reprehensione castigatus, ad melioris vitæ frugem reducatur? Sed ubi nec ista reprehensio & correctio verbalis profecerit, dum in fide non defecit, Ecclesiæque proinde membrum & Caput permanet, *indefinitâ* adeò ligandi, super *quodcunque* ad Regnum cælorum ordinabile *morale* protensâ præfulgens potestate: quomodò tunc Concilium Generale (cui non nisi quà Oecumenico, ipsum

Cit. pag. 254. n. 18. & 19.

adeò Papam involventi, pariter *indefinita* solvendi & ligandi auctoritas competit) adversùs ipsum stringere poterit virgam coercitivam?

Hoc ipsissimum est, quod ex *Cap. 11. octavæ* Oecumenicæ Synodi *superiùs* adducto habetur, quòd scilicet Generalis Synodus in Romanum Pontificem haud possit *audacter* proferre sententiam: talis namque audacia prorsus interveniret; si virga coercitiva stringeretur adversùs potestatem *indefinitâ ligandi & solvendi auctoritate* dotatam, cujusmodi auctoritas *ex Matth. 16.* noscitur in Papâ, non autem in Concilio *acephalo*, sed plenè Oecumenico habere locum, velut eruitur ex *Matth. 18.* Si equidem Pontifex spontè suâ & voluntariè uti peccatorem, atque adeò quà hominem privatum (uti fit etiam *in foro confessionali*) se subijciat Concilio, meritò istud procedet ad quævis salubria, ac emendationi procurandæ congrua remedia, absque ullâ tamen *judiciariâ coercitivâ fori externi* propriâ auctoritate, utpote haud potente constringere illum, cui, quamdiu hæreticus non est, inamissibiliter inest *absoluta & indefinita* solvendi potestas. Et hinc à fortiori potest Papa uti subsidio Concilij Generalis, ad famam iniquè sibi ereptam, Ecclesiæ Bono, ac regimini perquàm necessariam reparandam: in quo tamen actu nulla erga Papam, sed hoc ipsomet etiam concurrente, suamque 34.

auctoritatem Synodo pariter impertiente, erga ejus iniquos diffamatores exercetur jurisdictio.

35. Pro quo magis elucidando fingamus pro *sexto* Concilium aliquod Generale, quod eo ipso, dum est *acephalum*, nequit *formaliter* Oecumenicum esse, adversùs Papam non hæreticum, nec adeò jure *Divino* non depositum, vel etiam non dubium, nec adeò Episcopalibus ob Ecclesiæ Bonum publicum in unum congestis jurisdictionibus subditum, eò usque procedere, ut in ipsum ab Ecclesiâ agnitum verum Papam, stringat Excommunicationis censuram, Ethnici adeò statu condignum eum decernens: quid efficaciæ, seu vis constringentis, poterit in tali sententiâ reperiri, dum ipsemet Papa ejusmodi sententiam evacuare, imò omni prorsus valore destitutam, adeóque nullam, ex suâ Oecumenicâ auctoritate declarare, ac *juridicè* pronuntiare valet? Nam eo ipso, quòd de fide sit, Papæ ab Ecclesiâ recepto, competere claves Regni cælorum, cum *indefinitâ* super *quocunque* in Regnum cælorum ordinabili *morali* protensâ solvendi & ligandi potestate; evidenter redditur manifestum, quamcunque Concilij *acephali* adversùs Papam quomodocunque latam sententiam posse ex vi illius Oecumenicæ auctoritatis enervari à Papâ, imò nullam, omnique constringente efficaciâ prorsus destitutam, *juridicè ac judicialiter* pronuntiari.

Pag. 255. n. 21.

Sicuti

Sicuti ergo ex fidei principijs evincitur, nullam Generali *acephalo* Concilio esse vim & auctoritatem, suis sententijs *juridicis* constringendi Papam, sic ex eisdem fidei principijs evidenter confutatur Concilij Generalis *acephali* supra Papam auctoritas.

Hoc ipsissimum principium pro *septimo* firmatur ex unanimi consensu Conciliorum, summorum Pontificum, SS. Patrum, ac Theologorum concorditer asseverantium, Romanam Sedem, sive Papam à nemine, nec quidē à toto Clero judicari posse, eò quòd Papa Vicarius Christi sit super universam Ecclesiam Christianam, ejusque auctoritas præcellat Concilio, possitque adeò ab omnibus appellari Romana Sedes, nec ulla sint rata Concilia, quæ non sunt fulta Apostolicâ auctoritate. In hunc sensum locuti sunt Patres Concilij Nicæni, juxta ejusdem *Canonem 39.* nec non Patres Concilij Sinuessani, *juxta ejusdem Acta.* Patres insuper Concilij Romani sub Symacho Papa, Patres etiam Synodi Romanæ sub Leone III. Patres *octavæ* Oecumenicæ Synodi sub Adriano II. Pontifice. Patres Concilij Lateranensis sub Leone X. Similia sunt, quæ scripserunt Anacletus Papa & Martyr, Julius Papa, Gelasius Papa, Nicolaus Papa, Paschalis & alij. Ultra SS. Patres seorsim scribentes in hoc concordant, Patres Concilij Oecumenici Sardicensis sub Julio Papa, Patres Concilij Chalcedonensis Oecumenici sub Leone Papa, & Patres

36. *Ex cit. pag. 255.* *ibidem.* *ex pag. 256.*

tres Concilij Nicæni II. ſub Adriano I. Papa.
Ibidem. Ex Canoniſtis & Theologis pariter ſentiunt Ivo Carnotenſis *Epiſt. 81.* B. Auguſtinus Triumphus *de poteſtate Papæ quæſt. 6. art. 1.* S. Bernardus *Epiſt. 113. & lib. 3. de conſiderat. cap. 2.* S. Thomas Aquinas *in 4. diſtinct. 19. & alibi.* S. Antoninus *tract. 22. p. 3. cap. 6. §. 19.* S. Bonaventura *in 4. diſt. 19. & de Cæleſti Hierarchiâ parte 2. cap. 1.* & Alexander Alenſis *p. 3. q. 40. membro 2.*

37. Regrediendo ad Toſtatum Abulenſem opponi poteſt pro *octavo.* Ex fundamentis Evangelicis *Matth. 18.* traditis apparere, *Pag. 207. n. 14.* Chriſtum reliquiſſe in Eccleſiâ unum tribunal ſupremum, quod de omni homine haberet judicare, & iſtud eſſe Concilium Generale, Univerſalem Eccleſiam ſufficienter repræſentans. Quod Tribunal eſſe impeccabile, nec ullatenus errare poſſe in his, quæ ſunt de neceſſitate ſalutis, & ob hoc pertinere ad ipſum, judicare ac determinare *ultimatè* de omnibus dubijs tam in fide, quàm in actionibus *moralibus*, & poſt ejus determinationem non licere alicui fidelium reſiſtere, quia manifeſtè Divino judicio reſiſteret.

38. Verùm libenter damus, Concilium Generale non quà *acephalum*, ſed quà *formaliter & completè* Oecumenicum, ipſummet adeò Papam includens, eſſe ultimatum in Eccleſia Tribunal, circa fidei, aut morum ſanctiones dogmaticas pronuntiare potens. Eo ipſo tanem,

men, quòd hujus sancti Tribunalis quasi anima & forma sit Papæ auctoritas Oecumenica, neque illius judicium definitivum, seu sententia *ultimatè* decisoria subsistat, nisi ex Papæ cum Concilij suffragijs majoribus consensu auctorizativo: idcircò nequit respectu Papæ aliquam præferre strictæ superioritatis præeminentiam, uti multoties ostensum fuit.

Pro *nono* replicabit quis ex Abulensi *præcitato cap.* 72. Ipsummet Petrum actibus suis ostendisse, quòd Concilium Generale ipso esset majus, quia subibat mandata Generalis Concilij, dum scilicet Apostoli & Seniores, qui erant congregati in Ierusalem, & faciebant Generale Concilium, audientes, quòd Samaria recipiebat verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Ioannem. Unde manifestè patet, Concilium putâsse, quòd sibi liceret mandare Apostolis illis, neque hi resistebant, sed suscepto mandato Congregationis, mox iverunt illuc; veluti patet *ex Actorum 8. cap.* 38. *ex pag. 244. n. 50. & 52.*

Verùm responsionis loco ex Adversarijs sciscitari lubeat. Num ex eo, quòd Deus Pater in mundum miserit Filium suum Unigenitum, coarguere ausint, Patrem esse Filio majorem ac superiorem? Hæc namque missio non respiciebat præcisam Christi humanitatem, sed ejusdem personam in æternitate genitam à Patre, & in tempore vi causalitatis à Patre & Filio, ac Spiritu S. *indivisibiliter* 39.

pro-

prodeuntis unitam. Nequit ergo ex illa missione ullatenus coargui personæ mittentis supra personā missam auctoritas. Quare nec ex eo, quòd *Actorum 8.* Petrus sit à Concilio Ierosolymitano missus Samariam, inferre licet hujus supra Petrum superioritatem. Nunquid enim inter ipsos etiam homines, quà in unum seu politicum, seu Hierarchicum corpus coadunatos, alia datur missio *auctoritativa* & *præceptiva*, alia verò *excitativa* vel officij in Majore etiam existentis, vel charitatis vigentis inter superiores & subditos, vel etiam inter coæquales? Petrus igitur mitti potuit à Concilio, tum excitando ejus officium Pastoralis curæ Oecumenicæ, tum ejusdem charitatem, exercendam erga conversos Samaritanos.

40. Pro *decimo* ex eodem Abulensi urgere licet. Quando Petrus se subtrahebat à Gentibus, & cum ipsis non manducabat de cibis communibus, sed cœperat observare Legalia propter quosdam, qui erant de circumcisione; propter quam dissimulationem scandalizabantur Gentiles, putantes, se teneri ad observanda Legalia; tunc Paulus increpuit Petrum, qui tacendò, non se opposuit tali increpationi: sed ubi per Concilium Generale fuit factum decretum de conversis gentilibus non adstringendis ad Legalium observantiam, prorsus acquievit Petrus, credens se subditum Concilij determinationi ac statuto.

Ex cit. pag. 244. n. 51.

41. Verùm disquirere denuò lubeat ex Adver-

versarijs. Num Concilium Ierosolymitanum prohibuerit etiam *materialem Legalium usum?* Oppositum sanè liquet *ex cap. 15. Actorum*, ubi Gentilibus ad fidẽ conversis non quorumcunque Legalium *materialis* usus interdicebatur, sed abstinentia duntaxat à suffocatis & sanguine. Ex sacro igitur contextu liquet, Decretum Concilij Ierosolymitani unicè fuisse intentum ad condemnandam hæresin Pharisæorum contendentium, oportere, Gentiles conversos circumcidi, & servare legẽ Moysis. Usus igitur *materialis* Legalium non erat interdictus Apostolis, siquidem Paulus etiam talem aliquando adhibebat usum *materialem* Legalium, ex altiori scilicet cujuspiam rationis motivo. Neque verò Petrus sub formalitate hæresin sapiente, quasi Legalia sub *formali* Mosaicæ legis obligatione essent de præcepto, unquam obstringebat gentiles conversos, vel ipsos etiam Judæos ad talem *formalem* usum Legalium inducebat. Quare Petrus nihil unquam faciebat, quod pugnabat cum Decreto Concilij Ierosolymitani. Imò ipsissimum istud Decretum ex Oecumenicâ Petri auctoritate Apostolicâ ordinariâ, ceu sui formâ habebat firmitatem, cui ipsemet Apostolorum Princeps meritò se conformaret ob Divinæ comprobationis ex Concilij, unà & Oecumenicæ suæ auctoritatis consensione subsistentis, ab omnibus Christi fidelibus, ipsomet etiam Ecclesiæ Capite, *religiosè* obser-

servandæ reverentiam; uti hæc patent *ex antecedentibus*.

42. Sed pro *undecimo* excipiet quispiam. Quo igitur jure Petrus in *Epistola ad Galatas* dicatur reprehensibilis, dum suo exemplo inducebat Gentiles conversos ad Legalium usum *materialem* duntaxat? Hoc exaggerans Maymbourgus in *sua Historia Ecclesiasticâ cap. 7. fol. 62.* isthanc facit argumentationem prorsus execrabilem. Dum Paulus *in sua ad Galatas Epistola* ob prætactam causam dicit, Petrum fuisse reprehensibilem: vel in hoc dicit veritatem, vel falsitatem. Si hoc posterius dicatur, erit consequens, quòd Epistola *ad Galatas* non sit Verbum Dei. Si illud prius asseratur, sequitur, Petrum non fuisse infallibilem, nec Paulum pro tali eum reputâsse.

43. Verùm si textus Græcus *Epistolæ ad Galatas*, adstipulante etiam Syro, consulatur; liquet inde, Petrum non dici à Paulo reprehensibilem, sed reprehensum à Fratribus, qui hoc Petri facto offensi fuerant, quòd ignorâssent Petri causam & mentem. Juxta has igitur versiones Petrus ex Legalium usu *materiali* ne venialis quidem culpæ reatum contraxerat, utpote qui non tam in se reprehensibilis, quàm ab alijs per ignorantiam reprehensus, juxta Pauli assertionem, habendus esset. Sed posito & concesso, Petrum in Gentilibus ad judaizandum suo exemplo inducendis

culpæ

culpæ reatum contraxisse, hic tamen reatus neque cum fide, neque cum istius confessione debitâ ullatenus pugnabat, siquidem Petrus eo modo *formalem* Mosaicæ legis proprium Legalium usum, seu horum ex necessitate salutis obligationem nullatenus vel docuerit, vel crediderit, & ideo Maymbourgus ineptè fuit hinc argumentatus adversùs infallibilitatem non tam Petri singularis personæ, quàm Cathedræ ipsius Apostolicæ per Divinam pollicitationem solidatæ repromissam. Quare tota reprehensionis causa in Petro, si verè fuit reprehensibilis, reduci debet ad Gentilium, ex ignorantia quasi invincibili ortam offensionem: quæ tamen offensio minimè poterat Petro imputari, ad reatum saltem mortiferum, dum actio ipsius sanctæ intentionis, & causæ rationabilis motivo eatenus fuerat vestita, ut ea Gentilium offensio seu scandalizatio non tantùm à Petro non fuerit prævisa, sed propter sanctæ honestatis rationes nequaquam imputanda, nisi forte sub aliqualis subreptionis, fidem minimè contingentis culpâ veniali.

Primò

§. V.

Papæ supra Concilium acephalum superioritas demonstratur ex Oecumenicâ & indefinitâ Matth. 16. *Petro repromissâ ligandi & solvendi auctoritate.*

44. PRimò. Videtur equidem, primâ statim fronte opponi posse, quòd *Matth. 18. vers. 18.* æquè *indefinita* ligandi auctoritas sit Divinitus promissa Concilio. Nequit ergo, quæ *Matth. 16.* Petro est commissa auctoritas Oecumenica, importare aliquam super Concilio superioritatem. Verùm ex *Matth. 18. cap.* integro contextu inter se collato constat, illam *indefinitam* ligandi & solvendi potestatem, quæ Apostolis Ecclesiam repræsentantibus, adeoque *collectivè* sumptis, seu in Concilio aggregatis fuit repromissa, reduci ut sic in Ecclesiam. At Ecclesia intelligibilis non est sinè Capite. Nequit ergo ea auctoritas ullatenus competere *acephalo* Concilio.

45. Pro *secundo* igitur, faciendo comparationem inter Papam & Concilium *acephalum*, ita licet in præsenti argumentari. Nempe auctoritas Oecumenica Petro *individualiter ac determinatè Matth. 16.* promissa, protenditur *super quocunque* in terris subsistente *morali* ad Regnum Cælorum, Ecclesiam scilicet militantem & triumphantem ordinabili. At

ex pag. 248. n. 69.

sub

ſub iſto *quocunque* continetur utique omnimoda Epiſcopalis Juriſdictio, tum quoad *actualem* ſui collationem, & proximæ ad regendam certam Diœceſin poteſtatis actuationem, tum quoad ſui *morale* omnimodum exercitium. Nequit ergo in Concilio *acephalo* præter characteres Epiſcopales *immediatè* à Chriſto promanantes, & in hiſce radicatas, adeoque *radicales* duntaxat, ad regendum Dei populum poteſtates; non niſi per Summum Pontificem in ſtatum *actualis & proximæ* juriſdictionis reducibiles, quidquam reperiri, quod ſub illo *quocunque* ad Regnum cælorum ordinabili *morali* non ſit contentum: ſuper quo adeò emineat Papæ Oecumenica auctoritas & ſuperioritas.

Pro *tertio* excipient fortaſſis Adverſarij. 46.
Iſta verba: *Tibi dabo claves Regni cælorum*, non ad ſolum Petrum, ſed ad Apoſtolos univerſos dicta eſſe; ſive reſpicere Petrum non in ſe ſolo ſpectatum, ſed quà totius Eccleſiæ figuram gerentem; uti *paſſim tradit S. Auguſtinus.* Ergo illam clavium poteſtatem attribuendam eſſe toti potiùs Eccleſiæ, quàm Petro *ſolitariè* ſumpto. Unde *in Decretis causâ 24. q. 1. cap. 6.* ſic haberi: *Quando Petrus accepit claves, Eccleſiam ſanctam ſignificavit.*

Verùm quæ S. Auguſtinus *tract. 124. in* 47.
Ioannem circa medium. fuſiùs ac eleganter hanc in rem diſſeruit, ad iſtam reduci poſſunt formam ſyllogiſticam. Nempe id, quod per *ex pag. 249. n. 70. & 71.*

proprietatem in Christo est Petra, hoc per significationem est Petrus in Petrâ: atque adeò sub ista significatione intelligitur Christus ita esse Petra Ecclesiæ, ut hæc sit in Christo per proprietatem Capitis *absoluti ac primarij*, Petrus autem sit Ecclesia per significationem, seu figuratam duntaxat Capitis *Vicarij* repræsentationem. At istis ad Petrum prolatis Christi verbis; *Tibi dabo claves Regni cælorum*; Ecclesia fundata in Christo, ab hoc claves regni eatenus accepit in Petro, quatenus per hunc significatur, sive repræsentatur Ecclesia, propter Apostolatûs sui primatum; uti loquitur *præcitatus* S. Augustinus. Quia igitur Ecclesia accepit claves Regni cælorum in Petro, propter Apostolatûs sui primatum, manifestè sequitur, claves Regni cælorum in Petro ita esse datas Ecclesiæ, ut in Petro esset talis potestas, tanquam in Principe, seu Capite, sive Præposito universæ Ecclesiæ; uti apertis verbis loquitur is S. Doctor *lib. quæst. Veteris & Novi Testamenti.* Item *lib. 2. de Bapt. contra Donatistas cap. 1.* Quandoquidem ergo Concilium *acephalum*, quantumvis Generale, sit destitutum tali Capitali præeminentiâ, cui annexa est clavis Regni cælorum, Ecclesiæ in Petro ceu Principe suo concessa, hujus verò *indefinita* auctoritas protendatur *super quocunque* ad Regnum cælorum in terris ordinabili *morali*: neque verò Episcopi in Concilium *acephalum*

phalum præter characteres Episcopales quidquam congerant, quod non sit contentum sub illo *quocunque*: manifestum hinc redditur, Papæ ceu Capiti & Principi Ecclesiæ competere Oecumenicæ auctoritatis super tali Concilio superioritatem.

Pro *quarto* replicabit fortassis aliquis Adversariorum. Nullibi haberi in sacris Litteris expressum, quòd illa *indefinita super quocúnque* in terris *morali*, Ecclesiæ in Petro concessa clavium potestas, transierit in Petri successores; nec adeò horum super Concilijs etiam *acephalis* superioritatem evinci ex illo sacro textu. 48. *ex cit. pag.* 249. *n.* 72. & 73.

Verùm esto, sub ijs formalibus verbis non haberi expressam Romanorum Pontificum in ea clavium potestate successionem: sub ijs tamen eatenus continetur *virtualiter*, ut ineluctabiliter inde eruatur. Etenim illa Christi verba: *Tibi dabo claves regni cælorum*, diriguntur *determinatè ac demonstrativè* ad Petrum. Illa ipsa autem verba, secundùm clarum sacri contextûs tenorem, sunt à Christo prolata sub connexione ad præcedentia: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam*. Unde planum est, illam potestatem Petro promissam, esse connexam cum Ecclesia per Christum fundatà. At potestas connexa cum statu Ecclesiæ per Christum fundatæ, durare debet, quamdiu talis Ecclesiæ status subsistit. Eo ipso autem, quòd Christus Dominus pro- 49.

miserit, adversùs Ecclesiam à se fundandam portas inferi non fore prævalituras, sequitur, Ecclesiæ hujusmodi statum fore perpetuum, adeóque duraturum usque ad extremi judicij diem. Oportet igitur, secundùm Christi Domini verba, illam *indefinitam* & universalem ligandi ac solvendi potestatem non exspirâsse in Petro per martyrium in cælos sublato, sed perpetuò duraturam esse usque ad diem judicij. At potestas cum Ecclesiæ statu perpetuo connexa, atque adeò perpetua, secundùm ipsam rei naturam ita transit in successores, ut isti cum suo antecessore reputentur una persona, non quidem *materialiter*, sed quoad *formalem* potestatem officij pastoralis. Manifestum proinde hinc evadit, secundùm Christi Domini verbum, in Ecclesiâ talem esse successionem, vi cujus perpetuò persistat illa Divinitus promissa Petro, *indefinita* ligandi ac solvendi potestas, omnimodam adeò respectu Ecclesiæ cunctos Christi fideles complectentis, *judiciariam*, & *legislativam auctoritatem* importans.

50. Hinc pro *quinto* patet discrimen ac differentia inter Petri ac reliquorum Apostolorum auctoritatem Apostolicam. Nam universis quidem Apostolis Christus contulit *Ioannis 20.* æqualem potestatem, eamque amplissimã, prout indicant ejusdem Domini nostri verba *Ioannis 26. cap.* dicentis: *Sicut misit me vivens Pater, & ego mitto vos* Nihilominùs hæc ipsissima

ex pag 250. n. 78.

ma vox *missionis* significat, Apostolicæ auctoritatis sublimitatem ibi concessam, fuisse *per modum Legationis* duntaxat; prout D. Paulus 2. *Corinth.* 5. *vers.* 20. indicat: *Pro Christo*, inquiens, *Legatione fungimur.* Unde idem Paulus *ad Ephesios* 6. *v.* 20. ait, *pro quo* (scilicet Evangelij mysterio) *Legatione fungor.* Atqui ex ipsa natura Legationis constat, eam non esse perpetuam, seu ad Successores transferibilem, sed industriam personæ, cum quâ cohæreat, esse in ea electam. Illa igitur plenitudo Apostolicæ auctoritatis exspiravit cum personis reliquorum Apostolorum: nec nisi ex Petro subsistere potest successor clavium Regni cælorum; uti *superiùs* fuit ostensum.

Nec obstat: quòd Episcopi dici soleant successores Apostolorum. Hoc enim accipi non potest de illâ delegatâ Apostolis communi auctoritate Apostolicâ: sed in Episcopis est talis successio quoad *Ordinis duntaxat Episcopalis characterem*, & huic *insitam potestatem*, adeóque *radicalem* solummodò Pastoralis officij propriam *Iurisdictionem*, non verò, quoad *actualis Iurisdictionis potestatem proximam*. Hanc enim accipiunt Episcopi à Summo Pontifice in partem pastoralis solicitudinis eos vocante: quemadmodùm in Sacerdotibus etiam simplicibus est quidem potestas absolvendi à peccatis, quoad characterem Ordinis sacerdotalis, & *radicalem* in hoc importatam super peccatis ac peccatoribus, suum 51.

Confeſſionis ſacræ Tribunal accedentibus, juriſdictionem, quæ tamen *proximæ & actualis* à peccatis abſolvendi *poteſtatis* denominationem ſubire non poteſt, niſi per facultatem Epiſcopi, ſeu ex conceſſione Papæ *actualiter* conferatur.

52. Sicuti ergo Sacerdotes, quoad iſtam à peccatis abſolvendi poteſtatem, quà in charactere Sacerdotali radicatam, ſunt ipſorum etiam Apoſtolorum ſucceſſores, non tamen *abſolutè*, ſed *limitatè ac reſtrictivè*: ſic Epiſcopi quoad illam regendæ Eccleſiæ poteſtatem *radicalem*, non *abſolutè* dici queunt Apoſtolorum ſucceſſores, ſed cum præinſinuatâ limitatione juriſdictionis in Epiſcopali charactere radicatæ, non niſi per Summi Pontificis collationem *actuabilis*. Et hinc Epiſcopi ne quidem in Concilio aggregati, abſque interventu Romani Pontificis præferunt characterem Oecumenicæ Apoſtolicæ juriſdictionis erga univerſam Eccleſiam protenſæ, qui character eſt Synodi Generalis quà Oecumenicæ *formaliter* conſtitutivus. Quia proinde iſte character deficit in Concilio *acephalo*, ex meris juriſdictionibus Epiſcopalibus coacervato, ideo ad tale Concilium haud pertinent Chriſti promiſſiones, Concilio Oecumenico factæ de *indefinitâ* ſolvendi ac ligandi poteſtate, eique connexâ in rebus fidei infallibilitate. Cùm igitur econtra tales præeminentiæ ſint in Papâ, cujus Oecumenica auctori-

ex pag. 248. n. 67. & 68.

tas

tas protenditur super universas Episcoporum in Pastoralis solicitudinis partem vocatorum jurisdictiones: manifestè hinc evincitur Papæ supra Concilium *acephalum* majoritas ac superioritas.

§. VI.

In quo fit continuatio argumenti proximè deducti ex Ioannis 21. cap. v. 15. 16. & 17.

PRimò. In hoc sacro textu legitur Christus præ cæteris Apostolis *definitè ac determinatè* Petro contulisse Oecumenicum Pastorale officium, dicendo: *Pasce oves meas, pasce agnos meos.* Indubitatum namque est, Christum proferendo ista verba, non tantùm secundùm Divinitatis contuitum, sed etiam secundùm Humanitatis visionem beatificã, in Verbo Æterno, seu in Prædestinationis Divinæ Decreto, imò secundùm scientiæ quoque infusæ notitiam, *distinctè* complexum fuisse universas Oves suas & Agnos in unam Ecclesiam pro hujus perpetuo statu aggregandos. Quòd si proinde Oecumenicum pastorale munus, ultra Petri personam ex Christi Domini institutione non fuisset protensum, minimè potuisset complecti universas Oves & Agnos in unam Christi Ecclesiam pro perpetuo hujus usque ad finem mundi propagando statu coadunandos & adaugendos. Oportet igitur, Oecumenicum illud pastorale officium com- 53. Pag. 246. n. 59.

missum fuisse Petro cum ordine successionis per Christi institutionem duraturæ usque ad finem mundi. At verò *in antecedentibus* ostensum fuit, sub illis Christi verbis, *tò pascere* perinde sonare, ac *tò regere*. Quare id Oecumenicum pastorale munus Petro, ejusque successoribus à Christo commissum, importat auctoritatem gubernativam, protensam super universis Christi Ovibus & Agnis, pro perpetuò Ecclesiæ militantis statu extituris. At in Concilio quantumvis Generali, sed *acephalicè* spectato, quid, nisi Oves seu Agni Christi conveniunt, nempe Episcopi ex universo Christiano Orbe convocati? Hi verò *secundùm mentalem à Capite suo, Petri successore, præcisionem*, sub quâ intelliguntur conficere Conciliũ *abstractivè acephalum*, nullâ potiuntur auctoritate, nisi Episcopali in unum collatâ, ad curandum publicum Ecclesiæ bonum. Atqui Episcopalis jurisdictio ab ipsomet Sumo Pontifice in Episcopos ad suæ pastoralis solicitudinis partem vocatos derivata, non potest non semper manere subjecta Pontificiæ auctoritati, sicut ipsi etiam Episcopi, quà Christi Oves seu Agni extrahi haudquaquam possunt à sphæra Oecumenici Petro, ejusque successori commissi pastoralis officij. Quia igitur in ejusmodi quatumvis Generali Episcoporum Concilio *acephalicè* spectato, sive in Episcopalibus ex toto Christiano Orbe in unum collatis jurisdictionibus etiam *collectim*

sumptis

sumptis, per sacras Scripturas, nulla est assignabilis præeminentia alicujus supra Papam majoritatis: è contrario autem præadductus sacer textus confert Papæ prærogativam, supereminentem omnimodæ jurisdictioni Episcopali, atque suâ gubernativâ auctoritate Oecumenicâ complectentem cunctos totius Orbis Episcopos, manifesta hinc redditur Papæ supra Generale, *acephalicè* spectatum Concilium superioritas.

Pro *secundo* excipient fortassis Adversarij. 54.
Sub ipso Concilij Tridentini statu fuisse concertatum: an sub illisChristi verbis: *Pasce Oves, seu Agnos meos*, isti *collectim* etiam sumpti, non verò in sensu duntaxat *distributivo* sint contenti sub Oecumenici Papæ officij Pastoralis sphærâ gubernativâ? Necdum igitur ex illo sacro textu liquidum reddi, quòd Episcopi ex Christiano Orbe in unum collecti, ut sic Concilium Generale, saltem *abstractivè acephalum* conficientes, subdantur Papæ auctoritati Oecumenicæ, ut propterea adstruenda sit Papæ supra Concilium ejusmodi superioritas.

Verùm Christus sub illis ad Petrum pro- 55.
latis verbis: *Pasce Agnos meos*, nullam fecit exceptionem sensûs *collectivi*. Quomodò igitur nobis fas erit, hujus *collectivi sensûs* ab ijs verbis exceptionem facere, absque aliqua in sacris Litteris fundatâ solidâ ratione? Hæc fortassis exceptio dicetur fundari in hoc: *Ibi supra n. 60. & 61.*

quòd

quòd Concilium Generale sit repræsentans universam Ecclesiam, quæ est columna & firmamentum veritatis. At quia Ecclesia *quoad statum perfectè Hierarchicum* non potest repræsentari in corpore avulso à Capite, sed quà integrato ex Capite ac reliquo Ecclesiæ Corpore Hierarchico, nequit ad Concilium Generale quà *acephalum* spectare illa prærogativa, secundùm quam sit columna & firmamentum veritatis, ita ut ex hac præeminentiâ prætendi possit agnorum Christi *collectivè* sumptorum, ab Oecumenica Papæ auctoritate exceptio. Est autem ipso naturæ lumine notum, si Comitia Generalia coalescant ex Statibus Regiæ Majestati subditis, neque huic Cœtui ex Regni Ordinibus coadunato altior quæpiam præeminentia (in comparatione cujus potestas Regia non esset jam suprema) convenire dignosceretur, nefas fore, talibus Comitijs alicujus supra Regem superioritatis præeminentiam asserere. At res ita se habet cum Episcoporum quantumvis Generali *acephalicè* sumptâ Synodo, ut, quæ Concilio Oecumenico Divinitus promissæ sunt prærogativæ, eidem non competant, nisi quà consentienti cum Capite ejusdem quasi informativo, & *formaliter* perfectivo. Cùm igitur omnes ac singuli Episcopi inter Christi Agnos computati, *secundùm se, & omnimodam jurisdictionem suam* subjaceant Pastorali Papæ officio, ejusque auctoritati Oecumenicæ: neque verò tali Cœtui

ace-

acephalicè spectato ex sacris Litteris noscatur concessa alicujus altioris supra Papam prærogativæ supereminentia: nequit jam Episcoporum Generalis coadunatio, sive jurisdictionum Episcopalium collatio *collectiva*, vi talis collectionis extrahi è sphærâ Oecumenicâ Pastoralis, seu gubernativæ Romani Pontificis propriæ auctoritatis: atque adeò hujus per Christum asserta universalitas nullatenus admittit illam agnorum Christi *collectim* sumptorum à Papæ superioritate exceptionem.

Hunc super Episcopis etiam *collectim* sumptis præeminentiæ gradum pro *tertio* probat Papæ *per se, vel Legatos suos* in Concilijs Oecumenicis præsidentia. Nam ex Actis Nicæni Concilij constat, huic Synodo unà cum Vito & Vincentio, Ecclesiæ Romanæ Presbyteris, præsedisse Hosium Cordubensem, quem fuisse Romani Pontificis Legatum, asseritur etiam *in Præfatione Concilij Sardicensis.* Concilio equidem Constantinopolitano I. Oecumenico II. non interfuêre vel Damasus Papa, vel ejus Legati, eò quòd hic Pontifex Episcopos Orientis Constantinopolim vocatos, cogitabat vocare Romam ad plenissimam Episcoporum Occidentalium ibi congregatam Synodum, nisi isti justas obcausas se excusando, contra Macedonianos ac Eunomianos sententijs & animis se conjunctos probâssent cum Episcopis Occidentalibus, nihilominùs

56. *Pag. 258. n. 32.* *Ibidem n. 30.*

illa

proprietatem in Christo est Petra, hoc per significationem est Petrus in Petrâ: atque adeò sub ista significatione intelligitur Christus ita esse Petra Ecclesiæ, ut hæc sit in Christo per proprietatem Capitis *absoluti ac primarij*, Petrus autem sit Ecclesia per significationem, seu figuratam duntaxat Capitis *Vicarij* repræsentationem. At istis ad Petrum prolatis Christi verbis; *Tibi dabo claves Regni cælorum*; Ecclesia fundata in Christo, ab hoc claves regni eatenus accepit in Petro, quatenus per hunc significatur, sive repræsentatur Ecclesia, propter Apostolatûs sui primatum; uti loquitur *præcitatus* S. Augustinus. Quia igitur Ecclesia accepit claves Regni cælorum in Petro, propter Apostolatûs sui primatum, manifestè sequitur, claves Regni cælorum in Petro ita esse datas Ecclesiæ, ut in Petro esset talis potestas, tanquam in Principe, seu Capite, sive Præposito universæ Ecclesiæ; uti apertis verbis loquitur is S. Doctor *lib. quæst. Veteris & Novi Testamenti*. Item *lib. 2. de Bapt. contra Donatistas cap. 1.* Quandoquidem ergo Concilium *acephalum*, quantumvis Generale, sit destitutum tali Capitali præeminentiâ, cui annexa est clavis Regni cælorum, Ecclesiæ in Petro ceu Principe suo concessa, hujus verò *indefinita* auctoritas protendatur *super quocunque* ad Regnum cælorum in terris ordinabili *morali*: neque verò Episcopi in Concilium *acephalum*

phalum præter characteres Ediscopales quidquam congerant, quod non sit contentum sub illo *quocunque*: manifestum hinc redditur, Papæ ceu Capiti & Principi Ecclesiæ competere Oecumenicæ auctoritatis super tali Concilio superioritatem.

Pro *quarto* replicabit fortassis aliquis Adversariorum. Nullibi haberi in sacris Litteris expressum, quòd illa *indefinita super quocúnque* in terris *morali*, Ecclesiæ in Petro concessa clavium potestas, transierit in Petri successores; nec adeò horum super Concilijs etiam *acephalis* superioritatem evinci ex illo sacro textu. 48. ex cit. pag. 249. n. 72. & 73.

Verùm esto, sub ijs formalibus verbis non haberi expressam Romanorum Pontificum in ea clavium potestate successionem: sub ijs tamen eatenus continetur *virtualiter*, ut ineluctabiliter inde eruatur. Etenim illa Christi verba: *Tibi dabo claves regni cælorum*, diriguntur *determinatè ac demonstrativè* ad Petrum. Illa ipsa autem verba, secúndùm clarum sacri contextûs tenorem, sunt à Christo prolata sub connexione ad præcedentia: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam*. Unde planum est, illam potestatem Petro promissam, esse connexam cum Ecclesia per Christum fundata. At potestas connexa cum statu Ecclesiæ per Christum fundatæ, durare debet, quamdiu talis Ecclesiæ status subsistit. Eo ipso autem, quòd Christus Dominus pro- 49.

 miserit,

miserit, adversùs Ecclesiam à se fundandam portas inferi non fore prævalituras, sequitur, Ecclesiæ hujusmodi statum fore perpetuum, adeóque duraturum usque ad extremi judicij diem. Oportet igitur, secundùm Christi Domini verba, illam *indefinitam* & universalem ligandi ac solvendi potestatem non exspirâsse in Petro per martyrium in cælos sublato, sed perpetuò duraturam esse usque ad diem judicij. At potestas cum Ecclesiæ statu perpetuo connexa, atque adeò perpetua, secundùm ipsam rei naturam ita transit in successores, ut isti cum suo antecessore reputentur una persona, non quidem *materialiter*, sed quoad *formalem* potestatem officij pastoralis. Manifestum proinde hinc evadit, secundùm Christi Domini verbum, in Ecclesiâ talem esse successionem, vi cujus perpetuò persistat illa Divinitus promissa Petro, *indefinita* ligandi ac solvendi potestas, omnimodam adeò respectu Ecclesiæ cunctos Christi fideles complectentis, *judiciariam*, & *legislativam auctoritatem* importans.

50. Hinc pro *quinto* patet discrimen ac differentia inter Petri ac reliquorum Apostolorum auctoritatem Apostolicam. Nam universis quidem Apostolis Christus contulit *Ioannis 20.* æqualem potestatem, eamque amplissimã, prout indicant ejusdem Domini nostri verba *Ioannis 26. cap.* dicentis: *Sicut misit me vivens Pater, & ego mitto vos* Nihilominùs hæc ipsissi-

ex pag 250. n. 78.

ma

ma vox *missionis* significat, Apostolicæ auctoritatis sublimitatem ibi concessam, fuisse *per modum Legationis* duntaxat; prout D. Paulus *2. Corinth. 5. vers. 20.* indicat: *Pro Christo*, inquiens, *Legatione fungimur.* Unde idem Paulus *ad Ephesios 6. v. 20.* ait, *pro quo* (scilicet Evangelij mysterio) *Legatione fungor.* Atqui ex ipsa natura Legationis constat, eam non esse perpetuam, seu ad Successores transferibilem, sed industriam personæ, cum quâ cohæreat, esse in ea electam. Illa igitur plenitudo Apostolicæ auctoritatis exspiravit cum personis reliquorum Apostolorum: nec nisi ex Petro subsistere potest successor clavium Regni cælorum; uti *superiùs* fuit ostensum.

Nec obstat: quòd Episcopi dici soleant successores Apostolorum. Hoc enim accipi non potest de illâ delegatâ Apostolis communi auctoritate Apostolicâ: sed in Episcopis est talis successio quoad *Ordinis duntaxat Episcopalis characterem*, & huic *insitam potestatem*, adeóque *radicalem* solummodò Pastoralis officij propriam *Iurisdictionem*, non verò, quoad *actualis Iurisdictionis potestatem proximam*. Hanc enim accipiunt Episcopi à Summo Pontifice in partem pastoralis solicitudinis eos vocante: quemadmodùm in Sacerdotibus etiam simplicibus est quidem potestas absolvendi à peccatis, quoad characterem Ordinis sacerdotalis, & *radicalem* in hoc importatam super peccatis ac peccatoribus, suum 51.

Confessionis sacræ Tribunal accedentibus, jurisdictionem, quæ tamen *proximæ & actualis* à peccatis absolvendi *potestatis* denominationem subire non potest, nisi per facultatem Episcopi, seu ex concessione Papæ *actualiter* conferatur.

52. Sicuti ergo Sacerdotes, quoad istam à peccatis absolvendi potestatem, quà in charactere Sacerdotali radicatam, sunt ipsorum etiam Apostolorum successores, non tamen *absolutè*, sed *limitatè ac restrictivè*: sic Episcopi quoad illam regendæ Ecclesiæ potestatem *radicalem*, non *absolutè* dici queunt Apostolorum successores, sed cum præinsinuatâ limitatione jurisdictionis in Episcopali charactere radicatæ, non nisi per Summi Pontificis collationem *actuabilis*. Et hinc Episcopi ne quidem in Concilio aggregati, absque interventu Romani Pontificis præferunt charácterem Oecumenicæ Apostolicæ jurisdictionis erga universam Ecclesiam protensæ, qui character est Synodi Generalis quà Oecumenicæ *formaliter* constitutivus. Quia proinde iste character deficit in Concilio *acephalo*, ex meris jurisdictionibus Episcopalibus coacervato, ideo ad tale Concilium haud pertinent Christi promissiones, Concilio Oecumenico factæ de *indefinitâ* solvendi ac ligandi potestate, eique connexâ in rebus fidei infallibilitate. Cùm igitur econtra tales præeminentiæ sint in Papâ, cujus Oecumenica auctori-

ex pag. 248. n. 67. & 68.

tas

tas protenditur super universas Episcoporum in Pastoralis solicitudinis partem vocatorum jurisdictiones: manifestè hinc evincitur Papæ supra Concilium *acephalum* majoritas ac superioritas.

§. VI.

In quo fit continuatio argumenti proximè deducti ex Ioannis 21. cap. v. 15. 16. & 17.

PRimò. In hoc sacro textu legitur Christus 53.
præ cæteris Apostolis *definitè ac determinatè* Petro contulisse Oecumenicum Pastorale *Pag. 246. n. 59.*
officium, dicendo: *Pasce oves meas, pasce agnos meos.* Indubitatum namque est, Christum proferendo ista verba, non tantùm secundùm Divinitatis contuitum, sed etiam secundùm Humanitatis visionem beatificã, in Verbo Æterno, seu in Prædestinationis Divinæ Decreto, imò secundùm scientiæ quoque infusæ notitiam, *distinctè* complexum fuisse universas Oves suas & Agnos in unam Ecclesiam pro hujus perpetuo statu aggregandos. Quòd si proinde Oecumenicum pastorale munus, ultra Petri personam ex Christi Domini institutione non fuisset protensum, minimè potuisset complecti universas Oves & Agnos in unam Christi Ecclesiam pro perpetuo hujus usque ad finem mundi propagando statu coadunandos & adaugendos. Oportet igitur, Oecumenicum illud pastorale officium com-

missum fuisse Petro cum ordine successionis per Christi institutionem duraturæ usque ad finem mundi. At verò *in antecedentibus* ostensum fuit, sub illis Christi verbis, *tò pascere* perinde sonare, ac *tò regere*. Quare id Oecumenicum pastorale munus Petro, ejusque successoribus à Christo commissum, importat auctoritatem gubernativam, protensam super universis Christi Ovibus & Agnis, pro perpetuò Ecclesiæ militantis statu exstituris. At in Concilio quantumvis Generali, sed *acephalicè* spectato, quid, nisi Oves seu Agni Christi conveniunt, nempe Episcopi ex universo Christiano Orbe convocati? Hi verò *secundùm mentalem à Capite suo, Petri successore, præcisionem*, sub quâ intelliguntur conficere Conciliũ *abstractivè acephalum*, nullâ potiuntur auctoritate, nisi Episcopali in unum collatâ, ad curandum publicum Ecclesiæ bonum. Atqui Episcopalis jurisdictio ab ipsomet Sumo Pontifice in Episcopos ad suæ pastoralis solicitudinis partem vocatos derivata, non potest non semper manere subjecta Pontificiæ auctoritati, sicut ipsi etiam Episcopi, quà Christi Oves seu Agni extrahi haudquaquam possunt à sphæra Oecumenici Petro, ejusque successori commissi pastoralis officij. Quia igitur in ejusmodi quatumvis Generali Episcoporum Concilio *acephalicè* spectato, sive in Episcopalibus ex toto Christiano Orbe in unum collatis jurisdictionibus etiam *collectim*

sumptis, per sacras Scripturas, nulla est assignabilis præeminentia alicujus supra Papam majoritatis: è contrario autem præadductus sacer textus confert Papæ prærogativam, supereminentem omnimodæ jurisdictioni Episcopali, atque suâ gubernativâ auctoritate Oecumenicâ complectentem cunctos totius Orbis Episcopos, manifesta hinc redditur Papæ supra Generale, *acephalicè* spectatum Concilium superioritas.

Pro *secundo* excipient fortassis Adversarij. 54.
Sub ipso Concilij Tridentini statu fuisse concertatum: an sub illis Christi verbis: *Pasce Oves, seu Agnos meos*, isti *collectim* etiam sumpti, non verò in sensu duntaxat *distributivo* sint contenti sub Oecumenici Papæ officij Pastoralis sphærâ gubernativâ? Necdum igitur ex illo sacro textu liquidum reddi, quòd Episcopi ex Christiano Orbe in unum collecti, ut sic Concilium Generale, saltem *abstractivè acephalum* conficientes, subdantur Papæ auctoritati Oecumenicæ, ut propterea adstruenda sit Papæ supra Concilium ejusmodi superioritas.

Verùm Christus sub illis ad Petrum prolatis verbis: *Pasce Agnos meos*, nullam fecit exceptionem sensûs *collectivi*. Quomodò igitur nobis fas erit, hujus *collectivi sensûs* ab ijs verbis exceptionem facere, absque aliqua in sacris Litteris fundatâ solidâ ratione? Hæc fortassis exceptio dicetur fundari in hoc: 55.

Ibi supra n. 60. & 61.

quòd

quòd Concilium Generale sit repræsentans universam Ecclesiam, quæ est columna & firmamentum veritatis. At quia Ecclesia *quoad statum perfectè Hierarchicum* non potest repræsentari in corpore avulso à Capite, sed quà integrato ex Capite ac reliquo Ecclesiæ Corpore Hierarchico, nequit ad Concilium Generale quà *acephalum* spectare illa prærogativa, secundùm quam sit columna & firmamentum veritatis, ita ut ex hac præeminentiâ prætendi possit agnorum Christi *collectivè* sumptorum, ab Oecumenica Papæ auctoritate exceptio. Est autem ipso naturæ lumine notum, si Comitia Generalia coalescant ex Statibus Regiæ Majestati subditis, neque huic Cœtui ex Regni Ordinibus coadunato altior quæpiam præeminentia (in comparatione cujus potestas Regia non esset jam suprema) convenire dignosceretur, nefas fore, talibus Comitijs alicujus supra Regem superioritatis præeminentiam asserere. At res ita se habet cum Episcoporum quantumvis Generali *acephalicè* sumptâ Synodo, ut, quæ Concilio Oecumenico Divinitus promissæ sunt prærogativæ, eidem non competant, nisi quà consentienti cum Capite ejusdem quasi informativo, & *formaliter* perfectivo. Cùm igitur omnes ac singuli Episcopi inter Christi Agnos computati, *secundùm se*, & *omnimodam jurisdictionem suam* subjaceant Pastorali Papæ officio, ejusque auctoritati Oecumenicæ: neque verò tali Cœtui

ace-

acephalicè spectato ex sacris Litteris noscatur concessa alicujus altioris supra Papam prærogativæ supereminentia: nequit jam Episcoporum Generalis coadunatio, sive jurisdictionum Episcopalium collatio *collectiva*, vi talis collectionis extrahi è sphærâ Oecumenicâ Pastoralis, seu gubernativæ Romani Pontificis propriæ auctoritatis: atque adeò hujus per Christum asserta universalitas nullatenus admittit illam agnorum Christi *collectim* sumptorum à Papæ superioritate exceptionem.

Hunc super Episcopis etiam *collectim* sumptis præeminentiæ gradum pro *tertio* probat Papæ *per se, vel Legatos suos* in Concilijs Oecumenicis præsidentia. Nam ex Actis Nicæni Concilij constat, huic Synodo unà cum Vito & Vincentio, Ecclesiæ Romanæ Presbyteris, præsedisse Hosium Cordubensem, quem fuisse Romani Pontificis Legatum, asseritur etiam *in Præfatione Concilij Sardicensis.* Concilio equidem Constantinopolitano I. Oecumenico II. non interfuêre vel Damasus Papa, vel ejus Legati, eò quòd hic Pontifex Episcopos Orientis Constantinopolim vocatos, cogitabat vocare Romam ad plenissimam Episcoporum Occidentalium ibi congregatam Synodum, nisi isti justas ob causas se excusando, contra Macedonianos ac Eunomianos sententijs & animis se conjunctos probâssent cum Episcopis Occidentalibus, nihilominùs

56. *Pag.* 238. *n.* 32. *Ibidem n.* 30.

illa

illa Constantinopolitana Synodus in tantum cœpit esse Oecumenica, in quantum teste Photio *in libello de septem Synodis* à Damaso Papa confirmata fuit in ijs, quæ ad Macedonianæ ac Eunomianæ hæresis condemnationem, fideique Nicænæ confirmationem spectabant. Ex S. Gregorio *lib. 6. Epist. 125.*
n. 35. Quòd S. Cyrillus *in Ephesino Oecumenico* III. Concilio habuerit auctoritatem Legati à Cælestino Papâ constituti, patet ex Epistola Cælestini ad Cyrillum, relatâ *Tom. 1. Conciliorum*
n. 36. *editionis Coloniensis, pag. 737. & alibi.* Ex Leonis ad Concilium Chalcedonense *Epist. 47.* apertè constat, Legatos ipsius ad illam II. Oecumenicam Synodum ita directos fuisse, ut ipsemet Papa in eis præsideret. Quam Romani Pontificis intentionem fuisse ratam habitam à Concilio, liquet ex hujus Epistola ad Leonem, relatâ vel *actione 3.* vel *circa finem*
n. 37. *Concilij.* Circa Concilium Constantinopolitanum II. Oecumenicum IV. nimis planum est, Eutychium Patriarcham Constantinopolitanum agnovisse, quòd præsidentia sit debita Romano Pontifici; uti liquet ex Epistola ad
n. 38. Vigilium relatâ *in fine I. collationis Synodi.* In Concilio Constantinopolitano III. Oecumenico VI. Præsides fuisse Legatos Agathonis Romani Pontificis, Petrum & Georgium Presbyteros, ac Ioannem Diaconum, testatur Zonaras *in vita Constantini IV.* patetque ex ipsa Synodo, ubi in omnibus Actionibus isti

primi

primi omnium nominantur, loquuntur ac subscribunt. Concilium Nicænum II. Præsides habuisse Adriani I. Legatos Petrum Archipresbyterum, & Petrum Abbatem S. Sabbæ, constat ex Actis Concilij, in quibus isti primi nominantur, & primi subscribunt. Denique Constantinopolitana inter Oecumenicas VIII. Synodus, celebrata sub Adriano Papâ, Præsidentes habuisse hujus Legatos Donatum & Stephanum Episcopos, & Marinum Diaconum, probatur ex eo, tum quòd primi nominentur & subscribant, tum quòd in *prima* Actione exhibuerint litteras suæ Præsidentiæ, tum quòd Donatus se nominârit Adriani Universalis Papæ in ea Universali Synodo præsidentem. Quandoquidem igitur tam apertè constet Summi Pontificis in Concilijs Oecumenicis jus præsidendi, hoc verò præsidentiæ jus importet superioritatem, prorsus dicendum est, Papam esse supra Concilium.

n. 39.

ex pag. 259. n. 40.

57. Pro *quarto* excipiet fortassis pars adversa, Præsidentiam in Concilio non tam arguere jus superioritatis erga totum Concilium, quàm erga singulos in Synodum aggregatos Antistites, exemplo Comitiorum Imperialium, quibus Cæsar quidem præsidet ceu superior singulorum Statuum ac Principum, nullatenus tamen obtinere superioritatem supra Comitia, constare potest ex ijs, quæ Hermannus Hermes *in suo publici Iuris fasciculo cap. 40. à n. 70.* affert.

58\. Verùm quidquid sit de jure præsidendi in Comitijs Imperialibus competente Cæsari, oportet, Summi Pontificis in Concilijs Oecumenicis præsidendi jus expendere ex ipsissimo Divinæ institutionis fundamento. Etenim secundùm hanc character Oecumenici Concilij consistit ex nomine Christi vicario *ex Matth. 18. n. 20.* At istud Christi Nomen vicarium per aperta Domini verba respicit non singulos Concilij Oecumenici Antistites, sed totam eorum, qui de ligandi & solvendi jure participant, Congregationem. Est autem in nomine Christi vicario jus superioritatis. Ergo hujus vicarij Christum præseferentis Nominis auctoritas ita respicit totam Concilij Ecclesiam repræsentantis Congregationem, ut respectu ejusdem importet jus superioritatis. Quod professi videntur Conciliorum mox enarrandorum Patres, Papam vocantium Ecclesiæ Universalis Pontificem, seu Caput universalis Ecclesiæ, prout videre singulariter licet in Concilio Chalcedonensi Oecumenico III. nec non in Concilio Lugdunensi sub Gregorio X. ubi inter alia dicitur Romana Ecclesia obtinere summum & plenum Primatum ac Principatum super universam Ecclesiam Catholicam: & in Concilio Florentino *in litteris unionis circa finem* dicitur, in B. Petro fuisse plenam potestatem gubernandi Universalem Ecclesiam.

ex pag. 259. n. 41. & 42.

Ex cit. pag. 259. & 260. a n. 44.

§. VII.

§. VII.

Superioritatis Papæ supra Concilium probatio ex Christi verbis, quibus Matth. 16. *Petrus dicebatur Petra, super quam esset ædificanda Ecclesia.*

NAm *primò* ista verba Divina non contigisse solam Petri personam, sed quosque pro perpetuo Ecclesiæ statu Successores ipsius, patet ex sacro contextu, in quo asseritur, Ecclesiam ita firmiter subsistituram, *ut portæ inferi non prævalerent adversùs ipsam.* Sub illis igitur Christi Domini verbis innuitur aliqua intrà Ecclesiam in rebus fidei infallibilitas, quæ ex Petro, ejusque adeò successore diffunderetur in ipsam Ecclesiam. Ergo in Petri successore primitus stat ista infallibilitatis præeminentia, ut ex ipso diffunderetur in Ecclesiam, seu Concilium Ecclesiæ repræsentativum. Atque hæc causa est, cur Concilia, quantumvis Generalia, dogmatum suorum sanctiones confirmari semper petierint à Romanis Pontificibus. 59.

Nam pro *secundo* Nicæna I. Oecumenica Synodus confirmationem dogmatum Concilij suffragio sanciendorum, profitebatur subjectam esse auctoritati sacræ Romanæ Ecclesiæ, non alio ex principio, quàm quòd B. Petro, eiusque adeò Successori, dictum sit: *Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam* 60. *Pag. 203. à n. 65.*

ex pag. 259. n. 43. *siam meam.* Ex quo fundamento constat insuper, Acta Synodi Constantinopolitanæ eum in finem esse à Damaso Papa revocata ad Concilium Romæ indictum, ut post eorundem examinationem suâ auctoritate firmaret Decreta ac sententias hæresum condemnatorias; sancitas in præfata Synodo Constantinopoli priùs celebratâ, cujus Patres, non attento; quòd *Conciliariter* aggregati eas tulissent sententias; obedienter se submiserunt Romano Pontifici, suos Legatos cum purgatione ad hunc mittendo. Quomodò enim infallibilitatem in dogmatibus fidei obtinerent Concilia, nisi ex Petrâ, super quam ædificata est Ecclesia? Hæc autem Petra quæ alia esse potest, nisi Apostolica Petri Cathedra? Quia igitur illa Petra fidei firmitatem in Ecclesiam inferens, non respicit singulos tantummodò fideles; sed totam Ecclesiam; quæ *repræsentativè* est in Concilio: quomodò ejus auctoritas singulis duntaxat Concilij membris Hierarchicis, non verò toti Corpori isti intrà Concilium aggregato, & ex Ecclesiæ Antistitibus *collectim* sumptis consistenti, præemineret?

61. Hinc pro *tertio*. Quando Concilij Ephesini Patres se tanquam Ecclesiæ membra, sancto suo Capiti Romano Pontifici devotos acclamârunt, oportet, hanc acclamationem intel- *Ex n. 44.* ligere de Ecclesiæ membris Hierarchicis, *quà collectim* sumptis, nempe in Concilio Oecume-

nico

nico aggregatis, atque ut sic Capiti, Nestorianæ hæresis condemnationem præfinienti se se condunantibus; uti patet *ex Actis ejusdem Concilij cap. 15.* Quam totius Concilij Ecclesiam repræsentantis respectu Papæ subordinationem, clarioribus adhuc verbis professa est IV. Oecumenica Synodus Chalcedonensis, Papam Romanum vocitans Ecclesiæ Universalis Pontificem, nec non Caput Universalis Ecclesiæ. Ex ipsissimo illo principio in præadductis Christi ad Petrum *Matth. 16.* prolatis verbis fundato, Concilium Oecumenicum II. Constantinopolitanum profitebatur, quòd sequeretur Apostolicam Sedem, cujus etiam essent Communicatores Patres ibi aggregati, eidem obediendo, & ab ipsa condemnatos condemnando. Cui principio inhærens VI. quoque Oecumenica Synodus, Constantinopolitana III. Romanum Pontificem appellavit Primæ Sedis Antistitem universalis Ecclesiæ, stantem super fidei Petram, cujus etiam auctoritati Apostolicæ submisit Decretorum suorum confirmationem. An non igitur ex prætactâ Conciliorum Oecumenicorũ inductione claré demonstratur, præsidentiam Romani Pontificis unà cum auctoritate Concilij confirmatoriâ, fundari in ejus præeminentia non erga singulos duntaxat Synodi Patres, sed ergaUniversam Ecclesiam, atque adeò erga universale quoque, Ecclesiam universam repræsentans Concilium? Illa ipsa

Ex n. 45.

Ex. n. 46.

Ex. n. 47.

verò definitiva, & *Conciliarium* ſanctionum confirmatoria auctoritas, ſecundùm præadductas Synodos Oecumenicas, fundatur in prætactis Chriſti verbis; *Super hancPetram ædificabo Eccleſiam meam.* Hæc autem ſacra verba connectuntur cum iſtis proximè ſubſequentibus, *Tibi dabo claves Regni Cælorum*: habentia pariter reſpectum ad Univerſalem Eccleſiam. Hæc ipſa verò clavium poteſtas indubitanter importat ſuperioritatis præeminen-
ex pag. 263. n. 66. tiam. Quia igitur clavium ejuſmodi unà cum Petrâ, ſuper quam ædificanda eſſet Eccleſia, prærogativa & auctoritas per Chriſti Domini verba, ſecundùm præallegatorum Conciliorũ Oecumenicorum intelligentiam, noſcitur protendi ſuper Univerſam Eccleſiam in Concilio Generali repræſentatam, in aperto jam extat probata Papæ ſuper Generali Concilio ſuperioritas.

62. Atque hæc pro *quarto* eſt ratio, cur *ſeptima* Generalis Synodus tam promptè recepe-
Pag. 259. n. 48. rit Papæ ſuper ſacrarum imaginum cultu literas Apoſtolicas. Cur etiam *octavum* Generale Concilium pronuntiârit, ſibi non licere
Ex n. 49. contra Summum Pontificem proferre ſententiam. Cur Concilium Lateranenſe ſub Alexandro III. edixerit, à Papa non poſſe ha-
Ex 50. beri recurſum ad ſuperiorem; quod minimè ſubſiſteret, ſi Concilium eſſet ſupra Papam.
Ex n. 51. Cur in Concilio Lugdunenſi ſub Gregorio X. plenus Primatus & Principatus ſuper univer-
ſam

sam Ecclesiam fuerit agnitus in Petri successore Romano Pontifice. Cur Concilium Florentinum definierit, Romanum Pontificem in universum terrarum Orbem tenere Primatum, ac Pontificem Romanum Petri successorem esse totius Ecclesiæ Caput. Cur denique Concilium Lateranense sub Leone X. à Rege Galliarum comprobatum ac receptum, rejecerit, & nullitatis damnârit Acta Synodi Basileensis, superioritatem Concilij supra Papam asserentis, adstruendo econtra per inductionem prærogativas Papæ supra Concilium in antiquioribus Oecumenicis Synodis agnitas & approbatas.

Ex. n. 52.

Ex n. 53.

Ad hæc magis elucidanda, pro *quinto* lubeat clariùs distinguere Summi Pontificis seu Capitis, & Concilij quasi *acephalicè* spectati munera & prærogativas. Ponamus igitur, Concilij Patres per suffragiorum suorum majoritatem, vel etiam per votum unanime tulisse judicium suum super aliquo dogmate: nunquid ex tunc dicere licet, jam subsistere firmitatem dogmatis ejusmodi, antequam accedat Papæ consensus auctorizativus? Oppositum profectò liquet inprimis ex Synodi Ariminensis sub Liberio Papâ exemplo, ubi sub specioso pacis cum Arianis componendæ prætextu, expuncta est vox *Homouseos*, Filij æterni cum Patre Consubstantialitatem designans, ac ejus loco introducta est vox *Homiuseos*, similitudinem

63.

ex pag. 200. n. 55.

duntaxat Filij cum Patre denotans. Cui proinde Ariminensi Symbolo Liberius Papa denegavit suum suffragium, seu auctorizativum accessum, & ideo deportatus est in exilium. Habetur etiam Synodus Quinisexta sub Sergio Pontifice Constantinopoli celebrata: quam circa cœlibatum Sacerdotum, & Sabbathi jejunium errâsse, ac proinde à Sergio, alijsque Pontificibus rejectam fuisse, constat ex Anastasio *in Sergio & alijs*. *Secunda* quoque Synodus Ephesina absolvit Eutychen, & damnavit Flavianum, aliosque Catholicos Episcopos, damnata proinde, atque abolita à Leone Pontifice. Ex quibus proinde exemplis evincitur, in Concilio *acephalo* antecedenter ad Papæ accessum auctorizativum, nihil stare firmum circa dogmaticas fidei definitiones. Imò tametsi Concilium legitimè in Christi vicario nomine fuerit congregatum, pro signo tamen Papæ consensum seu ultimatæ definitionis accessum auctorizativum antecedente, quantumvis Patrum vota essent concordia, semper adhuc deficit infallibilitas in fidei dogmatibus definiendis.

Pag. 261. n. 55. *Pag. 261. n. 58.* *ibi n. 59.* *ex pag. 264. n. 68.*

64. Nam licèt Christus promiserit, se in medio eorum fore, qui nomine Christi, sub auctoritatis scilicet Christi Vicariæ uni Romano Pontifici competentis charactere, sunt congregati: hujus tamen assistentiæ Christi, infallibilitatem adferentis effectus, secundùm sacrum Evangelij contextum, alligatur *duorum*

rum, nempe Corporis Hierarchici, & Capitis Ecclesiæ consensui. Quantumvis ergo Concilij Patres in ferendis suis suffragijs legitimè procedant: quantumvis etiam suffragiorum majoritas in unum collata, jam præferat Concilij Generalis consensum: pro signo tamen antecedente Summi Pontificis consensum *ultimatè* definitivum, atque *Conciliaris* dogmaticæ sanctionis *auctoritativè* confirmatorium, nondum subsistit infallibilitas per Christi assistentiam, tunc primùm sortitura effectum, quando ad Corporis Hierarchici per Concilij repræsentati vota accedet auctoritativus Papæ consensus. Quandoquidem igitur antecedenter ad Papæ auctoritativum accessum, in decretis Concilij quantumvis Generalis, necdum subsistat in fidei dogmaticis sanctionibus infallibilitas, sed ista derivari debeat in Concilium ex Cathedrâ Apostolicâ ceu *Petra*, super quam fundata est Ecclesia: idcircò ex hoc etiam fundamento manifestè extat demonstrata Papæ super Concilium *abstractivè acephalum* præeminentia & auctoritas.

Excipient tamen pro *tertio* Adversarij. 65.
Hunc Papæ cum Concilio consentientis accessum, decreti Synodalis approbatorium, non fieri in vi auctoritativæ supra Synodum Generalem superioritatis, sed in vi quasi contractûs: quomodò Hermannus Hermes *in Iuris publici fasciculo præcit. 40. cap. à num. 8.* scribit: Iurisperitorum quorundam esse sen- *ex pag. 261. n. 62.*

tentiam, quòd in Comitijs Imperialibus quidquid agitur & concluditur, contractûs, transactionisque instar esse inter Imperatorem ex unâ, & Statuum Imperij ex alterâ partibus, ita ut in tali contractu una pars transigens sit Imperator, & altera pars sint Ordines Imperij *conjunctim* sumpti. Quidni enim pari ratione discurrere liceat de Concilio Oecumenico, ita ut in hoc sit una pars Summus Pontifex, altera verò pars sit reliquum Ecclesiæ Hierarchicum Corpus, ex Præsulibus Ecclesiasticis coalescens, maximè cùm Christus *citato cap. 18. Matth.* infallibilitatem Concilij Oecumenici visûs sit ex hoc determinâsse, quòd, ubi *Duo*, nempe Papa & Concilium consenserint, adeóque quasi transigendo convenerint in unum fidei dogma definiendum, Pater Æternus sit eis quamcunque rem, adeóque veritatem in Synodo quæsitam, ex Christi Domini promisso infallibili impertiturus?

66. Verùm transactionis & conventionis natura est, ut servetur utrinque æqualitas. Concilio equidem Oecumenico competit *indefinita*, Papæ auctoritati compar, *solvendi & ligandi* potestas, unà cum consummatâ in rebus fidei infallibilitate. At utraque ista præeminentia haud competit Synodo quasi *acephalicæ*, sed Concilio duntaxat Oecumenico, tam Caput, quàm reliquum Ecclesiæ Hierarchicum Corpus *indivisibiliter* complectenti. In hoc igitur Oecumenicum Concilium ex Corpore Eccle-

Ecclesiæ Hierarchico quasi *acephalicè* spectato, quid importatur nisi collectio jurisdictionum Episcopalium: quæ adhuc impar est ad præinsinuatas præeminentias, quamdiu non accedit nomen Christi vicarium, seu Apostolicæ auctoritatis character? Hoc igitur nomen Christi vicarium utique dicendum est, importare superioritatis super reliquo Hierarchico Ecclesiæ Corpore præeminentiam. Hoc ipsissimum quoque vicarium Christi nomen Romani Pontificis proprium, est Petra illa, super quam Christus edixit, ædificandam fore Ecclesiam. Ejusmodi autem Petra utique importat præeminentiam aliquam super Synodo quasi *acephalâ*, Ecclesiam non *completè* & *formaliter*, sed *materialiter* duntaxat repræsentante. Illa ipsa porrò Petra est Petri cathedra Apostolica, cui annexæ sunt claves Regni Cælorum. Hæc verò cathedra Regni Cælorum clavibus dotata, liquidò importat majoritatis & superioritatis prærogativam. Nequit ergo inter Papam & Concilium, *quasi acephalicè* spectatum subesse æqualitas in ordine ad constituendum Concilium, quà *completè* & *formaliter* Oecumenicum, nec non ad consensum *ultimatè* auctorizativum in dogmatibus fidei definiendis cum omnimodæ infallibilitatis consummatâ præeminentiâ exhibendum. Nullatenus igitur per modum transactionis, seu conventionis in Concilio Oecumenico inter se coeunt Pa-

pa ac reliquum Corpus Hierarchicum, ſed reſpectu, hujus ceu Concilij quaſi *acephali*, obtinet Papa majoritatis & ſuperioritatis præeminentiam.

§. VIII.

In quo expenditur jus appellandi vel à Papa ad Concilium; vel ab hoc ad Summum Pontificem.

67. PRimò difficultatis hujus expediendæ viam præſtruere videtur Concilium Conſtantienſe *Seſſ. ult.* ſupplicando Papæ Martino V. *ut hæreticos errores, ſeu hæreſes per ſacram Synodum damnatas pariter damnaret, atque damnatas publicè pronuntiaret, antequam Concilium diſſolveretur, alioquin proteſtari ſe de gravamine, appellando ad futurum Concilium.* Ex quo utique evincitur, ipſummet Concilium Conſtantienſe agnoviſſe, ſibi non fuiſſe auctoritatem compellendi Papam, ut ſuam pro confirmandis decretis præinſinuatis, adijceret auctoritatem. Ad quid enim conducere potuiſſet ea ad futurum Concilium provocatio & appellatio, ſi ipſi Generali Conſtantienſi Synodo (utpote quæ non minoris, cum futuro Concilio auctoritatis fuerat) non erat vis ad Papam pro dicta approbatione compellendum? Altior profectò ſubeſſe debet hîc ratio, per quam ex illâ à Papa ad Concilium futurum appellatione, nullatenus pro-

bari

bari valeat hujus supra Papam superioritas.

Ad quod explicandum, pro *secundo* non 68.
importuna est sequens Veteris Testamenti ac Novi Fœderis Pontificatuum inter se comparatio. Ponamus scilicet, in Veteri Testamento super causâ aliquâ ex Portis seu Tribunalibus Regijs ad Sacerdotium, magnumque Concilium, cui præsidebat Summus Pontifex, delatâ, fuisse ab hoc ex ipsissimis Divinis judicialibus Legibus pronuntiatam Judicij veritatem: attamen Regē ejus temporis non acquievisse, sed interpellasse Pontificem, ut ingressus Sanctuarium, consuleret Dominum super ejusdem Judicij veritate; vel *ex Thummim & Vrim* super tali judicio ulteriorem adhuc Divini Oraculi requireret certitudinem: num dicere fas est, talem à Rege factam Summi Pontificis interpellationem habuisse rationem strictæ appellationis? In ejusmodi casu ab ipsomet Sacerdote Maximo, unà & magno Concilio, ex Divinis judicialibus legibus, judicij veritatem pronuntiante, habitus fuisset recursus ad eundem Summum Pontificem, quatenus ipsi soli erat Divinitus concessum, ut semel in anno ingressus Sanctuarium, posset consulere Dominum, vel ex *Thummim & Vrim* reportare Divinum Oraculum. Qui proinde ad Summum Pontificem recursus non erat de uno judice inferiori ad alium superiorem judicem, sed ad eundem, quà diversis à Deo dotatum prærogativis, nec adeò *strictè loquendo*

ex pag. 268. n. 19.

quendo poterat dici appellatio. Quod proinde applicando ad Novi Fœderis Pontificatum Summum, ex principijs fidei constat, ejus utpote Petri Cathedram Oecumenicam esse Petram, super quam ædificatur Ecclesia. Quomodò autem fieri posset, ut quotiescunque fit decisio dogmatica ex istâ Petra seu Cathedra Apostolicâ, non esset omnimoda fidei certitudo? Non equidem dubito, quin Summus Pontifex etiam extra Concilium possit decernere ex Cathedrâ Petri. At quia ultimatam ejusmodi decisionem nonnulli etiam Catholici Doctores reducere unicè volunt in Papam cum Concilio Oecumenico concurrentem, ideo *secundùm nos saltem*, non est tam evidens certitudo, quòd Papa extra æquè, ac intrà Concilium definiat ex Petri Cathedrâ Apostolicâ.

69. Hinc ergo pro *tertio* statuamus casum, quo falsa quædam dogmata damnata fuerunt à Summo Pontifice, quæ tamen condemnatio haud proficit, quin Hæresis latiùs diffundatur. Unde Orthodoxi pro remedio passim conclamant, oportere, ut convocetur Concilium Oecumenicum. An non pro tali statu in ipso etiam Summo Pontifice erit obligatio recurrendi ad ultimum Ecclesiæ sanctæ Tribunal, & Concilium Oecumenicum? An non in cæteris quoque Ecclesiæ sanctæ Præsulibus, uti etiam in Christianis Principibus præsertim Regibus, ad Ecclesiæ univer-

ex cit. pag. 268. n. 20.

sale

ſale Bonum procurandum, vel ex Chriſtiano charactere, vel ex juramento, vel etiam ex muneris & characteris Epiſcopalis, *intrinſecâ* ratione, tunc ſtat jus & obligatio urgendi Papam ad celebrandum Concilium Oecumenicum? Quæ proinde erga Papam pro Synodi Oecumenicæ convocatione inſtantia, an non eſt quædam à Papa extra Concilium decernente provocatio ad Concilium Oecumenicum? Nunquid autem talis provocatio ſubire videtur nomen & rationem appellationis?

Verùm hujus provocationis conditione accuratiùs conſideratâ, procul abeſt, ut *ſtrictè loquendo* dici poſſit appellatio. Non enim eâ fit ratione, ut Concilium ſinè Papa ſeu Capite ſuo definiat, & ultimatam proferat ſententiam: ſed ejus ratio in hoc ſe tenet, quòd Summus Pontifex, per cujus auctoritatem unicè, ſtat Concilium, *formaliter & complete* Oecumenicum, ſit quidem Petra, cui ſuperſtruitur ædificium Eccleſiæ, habeatque ſibi à Chriſto collatas claves Regni Cælorum, cum *indefinita* ligandi & ſolvendi poteſtate, in vi cujus poſſit *auctoritativè* ſuper fidei dogmatibus pronunciare judicij veritatem. Attamen præter iſtam prærogativam, eſt ipſi Divinitus conceſſum privilegium, ut in *nomine Chriſti*, adeóque hujus vicariâ, ſibi propriâ auctoritate, cogere poſſit Concilium Oecumenicum, in eoque munus Præſidis ac Judi- 70.

cis

cis exercere, ita tamen, ut ultimata, omnimodam, & consummatam in sanctionibus fidei infallibilitatem obtentura sententia judiciaria, neque ex solius Concilij suffragiorum majoritate, vel etiam uniformitate, neque ex solius Papæ arbitrio, sed ex utriusque consensu subsistere debeat. Quod adeò Concilij Oecumenici Sanctuarium ingrediendi, indeque prorsus infallibile, atque consummatum super fidei quæstionibus Oraculum Divinum reportandi, privilegium singulare est Summi Pontificis præeminentia Divinitus constituta, non absimilis illi prærogativæ, quam Veteris Testamenti Pontifex habebat in Divino Oraculo *ex Vrim & Thummim* reportando. Ille ipse namque Summi Pontificis ad Concilij suffragium accessus & consensus est instar *Vrim & Thummim*, obtinens ex Christi Domini promisso, consummatæ infallibilitatis omnimodam certitudinem ac veritatem. Quando igitur à Summo Pontifice extra Concilium pronuntiante, fit recursus ad Concilium Oecumenicum, ipsummet etiam Papam includens, apertè evincitur, ejusmodi recursum fieri ad ipsum, quà consentiendo Concilij suffragio, proferentem ultimatum omnimodæ ex Christi promisso consummatæ infallibilitatis judicium. Nequit ergo talis à Pontifice extra Concilium pronuntiante, ad Papam in & cum Concilio, ex consensu utrinque præstito *ultimatè* definientem recursus,

sus,

sus, *propriè loquendo* dici appellatio, cùm sit ab uno ad eundem, sub diverso tamen statu constitutum, & secundùm diversas à Christo constitutas prærogativas consideratum Judicem.

7h. Exinde pro *quarto* haud difficile est judicare, quid sentiendum sit de appellatione per Concilium Constantiense interpositâ à Papâ ad futurum Concilium, casu, quo Pontifex Maximus Martinus V. noluisset Decreta fidei *Conciliariter* conclusa, suæ auctoritatis accessu & consensu approbare, atque *auctorizativè* confirmare. Ubi namque Decreta ejus Concilij fuerant *Conciliariter* conclusa, ad sui firmitatem & consummatam fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto ita indigebant Papæ consensu auctorizativo, ut ad hunc à Papa exigendum, jus esset tum Concilio *acephalicè adhuc spectato*, tum singulis Præsulibus, vel etiam fidelibus universis. Quòd si proinde Papa Spiritûs sancti innitens instinctui, eum Decretorum *Conciliarium auctoritativè* confirmatorium consensum suum non tantùm denegâsset, sed, si quæ à fidei veritate visa fuissent discordare, *positivè* reprobâsset, tunc Decreta ejusmodi prorsus nulla & inania extitissent. Ubi verò Pontifex suum consensum sanctionum Synodalium auctorizativum suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu mansisset in suspenso, quamdiu non esset eisdem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio

Pag. 269. n. 24.

cilio

cilio (quamdiu Papæ auctoritas ei se non adjungeret) *acephalico*, tum Præsulibus Ecclesiæ jus semper erat integrum, apud Papam instandi pro tali consensu, & dum iterum, iterumque suspenderetur, causam protrahendi ad futurum Concilium, ut in eo caperetur experimentum vel de conjungendo utriusque, Concilij nimirum & Papæ consensu, vel de hujus *positivâ*, sicque Decretorum annullativâ reprobatione, juxta quem adeò modum, illa sub Constantiensis Concilij finem interposita à Papæ gravamine (dum scilicet nollet suum auctorizativum consensum Decretis *Conciliariter* factis adjungere) ad futurum Concilium appellatio, nihil aliud importabat, quàm instantiam recursûs ad futurum Concilium, pro efflagitanda mutuâ & Concilij & Papæ super *Conciliaribus* Decretis consensione, ut omnimodæ hinc infallibilitatis certitudo, & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cujus adeò appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilij, præsertim *acephali*, super Papâ superioritatem.

72. Sed in quantum, disquires pro *quinto*, se extendunt Sixti IV. & Pij II. constitutiones, quibus profertur Excommunicationis sententia in eos, qui à Papâ appellarent ad futurum Concilium? Hujusmodi constitutionis rationes allegat prætactus Sixtus IV. tum

ex pag. 272. n. 40.

quòd

quòd *de minoribus ad majores judices duntaxat appellare permittat auctoritas, & propterea inhibeat, ab Imperiali & prætorio judicio appellari; tum quòd non homo, sed is, qui solo verbo fecit cælum & terram, Apostolicam Sedem, & in ea sedentem prætulerit universis etiam Conciliis, quæ ab eâ robur accepisse, SS. Patrum Decreta testantur &c.* Unde inferebat idem Pontifex, appellantes à Romano Pontifice ad non indictum, nec congregatum Concilium, constituere aliud Caput in Ecclesia Dei &c. sanctæque Sedis primatum negare, ac Ecclesiæ unitatem dividere &c.

At quid, inquies pro *sexto*, est specialis 73.
energiæ in hoc, quòd Sixtus IV. *reprobet appellationem à Papa ad non indictum, neque congregatum Concilium?* An ergo, si hoc de præsenti sit coadunatum, fas erit, ad illud à Papâ appellare? An non si hoc saltem liceret, usblimius jam Sede Apostolicâ Tribunal prætenderetur? Verùm si vel indictum, vel aggregatum sit Concilium Oecumenicum, in eo jam intervenit Apostolica auctoritas, utpote forma & anima Synodi quà Oecumenicæ.

Quòd si ergo ad Concilium tali modo in- 74.
dictum provocetur à Papa, non jam ab inferiori fit appellatio ad majorem, sed Papæ au- *ibi n.*
ctoritas, ceu Oecumenici Concilij forma po- *43.*
stulatur, nec aliud in hoc agitur, nisi ut, quæ Papæ auctoritas extra Concilium decrevit,

vit, eadem ſub altiori Divinitus conſtitutâ præeminentiâ Papæ unà & Concilij conſenſioni auctorizativæ annexa imploretur, ad effectum omnimodæ & conſummatæ per Chriſti promiſſum infallibilitatis in dogmaticis ſanctionibus obtinendum.

75. Operæpretium eſt pro *ſeptimo* hîc accuratiùs expendere, ex quo S. Scripturæ fundamento appellationes à Papa ad futurum Concilium à Pio II. in Bulla *Execrabilis*. condemnentur, tanquam erroneæ ac deteſtabiles. Hic nempe Pontifex Maximus *ibidem* dicit, ſpiritu rebellionis imbutos eſſe, qui à Papa ad futurum Concilium appellare præſumunt. Hujus autem dicti ſui rationem profert ex hoc, quòd Romano Pontifici Chriſti vicario dictum ſit in perſona B. Petri: *Paſce oves meas &c. Quodcunque ligaveris ſuper terram, erit ligatum & in cælis.* Ex quo adeò Chriſti verbo eluceſcit, nihil eſſe ſuper terram *morale*, in Regnum cælorum ordinabile, quod non ſubſit ſuperioritati Romani Pontificis. Quamvis proinde character Epiſcopalis, unà cum vi Sacramentorum Eucharistiæ & Ordinis effectrice, nec non unà cum *radicali* juriſdictione paſtorali, in eo charactere contentâ, utpote qui ſit *immediatè* à Chriſto, non ſit de illo *quocunque* Pontificis ſuperioritati ſubjecto *morali*, attamen ejuſdem uſus quà *moralis* ſuperinduit conditionem illi ſubjacentem. A fortiori autem talis ſubjectionis conditio-

ex pag. 273. n. 44.

ditionem subit *formalis & actualis* Episcopalis jurisdictio, utpote derivata à Papa. Et multò magis exercitium *morale* jurisdictionis Episcopalis etiam *collectim* sumptæ, & ab universis Christiani Orbis Episcopis in unum *acephalicè* spectatum Concilium collectæ, obtinet ejus subjectionis conditionem; uti sæpe *in antecedentibus* dictum & ostensum fuit. Quomodò igitur fas esse possit, à Papâ appellare ad ejusmodi *acephalicum* Concilium?

Quamvis porrò pro *octavo* consummatæ infallibilitatis præeminentia Concilio, *formaliter* atque *completè* Oecumenico per Christum asserta, sit *immediatè* à Christo, nec adeò possit ut sic subesse Romani Pontificis superioritati: eo ipso tamen, quòd ista infallibilitas non nisi *Duobus*, nempe Capiti & Corpori Ecclesiæ Hierarchico, quà intrà Concilium Oecumenicum consentientibus, sit promissa; ex parte sui substrati jam involvit illam Papæ superioritatem. Quamvis insuper Concilio Oecumenico etiam Divinitus competat *indefinita* ligandi & solvendi potestas, compar Papali Oecumenicæ auctoritati: attamen Decreta *Conciliaria moralia* inde promanantia, sicuti sunt de illo *quocunque* in Regnum cælorum ordinabili *morali*; sic subjacent quoque Pontificis Maximi superioritati in tantum, ut ejusmodi morum decreta solus etiam Pontifex, secundùm rerum exigentiam, mutare ac dispensare valeat: sicuti etiam econtrà Pon- 76. *Ibi n. n.* 45.

tificiæ leges *morales* ex vi illius universalis Concilio quà Oecumenico per Christum collatæ auctoritatis, possunt quidem immutari, eo ipso tamen, quòd hæc etiam Concilij Oecumenici non nisi ex Capite & Hierarchico Ecclesiæ Corpore subsistentis auctoritas, ex parte sui *substantialis* substrati involvat Papæ super omni in terris *morali* superioritatem, illi Concilij quà Oecumenici potestati *indefinitæ* comparem, nequit jam Concilio quà *completè* etiam ac *formaliter* Oecumenico attribui stricta erga Papam superioritas. Cùm igitur nihil in Concilio sit assignabile, super quo fundari possit aliqua super Papam superioritas, meritò dixit Pius II. exeri spiritum rebellionis ab illo, qui à Pontifice Romano appellat ad futurum Concilium.

77. *Nonò* denique firmantur hæc universa ex Concilio Constantiensi *Sess. 8. art. 37.* ubi inter alios Wicleffi errores damnatur iste quoque articulus; *Papa non est immediatus Vicarius Christi.* In quo Synodus ista consonat cum Nicæni Concilij *Canone 39.* excomunicationis censurâ ferientis illum, qui negaverit, *Romanum Pontificem esse Vicarium Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam.* Ex quo adeò fidei principio ita licet argumentari. Quò potestas Ecclesiastica est propinquior Christo, eò noscitur esse superior. At eo ipso, quòd Romanus Pontifex sit *immediatus & proximus* Christi Vicarius, nequit ulla

cit. pag. 273. n. 46.

dari

dari in terris auctoritas Ecclesiastica, quæ sit Christo propinquior, nec ulla adeò in terris potestas potest esse superior Apostolicâ Papæ auctoritate. Sed fateri, oportet, eam, sicuti est *immediatè* à Christo, atque hujus vicaria, sic esse supremam. At verò appellationis natura est, esse provocationem ab inferiori judice ad superiorem. Quia igitur Christi vicaria in Pontifice potestas est *immediata & proxima* Christo, ideo ab eâ non datur in terris ulla appellatio *strictè & propriè* sumpta, ad ipsam verò à quocunque in terris constituto judice Ecclesiastico jus est appellandi.

Caput III.

Quantum momenti circa auctoritatem Concilij evinci valeat ex Decretis Synodi Constantiensis *Sess. IV. & V.*

HIs Decretis *inferiùs* referendis causã dedit schisma gravissimum mox recensendum. 1.
Nempe Clemens V. in Romanum Pontificem electus, Sedem Apostolicam Anno 1035. transtulerat Avenionem. Sed Gregorius XI. Anno 1378. redijt ad Urbem, ubi, cùm fatis functus esset, Cardinales ad instantiam plebis Papam iterum petentis, elegerunt Archiepiscopum Barensem, nominatum Urbanum VI. Cardinales verò Galli cum tribus Italis, prætexendo, ac si ille fuisset electus per metum, *ex pag. 291. n. 1.*

Fundis congregati, elegerunt alterum, qui Clementis VII. nomen assumpsit, Cathedramque rursus Avenionem transferre conatus est.

2. Ex hac proinde duplici electione ortum est schisma gravissimum: dum Clementi VII. adhæserunt omnes Gallicæ ab Alpibus ad Belgium usque & Oceanum Britannicum Provinciæ, unà cum Scotia, Hispania, & Insulis ejusdem subditis, Cypro, Rhodo, & Genua: Urbano autem paruerunt Italia, cum suis Insulis, Germania, Belgium, Bohemia, Hungaria, Polonia & Anglia.

3. Mortuo Romæ Urbano VI. ab istius Obedientiæ Cardinalibus in ejus locum electus est Bonifacius IX. cui Anno 1404. successit Innocentius VII. qui unà cum Cardinalibus in Conclavi consistentibus se se obstrinxit juramento ad cedendum Papatui, quoties alterius Obedientiæ Pontifex esset idipsum facturus. Hoc juramentum pariter præstitit Innocentij successor Gregorius XII. Anno 1406. in Pontificem electus: sicuti etiam præstiterat Avenione Petrus de Luna, Benedictus XIII. in Clementis VII. successorem Anno 1394. substitutus.

ibi n. 2. 3. ac sequentibus.

4. Gregorio XII. & Benedicto XIII. promissionem cedendi Pontificatui non adimplentibus, Cardinales utriusque Obedientiæ ab ijs recesserunt, & duos illos de Papatu contendentes, ad Concilium pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ, anno sequenti

quenti habendum evocârunt. Hinc Benedictus XIII. ubi Galliæ Rex ipsi subtraxerat Obedientiam, fugit in Arragoniam ad Perpignianum, interpositâ protestatione, se Concilij judicio subjectum non esse. Similiter Gregorius XII. Senas retrocessit, constanter asseverans, ad se spectare Concilij convocationem, ipsosque Cardinales ad aliud in Provinciâ Aquilejensi evocavit Concilium.

5. Celebrata equidem fuit ab utriusque Obedientiæ Cardinalibus Pisana Synodus, in quâ tantum abest, decisam fuisse quæstionem de Concilij supra Papam superioritate, ut ne quidem facta fuerit decisio, an tempore schismatis sit Concilio supra Papam auctoritas. Quamvis enim Universitatum Parisiensis & Bononiensis fuerit sententia: *Stante dubio Papatûs inextricabili propter dubium* Facti *& Juris, provisionem spectare ad Concilium, seu Ecclesiam Universalem*; Patres tamen Pisis congregati ausi non fuerunt, ex hoc titulo duos de Papatu contendentes deponere, sed arbitrati sunt, oportere, ut priùs probetur, Gregorium & Benedictum operando contra Symboli de unâ Ecclesiâ Catholicâ articulum, fovere schisma, hincque adeò censendos esse Schismatis nutritores ac Hæreticos. Sub quo proinde titulo Patres Pisani die V. Junij *Sess.* 15. in Gregorium & Benedictum tanquam de Papatu colludentes, Schismaticos & veros Hæreticos, sententiam depositionis pronun-

Pag. 292. n. 6. & 7.

tiârunt. Exinde Cardinales in locum eorundem elegerunt Petrum de Candiâ, Ordinis Minorum, dictum Alexandrum V. Nec verò schisma hinc extinctum, sed adauctum fuit: non obstante enim dictâ depositione, Benedicto adhæserunt Regna Scotiæ, Navarræ, Castellæ & Arragonum, cum Sardinia, Majorica & Canarijs Insulis, alijsque terris: Gregorio verò XII. dudum post Pisanum Concilium paruerunt Regna Siciliæ, Regnumque Neapolitanum, nec non Duces Bavariæ cum pluribus Episcopis Germaniæ.

6. Intereà moritur Alexander V. à Concilio Pisano electus, atque ab ejus Obedientiæ Cardinalibus in Pontificem subrogatur Balthasar Cossa, Joannes XXIII. appellatus. Qui cum Imperatore Sigismundo Laudam Anno 1413. convenit: ubi pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ Concilium Constantiense ad annum sequentem indixit: habitaque est hujus Synodi prima Sessio Anno 1414. 16. Novembris, sed nihil in ea est actum de materia unionis.

Ibi n. 9. & 10.

7. Intereà Constantiam pervenerunt Legati Gregorij XII. & quamvis Ioannes XXIII. indubitatus Pontifex haberi volens, Gregorium instar Pseudopontificis ob hæresim Pisis damnati, ejusque Legatos putaverit minimè audiendos, Concilium tamen quæstionem de jure Pontificatûs relinquens intactam, permisit, ut Legatus Gregorij in habitu

n. 11. & 12. 13. & 14.

bitu Cardinalitio ingredi posset Constantiam. Et quia Ludovicus Bavariæ Dux Obedientiæ Gregorij XII. obtulerat Patribus Concilij, quòd Gregorius ad promovendam unionem, esset personaliter accessurus Concilium, si Ioannes XXIII. à præsidentiâ ipsius amoveretur. Hinc arrepta est ansa agendi de materia unionis, pro qua videbatur expeditior via cessionis, sicque Concilium apud Ioannem XXIII. instare cœpit, ut cederet Papatui pro unione Ecclesiæ, casu quo alij duo de Papatu contendentes essent cessuri.

Hinc Rex Romanorum cum Nationibus 8.
Galliæ, Germaniæ, & Angliæ apud Ioannem XXIII. impensiùs instabat, ut constitueret *Pag.*
Procuratores ad cedendum Papatui, ubi & *293.n.*
quando Concilio videretur expedire. Quâ *15. ac*
de causa Ioannes inter diem Mercurij & Io- *sequen.*
vis 21. Martij, arripuit fugam, & Schaffusam se contulit. Ex quo Papæ discessu magna Constantiæ oritur animorum turbatio. Quare Collegium Cardinalium die 22. Martij nominavit tres Cardinales Legatos ad Papam, ne Concilium dissolveret, sed constitueret Procuratores ad renuntiandum. Hinc 26. Martij Constantiæ celebrata est III. Sessio, cui non interfuêre nisi duo Cardinales, Cameracensis nimirum & Florentinus, reliquis omnibus aut Schaffusæ constitutis, aut indecorum reputantibus eidem assistere. In hac Sessione statutum fuit, Synodum Constan-

tiensem ex recessu Ioannis XXIII. dissolutam non fuisse, sed nec dissolvi debere ante extirpationem schismatis, nec transferri posse absque Concilij consensu, quæ tamen omnia Cardinales Cameracensis & Florentinus non aliâ ratione publicari permiserunt, nisi sub conditione ratihabitionis à Ioanne XXIII. faciendæ.

9. Post hanc Sessionem *tertiam* eodem die 26. Martij Constantiam reversi sunt tres Cardinales Legati cum duobus alijs, qui coram Rege Romanorum, & quibusdam Patribus disserendo de auctoritate Ioannis XXIII. inter alia dixerunt, dissolutum esse Concilium propter absentiam & discessum Papæ. Cùm verò nonnulli Patres sese acriter opponerent, suscitato contra Cardinales clamore, isti abierunt insalutato hospite. Alterâ die ijdem Cardinales & Ambassiatores Regis Francorũ volentes lenire, quæ præcedenti die pronuntiaverant, retulerunt Nationibus & Regi in Congregatione publicâ, quòd Ioannem induxissent, ad dandum Procuratorium, & continuandum Concilium, quæ tamen omnia credebantur ludicra, & fictè pro parte Ioannis oblata.

Ibi n. 19. ac sequen.

10. Ubi sacro Veneris die Ioannes à Schaffusâ de novo aufugisset, rursus turbati sunt cunctorum animi, pluresque ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicâ deliberârunt, in crastinum celebrare Sessionem IV, & in

Pag. 294 n. 21, & seq.

& in ea statuere, tum quòd Concilium Constantiense potestatem haberet *immediatè* à Deo, cui etiam Papa obedire teneretur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationē Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quòd Papa cogi possit, si obedire contumaciter contempserit. Quæ tamen, contradicentibus pluribus Patribus, apud Nationes conclusa, cùm non solùm Nationi Italicæ displicerent, sed neque sacro Cardinalium Collegio, ad deliberandum oblata fuissent, ideo dicti Cardinales & Ambassiatores Regis Galliæ noluerunt venire ad Sessionem, nisi omitteretur *secundum* capitulum, & in *primo* Decreto nulla fieret mentio *reformationis Ecclesiæ in capite & in membris*. Exinde Sabbato sancto in vigilia Paschatis cùm Patres jam parati essent ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum adhibitum est expetitum moderamen, tum ut omitteretur *secundum* decretum de potestate *coactivâ* Concilij supra Papam, tum ut in *primo* Decreto nulla fieret mentio *de reformatione Ecclesiæ*. Ubi post IV. hanc Sessionem actum fuisset de articulis & clausulis præinsinuatis, & *ibidem* prætermissis, in Sessione V. restabiliendis, Cardinales partim noluerunt venire ad Sessionem, partim ne scandalum publicum, & dissolutionis Concilij periculum oriretur, ad eam venire statuerunt, præmissâ etiam protestatione secretâ, quòd non irent animo

con-

consentiendi his, quæ audiverant, in ea V. Sessione statui debere. Quam protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ quàm strictissimè conjuncti cum Cardinalibus. Et ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed alter ejus vices subire jussus fuit.

II. Quibus ita constitutis, progredimur ad expendendum; *quantum momenti adferri possit ex prætacti Concilij tum Pisani, tum Constantiensis actis & Decretis ad Concilij supra Papam auctoritatem comprobandam?* Et quia dicebatur *superiùs*, stante dubio Papatûs inextricabili propter dubium *Facti & Iuris*, provisionem de Papâ spectare ad Concilium, idcircò præliminariter venit hîc etiam discutiendum; *Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatûs ad excludendam omnimodam Iuris & Facti de Papa dubietatem?* Quia porrò Synodus Pisana Gregorium XII. & Benedictum XIII. ceu schismatis fautores, & articuli fidei de unâ Ecclesia, temeratores ac Hæreticos deposuerunt, ideo consultò hîc quoque inquiritur; *Qualiter subsistat ista Hæreticæ pravitatis contra Gregorium & Benedictum imputatio?* Post quorum adeò decisionem *sequentibus paragraphis* faciendam, opportunè examinabitur; *Quantum vigoris sit in prætensis Decretis Concilij Constantiensis?*

§. I.

§. I.

Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatûs ad excludendam omnimodam Juris & Facti *de Papâ dubietatem?*

Certitudo Papatûs in quolibet etiam individualiter spectato legitimo Petri suc- 18.
cessore reducitur in hæc *Matth. 16.* exarata Christi Domini verba: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam;* Et, *Tibi dabo claves regni Cælorum.* Nam *primò* sub hisce verbis Divinis Apostolica clavium auctoritas connectitur cum perpetuo Ecclesiæ statu; nec adeò pro solo Petro, sed pro ejusdem perpetuis in futurum successoribus, tenet ea Christi constitutio, in vi cujus ædificatio Ecclesiæ stat super Petram, seu Petri Cathedram. In quibus proinde Christi verbis apprimè notandum venit, non subsistere Christi verba, *Tibi dabo claves Regni Cælorum*, nisi respectu illius personæ, quæ non tam *materialiter*, quàm *formaliter*, *quoad Cathedræ Apostolicæ officium*, est Petrus, sive Petra, super quam ædificatur Ecclesia. At ædificatio Ecclesiæ est *formaliter* per fidem. Quia igitur Petri successori non intelliguntur datæ claves Regni Cælorum, nisi quatenus super ipsum ceu Petram ædificatur Ecclesia, hæc verò ædificatio

stare

ſtare debet per fidem, manifeſtè ſequitur, non priùs perſonæ in Papam electæ datas intelligi claves Regni Cælorum, quàm ab Eccleſiâ intuitu illorum Chriſti verborum ſit per fidem receptus in legitimum Petri ſucceſſorem. Eo ipſo autem, quòd Eccleſia ſit una, nequit dici in Papam receptus ab Eccleſia, in quem non unanimis Eccleſiæ conſenſus conſpirat. Quotieſcunque ergo per ſchiſma Eccleſiæ membra ſcinduntur, diverſos Papæ loco, recipiendo, nequit pro tunc ulli competere character à Chriſto conſtitutus, quòd ſit Petra, ſuper quam ædificanda eſſet Eccleſia, nec adeò ulli ex ſchiſmaticis ejuſmodi Pontificibus dici poteſt conceſſa auctoritas clavium Regni Cælorum, utpote unicè per Chriſtum deſtinata illi, quem Eccleſia agnovit Petri Succeſſorem, ceu Petram, ſuper quâ ædificanda ſit Eccleſia.

13. Hinc pro *ſecundo*, haud difficulter intelligitur, quàm firmum ſubſiſtat illud Pariſienſis & Bononienſis Univerſitatum *ſuperiùs* adductum principium, quòd nempe ſtante dubio Papatûs inextricabili *propter dubium Facti & Iuris*, proviſio ſpectet ad Concilium, ſeu Eccleſiam Univerſalem. Nam iſthoc principium latum fuit ab ijs Univerſitatibus tempore ſchiſmatis ex Gregorio XII. & Benedicto XIII. de Papatu contendentibus Eccleſiam graviſſimè infeſtantis. Tunc verò procul aberat, ut Eccleſia dici poſſet ædificata ſuper Petrâ, ſeu Pe-

tri

tri in Cathedrâ Apostolicâ successore: sicuti enim Ecclesia in se una est, sic ejus ædificatio stare non potest sub scissurâ, quâ una pars unum, altera recipit alterum, ceu Petræ & Cathedræ Apostolicæ possessorem. Quia ergo clavium potestas per Christum non est promissa nisi Petræ, super quam ædificata est Ecclesia; consequens est, in eo statu nullum re ipsâ fuisse Papam, adeoque Ecclesiæ Universali seu Concilio potestatem, imò obligationem fuisse, providendi de Papatu.

Verùm pro *tertio* disquiret aliquis, quomodò subsistat illud principium, ex quo dicitur Concilium Pisanum deposuisse duos de Papatu contendentes, quòd scilicet fovendo schisma, operarentur contra articulum Symboli de unâ Ecclesiâ Catholicâ, sicque hæreseos reos se re ipsâ probarent? Num enim dicere fas est, hæreseos reum esse, quisquis agit contra aliquem fidei articulum? Profectò hæreseos reatus subsistit ex temeratâ Prima Veritate, aliquem fidei articulum revelante. Potest autem absque temeratione Primæ Veritatis, Christum nostrum Redemptorem revelantis, imò *actualem* de Christo fidem retinendo, quis operari contra Christum, quin propterea reus dicendus sit fidei erga Christum deperditæ. Quantumvis ergo illi duo de Papatu contendentes in effectu sciderint unitatem Ecclesiæ, num propterea fidei erga hanc temeratæ rei pronuntiandi 14.

fue-

fuerant? Dici equidem debebant, re ipsâ egisse contra materiam fidei, ejusque exigentiam & obligationem, non verò ex eo præcisè reputandi videbantur *formaliter* temerâsse fidem, seu Primam Veritatem fidei motivam & specificativam. Hâc proinde ex causâ arbitror, illud Patrum Pisanorum arbitramentum non tam fuisse causam motivam in deponendis illis Pontificibus schismaticis, velut ob hæresin jam essent re ipsâ per Christum depositi: quàm fuerit causa duntaxat impulsiva, ansam præbens principio per nos *superiùs* sancito. Eo ipso enim, quòd neuter illorum de Papatu contendentium fuerit in statu, in quo super ipsum, ceu Petram, ædificaretur Ecclesia, ipsum unanimiter fide recipiendo tanquam Petræ seu Cathedræ Apostolicæ possessorem; idcircò clarum erat, in utroque defecisse conditionem à Christo positam pro dandis Ecclesiæ clavibus, illi unicè per Christum destinatis, qui per fidem esset ab Ecclesiâ receptus in Petram seu Petri successorem.

15. Quamvis proinde pro *quarto* Patribus Pisanis jus fuerit, in locum duorum de Papatu contendentium sufficere Alexandrum V. neque tamen electus Pontifex pertingebat ad statum illum, quo Ecclesia per fidem unanimem ipsum agnosceret Papam, sicque sub statu ejusmodi numerari posset inter illos, de quibus pronuniavit Christus, *Tibi* in Petra ab Ecclesia, (unitatem personante) recepto

dabo

dabo claves Regni cælorum. Veluti hæc constant ex dictis *superiùs*; nempe ex suffectione Alexandri V. à Concilio Pisano in Papam electi non extinctum, sed adauctum fuisse schisma, sicque continuatum fuisse obicem illum de Ecclesiâ super unam Petram ædificandâ, ac proinde clavibus uni Petri successori per Christum conferendis. In qua sorte multò magis erat Ioannes XXIII. nec adeò pervenit unquam ad statum illum, in quo esset verus Petri successor: dum non nisi pars Ecclesiæ nitebatur super ipsum ædificare, Universalis Ecclesiæ scissurâ ubique tunc prævalente.

Ex præadductis principijs pro *quinto* elucescit, quomodò speciali ratione verificetur de Papatu, quòd creatio Papæ fiat à Spiritu sancto? Etenim creatio Papæ fit in vi verborum Christi, quibus Petro cum ordine perpetuæ successionis dictum fuit: *Tibi dabo claves Regni cælorum.* Hæc autem verba, uti ex sacro contextu patet, dicta sunt Petro, ejusque successori, quatenus est Petra, super quam ædificatur Ecclesia. Hæc verò Ecclesiæ super Petram ædificatio, non est nisi per fidem, quatenus per eam ad illa Christi verba reflexam, ab Ecclesia recipitur quis ceu verus Petri successor, adeoque possessor Petræ seu Cathedræ Apostolicæ. At fides non est nisi ex Spiritu sancto. Ergo instans illud, in quo ab Ecclesia quis recipitur in legitimum Petri 16.

Suc-

Successorem, & Petræ ac Cathedræ Apostolicæ possessorem, est specialiter à Spiritu sancto.

17. Neque verò hoc ita accipiendum est, ac creatio Papæ in verborum Christi, *Tibi dabò claves Regni cælorum*, non priùs subsisteret, quàm Universæ Ecclesiæ unanimi consensu per fidem illis Christi verbis nixam, illum, qui à Cardinalibus eligitur in Papam, ceu legitimum Petri successorem receperint. Nam ubi concors est electio, in primarijs suis membris Ecclesia ex tunc jam recipit electum ceu legitimum Petri successorem, elucetque exinde evidentia credibilitatis, in vi cujus possit is, qui concorditer designatus est Petri Successor, per fidem recipi ab omnibus fidelibus ceu Petræ, & Cathedræ Apostolicæ possessor. Quæ equidem credibilitatis evidentia tunc ita propagari incipit per Universam Ecclesiam, ut sub hujus tandem unanimi consensu stet consummata ac prorsus convincens credibilitatis evidentia, in vi cujus per fidem, præadductis Christi verbis nixam, oporteat, firmiter credere, Papam ab Ecclesiâ unanimiter receptum, esse Cathedræ, seu Petræ Apostolicæ legitimum possessorem.

18. Secùs res se habet, ubi in ipsa Papæ electione est discordia, ita ut nulla saltem convincens stare unquam possit credibilitatis evidentia, in vi cujus per fidem in prætacta

Christi

Christi verba reductam, ex ijs, qui contendunt de Papatu, recipi quisquam possit in certum Papam, ceu indubitatum Cathedræ Apostolicæ possessorem. Cujusmodi status & conditio Papatûs erat tempore Concilij Pisani & Constantiensis, usque dum legitimè electus fuit Martinus V. Unde mirum est, Clerum Gallicanum *in suo præsentis instituti articulo secundo* Decretis Sessionis IV. & V. Synodi Constantiensis, in statu dubij Papatûs editis, tantam tribuere auctoritatem, ut per eam contendat, moderari plenam Sedis Apostolicæ in rebus spiritualibus potestatem. De quo adeò puncto ex professo agemus *in subsequentibus paragraphis*.

§. II.

Quantum momenti sit in Decreto I. Sess. IV. *Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papâ superioritatem?*

COmpilatio Actorum Concilij Constantiensis sub tempore Synodi Basileensis à quibusdam ejus deputatis facta, refert præinsinuatum *Sess. IV.* Constantiensis decretum *primum* sub hoc tenore. *Hæc sancta Synodus Constantiensis, Generale Concilium faciens pro extirpatione præsentis schismatis & unione ac reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris* 19.

fienda &c. decernit & declarat primò, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitimè Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem repræsentans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, ac reformationem Generalem Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. In quo decreto vim facere nititur illa Basileensis compilatio per verba; *Pro reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris.* Hæ namque voces videntur respicere etiam verum Papam, ceu Caput Ecclesiæ Dei. Si ergo Concilio Constantiensi fas erat, facere Decretum pro reformatione Ecclesiæ in ipso etiam Capite, consequenter videtur hinc evinci, à Synodo Constantiensi fuisse prætensã superioritatem Concilij supra Papam, verum Ecclesiæ Caput.

20. Verùm hujus illationis energia mox evanescet ex ijs, quæ tam *in via Facti*, quàm *in via Iuris* proximè deducemus. *Primò* igitur *quoad viam Facti* contraponitur historia Concilij Constantiensis antehac summariè relata, & hic breviter repetenda. Nempe Ioanne XXIII. se subtrahente Concilio, plures equidem ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicanâ deliberabant, celebrare Sess. IV. & in ea statuere, tum quòd Concilium Constantiense habeat potestatem *immediatè* à Deo, cui

cui etiam Papa teneatur obedire in his, quæ *spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris*: tum quòd Papa *cogi possit à Concilio, si obedire contumaciter contempserit.* Quia verò hæc non solùm displicebant Nationi Italicæ, sed & sacro Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuerant, noluerunt Cardinales à Concilij ad Ioannem XXIII. legatione reduces, Ambassiatoresque Regis Galliæ, venire ad Sessionem, nisi inter alia capitula omitteretur *secundum*, & in *primo* Decreto non fieret mentio *reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris.* Quod etiam evictum fuit. Quamvis enim, ubi alterâ die deventum erat ad Sessionem IV. hæ particulæ *de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris* necdum fuerant deletæ in schedula, quam publicare jussus fuerat Cardinalis Florentinus: hic tamen perveniens ad ea verba substitit, *eáque falsa*, & præter communem deliberationem addita fuisse, asseruit; sicque effecit, ut omitteretur clausula *de reformatione.* Neque desunt manuscripti Codices etiam Gallici, in quibus Decretum *primum* Sessionis sinè clausulâ *de reformatione* exhibetur; veluti sunt Manuscripta Parisijs asservata, & ante aliquot annos ex Bibliotheca Thuana *ibidem* edita, in quibus decreta Sessionis IV. ex speciali Galliæ Legatorum relatione exhibentur, & sinè mentione istius clausulæ posterorum memoriæ consecrantur.

ex pag. 294. n. 21. ac sequentibus.

Pag. 283. n. 37.

21. Quâ de causâ pro *secundo* illud *primum* Sessionis IV. Constantiense Decretum sub
Pag. 283. n. 4. hâc verborum formula accipiendum est: *Primò declarat, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitimè Generale Concilium faciens, Ecclesiam militantem repræsentans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque statûs, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem & extirpationem dicti schismatis.* Probatur hæc formula. Tum quia tres Codices
ex pag. 277. n. 13. manuscripti, continentes Acta Constantiensis Concilij, ab ipsius Notarijs conscripta, ex quibus Basileenses Decreta Constantiensia compilârunt, non habent illa verba contenta in *primo* Decreto Sess. IV. *& ad reformationem Generalem Ecclesiæ in Capite & in membris.* Extant insuper quatuor manuscripti Codices continentes gesta indubitata Constantiensis Synodi, quorum duo circa ipsius Constantiensis Concilij tempus conscripti, licèt habeant multò plura, quàm hactenus fuerunt edita, nullam tamen in Decreto Sessionis IV. faciunt mentionem *de reformatione Ecclesiæ in Capite & membris.* Duo demum Codices, continentes regestum Actorum Constantiensis Concilij, quorum unus circa tempus ipsius Concilij scriptus, spectavit ad Cardinalem Sirletum, alius antiquo charactere Italico conscriptus est, tametsi omnia Acta contineant à *prima* Sessione usque ad electionem Martini

V. in

V. in Decreto tamen Sessionis IV. nullam faciunt mentionem illius clausulæ *de reformatione in Capite & in membris.* Indubitatum igitur est, prædicta verba, quæ in alijs Codicibus Actorum Constantiensium exhibentur, erroneè fuisse à Basileensibus adjuncta Decreto Constantiensi Sessionis IV. Tum quia extat adhuc celeberrimus Codex Capranicensis, qui ad usum Cardinalis de Capranica temporibus Concilij Basileensis videtur scriptus, in quo deest illa quoque clausula *de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris.* Accedit alius Codex antiquissimus, qui ex Bibliotheca Cardinalis Ludovisij in Bibliothecam Cardinalis Ottoboni migraverat, atque hujus liberalitate in Bibliotheca Vaticanâ repositus fuit, in quo eadem omninò desiderantur. Testatur denique Schelstratus, inter omnes manuscriptos Codices Constantiensis Synodi, quos magno numero viderit, nullum se reperisse, in quo verba illa habeantur, præter unum, in quo Tabellarius, cùm originale difficili charactere exaratum esset, Acta descripsit ex impressis Codicibus, & verba illa contra fidem Originalis manuscripti, Decreto *primo* Sessionis IV. Constantiensis adjunxit. Quibus ita constitutis, satis elucet, Decretum *primum* Constantiense Sessionis IV. restringi ad tempus schismatis, sicque evanescere argumentum ex compilatione Basileensium, clausulam illam *de reformatione*

Pag. 279. n. 20.

tione Ecclesiæ in Capite & in membris indebitè intrudentium, desumptum ad probandam Concilij Constantiensis prætensionem de Concilij super Papam etiam certum auctoritate.

22. Sed ad ea, quæ *Iuris* sunt, progrediendo, pro *tertio* lubeat percontari, *quomodò Concilium Constantiense pro statu Papæ dubij potuerit prætendere, esse immediatè à Christo?* Etenim *ex Matth. 18.* constat, Concilium Oecumenicum non consistere, nisi sit congregatum *in nomine Christi*, sive vicariâ Christi auctoritate, non nisi penes certum Papam subsistente.

23. Verùm dicere omninò oportet, quòd Synodus Constantiensis cum veritate asseverârit, suam potestatem esse *immediatè* à Christo.
Pag. 284. 43. Indubitatum namque est, potestatem Episcopalis characteris esse *immediatè* à Christo, in eoque radicatam esse jurisdictionem Pastoralem, nuncupari solitam *radicalem*, in Corpus Christi mysticum, nempe fideles, potestatem spiritualem, seu Ecclesiasticam: ad quam Paulus Apostolus *Actorum 20.* volebat intentos esse universos Ecclesiæ Præsules dicendo: *Attendite vobis, & universo Gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei*. In quantum ergo character Episcopalis *immediatè* à Christo ceu principali Causâ collatus, *intrinsecum* ac *essentialem* habet ordinem ad Corpus Christi mysticum, in tantum Spiritus sanctus in vi ipsius Episcopalis characteris posuit Episcopos regere Ecclesiam

Dei

Dei: quemadmodùm etiam character Sacerdotalis eatenus protenditur super Corpus Christi mysticum, quatenus importat potestatem absolvendi à peccatis fori pœnitentialis propriam. At verò hæc ipsa Sacerdotalis à peccatis absolvendi potestas in ordine ad peccata mortalia, ut sortiri valeat suum effectum, indiget quidem *actuali* seu *formali* per Episcopum, vel Papam concedendâ jurisdictione, & tamen absque hujus delegatione seu collatione *specificâ*, pro casu necessitatis prodire potest in effectum *validæ* absolutionis moribundo impendendæ. Sic proinde pastoralis in charactere Episcopali radicata potestas ex *intrinsecâ* naturâ suâ eatenus respicit Corpus Christi mysticum, sanguine Christi redemptam Ecclesiam, ut in ordine ad *actuale* sui exercitium, *secundùm viam ordinariam* indigeat aliquâ sui *morali actuatione* per jurisdictionem *formalem* & *proximam* à Papâ derivabilem faciendâ. Nihilominùs vi ejusdem characteris Episcopalis *ex natura sua intrinseca* respicientis Corpus Christi mysticum, sicque ex substantiali sua habitudine ordinati ad universalis Ecclesiæ Bonum publicum, *in casu extraordinariæ necessitatis*, quæ maximè urget, dum nullum noscitur Ecclesiæ sanctæ Caput Oecumenicum, pro tunc resultat obligatio providendi publico Ecclesiæ Bono. Unde vi ejusdem characteris Episcopalis, & in hoc radicatæ gubernativæ er-

ga Christi Ecclesiam potestatis, à Christo *immediatè* competit Episcopis libera & expedita facultas ad prospiciendum in casu publicæ necessitatis fidelibus, Ecclesiæque sanctæ in ijs, quæ fidem ac extirpationem schismatis, atque Capitis certi provisionem concernunt. Quia proinde Generalis quædam Episcoporum illo Christi charactere insignitorum, & in vi hujus characteris à Spiritu sancto ad Ecclesiæ sanctæ regimen ordinatorum Congregatio repræsentabatur in Synodo Constantiensi, ad schismatis, fideique errorum extirpationem coadunatâ, rectè dicitur fuisse congregata legitimè in Spiritu sancto, à quo scilicet omnes illi Episcopi ad Ecclesiæ regimen, ejusque Bonum publicum erant ordinati. Quare Synodi istius potestas erat *immeditè* à Christo, utpote coalescens ex Episcoporum pro publico Ecclesiæ sanctæ Bono; nempe hæresum ac schismatis extirpationē ibi aggregatorum in unum collatis, à Christò ceu Causâ *primariâ*, unà & Spiritu sancto *immediatè* promanantibus characteribus.

§. III.

Quantum valeat Decretum Sessionis V. *Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papa superioritatem?*

24. HOc Decretum ita se habet: *Declarat Synodus, quòd ipsa in Spiritu sancto legitimè congre-*

gregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam Catholicam repræsentans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesiæ in Capite & in membris. Item declarat, quòd quicunque, cujuscunque conditionis, status, dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacræ Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis legitimè congregati, super præmissis, seu ad ea pertinentibus factis, vel faciendis obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condignæ pænitentiæ subjiciatur, & debitè puniatur, etiam ad alia Iuris remedia, si opus fuerit, recurrendo.

Hinc pro *primo* obijcit Maymbourgus. Posito, verba illa: *Et ad reformationem Ecclesiæ in Capite, & in membris*, non contineri in Decreto *primo Sessionis IV.* clarum tamen esse, quòd *posita sint in Decreto Sessionis V.* Nihil autem referre, quânam *Sessione sit statuta illa clausula.* 25. Pag. 286. n. 51. ac seq.

Verùm isti objectioni occurrit Schelstratus, asserendo, plurimum referre, quòd clausula illa *Sessione V.* potiùs, quàm IV. fuerit edita: quamvis enim utraque illa Sessio ab una tantùm ex tribus Pontificum de Papatu contendentium Obedientijs facta sit, ac proinde neutra plenum robur habere possit, differt tamen Sessio V. à Sessione IV. quòd 26.

illa

illa celebrata sit, contradicentibus gravioribus de Obedientia Ioannis XXIII. Patribus, cùm econtra Sessio IV. habita fuerit consentientibus omnibus, qui erant de dicti Ioannis XXIII. obedientiâ, licèt non intervenerint Antistites, qui fuerant de obedientia Gregorij XII. & Benedicti XIII. Quamvis igitur non agatur hîc de Decreto Concilij Generalis, ad quod omnes fideles tenentur, sed de Decreto Concilij, quod ob varias rationes meritò vocatur in dubium, hoc tamen necessum est, tantò magis infirmari, quantò plures rationes militant contra illud. At ultra rationes, ob quas Decretum *Sessionis IV.* revocari potest in dubium, contra Decretum *Sessionis V.* reperitur etiam illa, quæ desumitur ex contradictione plurium Patrum, qui erant etiam de Obedientia Ioannis XXIII. Quia igitur clausula illa *de reformatione* solùm *Sessione V.* fuit publicata, quæ Sessio, *uti mox ulteriùs patebit*, multis infirmatur rationibus, ideo Decretum continens eam clausulam, minimè firmum dici potest ac debet.

27. Firmatur pro *secundo* hæc responsio ex relatione historicâ paucis hîc reiterandâ. Ubi namque post *Sessionem IV.* deputati quatuor Nationum die 2. Aprilis statuissent, quòd proximâ *Sessione V.* omnes articuli & clausulæ per Nationes concordatæ in ultima Sessione prætermissæ, expedirentur. Exinde Cardinales Nationibus nullatenus consentientes

ex pag. 294. n. 54. ac sequen.

quoad

quoad clausulas & articulos *Sessione IV.* prætermissos, cùm intellexissent, eos, se invitis, *Sessione V,* publicandos esse, inprimis statuerunt, non venire ad Sessionem, sicuti de facto interesse renuerunt quatuorCardinales: at reliqui, ubi animadverterunt, non posse cunctos sinè publico scandalo & periculo dissolutionis Concilij abesse, decreverunt adire quidem Sessionem, præmissâ tamen protestatione secretâ: *Quòd propter scandalum evitandum irent ad Sessionem, non animo consentiendi his, quæ audiverant, in eâ statui debere.* Eandem protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ, qui sese quàm strictissimè conjunxerant cum Cardinalibus. Quare non solùm contra mentem Ioannis XXIII. sed & contra sententiam totius sacri Cardinalium Collegij, Galliæque Legatorum, publicata sunt illa Decreta cum clausulis *in præcedenti Sessione IV.* prætermissis, & ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus, ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed hoc præstitit Boznaniensis; uti hæc patent *ex Regesto Constantiensis Concilij in tribus manuscriptis Codicibus.* Lectis equidem hisce Decretis, ante *Sessionem V.* apud Nationes deliberatis & conclusis, dicere potuerunt istarum Præsides, quòd eorum publicatio placeret majori parti Nationum, minimè tamen Cardinalium Collegio: cùm enim Cardinales

post

post fugam Ioannis XXIII. petijssent pro suo sacroCollegio suffragium distinctum à Nationum suffragijs, exinde passi repulsam, separârunt se à Nationibus, nolueruntque earum Congregationibus interesse; uti patet ex *Actis dicti Concilij, & ex manuscripto Codice Bibliothecæ Regis Christianißimi.* Ubi expressè refertur, Romanæ Ecclesiæ Cardinales post recessum Ioannis XXIII. à Nationibus petivisse, ut ipsorum Collegium quoad suffragia unum votum cum ipsis haberet in Sessionibus publicis: in quo tamen repulsam passi sint, ita, ut Gesta Concilij hactenus inedita *ad Seßionem VII.* notent, quòd Cardinalibus vix unquam communicata fuerint Decreta publicanda in Sessionibus, ut desuper deliberarent. Ex quibus proinde elucet, quàm immeritò scribat Maymbourgus, Decreta *Seßionis V.* consentientibus omnibus obedientiæ Ioannis XXIII. Patribus, fuisse publicata. Nónne enim testatur Codex manuscriptus Regis Christianissimi, quòd post recessum Ioannis XXIII. Cardinalibus negatum sit votum speciale in Sessionibus publicis? Nónne ex septē Codicibus manuscriptis gesta, & regestum Actorum Constantiensium continentibus, manifestum extat, Cardinales noluisse sese Nationibus conjungere, quoad conclusionem Decretorum *Seßionis V.* sed egisse separatim, & totis viribus obstitisse eorum publicationi? Nónne ex tribus manuscriptis Codicibus

ex pag. 297. n. 37. ac sequen.

ex pag. 298. n. 40.

dicibus patet, Cardinales *Sessioni V.* interesse noluisse, nisi præmissâ protestatione secretâ, quòd consentire nolint ijs, quæ audierant, in ea statui debere? Nónne ex gestis Concilij habetur, Cardinalem Florentinum, ad quem de more spectabat, Decreta pronuntiare, dissensum Cardinalium sufficienter indicâsse, dum *in Sessione V.* à Nationibus rogatus, ea legere publicè recusavit? Nónne eadem Concilij Constantiensis gesta perhibent, Cardinalem præsidem *Sessione V.* pro Cardinalium Collegio, nullum tulisse votum, sicque neminem fuisse, qui unà cum quatuor Nationum Prælatis vice Cardinalium ferret suffragium? Nónne ex his omnibus clarissimè constat, non solùm gravissimos Patres à contraclamante multitudine in Congregationibus Nationum superatos per se nullum tulisse votum, sed nec Cardinales per alios consensum præbuisse?

Sed isthæc proximè exposita concertatio 28. pro *tertio* facilè intelligeretur evanescere, *si probaretur, Decreta quartæ & quintæ Concilij Constantiensis Sessionis, esse restricta ad tempus schismatis, & ad statum Papæ dubij.* Hoc præstat Auctor Concilij Trident. inextinctæ Veritatis, accuratiùs expendendo, quòd Synodus Constantiensis in proloquio contingente dictam *Sessionem IV.* imò *& V.* eatenus dicat, *se pro extirpatione præsentis schismatis, & unione, vel etiam reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in mem-*

ex pag. 287. n. 56. sequens

bris

bris facere Generale Concilium; ut sub his ipsissimis verbis manifestè supponat, Synodum ejusmodi pro tali statu substitisse absque certo Capite, imò ad certum Caput Ecclesiæ constituendum in Spiritu sancto legitimè congregatam esse. In aperto igitur est, Decreta ejus Synodi pro tali statu condita, non habere locum, nisi in casu schismatis, seu de Ecclesiæ legitimo Capite dubietatis statu. In quâ adeò rerum peristasi Synodus Constantiensis faciebat Generale Concilium, non *in statu consummato ac perfecto*, utpote Vicarium Christi characterem exigente, sed in statu tendentiæ ad *consequendam unionem, reformationémque Ecclesiæ in membris & Capite* eatenus obtinendam, quatenus, oportebat, primùm constitui certum Caput Ecclesiæ. Sub quâ proinde tendentiâ ita erat Synodus illa in Spiritu sancto legitimè congregata, ut ejusdem tamen, quà Concilij Oecumenici, perfectio & consummata infallibilitas minimè subsisteret quóusque tandem supervenisset vicarius Christi character, Decreta ab eâ Synodo condita approbans, suâque muniens auctoritate.

29. Firmatur pro *quarto* hæc intentio nostra, expendendo, quomodò Synodus Constantiensis pro statu, in quo non extiterat certum Ecclesiæ Caput, potuerit cum veritate dicere, *quòd esset repræsentans Catholicam Ecclesiam militantem?* Quomodò enim Synodus illa Ec-

clesiam

clesiam Catholicam, non ex membris duntaxat Hierarchicis, sed horum Capite visibili constantem, pro tunc repræsentabat, quando Ecclesia militans, quoad certitudinem saltem, imò secundùm strictam veritatem, destituebatur tali Capite?

30. Verùm sicuti Synodus illa non erat *in perfecto* Concilij Oecumenici *statu*, sed erat *in statu tendentiæ* ad hujus ex Capite Christi Vicario characteris perfectionem, suique cum legitimo tandem Capite unionem consequendam: sic universalis Ecclesiæ repræsentatio intrà illam Synodum pro statu *Sessionis IV. & V.* nondum erat *consummata*, sed ejus consummatio quærebatur ex schismatis extirpatione, generalique Ecclesiæ Dei in certo Capite constituendo, membrisque universis cum hoc uniendis reformatione. In quo proinde statu dicendum est, loqui Decreta ejus *IV. & V. Sessionis*: unde sicut nullus dignitatis Papalis characterem, *cum certitudine saltem* præferens, tunc existebat, sic Decreta illa nequeunt intelligi, quòd afficiant verum ac certum Papam futuris temporibus Ecclesiæ præficiendum: quippe cùm *ibidem* disertè dicatur, omnem, cujuscunque, etiamsi Papalis existat dignitatis, teneri ad obediendum in his, *quæ pertinent ad extirpationem schismatis, vel etiam Generalem in Capite & membris Ecclesiæ reformationem*; ex certi scilicet Capitis creatione, membrorumque Hierarchicorum generali

nerali cum hoc unione introducendam; cujusmodi adeò restrictiones non aliud respiciunt, nisi perturbatum illud ex Capitis incertitudine resultans tempus.

31. Tametsi verò fidei Dogmatum in Synodo illa Constantiensi sanciendorum obedientia sub ijs Decretis exigatur etiam à Papâ: uti tamen id Concilium, sic ejus quoque sanctiones dogmaticæ pro tunc erant in statu tendentiæ ad characterem Christi vicarium in terris, haud certò tunc subsistentem, sed ipsiusmet Concilij in hunc finem legitimè in Spiritu sancto congregati auctoritate, tandem consequendum. Quo charactere superveniente, in his, quæ ad fidem pertinent, per approbationem certi Pontificis eatenus succedebat sanctionis dogmaticæ consummatio, ut omni, etiamsi Papalis existat dignitatis, sit in eis obediendum.

32. Nec obstat pro *quinto*, quòd in Decreto *Sessionis V.* subijciatur pœna *coercitiva*, ipsum etiam Papam constringens, *ubi statutis ejus sacræ Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis legitimè congregati, obedire contumaciter contempserit.* Nam singulariter notandum ibi venit, quòd hæc lex pœnalis, juxta expressa Decreti verba, coarctetur ad præmissa, adeoque ad ea, quæ ad extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite certo constituendo, membrisque Hierarchicis cum hoc uniendis, sicque contendentibus

bus de Papatu reformandis, pertinebant. Unde fit consequens, ordinationes in prætactis Decretis factas, seu pro statu incerti Papatûs faciendas, ita fuisse restrictas ad prætacti finis mensuram, ut ordinarentur *ad eam Oecumenicæ sanctionis consummationem*, quæ non nisi ex Summi Pontificis, ad quem constituendum collimabat ea Synodus, postmodùm eligendi vicario Christi charactere obtinenda esset. Juxta quem adeò sensum accipi quoque debere præsentem Cleri Gallicani articulum *secundum*, videtur evinci ex ejusdem verbis proprijs, utpote quibus *disertè* asseveratur; Synodi Constantiensis Decreta *ibidem* allegata, non aliter, quàm ex Sedis Apostolicæ, atque adeò Summi Pontificis posteà subsecuti comprobatione, valere tanquam Oecumenica, sicque tantùm subsistere immota.

Sub prætacta hypothesi proximè jam expositâ, pro *sexto* dicendum est, Concilium Constantiense in statu *IV. ac V. Sessionis* non fuisse *formaliter* Oecumenicum seu Generale, sed *materialiter* duntaxat ac *dispositivè*. Explicatur. Constat namque ex dictis *superiùs*, quomodò Concilium dici possit Generale secundùm denominationem generalitatis tum *formalis*, tum *materialis*. Generalitas nempe *materialis* importat quandam coacervationem Episcoporum ex universo Christiano Orbe convocatorum: quorum character Episcopa- 33.

lis importat quidem aliquid etiam de *formali* erga universale sanctæ Ecclesiæ regimen ordine, quasi *radicali* & *transcendentali* in Ecclesiæ publica necessitate, sub schismatis præsertim tempus, ad debitam provisionem universos Episcopos tam *sigillatim*, quàm *collectim* constringente, ita tamen, ut ejusmodi regiminis Ecclesiastici ordo Hierarchicus, in charactere Episcopali fundatus, nullatenus protendi valeat super Papæ auctoritate Oecumenicâ, quin potiùs ista super illius tam actuatione, quàm exercitio *morali* extendatur. Quamdiu ergo Concilium constat ex solis Episcopis, quantumvis ex toto Christiano Orbe essent convocati, nequit dici perfectè Oecumenicum, seu Generale, nisi vel *materialiter* duntaxat, vel secundùm quandam adhuc incompletam *formalis* generalitatis, quà characteri Episcopali inexistentis, sed quoad sui *actuationem & moralitatem omnimodam* supremo Ecclesiæ Capiti Romano Pontifici subordinatæ denominationem: siquidem ex *Matth. 18. cap.* sæpius jam fuerit ostensum, quòdneque prima Concilij Oecumenici convocatio subsistat, nisi ex vicario Christi Nomine, Papæ in terris proprio, neque præeminentia consummatæ in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatis habeat locum, nisi ad Hierarchici Ecclesiæ Corporis Decretum *Conciliare* accedat Capitis consensus: neque *indefinita*, Papali auctoritati compar, ligandi &

di & solvendi potestas Apostolis *collectivè* sumptis, nempe quà Ecclesiã Hierarchicam repræsentantibus, pro perpetuò Ecclesiæ statu promissa, competere possit Concilio, nisi quà *indivisibiliter* & Papam, & Apostolorum in Episcopali charactere Successores in unâ Synodo collectos complectenti. Quàm parum proinde corpus organicum hominis dici potest humanũ nisi *materialiter & dispositivè*, quamdiu ipsi deest anima, ceu forma in Esse humani corporis *essentialiter* ac *formaliter* constitutiva: sic neque Concilium potest denominari *completè* ac *formaliter* Oecumenicum seu Generale, nisi Ecclesiæ Corpus Hierarchicum ex Episcopis ac Præsulibus in Synodo aggregatis consistens, sit unitum Romano Pontifici, ceu suo & sanctæ Ecclesiæ Capiti universali atque Oecumenico. Quandoquidem igitur Conciliũ Constantiense pro statu schismatis, & Papæ dubij perinde habendum fuerit, ac si nullus eidem interesset verus Papa, in facie sanctæ Ecclesiæ præferens characterem Capitis Oecumenici, imò tempore *quarta & quintæ* Sessionis Constantiensis ne dubij quidem Papæ character intervenerit, quinimò ne quidem Episcopi dubiorum Paparum obedientijs *diversimodè* addicti, universi ibi præsentes extiterint: meritò jàm sciscitari licet, *quomodò pro tali statu synodus illa uti potuerit titulo Generalis Concilij, nisi quoad generalitatem quasi materialem, & incompletè* duntaxat *ex pag. 288. n. 60.*

xat *formalem*, quà Epiſcopali charactere inſignitam, ſubſiſtentem pro tunc ſub ſtatu tendentiæ, tum ad omnimodam integritatem *materialem* ex duorum Paparum obedientijs coadcervandam, &cum Ioannis XXIII. obedientiâ poſteà coadunandã, tum ad perfectam ex Papâ certo ſufficiendo, ſuiſqueConciliaribusDecretis acceſſuro ſubſtituram *formalem* generalitatem. Sub cujuſmodi adeò reſtrictione, poterat Synodus Conſtantienſis pro eo ſtatu dici *repræſentans Eccleſiam Catholicam militantem*, quatenus ſcilicet Eccleſiæ Hierarchicum, ſed adhuc *incompletum*, & Capite certo deſtitutum, Corpus repræſentabat, ſub ordine tendentiæ ad iſtam ſui ex Capite integritatem recuperandã.

§. IV.

Quænam opponi poſſint exceptiones adverſùs IV. & V. Seſſionem *Concilij Conſtantienſis, caſu, quo ſub earundem Decretis prætenſa fuiſſet Concilij ſuper vero & indubitato Papâ ſuperioritas & auctoritas, maximè coercitiva?*

34. SUb prætacta hypotheſi excipi poſſet *primò* adversùs Decreta *Seſſionis IV. & V.*

ex pag. 299. n. 44. Conſtantienſis, non fuiſſe in ijs ſervatam formam Concilij à Chriſto conſtitutam, nec adeò Chriſtum unà cum Spiritu ſancto eiſdem adſtitiſſe. Etenim Chriſtus *Matth. 17.* Apoſtolos

stolos missurus ad docendas omnes Gentes, *v. 20.* eisdem promisit: *Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi.* Hæc igitur assistentiæ Christi promissio noscitur esse annexa characteri Apostolico usque ad consummationem sæculi in Ecclesia permansuro. At ea Christi promissio est ipsissima illa, quam Christus iturus ad mortem, *Ioann. 14. v. 16.* fecerat eisdem Apostolis: *Ego rogabo Patrem, & alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, Spiritum veritatis.* Ista proinde Spiritûs sancti assistentia ex Christi orationis efficaciâ in æternum persistit eatenus in Apostolis, quatenus semper est annexa characteri Apostolico. At verò iste character Apostolicus, non consistit in præciso charactere Episcopali, sed in *indefinitâ* ligandi&solvendi auctoritate;prout patet *ex Matth. 18. cap.* Neque verò iste Apostolicus *indefinitè* ad ligandum & solvendum potestatis character, juxta dicti *capitis 18.* sacrum contextum, reperitur in aliquo Ecclesiastico Concilio, nisi sit aggregatum in Nomine Christi, quod Christi nomen unicè præfert Apostolica Christi vicaria auctoritas. Atqui sublatis Apostolis, cùm solius Petri Apostolica in terris supersit auctoritas, neque verò ista Apostolica auctoritas, saltem antecedenter ad Concilij Oecumenici aggregationem reperiatur in ullo, nisi in Petri successore Romano Pontifice, evidenter hinc redditur

notum, non posse Oecumenicum Concilium, cui Christi ac Spiritûs sancti assistentia sit Divinitus repromissa, ullatenus intelligi, nisi Petri, ejusque successoris Apostolica interveniat auctoritas. Positâ igitur eâ hypothesi, quòd *Sessionis V.* Constantiensis Congregatio sibi pro tunc vendicâsset auctoritatem ejusmodi Apostolicam absque ullius Papæ interventu, atque adeò cum exclusione characteris Apostolici, prætendendo scilicet Concilij *acephali* super Papâ superioritatem: nequivisset sanè pro eo statu habuisse illam à Christo promissam sui ac Spiritûs sancti assistentiam; cùm revera ex nullo Evangelij apice possit vel umbra afferri ad probandum, quòd character Apostolicus *indefinitam* ligandi & solvendi potestatem præferens, conveniat Synodo non insignitæ Christi vicario, soli Petri successori proprio, Nomine. Et hinc mirum non est, tot tumultibus agitatam fuisse V. præcipuè Synodi Constantiensis *Sessionem*, si contrariam se gesserit erga characterem Apostolicum, sub quo noscitur Concilio Ecclesiastico promissus Spiritus sanctus, unà cum Christi & Patris Æterni assistentiâ.

35. Sub præinsinuata hypothesi excipi potest *secundò*, Sessionis V. Congregationem Constantiensem in eo se posuisse statu, ut ne quidem *materialiter* & *dispositivè* dici posset Generalis ac Oecumenica Synodus. Explicatur. Constiterat namque ab initio hæc Synodus

nodus ex Episcopis Ioannis Papæ dubij XXIII. Obedientiæ addictis, ad providendum Ecclesiæ de certo Capite in Concilium aggregatis, Sub hoc statu ipsimet characteres Episcopales in unum collati ex *intrinsecâ* naturâ suâ faciebant Synodo potestatem super Papis dubijs, ubi ad schismatis extinctionem id opus foret, etiam deponendis, & prospiciendo de unius indubitati Pontificis suffectione, uti *ex antecedentibus* constat. Quæ nihilominùs Synodus intenta erat de Papis dubijs removendis per spontaneam renuntiationem, sicque erat in statu tendentiæ ad characterem Apostolicum, ex Papæ certi electione sibimet conjungendum, poteratque adeò tunc dici *dispositivè & materialiter* Generalis, utpote habens aptitudinem ad Concilij Oecumenici *formalem* ex Papa posteà eligendo characterem obtinendum.

ex pag. 299. n. 45.

36. Verùm ubi Ioannes XXIII. Constantiâ aufugerat, non attento, quòd iteratò promisisset renuntiationem, Synodus illa descendit non solùm ad auctoritativum processum contra illum Papam dubium, sed uti pars adversa prætendit, ad Decretum Concilij super Papam quoque certum superioritatis definitivum. In quo adeò statu ea Synodus se posuit in statu contrario erga characterem Concilij, quà Oecumenici *formaliter* constitutivum.

37. Probatur istud subsumptum. Si namque

Adversarij totum evolvant Evangelium, non poterunt ullum assignare apicem, qui secùs ac *Matth. 18.* est traditum, statuat Concilij Oecumenici characterem, ex alio quàm Christi Nomine vicario consistentem. Neque verò dicere fas est, Apostolicam auctoritatem Christi Nomen præferentem, ac sub *indefinitâ* ligandi & solvendi potestate consistentem, ex ullo Apostolorum, si *divisim* spectentur, transijsse in aliquem successorem, unico Petro excepto, cui claves Regni cælestis cum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, adeoque cum jure successionis sunt collatæ. Quæ verò *indefinita* ligandi & solvendi potestas Apostolis *collectim* sumptis, quà Ecclesiam Universalem repræsentantibus *cit. 18. Matth.* est promissa, noscitur ex sacro contextu non aliter subsistere, nisi Concilium fuerit congregatum in Nomine Christi vicario, antecedenter se habente ad Concilium: quippe cùm istud debeat convocari per hoc Christi Nomen vicarium unicè jam subsistens in Petri successore. Quia igitur *secundùm præsuppositam hypothesin*, Congregatio illa Constantiensis *in Sessione V.* adversùs istum Petri successoris proprium characterem se opposuit ei, qui est Christo *immediatus* & *proximus* vicarius, superponendo characterem Christo immediatiorem, indeque adeò superiorem, dum nempe statuit Concilij super Papa superioritatem: idcircò Synodus illa nequibat

ex pag. 300. n. 46.

quibat

quibat pro tunc permansisse in statu etiam *materialiter* duntaxat, ac *dispositivè* Oecumenici Concilij, quamvis posteà non ad istum solummodò statum redierit, sed tandem ex accessu Pontificis Martini V. pervenerit ad statum Synodi *completè* ac *formaliter* Oecumenicæ, subsistentis scilicet ex vicario Christi charactere, illi ex tunc certo Papæ inexistente.

Juxta præfatam hypothesin excipi potest *tertiò*. Pro statu V. præsertim Sessionis se protendentis ultra schismatis statum, atque Concilij super Papâ etiam certo superioritatem decernentis, non potuisse tunc in Synodo Constantiensi Ecclesiam Universalem sufficienter, ac perfectè repræsentatam fuisse. 38.
Explicatur, ac inprimis ostenditur, stante illâ hypothesi, ne *materialem* quidem generalitatem pro statu *V. Sessionis* habuisse locum in Concilio Constantiensi, atque adeò istud haud fuisse sufficienter repræsentativum Ecclesiæ Universalis, etiam quoad *acephalum* illius Corpus Hierarchicum. Cùm equidem Christus *Matth.* 18. disertis verbis sit contestatus, se in medio eorum fore, *ubi duo vel tres in nomine suo congregati fuerint*; clarè hinc evincitur, Concilij Oecumenici generalitatem constare posse ex paucioribus quidem Præsulibus Ecclesiasticis, modò isti congregati fuerint in nomine Christi ad totum Orbem Christianum se protendente. At neque convocatio ista, neque aggre-

gatio

Pag. 305. n. 71. & 72. gatio Præſulum Eccleſiaſticorum, pro Synodo Conſtantienſi prætendi poteſt eſſe facta ſub certo Chriſti vicario charactere. Unde quia hic character incertus, vel etiam nullus fuit in Ioanne XXIII. convocante Synodum Conſtantienſem, nequibat hinc Eccleſia certificari de ſtatu Oecumenici Concilij. Non poterat igitur ea Synodus in facie Eccleſiæ haberi quà Generalis, niſi *diſpoſitivè* fortaſſis & *materialiter*, non aliter tamen, quàm ſub reſpectu ad indubitatum Chriſti vicarium characterem, ſoli Papæ certo *ſecundùm prudentialis credibilitatis evidentiam* inexiſtere poſſibilem.

39. Etſi verò ipſorum etiam Præſulum characteres Epiſcopales in unam Synodum Conſtantienſem collati ex ſuo *tranſcendentali* ad Eccleſiæ regimen ordine, atque adeò ex ſuâ connatâ ad certum Eccleſiæ Caput habitudine & ordinatione *intrinſecâ*, jam fundârint *materialem* quandam Concilij generalitatem, ſub ſtatu tendentiæ ad certi Papæ characterem obtinendum ordinatæ: hæc ipſa tamen generalitas *materialis* pro eo etiam ſtatu, quo Synodus Conſtantienſis ſupra Papam certum contendebat ſe efferre, necdum complectebatur Epiſcopos ac Præſules, Benedicti XIII. & Gregorij XII. obedientiam profeſſos. Quæ integritas *materialis* in Concilij Conſtantienſis V. præſertim *Seßione* tantò magis decreſcebat, quòd ex ipſa etiam Ioannis XXIII.

obe-

obedientia, quàmplures Patres in contrarium protestati fuerint. Imò dum Congregatio ejusmodi à charactere Concilij Oecumenici *formaliter* constitutivo, vicario scilicet Christi nomine se alienum ostendebat, ex tunc prorsus deficiebat Conventûs illius ordo & habitudo ad characterem Christi vicarium, siquidem iste per essentiam suam non admittat auctoritatem Christo immediatiorem, atque adeò se majorem; sicque proinde sancitâ Concilij super Papam auctoritate, jam abijciebatur ille vicarius Christi character. Unde quando prædictæ *Sessionis V.* Congregatio Constantiensis, neque reliquarum duarum Obedientiarum Patres, neque plures ex Ioannis XXIII. Obedientiâ Præsules, utpote in contrarium protestantes complexa est, sed insuper desijt esse in tendentia ad sui complementum *formale* & *substantificum*, ex *immediato* Christi vicario charactere, solius Papæ proprio, sibi adsciscendum: omninò consequens est, tunc ne *quoad materialem quidem hierarchici Corporis generalitatem*, fuisse illam Synodum Ecclesiæ universæ sufficienter repræsentativam.

40. Pro *quarto* ostenditur præterea, stante præfatâ hypothesi, in statu *Seß. V.* Synodo Constantiensi longè magis defuisse *formalem generalitatem*, atque adeò vim Ecclesiæ Universalis *sufficienter* & *completè* repræsentativã. Etenim Concilium Oecumenicum venire nomine

ex pag. 306. n. 73.

mine

mine Ecclesiæ, dicere debent illi universi, qui asseverant, ipsi appropriari posse illud *Matth. 18. Dic Ecclesiæ.* Et. *Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus.* Num verò sub isto Ecclesiæ vocabulo in hoc sacri Evangelij textu dicere fas est, intelligi Corpus Ecclesiæ Hierarchicum *acephalicè* sumptum; an verò quà Capiti suo Summo Pontifici unitum? Certè Ecclesiam, quam nefas est, *non audire*; esse à Christo condecoratam *indefinitâ* ligandi & solvendi auctoritate Apostolicâ, constat ex sacro Evangelico contextu. Ex quo insuper constat, Ecclesiam illam eâ pollere præeminentiâ, ut, *si duo inibi aggregati consenserint, super quacunque re, quam petierint, ipsis fore impertiendam à Patre cælesti.* Constat prætereà ex ejusdem Evangelij contextu, istos duos esse, qui congregantur in nomine Christi, atque adeò tum Præsules hujus nominis auctoritate aggregatos, tum illum, qui præfert hunc Christi vicarium characterem. Nequit ergo illa in Concilio Oecumenico *repræsentativè* consistens Ecclesia *sufficienter* ac *integraliter* subsistere, nisi illi Duo, nempe Corpus Ecclesiæ Hierarchicum nomine Christi aggregatum, & Caput, vicarium Christi characterem præferens, conjungantur in Generali Concilio. Quia igitur in Concilio Constantiensi, juxta hypothesin *superiùs* positam, pro statu præsertim *V. Sessionis*, erat defectus tam ex parte Corporis Hierarchi-

ci,

ei, quàm ex parte Capitis: imò quia hujus auctoritas suprema, quà Christi vicarium nomen *immediatè* præferens, tollebatur è medio; consequens est, Concilium Constantiense pro illo statu non fuisse Ecclesiæ Universalis sufficienter repræsentativum, ita ut in ejus medio Christus, unà cum Patre suo Æterno, ac Spiritu sancto adstitisse dici potuerit.

§. V.

41.

In quo sensu juxta Gallicani Cleri Declarationem præsenti articulo secundo *positam, accipienda sint Decreta* Sess. IV. & V. *Concilij Constantiensis?*

CLerus Gallicanus in hoc articulo ita tribuit Apostolicæ Sedi plenam spiritualium rerum potestatem, ut immota tamen consistere velit sanctæ Oecumenicæ Constantiensis Synodi Decreta de auctoritate Conciliorũ Generalium, quæ *Sessione IV. & V.* continentur. Cujus suæ assertionis rationem videtur in hoc reducere, quòd ea Decreta sint à Sede Apostolicâ comprobata, ipsoque Romanorum Pontificum ac totius Ecclesiæ usu confirmata, atque ab Ecclesiâ perpetuâ religione custodita. Reprobat porrò Gallicana Ecclesia illos, qui eorum Decretorum, quasi dubiæ ac minùs approbatæ sint auctoritatis, robur infringunt. 42.
Reijcit denique illos, qui ad solum schismatis

tis tempus dicta Concilij Decreta detorquent. Pro quibus singulis accuratiùs expendendis, *sequentes* hîc proponemus, & discutiemus *disquisitiones*.

24. *Primò* igitur exordiendo à puncto extremo, disquirere lubeat; *An Conciliorum Generalium, acephalorum tamen, auctoritas ergà prætensum aliquem Papam extendi valeat ultrà tempus schismatis?* *Ex antecedentibus* constat, dum ex schismate nulla elucet saltem convincens credibilitatis evidentia, penes quem Papatus legitimè subsistat, tunc re ipsâ deficere conditionem à Christo positam pro clavibus Regni cælorum obtinendis, siquidem Christus ea verba ad Petrum cum successionis ordine prolata: *Tibi dabo claves Regni Cælorum*, annexuerit ad statum, in quo verificetur, Petri successorem ità esse in Petrâ, seu Cathedrâ Apostolicâ, ut super ipsam ædificetur Ecclesia. Quia igitur hæc Ecclesiæ ædificatio consistit ex fide, per quam constituendus in Cathedrâ Apostolicâ, credi debeat esse consors illorum Christi verborum, *Tibi dabo claves Regni Cælorum*; idcircò, dum propter schisma constare haud potest, quis legitimus sit Petri successor, seu quem prætacta Domini nostri verba contingant, nequit pro tunc status ille subsistere, in quo clavium auctoritas Apostolica in vi verborum Christi, alicui de Papatu contendentium reverà sit collata. Ultra scismatis hujusmodi tempus, certum insu-

Insuper est, eum, qui verus erat Papa, si lapsus sit in hæresin, fide Divinâ, ceu *substantiali* Ecclesiæ formâ destitutum, desinere esse membrum Ecclesiæ, adeoque ipso jure *Divino* non posse jam esse sanctæ Ecclesiæ Caput, ipsoque adeò *Facto* & *Iure* amittere jus Papatûs. Hinc proinde Concilium Generale jam *acephalum*, dum etiam est probabilitas duntaxat de tali hæreseos contaminatione, potest super Papâ jam dubio facto processum *judiciarium* instituere, eumque de hæresi *juridicè* convictum *auctoritativè* declarare, quòd ipso jure *Divino* sit à Papatu depositus.

Datur insuper casus, quòd Papa per vim, aut violentiam, seu metum gravem ac injustum est intrusus, vel per simoniam iniquè promotus. Contingere etiam potest, quòd in electione Papæ designativâ interveniat defectus *substantialis* alicujus requisiti. In quibus universis casibus non potest persona ad Papatum sic intrusa pertinere ad statum successionis Petri, nec adeò contingunt ipsum verba Christi: *Tibi dabo claves Regni Cælorum.* In quâ proinde variorum adeò casuum peristasi, nullo etiam intercedente schismate, Papatus re ipsâ vacat, nec adeò subsistere tunc potest Synodus Generalis, nisi *acephala*, ex Episcopalibus characteribus ex toto, quantum fieri potest, Christiano orbe collatis, absque Christi vicario charactere, Oecumenici Concilij *formaliter* & *substantialiter* constitu- 43.

ſtitutivo, coaleſcens. Cui nihilominùs Synodo, aſſeverandum eſt, competere auctoritatem ſuper ejuſmodi Papâ ſeu intruſo, ſeu *vitiosè* promoto *judicialiter* procedendi, ac pro nullo *auctoritativè* declarandi, providendique de medijs, quibus Eccleſia ſancta potiri tandem valeat legitimo Capite, vero ſummo Pontifice. Hinc ergo evidens redditur, auctoritatem Concilij Generalis licèt *acephali*, haud detorqueri debere ad ſolum ſchiſmatis tempus, ſi tamen ſermo ſit de ſtatu Papæ, ſub quo minimè eluceſcat evidentia credibilitatis de vero & indubitato Petri Succeſſore. Juxta quem adeò ſenſum omninò condeſcendo in prætactam Cleri Gallicani ſententiam: ſecùs tamen foret, ſi ea Concilij auctoritas protenderetur ſuper vero ac prorſus indubitato Papa; uti *inferiùs* magis elucidatur.

44. Quo præſuppoſito, lubeat pro *ſecundo* regredi ad ea prætactæ Gallicanæ declarationis verba, quibus Decreta *IV. & V.* Conſtantienſis *Seſſionis* prætenduntur, promanâſſe ex Oecumenicâ Synodo. Reſpondeoque ex meâ parte, Concilium Conſtantienſe pro eo ſtatu, verè dici poſſe *materialiter* ac *diſpoſitivè* Oecumenicum reſpectu illorum Decretorum, ſi hæc ultra ſchiſmatis quidem tempus ad Papas ſeu intruſos, ſeu hæreticos, ſeu quoquo modo dubios, non tamen ad omninò indubitatum ac certum Petri ſucceſſorem extendan-

dantur. Explicatur. Supponamus namque ex physicis principijs, quòd juxta Scotistarum sententiam, in homine duplex consisteret forma substantialis, una corporeitatis dicta, altera anima rationalis. Ex forma equidem] corporeitatis denominaretur corpus organizatum, necdum tamen *formaliter* humanum, sed *materialiter* duntaxat, quod nempe ex unione formæ rationalis esset constituendum sub ratione hominis seu corporis quà *formaliter* humani. Sic proinde Ecclesia dupliciter considerari potest, vel quà Corpus Hierarchicum in Synodo aliquâ Generali absque Capite repræsentatum, vel quà Corpus animatum formâ auctoritatis Oecumenicæ, vicarium Christi characterem, solius Papæ proprium præferentis. In priori adeò statu nequit adhuc Concilium *formaliter*, sed *materialiter* duntaxat *& dispositivè* dici Oecumenicum; nec ejus Decreta habent vim auctoritatis Oecumenicæ. Cùm igitur Synodus Constantiensis pro statu *IV. & V. Sessionis* fuerit destituta præsidentiâ Papæ, caruéritque adeò pro tunc vicario Christi charactere, nequibant Decreta tunc sancita potiri auctoritate Oecumenicâ: sed ad hanc obtinendam, opus fuit auctorizativâ Papæ in futurum eligendi confirmatione, ceu formâ Synodi in *Esse Oecumenicæ essentialiter* constitutivâ. Quam tamen Papæ confirmationem non obtinuit Synodus Constantiensis pro Decretis illis, imò Pag. 321. n. 51.

iſtis inextitiſſet omninò incapacitas ad talem Papæ auctorizationem, ſi ſub illis prætenſa fuiſſet Concilij ſuper Papam ſuperioritas. Ubi verò ea Decreta non niſi Papas, ex cauſis ſuprà expoſitis, dubios attigiſſent, tunc eatenus dici poſſent Oecumenica pro tunc ſaltem *materialiter* ac *diſpoſitivè*, quatenus verum eſt, ab ipſa Sede Apoſtolica approbari, ac Eccleſiæ uſu cuſtodiri, quòd Synodus etiam *acephala* extra ſchiſmatis quoque tempus poſſit ſuper Papis dubijs ſuam protendere auctoritatem, ad eos ſeu deponendos, ſeu potiùs jure *Divino* nullos *auctoritativè* declarandos.

45. Sed nunquid pro *tertio* opponet fortaſſis adverſarius. Concilium etiam *acephalum* repræſentat Eccleſiam, quæ eſt *columna & firmamentum veritatis?* Quomodò ergo fas eſt, dicere, Concilium ejuſmodi *acephalum*, dum v. g. nullum extat verum Eccleſiæ Caput, non eſſe *formaliter* Oecumenicum? Hujus duplicati quæſiti accipe ſequentem reſolutionem. Dum namque Spiritus ſanctus per os Apoſtoli 1. *Timoth.* 3. Eccleſiam vocat *columnam, & firmamentum veritatis*, num dicere fas eſt, hoc de Eccleſiâ hierarchicâ ſolùm *incompletè*, ac *imperfectè* ſumptâ intelligendum eſſe? Conſtat autem ex fidei principijs, hierarchicum Eccleſiæ ſtatum *ſubſtantialiter* componi ex Capite, & Corpore hierarchico, Eccleſiaſticos Præſules complectente. Num igitur iſti Corpori *acephalo*, cum excluſione Capitis,

ex pag. 321. n. 52.

pitis, Summi Pontificis, attribuere fas est, illam præeminentiam Ecclesiæ appropriatam, quòd *sit columna & firmamentum veritatis?* Hoc prædicatum nulli alteri subjecto est attribuendum, quàm illi, quod textu illo Apostolico habetur expressum, nempe Ecclesiæ. Quia igitur Ecclesia, secundùm quod est Hierarchia in terris Divinitus instituta, *substantialiter* dicit Corpus Hierarchicum quà unitum Capiti, Supremo Pontifici, nequit illud prædicatum, quòd *sit columna, & firmamentum veritatis*, attribui *acephalico* Ecclesiæ Corpori Hierarchico, neque adeò decretum emanans à tali hierarchico Corpore *acephalico*, ullatenus dici potest *formaliter*, & *completè* Oecumenicum: sed neque *materialiter* & *dispositivè* sortiri potest hanc denominationem, nisi ex habilitate & aptitudine ad recipiendum Summi Pontificis, Nomen Christi vicarium præferentis characterem. Quandoquidem ergo Sedis Apostolicæ approbatio neque per Martinum V. neque per alium Romanum Pontificem accesserit *quartæ* & *quintæ sessionis* Constantiensis Synodi Decretis, prout prætenduntur, extra casum schismatis, extendi supra verum etiam indubitatum Papam; atque adeò hoc in sensu *positivè* pugnent cum Pontificia authoritate quà supremâ, & Christi *immediatè* vicariâ, consequens est, sub tali prætenso sensu nullatenus dici posse Oecumenicam. Sed hæc in *proximè subsequentibus* ex

N 2 pro-

professo accuratiùs expendemus.

46. *Quartò* igitur, cùm Clerus Gallicanus in præallegata sua declaratione Decreta Synodi Constantiensis tanquam Oecumenicæ Sessione *quartâ* & *quintâ* edita, non aliter dicat valere, atque immota consistere, nisi quatenus sint comprobata per Sedem Apostolicam, Romanumque Pontificem, ac totius Ecclesiæ usu confirmata & custodita: meritò jam disquiritur; *Cujus Pontificis Romani, an fortè Martini V. authoritate sint comprobata ea decreta?* Ex antecedenter dictis constat, duplicem formari posse sensum eorum decretorum. *Vnus* est, secundùm quem authoritas Conciliorum Generalium ultra tempus schismatis extenditur ad Papas intrusos, sive per vim & metum, & simoniacam pravitatem, vel electos cum defectu *substantialis* solennitatis, vel ob hæresin Divino jure ab Ecclesiæ Corpore avulsos, sicque ipso quasi jure naturæ à Capitis prærogativâ depositos. Hunc sensum, si unicè intenderetur à Clero Gallicano, prorsus tenendum, Apostolicæque Sedis, ac Ecclesiæ usu receptum esse, liquet ex dictis *superiùs*. *Alter* proinde sensus est, per quem in vi præadductorum decretorum Constantiensium, authoritas Conciliorum Generalium *acephalorum* protenditur super Papâ prorsus certo, in Petrâ Cathedræ Apostolicæ per Ecclesiæ consensionem recepto, sicque ex vi promissionis Divinæ Christi infallibiliter do-

dotato clavibus regni cælorum, neque per hæresin remoto ab ista Capitis Ecclesiæ, ac Petræ Apostolicæ prærogativâ. De hoc igitur posteriori sensu est nobis sermo; *Vtrùm sit comprobatus à Sede Apostolica, Romanorúmque Pontificum, ac Ecclesiæ usu, speciatim verò Martini V. authoritativâ confirmatione?*

Hujus quæsiti resolutionem expendamus ex Bullâ Martini V. decretorum Concilij Constantiensis confirmatoriâ. Hujus initium coarctatur ad hoc: *Quòd eo diplomate suo intendat conservare fidem Catholicam à contagiosis hæreticorum dogmatibus, extirparéque hæreticam pravitatem de finibus fidelium.* Exinde inserit suæ Bullæ statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wicleffi & Hus, nec non errorem Bohemorum de communione sub duplici specie. Hinc concludendo, confirmat *declarationes, decreta &c. nec non condemnationes, & sententias, seu statuta suprà scripta.* Ex quo proinde Bullæ Apostolicæ tenore clarè patet, Martini V. confirmationem non extendi super decretis Constantiensibus *quartæ* & *quintæ* Sessionis in eo sensu acceptis, ac si Conciliorum Generalium authoritas protenderetur super certo & indubitato Papâ. Accedit, quòd idem Summus Pontifex sub eodem Concilio ediderit constitutionem, quæ incipit: *Ad perpetuam rei memoriam*, in Consistorio Generali Constantiæ celebrato sexto Idûs Martij, Pontificatûs sui anno primo, quâ

47. *ex pag. 323. n. 57.*

decernitur: *Nulli fas esse, à supremo judice, videlicet Apostolica Sede, seu Romano Pontifice Iesu Christi vicario in terris appellare, &c.* Quomodò autem hæc constitutio subsisteret, & cohæreret, si idem Pontifex confirmâsset decreta Constantiensia quà assertoria *superioritatis Concilij Generalis super Papa certo & indubitato.*

48. Sed nunquid pro *quinto* dicere fas est, *illum reprobatum decretorum Constantiensium sensum esse totius Ecclesiæ usu confirmatum in Concilio Basileensi?* Multa equidem in hac Synodo sunt attentata adversùs auctoritatem Summi Pontificis, specificè contra Eugenium IV. prout hæc referuntur *à pag. 314. n. 25. ac seq.* Verùm mox ostenditur, ex universis his attentatis nihil roboris & firmitatis accessisse decretis Constantiensis Concilij ad firmandam eam extensionem, in vi cujus prætenditur Concilij authoritas suprà Papam certum & indubitatum. Inprimis equidem Concilium Basileense sub prima sui aggregatione erat legitimum & Oecumenicum, utpote convocatum in nomine Christi, nempe authoritate ipsius vicariâ, penes Eugenium IV. tunc indubitatum Summum Pontificem subsistente. Attamen iste Concilij Oecumenici character proprius ab ea Synodo cœpit esse remotus, ubi à Capite suo Romano Pontifice divisa est, ex eo, quòd Eugenius ejusdem Concilij dissolutionem, ac in fines Italiæ translationem decrevisset suâ Bullâ, relatâ *in Appendi-*

ex pag. 315. n. 28. ac seq.

ce ad Acta Concilij Basileensis: ex tunc enim Patres Basileenses, negantes, Concilium semel legitimè convocatum per authoritatem Pontificiam dissolvi, alióque transferri posse, Eugenio in contrarium suis decretis agente, devenerant ad præinsinuata adversùs Pontificem attentata. Sub quo proinde statu Synodus desijt esse congregata in nomine Christi, prorsusque cœpit esse destituta charactere Vicariæ Christi auctoritatis, juxta Christi Domini *Matth. 18.* sancitam ordinationem, omninò requisitæ ad Concilium Oecumenicum. Quare decreta dictæ Synodi ex tunc inter mera Conciliabuli jam *acephali*, imò Capiti suo refractariè oppositi adversùs *immediatum* Christi in terris Vicarium attentata, sunt in tantum recensenda, ut ipsius etiam Christi institutioni eatenus repugnarent, quatenus *immediatæ* Christi Vicariæ authoritati protervè superponebant aliquam Christo immediatiorem, nempe Concilij super Papa, superioritatem: quippe cùm ex principijs fidei sit indubitatum, quò major est in Ecclesia superioritas, eò esse Christo immediatiorem, atque adeò, ubi Synodus esset Papâ superior, eo ipso haberet propinquiorē respectu Christi immediationem, sicque proinde Papam non fore *immediatum* Christi Vicarium: quod à fidei principijs, ab ipso etiam Constantiensi Concilio contra Wicleffum firmatis, prorsus alienum est.

49. Pro *sexto* firmatur hæc nostra sententia, Actorum Basileensium reprobatoria, ex Concilij Lateranensis sub Leone X. celebrati, & Christianissimo Galliarum Rege solenniter promittente, se ei inhæsurum, pro legitimo habiti *Sessione 10.* Ita namque se habent hujus sanctionis verba: *Nec illud nos movere debet, quòd sanctio ipsa, & in ea contenta in Basileensi Concilio edita, & ipso Concilio instante, à Bituricensi Congregatione recepta, & acceptata fuerunt, cùm ea omnia post translationem Basileensis Concilij per Eugenium IV. factam, à Basileensi Conciliabulo, seu potiùs Conventiculo, quod præsertim post ejusmodi translationem Concilium ampliùs appellari non merebatur, facta extiterint, ea propterea nullum robur habere potuerint, cùm etiam solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam authoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum, ac dissolvendorum, plenum jus & potestatem habere, nedum ex sacræ Scripturæ testimonio, dictis sanctorum Patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, sacrorúmque Canonum decretis, sed propriâ etiam eorundem Conciliorum confessione, manifestè constet.*

50. Ad hoc intentum nostrum pro *septimo* singulariter faciunt, quæ Meldensis Episcopus legationis à Carolo VII. Galliarum Rege destinatæ princeps, in sacro Purpuratorum senatu disseruit; prout refert Raynaldus ad annum 1541. & Ganguinus in Carolo VII.

Ni-

Nimio fervore, inquiebat is Orator, *resistendi* (Basileenses) *ad hanc vesaniam devenerunt, quòd supremam potestatem in uno supposito consistere denegant, sed eam in multitudine, quæ citò in diversa scinditur, collocant, & pulcherrimam monarchiam, quæ Christianos hucúsque tenuit in unitate fidei &c. abolere, & supprimere contendunt, nobilissimam Politiam, quæ beatitudinem cælestem habet pro fine, ad Democratiam, vel Aristocratiam redigentes &c. sicque schisma factum est, nedum in obedientia Capitis, sed & in doctrina Evangelij &c. Ad quod schisma extirpandum videtur Christianissimo Regi Franciæ, Regnique sui consultis Prælatis, multisque alijs sapientibus, nullum esse aptius remedium, quàm evellere prædictas extremitates, ad quod faciendum, necessarium est Generale Concilium. Porrò Concilium olim Basileense unam extremitatem nimis exacuit, quando veritatem de suprema potestate in uno extinguere pertentavit: Concilium autem Florentinum hanc veritatem bene quidem lucidavit, ut patet ex decreto Græcorum, sed pro regulando usu hujus potestatis, nihil edidit, nihilque locutum est.* Hæc igitur meritò expendat Clerus Gallicanus cum eo, quod teste Raynaldo *citato*, idem Meldensis Episcopus in Concilio Florentino Regis Christianissimi, & Gallorum nomine supremam Ecclesiæ potestatem in uno supposito sit professus, detestando illos, qui eam ponunt in Concilio, sicque Catholicam scindunt unitatem. Expendat insuper

idem

idem Clerus Gallicanus, qualiter in Concilio Lateranensi Fridericus Cardinalis sancti Severini, Claudius electus Episcopus Massiliensis, & Ludovicus Dominus de Soterijs, Regis Christianissimi nomine, coram Notarijs & testibus in litteris patentibus, Christianissimi Regis manu subscriptis, ejusque sigillo munitis, liberè ac simpliciter sacrosancto Lateranensi tanquam vero & legitimo Concilio adhæserint, in quo tamen Concilio *Sessione 10.* expresse definitum est, Papam esse supra Concilium Generale.

51. Quibus ita constitutis, pro *octavo* ita licet concludere. Quandoquidem Clerus Gallicanus in suæ declarationis præadducto articulo *secundo*, non aliter dicat, valere Synodi Constantiensis tanquam Oecumenicæ decreta, quæ de authoritate Conciliorum Generalium *Sessione IV. & V.* continentur, nisi quatenus sunt comprobata à Sede Apostolica, Romanorumque Pontificum, ac totius Ecclesiæ usu confirmata: neque verò ejusmodi vel Apostolicæ Sedis comprobatio, vel Romanorum Pontificum ac Ecclesiæ confirmatio, & usus subsistat pro illorum decretorum sensu à nobis reprobato, sub quo scilicet eorundem ad certum & indubitatum in Cathedra Apostolica legitimum Petri successorem ut sic ab Ecclesia receptum fieret extensio: idcircò omninò habeo persuasum, quòd Gallicana Ecclesia ultra schismatis tempus ea decreta exten-

tendens, locum habere duntaxat velit circa Papas dubios vel ratione schismatis, vel ratione probabilis intrusionis, vel ratione defectûs in electione eorum designativâ *substantialis*, vel ratione verisimilis hæreseos. Quæ opinio magis firmatur in meo animo, quòd eadem Ecclesia Gallicana Sedi Apostolicæ, ac Petri successoribus, Christi Vicarijs, rerum spiritualium plenam attribuat potestatem. Quomodò autem vel Petri successores respectu Christi essent Vicarij saltem *immediati*, si superior ipsis, adeóque *immediatior* esset intrà Ecclesiam rerum spiritualium potestas, vel quomodò Romanorum Pontificum authoritas esset plena, si subijceretur Concilio etiam *acephalo*, ex solis characteribus Episcopalibus consistenti, nec juxta Christi constitutionem *Matth. 18.* exaratam, absque vicario Christi nomine Papæ proprio, Concilium Oecumenicum facere potenti, neque proinde *indefinitam*, plenamque ligandi & solvendi potestatem absque eodem Christi Vicario charactere obtinere valenti?

Caput IV.

In quo sit suprema potestas Ecclesiastica.

QUam hactenus expendebamus quæstionem *de Papa supra Concilium*, *seu hujus* 1.

su-

super Papam superioritate, maximi esse momenti, concludit Ludovicus Ellies du Pin sacræ facultatis Theologicæ Parisiensis Doctor *in suæ de antiqua disciplina Ecclesiastica Dissertationis sextæ proloquio*. Si enim Papa sit supra Concilium, hinc consequens fore, ait, quòd sit summus Ecclesiæ Monarcha & Dominus, Ecclesiaque authoritate ejus supremâ, non autem Canone regatur; nullumque in ipsa sit Aristocraticum regimen: nec ulla sit Conciliorum necessitas, atque horum auctoritas universa non à communi, & Catholico Ecclesiarum consensu, sed ab unius Papæ sententiâ & voluntate dependeat: proptereaque Papa possit ex animi sui arbitrio Canones abrogare, alios condere, ab illorum observatione pro libitu dispensare: tandemque Episcopi intrà Concilium sint duntaxat Consiliarij, non autem judices necessarij controversiarum Ecclesiasticarum. Ex ijs equidem, quæ *in antecedentibus* fusiùs expendebantur, clarum & liquidum elucet, ista consectaria per Elliesium efformata, ex integro saltem, imò ex majori parte haud subsistere, prorsusque aliena esse à mente Theologorum, qui docent, supra Concilium *seu realiter, seu abstractivè acephalum*, non verò *plenè ac formaliter* Oecumenicum competere Papæ superioritatis præeminentiam. Nihilominùs eorundem hîc discussionem reassumere, prorsus est necessarium, ex occasione argumentorum, quæ Elliesius *cit. Differt. 6.* congerit.

Quorum summa ad hosce reducitur titulos. Primò; *Vtrùm Concilium Generale legitimè congregatum, cui adest Pontifex Romanus, vel ad quod legitimè vocatus adesse renuit, majorem habeat auctoritatem, quàm Pontifex Romanus solus, & sinè Concilio Generali?* Secundò; *Vtrùm Concilium Generale habeat potestatem condendi Canones, quibus ipse Pontifex teneatur?* Tertiò denique; *Vtrùm Concilium posit judicare de persona Papæ, ipsúmque in errorem, aut crimen lapsum deponere?* Quibus disquisitionibus per modum primi quasi principij idem Elliesius præmittit, *potestatis Ecclesiasticæ immediatum subjectum esse universamEcclesiam.* Quæ proinde universa *quarto hujus Opusculi nostri capite* examinabimus: in *quinto* dein expensuri exceptiones Elliesij, quas nostratis sententiæ argumentis opponere nititur. Ac demum in *sexto capite* discutiemus, quæ *circa Pisani, Constantiensis, ac Basileensis Conciliorum, hanc in rem definitiones supererunt ponderanda.* 2.

§. I.

An Potestatis Ecclesiasticæ immediatum *subjectum sit universa Ecclesia?*

Hujus quasi primi per Elliesium hîc sanciti principij, idem Auctor talem efformat sensum: *An scilicet potestas Clavium sit* immediatè *concessa Vniversitati Ecclesiæ, ut per ejus Ministros ad Summum Pontificem exerceatur:* 3.

An verò Summo Pontifici, aut Episcopis sit immediatè *collata à Christo?* Hoc, ait, esse quæstionum propositarum fundamentum. Nam si clavium potestas sit penes solum Romanum Pontificem, haud dubium fore, quin super Universam Ecclesiam habeat auctoritatem, quippe cùm aliam potestatem hac in hypothesi non obtineant Ecclesia & Prælati, quàm quæ illis ab ipso communicatur, secùs verò esse, si vice versâ Ecclesia supremam habeat potestatem, quæ ab eâ in Ministros, Summumque Pontificem derivetur. Quare præfatus Doctor Parisiensis ad hoc primitùs est intentus, ut ostendat, *mentem Antiquorum omnium fuisse, claves non uni Petro, sed in personâ Petri Vniversitati Ecclesiæ collatas esse, quas illa Ministris suis, atque ipsi Summo Pontifici communicet.*

ARGUMENTUM I. Elliesij.

4. Ludovicus Ellies *cit. Dissert. 6. §. 1.* argumentatur 1. totam hujus rei summam reducendo in Christi Domini verba *Matth. 18. cap.* statuentis: *Si peccaverit in te frater tuus, & te ac testes non audierit, dic Ecclesiæ: Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus.* Hinc enim patet, excommunicandi potestatem esse penes Ecclesiam. Unde idem Doctor Parisiensis *Dissert. suæ 3. cap. 1.* contendit, licèt nulli præter-

quàm

quàm Episcopi & Presbyteri potestatem habeant exercendi claves, eam tamen in Universâ residere Ecclesiâ: quo nomine in sacris Litteris non sacerdotes solos, sed Universum fidelium Cœtum intelligi. Tametsi igitur non omnes fideles uti possint clavibus, sed solis Sacerdotibus hoc sit reservatum: verumtamen haud dubium esse debere, quin primò & præcipuè ligandi & solvendi potestas sit data toti Ecclesiæ, à quâ in ejus Ministros derivetur, perinde ac res se habet in Republica, in quâ soli Magistratus & Cives obtinent jus vitæ & mortis, belli ac pacis, quæ tamen potestas in ipsâ Republicâ tanquam in fonte & radice residet.

Responsio.

Discernis inter primævam clavium potestatem soli Ecclesiæ datam, atque facultatem exercendi clavium ejusmodi usum. Hanc equidem potestatem attribuendo solis Sacerdotibus, priorem autem eatenus appropriando toti Ecclesiæ, ut in hac resideat tanquam fonte ac radice, ex quâ derivetur in ejus Ministros. Juxta quam proinde distinctionem pro *primo* sciscitor ex te Elliesi: *Num ipsa etiam potestas utendi clavibus ex Ecclesiâ sit eatenus derivata in Presbyteros, ipsummet etiam Papam, ut nullus eam acceperit* immediatè à *Christo*? Ita reverà dicendum videbitur, si hæc clavium exercendarum facultas non nisi

ab

ab Ecclesiâ ceu fonte ac radice profluxit in ejus Ministros, ipsum etiam Summum Pontificem: perinde ac Regia, lumini naturali politicam inter homines societatem dictanti concreata potestas, mediante populi in unum regimen civile se se coadunantis consensu, nec adeò *immediatè* à Deo fuit communicata huic individuæ personæ ac stirpi. Hoc autem posito, cùm Ecclesiæ clavibus à Christo dotatæ nomine juxta Elliesium non veniant duntaxat Episcopi ac Presbyteri, sed universus fidelium Cœtus, atque adeò in isto ceu fonte ac radice sit potestas, Presbyteris, ac Episcopis communicandi facultatem, utendi clavibus, rursus disquirere licebit; *An ex Christo* immediatè, *vel potiùs ab Ecclesia in Presbyteros ac Episcopos derivetur peculiaris quæpiam habilitas, ad exercendas claves, eisque utendi potestatem recipiendam?* Si hæc equidem Presbyteris, non verò laicis conveniens habilitas in solum Christum *principaliter ac immediatè* tanquam suum principium esset reducenda, ne tunc quidem *activa* clavium potestas in Episcopis, ipsomet etiam Papâ, esset *immediatè* à Christo, sed *paßiva* duntaxat erga claves recipiendas aptitudo. Quinimò cùm primævum subjectum potestatis Ecclesiasticæ sit omnium Fidelium Cœtus, idcircò denuò percontari licet; *Quo Sacramentali signo universus Fidelium Cœtus recepisse dicendus foret characterem à statu laicali discretivum,*

per

per quem in ipso subsisteret potestas Ecclesiastica, cùm ne Episcopi quidem sint capaces ad hujus potestatis usum recipiendum, nisi mediante charactere Episcopalis Ordinis? Et *quia paßiva ad potestatis Ecclesiasticæ usum habilitas in Episcopis est ex charactere Sacramentali Ordinis*, nunquid consequens erit, in ipso etiam Cœtu fidelium, oportere, *paßivam* respectu potestatis Ecclesiasticæ capacitatem esse ex aliquo charactere Sacramentali? An ergo asseverandum erit, hanc *paßivam* respectu primævæ clavium potestatis, habilitatem proximam in Ecclesia substitisse, ex nullo alio, per Christum, ejusque Sacramentum aliquod impresso, quàm Baptismali charactere? Quo rursus posito, cùm & *activa* clavium communicandarum potestas sit in Ecclesiâ tanquam radice ac fonte; & *paßiva* ad eas recipiendas habilitas ex Christi primævâ institutione per nullum cujuscunque Ordinis Sacramentalis characterem subsistat, denuò datur occasio disquirendi; *An non hinc foret consequens, posse clavium exercitium ab Ecclesiâ communicari ipsis etiam* Regibus, *nullo ultra statum politicum discretivo charactere insignitis?* Hoc profectò est, quod Ecclesia Anglicana olim pertentaverat in ipso Rege suo tanquam Ecclesiæ Capite seu constituendo, seu recipiendo. En igitur, quò mi Elliesi, ex principio per te asserto tandem deveniremus.

6. Quare pro *secundo* optarem, Elliesi, ut ad animum reduceres Divini per te allegati Verbi Evangelici sacrum contextum, ubi, cùm fratrem peccantem, *si testes non audierit*, Ecclesiæ denuntiandum, *&*, *si Ecclesiam non audierit*, *instar Ethnici & publicani* habendum, adeoque excommunicandum, Christus jussisset, mox subjunxit: penes quos stare deberet ista excommunicandi auctoritas: *Amen dico vobis*, (inquiens) *quidquid ligaveritis super terram, erit ligatum & in cœlis &c.* Nunquid enim ista verba ex clarissimo tenore suo noscuntur directa ad solos Apostolos, non ad universum, nullo charactere extra laicalem statum discretivo insignitum, Cœtum fidelium? Et ne quis possit sibi imaginari, ad Apostolos *sigillatim* sumptos pertinere duntaxat ea Christi verba: mox subtexuit: *Si duo* (ex eò Cœtu Apostolico) *consenserint*, à Patre Æterno ipsis communicatum iri, quamcunque peterent, Veritatis Divinæ manifestationem; expresse tamen denotando, hos duos esse *collegium Apostolicum* sub binario seu ternario saltem numero *aggregatum*, *& coadunatum cum nomine Christi vicario*, id est, cum Apostolicæ, Christi nomen Vicarium in terris repræsentantis auctoritatis, charactere. Hoc ergo Collegium Apostolicum, juxta disertaChristi verba, non universorum fidelium, nullo, seu Apostolico, seu Episcopali, seu Sacerdotali ultra statum laicalem extractivo & discreti-

vo

vo charactere insignitorum Cœtus, est illa Ecclesia, Hierarchiæ Divinitus institutæ formam præferens, sicque totam Ecclesiam quoad potestatis Ecclesiasticæ plenitudinem repræsentans, cui pro perpetuo Ecclesiæ statu à Christo *immediatè* sunt *Matth. 18.* concreditæ claves solvendi & ligandi.

7. Nunquid autem pro *tertio* hoc ita accipiendum est, ut per istam *Matth. 18.* sancitam clavium potestatem eliminari debeat, quæ *Matth. 16.* per ipsummet etiam Christum Petro *determinatè* ac *singulariter*, in ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, ejusque adeò successoribus est promissa, & *Ioannis 21.* in Oecumenico Pastorali munere *actualiter* collata clavium auctoritas? Si in aliquo regno eâ lege esset in Regem à populo translata suprema politica potestas, ut certis tamen temporibus obstringeretur, convocare Generalia Statuum ac Ordinum Comitia, quorum non consultivum duntaxat esset suffragium, sed unà cum Rege *ultimatè* decisivum, num propterea fas esset negare, quòd Regi etiam extra Comitia esset æquè suprema auctoritas Regia, quodque Comitiorum generalium, Regis simul auctoritate stipatorum facultas politica esset major, ac sit solius Regis, absolutâ Monarchæ potestate potiuntis auctoritas? Fertur: cùm in Comitijs Generalibus Franciæ sub Henrico III. conscripti fuissent quidam articuli, quibus exigebatur,

ut Rex Comitiorum ſententiam ſequi teneretur, repudiatos eſſe tanquam Regiæ Majeſtati injurioſos: quippe cùm Rex non eſſet verus Monarcha, ſi ſuperioritatis ſuper ipſo præeminentiam obtinerent Comitia Generalia. Pari ergo ratione ea, quæ *ex Matth. 18. cap.* Collegio Apoſtolico ſeu Concilio Oecumenico, ex Capite ac reliquo Eccleſiæ Hierarchico Corpore ſubſiſtenti, Eccleſiamque Univerſam plenè repræſentanti, competit *indefinita* ſolvendi & ligandi auctoritas, ita eſt à nobis aſtruenda, ut neceſſarium tamen ſit, profiteri alteram quoque *Matth. 16.* Petro *determinatè*, cum ordine perpetuitatis, adeoque cum ſucceſſionis jure, promiſſam, & *Ioannis 21. cap. actualiter* collatam, æquè *indefinitam* clavium poteſtatem.

ARGUMENTUM II. Ellieſij.

HIc Auctor *cit. §. 1.* argumentatur 2. ab auctoritate Patrum. Inter quos primus inducitur Tertullianus *Scorpiaci cap. 10. Memento*, inquiens, *claves hîc Petro, & per eum Eccleſiæ reliquiſſe Chriſtum.* Cyprianus porrò *lib. de unitat. Eccleſ.* ita habet.: *Loquitur Dominus ad Petrum: Tu es Petrus &c. tibi dabo claves Regni Cælorum. Et quamvis Apoſtolis omnibus poſt Reſurrectionem ſuam parem poteſtatem tribuat, & dicat: ſicut miſit me vivens Pater &c. tamen ut unitatem manifeſtaret, unitatis ejuſdem*

ori-

originem ab uno incipientem suâ auctoritate disposuit. Hoc erant utique & cæteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio præditi honoris & potestatis. Optatus *lib* 7. ait. *Præferri. Petrus cæteris Apostolis meruit, & claves Regni Cælorum communicandas cæteris solus accepit: id est, accepit eas, ut cæteris etiam communicarentur, personam gerebat omnium.* S. Basilius *Monast. Constitut. cap. 23. Petre,* inquiebat Christus, *amas me plus his, pasce oves meas: & omnibus deinde Pastoribus ac Magistris eandem tribuit potestatem, cujus quidem rei signum est, quòd omnes similiter, atque ille, ligent & solvant.* Ambrosius *lib. de dignit. Sacerdot. cap. 2. Quas oves,* ait, *& quem gregem non solùm tunc B. suscepit Petrus, sed & nobiscum eas suscepit, & cum illo eas nos suscepimus omnes.* Chrysostomus *Homil. 79. (homil. 34. ad pop. Antioch. edit. Paris. 1581. fol. 228. litt. A.)* super isthæc Christi verba: *Amas me, Petre, pasce oves meas,* sic ait: *Quod non ad Sacerdotes solos dictum est, verùm etiam ad singulos nostrûm, quibus vel minimus grex commissus est.... Habet unusquisque ovem, ad pinguia eam pascua ducat.* Hieronymus denique *lib. 1. contra Iovinian.* ita disserit: *At ipsa super Petrum fundatur Ecclesia, licèt idipsum in alio loco super omnes Apostolos fiat, & cuncti claves Regni Cælorum accipiant, & ex æquo super eos fortitudo Ecclesiæ solidetur, tamen propterea unus eligitur, ut Capite constituto, schismatis tollatur occasio.*

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

9. PRimò. Rem hanc magis elucidandi gratiâ, sciscitor ex Elliesio. An Romanus Pontifex, Occidentalis Imperij jure à Græcis adempto, sive ex auctoritatis Apostolicæ plenitudine, sive (uti Auctor ille antehac confutatus contendebat) ex Senatûs, populique Romani scito & voto, sub jure hæreditario in Carolum Magnum transtulerit Imperatoriam dignitatem? Nunquid ex tunc verificabatur, eum Romanum Pontificem primitùs huic Francorum Regi, & per eum stirpi ipsius masculinæ, imò toti Regno Francico reliquisse Imperialem sublimitatem? Ex quo nihilominùs proprijssimo loquendi modo haud evincitur, dicto Franciæ Regno *primordialiter* ceu *primævo subjecto & principio* fuisse concessum illud jus Imperatoriæ præeminentiæ, sed hæc ita inerat Carolo, ceu primo inter Occidentales Imperatori, per eum tanquam principium & fontem, propaganda in stirpem suam masculinam, Regiamque Francicam successionem, ut non nisi *consecutivè* inexisteret Regno Franciæ: quatenus scilicet id, quod est in Capite, verè dicitur esse in Corpore: sicque adeò Occidentale Imperium erat in Carolo, tanquam in Capite Regni Francici, huic verò inextiterat tanquam Corpori

po-

politico, cujus Caput fuerat Carolus. Pari proinde proportionali ratione, quando Christus compellabat Petrum: *Tibi dabo claves Regni Cælorum*, vi istorum verborum, Petrus destinabatur in Caput sanctæ Ecclesiæ seu Regni Cælorum. Unde rectè asserebat Tertullianus, hasce claves à Domino esse primitùs concessas Petro, esseque per eum relictas Ecclesiæ. Per hoc enim denotatur, isthanc auctoritatem ita fuisse in Petro tanquam *primario* ac *immediato* subjecto suo, ut per ipsum intelligerentur relictæ toti Ecclesiæ ceu Corpori mystico, cujus Caput constituendus esset Petrus.

Atque hoc pro *secundo* est ipsissimum illud, quod Cyprianus præallegatus probat ex ijs Christi verbis *definitè* ac *determinatè* ad Petrum, non ad universum Collegium Apostolicum prolatis, *Tu es Petrus &c. tibi dabo claves regni cælorum.* Quamvis enim Christus Apostolis omnibus post resurrectionem suam, teste præfato Cypriano, *parem potestatem tribuerit*, dicendo: *Sicut misit me vivens Pater, ita ego mitto vos*: hæc tamen potestas, in qua Apostoli universi fuerunt æquales, substiterat ex Christi delegatione, quæ se habebat per modum duntaxat legationis personalis, exspiratura proinde cum illorum personis, *uti antehac ostensum fuit.* Præter hanc igitur personalis legationis Apostolis communis præeminentiam, Petro fuerat alia adhuc destinata ligandi & solvendi absoluta auctoritas, 10.

quæ perpetuo Ecclesiæ statui annexa, habebat in se fundatum jus successionis: estque ipsissima illa intrà Ecclesiam perpetua potestas Apostolica, de qua idem Cyprianus pergit dicere, Christum, *ut manifestaret unitatem, hujus originem ab uno* (scilicet Petro) *incipientem, suâ authoritate disposuisse.* Quare gravi dignus est Elliesius animadversione, inter se confundens tum eam, quæ *Matth. 16.* Petro *determinatè* promittebatur à Christo ligandi & solvendi potestas, quæque *Ioan. 12. actualiter* conferebatur pastoralis Oecumenici Officij præeminentia tum illam, quæ *Matth. 18.* Apostolis, quà Ecclesiam repræsentantibus, sive Christi Vicario nomine coadunandis destinabatur solvendi auctoritas æquè *indefinita*, & in perpetuum duratura, id est in Concilium Oecumenicum Collegij Apostolici repræsentativum transitura: tum eam, quæ *Ioann. 20.* Apostolis universis *sigillatim* spectatis *per modum legationis personalis* collata fuit, par Apostolicæ auctoritatis potestas. De quâ proinde obtinet illud Cypriani effatum: *Hoc erant utique & cæteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio præditi honoris & potestatis.* Ubi tamen isthæc *per modum Legationis personalis* cunctis Apostolis concessa prærogativa cum ipsorum personis exspiravit, ex tunc nequibat illa *Matth. 18.* per Christum constituta solvendi & ligandi auctoritas Apostolica, Concilio Oecumenico, Collegij Apostolici re-

repræsentativo communicabilis esse, nisi Vicarium Christi nomen solius Romani Pontificis proprium interveniret: *uti patet ex aperta littera cit. cap. 18. Matth.* Quæ verò *Matth. 16.* ad Petrum solum directa fuit clavium potestas, eatenus erat in successores pro perpetuo Ecclesiæ statu transferibilis, ut ex ea inciperet origo unitatis, derivandæ scilicet ex unitate Capitis, ceu Petræ, *super quam ædificanda esset Ecclesia.* De quâ proinde Petri, ejusque successorum capitali præeminentiâ, optimè dixit Optatus *lib. 7. præferri cæteris Apostolis meruisse Petrum*, atque *claves regni cælorum communicandas cæteris, solum accepisse*. Hæc etiam est ipsissima illa auctoritas, secundùm quam præ cunctis Apostolis constitutus est Petrus, ovium & agnorum Christi Pastor Oecumenicus. Ex verbis autem *Ioan. 21.* exaratis clarè constat, istam Petri præeminentiam super cunctas Christi oves reflexivam, ipsos etiam Apostolos, utpote Christi agnos, habuisse sibi subjectos, non equidem quoad Apostolicam authoritatem à Christo *immediatè* communicatam, sed quoad *moralitatem* actuum, ab hac quoque Apostolicâ authoritate liberè promanantium, atque ut sic contentorum sub illo *quocunque* in terris *Morali*, quod Christus Petri ac Successoris ipsius *indefinitæ* ligandi & solvendi potestati ita subjecit, ut Episcopis *quoad Ordinis characterem, & in hoc radicatam Pastoralis curæ aptitu-*
di-

dinem, Apostolorum Successoribus, ipsa etiam jurisdictio *actualis* esset secundùm *præfatum Optatum* à Petro communicanda: sicque adeò Petri Successor eatenus gerit (uti loquitur Elliesius) personam omnium Episcoporum, quatenus in ipso ceu Capite præcontinetur cuncta Pastoralis cura per ipsum communicanda ijs, quos vocat in partem suæ pastoralis solicitudinis. Unde jam manifesta redditur præsentis Elliesiani argumenti ineptia, dum, quas Christus per varia sacrosancti Evangelij capita, tam apertè distinxit jurisdictionum Apostolicarum seu *delegatæ* cunctis *sigillatim* Apostolis, seu *ordinariæ* soli Petro concessæ, tum in Concilium Oecumenicum totius Collegij Apostolici repræsentativum translatæ potestatis species, in unum confundit chaos.

II. Sub quâ ipsa detestabili confusione, Elliesius pro *tertio* venit adhuc redarguendus, quòd universarum ejusmodi jurisdictionum Apostolicarum subjectum *immediatum*, contendat, esse Ecclesiam universam, prout omnium fidelium, nullo etiam sacerdotalis seu Episcopalis charactere insignitorum Cœtum importat: dùm tamen clavium potestatis *Matth. 16. cap.* definitæ, nec non Pastoralis officij Oecumenici *Ioann. 21.* per Christum sanciti auctoritas Petro *definitè* concessa; solvendi porrò & ligandi Oecumenica potestas *Matth. 18.* descripta universo Collegio Apostolico, quà Ecclesiam Hierarchicam repræsentanti, Con-

Conciliòque adeò Oecumenico Divinitus destinata : missionis denique Apostolicæ plenitudo *sub personalis legationis* charactere singulis demandata , per clarum S. Evangelij textum noscitur respicere, non universum fidelium Cœtum , sed vel Petrum , vel Apostolos singulos , vel Concilium Apostolicum ac Oecumenicum , tanquam subjectum *immediatum*. Quomodò enim aliter nisi torquendo, accipi possent illa ad Petrum *immediatè* ac *individualiter* directa Christi verba : *Tibi dabo claves &c. Pasce Agnos meos*: nec non ad Apostolos *universim* , quà Ecclesiam Hierarchicam repræsentantes, per Christum *Matth. 18.* prolatæ voces : *Amen dico vobis , quæcunque ligaveritis &c.* uti etiam ea ad cunctos *sigillatim* Apostolos pronuntiata Domini verba , *Sicut misit me Pater , ita & ego mitto vos* ?

Sed quid pro *quarto* energiæ inesse videri potest argumento Elliesiano ex SS. Basilij , Ambrosij & Chrysostomi sententijs *superiùs* allegatis desumpto, cujus tota ratio reducitur in hoc , quòd Christi verba , quibus Petrum ad sui amorem præ cæteris Apostolis præexcitatum constituit agnorum suorum Pastorem Oecumenicum ; proportionaliter accomodentur cunctis Prælatis Ecclesiasticis , cum Petro in ligandi & solvendi potestate communicantibus non equidem secundùm parem Apostolicæ jurisdictionis plenitudinem , sed secundùm hujus quandam parti- 12.

ci-

cipationem? An non ineptia manifesta est, hinc velle concludere, quòd jurisdictionis Ecclesiasticæ subjectum *immediatum* sit universa Ecclesia, non verò aut Petri successor, *quoad auctoritatis Oecumenicæ plenitudinem*, aut Episcopi *secundùm hujus participationem?* Undénam verò isthæc profluit participatio Pastoralis in Episcopos derivatæ jurisdictionis, nisi ex illo, in quo, nempe Petro, ejusque successore, dicta plenitudo *primordialiter*, juxta aperta Christi verba residet? Quæ universa eleganter sanctus Chrysostomus *homiliâ 55. in Matth. cap. 16.* nos edocet, inter alia disertè asseverans, *Petrum esse, qui cælesti potestate polleret, & claves haberet Regni Cælorum.* Quid enim clarius dici potuisset ad designandum *immediatum* clavium potestatis subjectum, Petri non tam personæ, quàm officio Oecumenico annexæ?

13. Sed quid pro *quinto*, mi Elliesi, evincere niteris ex S. Hieronymo, tum parem, Apostolicæ scilicet legationis, in omnibus Apostolis potestatem, tum in uno, scilicet Petro, Capitis præeminentiam, sub quâ subsisteret *Ecclesiæ unitas* ac *schismatis tolleretur occasio*, agnoscente? Nunquid ex ipsissimis ejus sancti Doctoris verbis clarè elucescit, illam missionis Apostolicæ legationem personalem in cunctis Apostolis æqualem, in hisce singulis; eam verò Capitalis præeminentiæ potestatem in unico Ecclesiæ Capite, Petro tanquam *sub-*

jecto

jecto immediato resedisse? In aperto igitur est; quas Elliesi hîc allegas Patrum sententias, contra Thesin tuam disertè pugnare.

ARGUMENTUM III. Elliesij.

Hic Parisiensis Doctor contendit *tertiò*. 14.
Pro se stare sanctum Augustinum; sic namque summus Ecclesiæ sanctæ Theologus *lib. de Agon. Christiano cap. 30.* ait: *Ecclesiæ datas esse claves Regni Cælorum, cùm Petro datæ sunt, & cùm ei dicitur, ad omnes dicitur, Pasce oves meas*: Pergit hic S. Doctor *Concione 2. super Psalm. 30. Petrum tunc gessisse Ecclesiæ personam*, in figurâ scilicet Ecclesiæ accipiendo clavium potestatem; uti loquitur etiam *in enarratione super Psalm. 108. & Tract. 50. in Ioan. Quòd Petrus, quando claves accepit, Ecclesiam sanctam significaverit.* Quibus concordat, quod *tract. 118.* scripsit, quòd *claves unus tanquam personam gerens ipsius unitatis acceperit.* Item *tract. 124.* sic ait: *Cujus Ecclesiæ Petrus Apostolus propter Apostolatûs sui primatum gerebat figuratâ generelitate personam. Ecclesia ergo, quæ fundatur in Christo, claves ab eo regni cælorum accepit in Petro, id est, potestatem ligandi, solvendique peccata.*

Ad præsens institutum suum inducit præ- 15.
tereà Elliesius Cyrillum *lib. 12. in Ioan.* S. Leonem *sermone 3. de anniversario assumptionis suæ.* Fulgentium *in lib. de fide ad Petrum cap. 3.* Item *lib. 1. de peccatorum meritis & remissione*, speciatim

tim *cap. 20.* Eucherium Lugdunensem *homilia de natali Petri.* Gregorium I. *lib. 6. Expositionum in caput 16. lib. 1. Regum cap. 3.* Bedam *in cap. 19. Matth.* Et *in cap. 21.* Item *lib. 4. in cap. 16. Matth.* Ambrosium Auspertum *lib. 4. in Apocalypsin.* Rabanum *lib. 5. in Matth. cap. 16.* Meldense Concilium anni 845. Paschasium Radbertũ *lib. 8. in Matth. cap. 16.* Hincmarum Rhemensem *Epist. 13. cap. 20. cap. 36. & 47.* Dungalum Diaconum *in lib. contra Claudium Taurinensem,* Divi Augustini testimonia transcribentem. Odonem Cluniacensem *lib. 4. collat. cap. 16.* Hugonem de S. Victore *lib. 1. de Sacramentis cap. 26.* Quorum verba in responsione proferemus ad effectum accuratioris eorundem discussionis. His superadduntur allegationes Theologorũ *ibidem* nominatorum, prædictos Patres sequentium.

Responsio ac retorsio prætacti argumenti confutatoria.

16. INprimis ex præadductis S. Augustini testimonijs unicè patet, quòd ea Christi verba: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam: Et tibi dabo claves Regni Cælorum;* sint dicta Petro, quà totius Ecclesiæ figuram seu Typum gerenti. At Capitis seu Principis est proprium, ita gerere figuram Regni, ut istud sit in ipso *repræsentativè.* Ergo quia illa Christi Domini verba sunt dicta Petro, quà totius Ec-

Ecclesiæ figuram gerenti, oportet, iisdem Petro fuisse promissum Ecclesiæ Principatum, vi cujus in ipso ceu Capite ac Principe, esset *repræsentativè* tota Ecclesia, quæ super eundem ceu Petram foret ædificanda. Hoc Divus Augustinus *tract. 124. in Ioann. circa medium* disertè tradit in hæc differens verba: *Ecclesiæ Petrus Apostolus propter Apostolatûs sui Primatum gerebat figuratâ generalitate personam.* Ad quod firmandum facit ea quoque S. Augustini sententia, quam *tract 50. in Ioan.* profe ebat: *Petrus*, inquiens, *quando claves accepit, Ecclesiam sanctam significavit.* Quid enim aliud per hoc innuebat S. Doctor, nisi quòd Ecclesia in Petro acceperit claves Regni Cælorum? Quâ autem ratione Petrus significaverat Ecclesiam, nisi propter Apostolatûs sui Primatum; *uti idem S. Ecclesiæ Doctor suprà relatus dixerat?* Quid autem hinc infertur, nisi quòd claves Regni Cælorum in Petro propter Apostolatûs Primatum ita sint datæ Ecclesiæ, ut in Petro esset illa potestas, tanquam in Principe sive Capite, seu Præposito universæ Ecclesiæ? veluti apertis verbis loquitur idem Augustinus *lib. Quæst. Veteris & Novi Testam. & lib. 2. de Bapt. contra Donatistas cap. 1.* Eo ipso namque, quòd claves sint collatæ Petro quà Principi Ecclesiæ, redditur hinc consequens, esse datas Ecclesiæ in primario ejus membro seu Capite. Sub quo proinde charactere verificatur de Petro,

quòd

quòd tanquam *unus personam* gerens ipsius unitatis, ex Capitis præeminentiâ *trahentis originem*, *acceperit claves.*

17. *Secundò.* Sed quid ò Elliesi, inferre tibi licuit ex hoc, quòd Christus sub illis verbis: *Accipite Spiritum sanctum, &* juxta Cyrili sententiam non *seorsim* aliquibus, sed universis Discipulis dederit virtutem absolvendi à peccatis? Num ea, quam Christus *Ioannis 20. v. 22.* Sacerdotio, atque adeò universis isthoc charactere insignitis contulit potestatem, est hujusmodi conditionis, ut juxta ejusdem mensuram regulari debeat universa Apostolis collata auctoritas? An ergo dicere fas est, quam *eodem cap. vers. 21.* omnibus Apostolis *per modum missionis personalis* impertiebat auctoritatē plenariam Apostolicæ Legationis, ejus fuisse consortes cunctos Domini nostri Discipulos? Num ea etiam, quæ *Matth. 16.* Petro *determinatè* fuit promissa, ligandi & solvendi potestas *indefinita*, cum Regni Cælorum clavibus, quæque *Ioann 21.* eidem Apostolorum Principi est collata Oecumenici Pastoralis muneris super cunctos Christi agnos reflexiva præeminentia: nec non ea, quæ Collegio Apostolico, intrà Concilium Oecumenicum totius Ecclesiæ Hierarchicæ repræsentativo *Matth. 18.* est destinata ligandi & solvendi absoluta auctoritas, regulari quoque debet ex ea mensura, quam Christus *Ioannis 20. v. 22.* posuit pro elargitione potestatis *à peccatis absolvendi*, cun-

cunctis Sacerdotibus communis? Non inepta duntaxat, sed supra modum perniciosa est tua, ò Elliesi, argumentandi methodus, dum cujuslibet à Christo in terris seu Papatui, seu Episcopatui, seu Collegio Apostolico, Conciliòve Oecumenico destinatæ potestatis unam videris ponere mensuram: sicque Ecclesiasticarum jurisdictionum species in unum confundis chaos, è medio taliter tollendo sacrosanctam fide Divinâ firmatam Ecclesiæ Hierarchiam.

Tertiò. Hujusmodi proinde Hierarchiæ ordinem optimè descripsit sanctus Leo, dum *loco* per Elliesium *citato* ita pro fundamento ponit Christi verba *definitè* ac *determinatè* prolata ad Petrum: *Tibi dabo claves Regni Cælorum*, ut istius potestatis vim in alios etiam Apostolos transiisse, Decretique hujus constitutionem ad omnes Ecclesiæ Principes commeâsse dicat: ita tamen, ut, quod omnibus erat intimandum, *uni Petro singluariter fuerit concreditum, eò quòd ipse cunctis Ecclesiæ Rectoribus esset præpositus.* Quid ergo? si dixero, à Deo cælestium orbium Conditore eum inter sidera esse constitutum ordinem, ut solem statuerit, esse luminare majus, in quo ita esset vis ex se propagativa luminis, ut in lunam ac reliquos planetas, imò & stellas universas, atque hisce mediantibus, in orbem sublunarem, etiam noctu, cui præesse jubebantur, lux aliqua diffunderetur? An non 18.

quod Imperio & Imperatori in eas erat jus supremi ac *directi* dominij, ex toto sit translatum in Galliæ Regem: numquid hinc dicere licet, Imperij supremum Dominium erga eas provincias in Rege suo accrevisse Francico Regno? Num verò fas est, hoc taliter accipere, ac si talis Dominij subjectum *immediatum* esset universitas Regni Gallici, non verò Corona Regia, in quâ ceu Regni ejusdem Capite, intelligeretur accrevisse Francico Regno? Sic adeò, quando SS. Patres dicunt: *In Petro fuisse Ecclesiæ claves Regni Cælorum concreditas*, non aliter id accipi debet, nisi quòd ista clavium auctoritas, dum à Christo fuit collata Petro ceu Capiti Ecclesiæ, fuerit isti *consecutivè* in suo Principe data clavium ejusmodi potestas. Atque hoc est, quod Eucherius Lugdunensis *loco præallegato* dicebat: ea Christi verba: *Tibi dabo claves Regni Cælorum, ad Petrum principaliter fuisse directa: cæteris autem Apostolis* (per modum duntaxat legationis personalis) *esse dicta: Episcopis autem & Sacerdotibus consecutivè* & *participativè* convenire ex vi Petro, ejusque successori inexistente *ad suam à Christo acceptam potestatem*, sub pastoralis solicitudinis participatione, debitaque hinc ad Petri Cathedram subordinatione, *communicandam reliquis Ecclesiæ sanctæ Præsulibus.* Et sic ligandi, solvendique potestas in Novo, non autem Veteri Testamento, *secundùm D. Gregorium*, eatenus competit
 uni-

universali Ecclesiæ, ut huic tamen non in se, quà *immediato* subjecto, sed, uti Beda *suprà citatus* ait, *in Petro tanquam unitatis personam gerente*, sicque adeò *Capitis prærogativam præseferente, claves Regni Cælorum datæ fuerint universæ Ecclesiæ*. In quo proinde sensu locutos fuisse reliquos ab Elliesio ubi *suprà allegatos Ecclesiæ Præsules, aut Theologos*, haud difficile est, agnoscere ex proprijs ipsorum verbis, ad quæ Lectorem brevitatis causâ remitto.

ARGUMENTUM IV. Elliesij.

20. EX uno, præter adversarios Parisienses Theologos, Tostato Abulensi, est singularis difficultas hîc expedienda; quam Elliesius movet, hunc in modum *quartò* argumentando. Nempe Abulensis *in cap. 13. Num. quæst. 48.* istā proponit quæstionem: *An Communitas, seu Ecclesia poßit habere exercitium jurisdictionis: & an Christus dederit claves soli Petro specialiter, vel soli Ecclesiæ, & quomodò transferatur auctoritas clavium de uno Prælato ad alium?* Cui quæstioni idem Tostatus respondet, jurisdictionem quidem *secundùm actum* cadere non posse in cōmunitatem, sed in personam determinatam, quæ possit actus aliquos exercere, sed eam esse in Communitate *secundùm originem*, & *secundùm virtutem*, quia omnes personæ, quæ accipiunt jurisdictionem, *ex virtute Communitatis* eam accipiunt.

Re-

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

IPsa inprimis verborum Christi proprietas confodit sententiam *proximè* expositam. Numquid enim istorum verborum: *Tu es Petrus: Tibi dabo claves*, proprietas clarè designat, hanc clavium potestatem esse Petro, cum ordine tamen ad perpetuum Ecclesiæ statum, adeoque cum successionis jure, *definitè* ac *demonstrativè* destinatam? Numquid horum quoque verborum: *Pasce agnos meos*, proprietas, Petrum, quà cæteris Apostolis in amore Christi potiorem, sicque cum manifestâ ad ipsum determinatione, non contingit communitatem, sed unius singularis personæ Oecumenicum in Ecclesiâ pastorale officium denotat? Quo igitur licuit jure seu Tostato, seu Elliesio, hanc verborum proprietatem eliminare, & ad sensum Litteræ Divinæ haud consonum detorquere? 21.

Sed singula pro *secundo* expendamus, quæ ex Tostato hîc afferebantur. Ait enim, *Videri dicendum, quòd claves sint à Christo datæ toti Ecclesiæ: quia tamen non poterat universa Ecclesia dispensare illas, cùm non esset aliqua persona, ideo eas dedisse Petro, nomine Ecclesiæ. Si tamen intelligeretur, claves traditas esse Petro specialiter, non solùm inconvenienter induci, quòd alij Apostoli non habuissent, sed adhuc inconveniens majus fore, quòd defuncto Petro, non mansissent* 22.

sent claves, si soli Petro datæ fuissent, cùm iste non habuisset potestatem, successorem sibi faciendi, tradendique alteri claves: quia verò Ecclesia nunquam moritura radicaliter *habet claves, igitur facilè hinc apparet, quomodò Petro mortuo, potuerint succedere alij Summi Pontifices in æquali potestate, quia scilicet potestas clavium erat in Ecclesia, quæ alteri per se eligendo conferre posset eam potestatem.* Ad quorum proinde pleniorem disquisitionem sciscitor vel ex Tostato, vel ex Elliesio: *An dicere intendat, ad clavium potestatem ita se habere Ecclesiam, sicuti quæcunque Respublica se habet ad potestatem politicam, ita ut hanc vel penes se retinere potuerit, vel in certam personam transferre?* Numquid enim per ipsum naturæ lumen ita fuerat hominibus congenita inclinatio, ad se invicem in unam societatem politicam coadunandos, ut tamen, quia totius orbis homines convenire haud possent ad eligendum sibi unum Caput & Principem, vel ad ineundam inter se unam politici regiminis societatem, *consequenter* fuerit ipsis jus ad Nationum inter se divisionem statuendam, sicque ad singulas in singulis seu Regnis seu Regionibus formas Regiminum sanciendas, Magistratusque supremos sibi cooptandos?

23. At secùs res se habet circa sanctam Christi Ecclesiam, quæ una est per totum orbem, cujus etiam unitatis origo, *secundùm Patrum testimonia, & diserta Christi verba*, subsistit ex uni-

unitate Capitis, non ab alio, quàm à Christo *immediatè* constituti. Quòd si ergo sub ejusmodi Capitis non tam *materialiter quoad personam*, quam *formaliter quoad Oecumenicum Pastoris officium* spectati nomine, intelligeretur Ecclesia, utpote fundata super tale officium Oecumenicum, tunc rectè dici posset, clavium potestatem *secundùm originem* esse in Ecclesia: rectè insuper diceretur, ex hujusmodi officij Oecumenici cathedrâ Apostolicâ, Ecclesiæ *secundùm originem* inexistente, in Petri ejúsve Successorum personam profluxisse exercitium illius Oecumenicæ potestatis. At quis alius, nisi Christus, sanxit illud cathedræ Apostolicæ Oecumenicum Officium? Cui porrò, nisi Petro *definitè* ac *determinatè* (dicendo *tibi dabo claves*) Christus promisit, & posteà concessit illud Oecumenicum pastorale officium? Quomodò rursus idem officium fuit à Christo commissum Petro, nisi quà Petræ, super quam ædificanda esset Ecclesia, cujus figuram proinde gerere deberet Petrus, perinde ac in homine Caput, *quoad regimen membrorum universorum*, cujus figuram gerit, *supereminenter* in se continens cunctorum humanorum actuum imperium? Quomodò denique Ecclesia per totum orbem dispersa convenire unquam potuisset vel ad unum Caput sibi eligendum, vel etiam ad normam Concilij Oecumenici, Ecclesiam Universalem repræsentantis, statuendam? Hujus igitur utriusque

que tam Capitis Ecclesiæ, quàm Concilij Oecumenici constitutio non per ipsam Ecclesiam, sed *secundùm* diserta Christi verba, tum *Matth. 16. & Ioann 21.* tum *Matth. 18. cap.* exarata noscitur per ipsummet Christum *immediatè* sancita.

24. Quibus ita se habentibus, pro *tertio* hunc in modum concludere licet. Quandoquidem ergo tam Capitis Ecclesiæ, quàm Oecumenici Concilij norma & officium sit *immediatè* ex Christo, impertinenter reducitur in Ecclesiam ex universo fidelium Cœtu consistentem, ceu primam sui originem. Quia porrò Cathedræ Apostolicæ officium erat Petro commissum cum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, ideo minimè moriebatur cum Petri personâ, sed quamdiu Ecclesia stabit in terris, ex ipsamet Christi constitutione *immediatâ* transibit in quemvis ejus successorem: cujus equidem designatio fit per Collegium Cardinalium, attamen Pastoralis Oecumenici officij collatio, in vi prætactæ Christi constitutionis, adeóque per Christum *immediatè* derivatur in personam, pro tali Christi vicario officio legitimè designatam. Constat igitur, quàm impertinens sit comparatio inter Petri Successorem ac Politicum Magistratum, dum hujus scilicet in certam personam collatio, saltem *originativè* est ex hominibus, in unam Rempublicam seu Regnum olim sese coadunantibus: illius verò Oecumenici pastora-

lis officij collatio, tam *originativa* in Petro, quàm *successoria* in subsequentibus Romanis Pontificibus, est *immediatè* ex vi per Christum sancitæ institutionis. Et hinc dicere equidem licet, potestatem clavium esse *radicaliùs* in Cathedræ Apostolicæ Ecclesiam *Capitaliter* repræsentantis officio pastorali, quàm in persona Petri, ejúsve successorum: nullatenus verò dici potest, claves Regni Cælorum esse *radicaliùs* in Ecclesiâ, quà universorũ fidelium Cœtum complectente, quàm in officio Oecumenico pastorali, non solius Petri proprio, sed pro ejus successoribus universis Divinitus constituto: huic enim ut sic ceu *formali* Capitis Ecclesiam repræsentantis constitutivo, non promiscuo fidelium Cœtui universo, annexuit Christus Apostolicam Cathedram Petræ, super quam esset ædificanda Ecclesia; uti diserta Christi verba sonant.

ARGVMENTVM V. Elliesij.

AUctor iste *cit.* §. *1. circa finem* argumentatur 5. ex præallegato Abulensi *quæst. 49.* 25.
Ecclesia, inquiunte, *suscipit Claves à Christo, & Apostoli tanquam Ministri Ecclesiæ: & nunc Ecclesia illas habet, & Prælati etiam; sed aliter Ecclesia, quàm Prælati; nam Ecclesia illas habet secundùm originem & virtutem: Prælati autem habent, secundùm usum earum. Dicitur Ecclesia habere* secundùm virtutem *claves, quia potest illas conferre*

ferre Prælato per electionem. Exemplum hujus rei est in Domino rei, & usufructuario, atque usuario; nam Dominus rei habet usum rei, & confert illum usum alteri, sed non eo modo, quo habet, quia sibi reservat usum, ut proprietario, alteri concedit uti vel usuario, vel usufructuario, & in hoc confert Dominus, quod habet, quia Dominus rei non est usufructuarius, vel usuarius. Conformiter in Ecclesia; ipsa enim non habet claves, quantum ad usum; omnia autem ista descendunt ex hoc, quòd Ecclesiarum est aliquid, unum per se potens habere administrationem clavium, si autem per se posset administrare, non committeret alicui Prælato. Ex quibus Elliesius concludit ita subinferendo. Nemo enim est, qui non statim intelligat, illum habere supremam potestatem, qui potestatem habet *secundùm originem & virtutem*, eum verò non habere potestatem supremam, qui tantùm eam habet ab alio sibi commissam *quoad usum*. At potestas Ecclesiastica est penes Ecclesiam: Romanus autem Pontifex, cæterique Prælati eam accipiunt ab Ecclesia *quoad usum tantummodò.* Non ergo Summus Pontifex habet potestatem in universam Ecclesiam, licèt habeat in universâ Ecclesiâ, sed vice versâ Ecclesia potestatem habet in Pontificem, & quemadmodum mortuo Pontifice, alium sufficit, ita potest eum corrigere atque deponere, non quidem ipsa per se, nam universam societatem Ecclesiæ convenire, aut judicare, non

est

est possibile; sed per Concilium Generale, quod, cùm universam Ecclesiam repræsentet, habet universam Ecclesiæ potestatem in se unitam, cùm præsertim Ecclesiæ universæ habeat assensum.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

ANtequàm directè respondeam, *primo loco* convenio Elliesium, percontando; *An, quia potestas Regia secundùm primævam sui originem lumine naturali concreatam, erat in communitate Regni, sive populi in unum regimen politicum coadunati*, dicere fas sit, *supremam in Regno v. g. Francico potestatem ita secundùm virtutem esse in Regni communitate ceu Domino proprietario, ut non nisi quoad usum sit in Rege, quà usuario, vel usufructuario duntaxat*? An hinc fas quoque sit dicere, Regem Franciæ non habere potestatem in universum Regnum, licèt habeat usum Regiæ potestatis in universo Regno Francico? An denuò hinc dicere fas sit, communitatem Regni habere potestatem in Regem, ita ut eum possit deponere, non quidem ipsa per se, cùm universam Regni societatem convenire, aut judicare, vix possibile sit, sed Comitia generalia, quæ universum Regnum repræsentent, habeantque universi Regni potestatem in se unitam, in vi cujus obtineant superioritatem supra Regem, 26.

gem, ita ut eidem leges dicere poſſint, atque ab eodem auferre Majeſtatem regiam? Viderit profectò Ellieſius, quomodò iſta, ſi aſſeverârit, eſſent accipienda ex parte Regis: cùm enim in Comitijs Generalibus Galliæ ſub Henrico III. conſcripti fuiſſent quidam articuli, quibus exigebatur, ut Rex Comitiorum ſententiam ſequi teneretur, repudiati ſunt, tanquam Regiæ Majeſtati injurioſi: & jure merito, inquit Dupleix iſta recitans, nam reverà non eſſet Rex ſeu Monarcha, ſi ei à Comitiorum ſententiâ recedere non liceret, ſed eorum auctoritatem ſuâ regiâ Majeſtate ſuperiorem agnoſcere deberet.

27. A fortiori igitur pro *ſecundo*, quàm Regi Franciæ nefas eſt, imponere, reſpectu Regni, ejuſque Comitiorum ſubjectionem, tam iniquum eſt, eam Chriſti Vicariæ auctoritati reſpectu Concilij etiam *acephali* affingere. Etenim tota Eccleſiaſtica poteſtas in Novo Teſtamento ſuam habet originem ex Chriſti inſtitutione, nullus verò ex toto ſacro Evangelio apex oſtendi poteſt, quo evincatur, poteſtatem Eccleſiaſticam, *ſecundùm originem & virtutem*, eſſe à Chriſto *immediatè* & *primariò* deſtinatam Eccleſiæ, quà univerſos fideles, etiam laicos, *promiſcuè* complectenti. Duplex namque in ſanctoEvangelio *indefinita* ligandi&ſolvendi poteſtas, per quam ſubſiſtit poteſtatis Eccleſiaſticæ ſphæra, noſcitur per Chriſtum

con-

constituta intrà Ecclesiam à se fundatam. Una *Matth. 18.* sancita fuit à Christo, sub hisce verbis ad Collegium Apostolorum prolatis: *Amen dico vobis, quidquid solveritis, aut ligaveritis super terram, erit ligatum, aut solutum in cælis.* Quæ equidem auctoritas solvendi, *juxta sacrum contextum*, respiciebat Apostolos, quà Ecclesiam repræsentantes. Hæc verò Ecclesiæ repræsentatio à Christo fuerat definita ex hoc, ut Apostoli, eorúmve quoad characterem seu potestatem solvendi & ligandi successores congregarentur in nomine Christi, atque adeò sub vicariæ Christi auctoritatis charactere, Romani Pontificis proprio; uti clarè docet sacer contextus. Illa igitur Ecclesiæ, intrà Concilium vicario Christi nomine aggregatum repræsentatæ, *indefinita* ligandi & solvendi potestas nullatenus convenit Concilio *acephalo*, Ecclesiæ Corpus *imperfectè*, nempe *sinè Capite* repræsentanti. Multò autem minùs competit Ecclesiæ, quà universos fideles, etiam laicos, *promiscuè* complectenti. Altera deinde potestas Ecclesiastica describitur *Matth. 16.* sub verbis ad Petrum, ceu Ecclesiæ Petram, prolatis: *Tibi dabo claves Regni cælorum: quidquid ligaveris super terram, & quidquid solveris super terram, erit ligatum, & solutum in cælis.* Quæ potestas Ecclesiastica ad Petri successores transiens, non minùs *indefinita* & universalis est, ac ea, quam Concilio Oecumenico Ecclesiam repræsentanti a Christo destinatam, *superiùs* dicebา-

tebamus. Quæ proinde duæ poteſtates Eccleſiaſticæ, una Petro, ejuſque ſucceſſori *ſingulariter*, altera Collegio Apoſtolico *collectim*, ſeu Concilio Oecumenico Eccleſiam repræſentanti, pariter *immediatè* per Chriſtum impertita, utrinque eſt æquè ſuprema, perinde ac ſi in regno aliquo *ex primæva communitatis in unum regimen conſpirantis conſtitutione* ita fuiſſet Regi deſtinatum ſupremum Monarchicum regimen, ut certis tamen temporibus obſtringeretur, pro publico Regni bono convocare Comitia generalia, ex univerſis Regni Statibus coadunanda, ſub ipſius tamen Regis præſidentiâ, eâ etiam cum lege, ut Comitiorum Regem ipſum ceu Caput & Præſidem includentium, auctoritas non major eſſet ſolâ regiâ poteſtate, etiam extra Comitia per ſupremam Monarchicam Majeſtatem ſuam decernere potente. Tunc ſub tali regni conſtitutione, in hoc duplex foret ſuprema poteſtas, nec adeò regia auctoritas dici poſſet inferior auctoritate Generalium Comitiorum. Pari ergo modo *proportionaliter* differendum eſt de Summi Pontificis vices Chriſti in terris gerentis poteſtate, comparatâ ad Concilij etiam Oecumenici, ipſammet adeò, Pontificium Chriſti vicarium characterem importantis authoritatem; uti multimodè patet *ex antecedentibus*, probabiturque ſubinde *in ſubſequentibus.*

§. II.

§. II.

Utrùm major Concilij Generalis, quàm Romani Pontificis sit Authoritas?

ARGUMENTUM I. Elliesij.

HIc Auctor argumentatur *primò*. Ad probandum, majorem esse Concilij præsertim Generalis, quàm Romani Pontificis auctoritatem, sufficere, quòd à Concilio Generali Ecclesia universa repræsentetur, non item à Romano Pontifice. 28.

Responsio ac retorsio hujus Argumenti refutatoria.

HUjus tuæ ratiocinationis Elliesi fundamentum supponis ex hoc tuo principio, quòd suprema potestas spiritualis toti Ecclesiæ in communi, non Petro, ejusque Successori, *immediatè* sit à Christo collata. Quod principium tuum, cùm non subsistat, uti patet *ex antecedente §.* imò apertè pugnet cum sacro Evangelio: ideo à te desidero, ut aliquem Evangelicum textum proferas, ex quo evincatur, Ecclesiam universam repræsentari à Concilio Generali, non item à Summo Pontifice. 29.

Pro *primo* igitur ad hoc tuum intentum utique

utique produces versus illos Evangelicos, qui *Matth. 18.* habentur exarati. Ubi, cùm Christus *verſ. 17.* dixisset: *Dic Ecclesiæ.* Et, *Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus*, mox allocutus Apostolos simul in plurali, sicque *collectim* sumptos, promisit ipsis *indefinitam* solvendi & ligandi potestatem. An non igitur in vi hujus textûs Evangelici Collegium Apostolorum, adeóque Generale, ex Prælatis Ecclesiasticis quoad characterem Episcopalem Apostolorum Successoribus consistens, Concilium, statuit, eatenus esse repræsentativum Ecclesiæ, quatenus ex auctoritate illâ ligandi & solvendi, ipsamet Ecclesia in ipsis intra Concilium in unum collectis audienda sit?

30. Verùm ex subsequenti *versu 20.* apertè constat, tale Concilium Generale constare debere ex Prælatis Ecclesiasticis, *quoad characterem Episcopalem* Apostolorum Successoribus, congregatis *in nomine Christi.* Neque verò istud Christi nomen vicarium ex Apostolica consistens auctoritate, alius jam portat in Ecclesia, quàm Romanus Pontifex. Sicuti ergo Concilium Generale non subsistit, nisi quatenus in ea intervenit Apostolici Romani Pontificis auctoritas, Christi nomen vicarium præseferens: hinc enim ipsemet Christus *versu 19.* ad definitionem Concilij dogmaticam requisivit *Duorum* consensum, illius scilicet, qui portaret Christi nomen vicarium, & illo-

& illorum *collectim* sumptorum, Prælatorum scilicet Ecclesiasticorum, qui sub hoc Christi vicario charactere essent congregati: sic proinde dici nullatenus potest, Concilium Generale *integraliter* repræsentare universam Ecclesiam, nisi quatenus includit Romanum Pontificem, ejusque auctoritatem Apostolicam, vicario Christi charactere insignitam. Quare Concilium *acephalum* non nisi *incompletè* (quamdiu tamen Papatui non opponitur) nempe *quoad hierarchicum Corpus*, *quasi materialiter* duntaxat repræsentat Ecclesiam, cùm econtra Papa sit repræsentans Ecclesiam, ad instar Capitis, in vi vicarij Christi præseferentis characteris, se habentis ad Concilium Generale ad instar formæ, Synodi quà Oecumenicæ *formaliter* constitutivæ.

Pro *secundo* ex præallegato sacro Evangelico textu constat equidem, Concilio per Christi vicarium characterem, adeóque Summi Pontificis auctoritatem Apostolicam insignito, competere *indefinitam* ligandi & solvendi auctoritatem. Attamen potestas ejusmodi non minùs *indefinitè* & *universaliter* noscitur *Matth. 16.* unà cum regni cælorum clavibus destinata Cathedræ Apostolicæ, penes solùm Romanum Pontificem Petri Successorem nunc consistenti. Quomodò ergo cum veritate posset potestatis hujusmodi Ecclesiasticæ superioritas quædam prætendi ex parte Generalis Concilij erga Pontificiam, æquè *immediatam*

Q

tam auctoritatem Ecclesiasticam. Verum quidem est, quòd juxta *citatum versum 19.* Concilio Oecumenico ex Christi & Patris Æterni assistentiâ competat omnimoda & consummata in Dogmatibus fidei decidendis infallibilitas. Num verò ista prærogativa deneganda est Cathedræ Apostolicæ, quæ est Petra, super quam ædificatur Ecclesia, à portis inferi nunquam superanda, cùm equidem sit definitus articulus fidei, quando duo in Concilio Generali, Papa scilicet vicarium Christi nomen portans, & reliquum Corpus hierarchicum ex Prælatis Ecclesiasticis consistens, in aliquo fidei Decreto consentiunt, jam subsistere illam consummatam *ultimatè* decisoriam infallibilitatem, cùm econtra nondum sit ab Ecclesia definitum, an Summus Pontifex etiam extra Concilium Oecumenicum ultimatè decernat ex Cathedræ suæ Apostolicæ Petrâ, super qua ædificatur Ecclesia. Quâ de causâ non tam *quoad se*, quàm *secundùm nos*, est in Concilio Generali quædam infallibilitatis consummatæ major prærogativa, quàm sit in solo Romano Pontifice extra Concilium decernente: hæc tamen majoritasConcilij nihil aliud est, quàm evidentia credibilitatis magis convincens ad fidei assensum præbendum Dogmati, per Concilium Oecumenicum definito: cujusmodi evidentiæ prudentialis in credendo majoritatem non inferre superioritatem respectu Papæ, ex ipsis terminis extat manifestum.

ARGUMENTUM II. Elliesij.

HIc Parisiensis Doctor argumentatur *secundò*. Romanis Pontificibus adeò persuasum fuisse, Concilij auctoritatem esse suâ majorem, ut ultrò ipsi Concilia postulârint, tanquam necessaria ad dirimendas controversias, petierintque, aut saltem passi fuerint, sua judicia in illis retractari. Et quidem exordiendo à B. Petro, observâsse S. Chrysostomum, nihil alicujus momenti ab ipso solo actum, ac sinè Concilio statutum fuisse. Cùm eligendus esset Apostolus in locum Judæ, cùm constituendi essent Diaconi, cùm de Legalium observatione aliquid esset statuendum, consuluisse in commune, & omnia Fratrum electioni ac judicio permisisse. Id maximè elucere in illâ celebri circa Legalium observationem controversiâ, quæ in Concilio Hierosolymis congregato, disceptata, ac judicata, totiusque Synodi, non unius Petri nomine definita est, his verbis: *Visum est Spiritui sancto, & nobis.* 32.

Hoc exemplo usos fuisse Synodi V. Generalis Patres, ut ostenderent, Concilij, præsertim Generalis, auctoritatem superiorem, ac majorem esse singulorum Episcoporum, ipsiusque Romani Pontificis auctoritate. *Licèt*, inquiuntis, *Spiritûs sancti gratia circa singulos abundaret Apostolos, ut non indigerent alieno consilio ad ea, quæ agenda erant, non tamen aliter* 33.

voluerunt de eo, quod movebatur, si oporteret, Gentes circumcidi, *definiri, priusquàm communiter congregati, diversarum Scripturarum testimonijs unusquisq; sua dicta confirmaverunt: vnde communiter de eo sententiam protulerunt, ad gentes scribentes:* Visum est Spiritui sancto & nobis. *Sed & SS. Patres, qui per tempora in sanctis quatuor Concilijs convenerunt, antiquis exemplis utentes, communiter de exortis hæresibus & quæstionibus disposuerunt, certo constituto. quòd in communibus de fide disceptationibus, cùm proponuntur, quæ ex utraque parte discutienda sunt, veritatis lumen tenebras expellit mendacij. Nec enim potest in communibus de fide disputationibus aliter veritas manifestari, cùm unusquisque proximi adjutorio indigeat.*

Responsio ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

34. Falsò inprimis supponis, Romanos Pontifices, ubi ex Cathedræ Apostolicæ Petrâ decreverant, petijsse, aut saltem passos fuisse, sua retractari judicia. Non igitur in hunc finem, sed aliâ ex ratione postulârunt Concilia, tum ad reprimendam refractariorum contumaciam, nullatenus acquiescentium Pontificijs Decretis, tum ad inducendam ultimatam & consummatam in rebus fidei infallibilitatem, ex Concilio per Pontificiam approbationem auctorizato subsistentem, sicque ad evidentiam credibilitatis *quoad nos, sive quoad*

ad refractarios magis convincentem introducendam, tum ad partes prudentiæ, accuratiorem sapientum consultationem exigentis, manifestiùs adimplendas.

Hinc igitur *primò* exordium sumendo à B. Petro, lubeat audire, & *accuratiùs* expendere, quos hic Apostolorum Princeps supremæ Oecumenicæ auctoritatis actus ex se solo vel exercuerit, vel saltem exercere potuerit, sed ex singulari prudentiali ratione, cum aliorum consilio & judicio peregerit. Numquid enim supremæ Ecclesiasticæ potestatis actus erat, auctoritatem suam interponere in eligendo Apostolo, sancto nimirum Mathiâ, in locum prævaricatoris Judæ subrogando? Hoc autem se solo facere potuisse Petrum, *ex Actis Apostolorum cap. 1.* ostendit S. Chrysostomus *Homil. 3. in Acta. An non licebat,* inquiens, *ipsi Petro scilicet eligere* (aliquem in Judæ locum?) *licebat equidem maximè.* Verùm id non facit, *ne cui videretur gratificari.* Et infrà: *Meritò primus omnium auctoritatem usurpat in negotio, ut qui omnes habeat in manu: ad hunc enim Christus,* & tu aliquando conversus confirma Fratres tuos. Item *Homil. 4. Quid est,* ait, *cùm aliquis undecim communem vocem edebat, at Petrus omnium erat os, sed adstabant illi undecim, testimonio suo comprobantes ea, quæ ab illo dicebantur.* Nunquid actus supremæ Oecumenicæ potestatis sunt, quòd ad Petrum factus sit recursus pro Ec- 35.

clesiastico Dogmate decidendo, & quòd in hujus decisione per Concilium faciendâ per Petrum fiebat tum propositio, tum sententiæ post consultationem prolatio, cui reliqui fideles universi, ipsimet Apostoli acquiescebant? At Theoderetus *in Epist. ad Leonem Papam* sic habet: *Si Paulus præco veritatis, tuba sanctissimi Spiritûs ad magnum Petrum cucurrit, ut ijs, quæ Antiochiæ de institutis Legalibus contendebant, afferret solutionem, multò magis nos, qui abjecti sumus, & pusilli, ad Apostolicam vestram Sedem currimus, ut Ecclesiarum uberibus medicinam à vobis accipiamus.* En igitur pro Dogmatis alicujus decisione recursum esse habitum ad S. Petrum: quem porrò in Concilio *definitivè* pronuntiâsse, probare licet *ex Actis Apostolorum*; firmatque S. Hieronymus *in Epistol. ad Augustinum*: *Cùm magna*, inquiens, *super hoc verba oriretur quæstio, Petrus solidâ libertate: Viri*, inquit, *Fratres, quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit Deus per os meum audire gentes verbum Evangelij, & credere: & qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum sanctum, sicut & nobis; & nihil discrevit inter nos & illos, fide purificans corda illorum. Nunc autem quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus. Sed per gratiam Domini nostri IesuChristi credimus salvari, quemadmodùm & illi. Tacuit autem omnis multitudo, & in sententiam ejus Iacobus Apostolus, & omnes simul Presbyteri transierunt.*

fierunt. Nunquid præterea Oecumenicæ supremæ potestatis actus proprius est, Ecclesiam aliquam dotare prærogativâ Sedis Episcopalis, ac in hac instituere certam quandam personam? Hoc autem fecisse Petrum, scribit S. Chrysostomus *in Ioan. Homil. ult. super illa verba: Sequere me*, ita differens: *Quòd si quis percontaretur, quomodò igitur Iacobus Sedem Hierosolymis accepit? Responderem, hunc præposuisse Petrum totius orbis Magistrum.* Nunquid denique supremæ Oecumenicæ auctoritatis actus est, ordinare totius orbis Ecclesiastica negotia? At S. Chrysostomus *Homil. 21.* super istis verbis *Act. 9. v. 32. Factum est, cùm Petrus transiret per omnes*: sic ait. *Quemadmodùm dux in exercitu obambulans considerat, quæ pars sit coadunata, quæ ornata, quæ suo adventu egeat. Vide ubique illum, scilicet Petrum circumcursare, & primum inveniri.*

Sed quo jure pro *secundo* nititur Elliesius ex V. Generalis Synodi Patrum sententiâ *superiùs* adductâ ostendere, ac si Concilij auctoritas major ac superior esset Romani Pontificis auctoritate? In hâc sententiâ dicunt præfati Patres, Spiritûs sancti gratiam in singulis abundâsse Apostolis, ut non indigerent alieno consilio, non tamen voluisse, nisi auditis aliorum ex S. Scriptura argumentis, suam confirmare sententiam. Num ergo ex hoc, quòd Apostoli ex se ipsis solis ob singulares rationes prudentiales facere noluerunt, fas est asseverare, ipsis defuisse potestatem, quam di- 36.

fertis tamen verbis conteſtantur dictæ Generalis Synodi Patres, ita ut dicant, ipſos non indiguiſſe alieno conſilio ad ea, quæ agenda erant? Num ex eo, quòd ejuſdem V. Synodi Patres imitati ſint antiquorum exempla, ad veritatem indagandam ex communibus de fide diſceptationibus, valde idoneis ad repellendos refractarios, malevolorumque oblocutiones retundendas, hinc inferre fas eſt, Concilij auctoritatem ſuperiorem eſſe Romani Pontificis auctoritate? Quantumvis enim aliquam *quoad nos* infallibilitatis majoritatem in *Conciliari*, per ipſum Romanum Pontificem approbato, Decreto haud negemus, evidens tamen apparet ineptia in illa Elliesij illatione.

ARGUMENTUM III. Elliesij.

37. Hic Theologus argumentatur *tertiò*. Quoties in Eccleſia majores ac graviores ſunt exortæ controverſiæ, ſemper fuiſſe congregata Concilia. Ad quid autem fuiſſet neceſſarium, iſthæc congregari, ſi ſolius Romani Pontificis auctoritas ſuperaret Concilij auctoritatem? Imò ipſoſmet Pontifices Romanos etiam poſt judicium ſuum ultrò poſtulâſſe Concilia uti neceſſaria. Sic enim Clerum Romanum tempore Cypriani *recurriſſe ad collationem conſiliorum cum Epiſcopis, Presbyteris Confeſſoribus factam, quoniam nec firmum poſſet eſſe Decretum*

cretum, quod non plurimorum habuisset consensum. Sic Julium ad Orientalium dissidia finienda, nempe ad Athanasij causam judicandam, nec non ad fidem confirmandam, affirmare, Concilium necessarium esse, atque ad illud invitare Eusebium, & ejus socios. Sic etiam Liberium testari, se ad eandem causam judicandam petijsse Concilium. Et in litteris ad Constantium iterum id enixè postulare, atque illâ de causâ mittere ad eum Legatos, & cùm in Imperatoris conspectum venisset, iteratò renovâsse eandem postulationem, interrogantique Imperatoris ministro, *quota pars Orbis est Liberij?* non respondisse, se supra Concilia esse, suamque auctoritatem omni aliâ majorem esse, sed tantùm dixisse, etiamsi solus sit cum paucis, non ideo causam fidei minui: quoniam tres tantùm fuerunt, qui Nabuchodonosori restitêre. Damasum, & alios Episcopos Occidentales post Aquilejensem Synodum Imperatori Theodosio scribentes, ad componendas Orientis res enixè postulare Synodum Generalem, asseverando, se non prærogativam examinis sibi vendicare, sed tantùm consortium *communis arbitrij.* 33

Responsio ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

DE quo Concilio, an *acephalo*, vel *completè* Oecumenico loqueris, Elliesi, dum infers, 38.

fers, non fore necessum, congregare Concilium, si ejus auctoritatem superaret solius Romani Pontificis authoritas. Si sermo tibi sit de Concilio *acephalo*, meritò dicitur, Pontificis Romani auctoritatem ipso esse eatenus superiorem, ut ejus congregatio nunquam possit esse necessaria extra casum dubietatis, vel nullitatis de Papatu, uti hæc patent *ex antecedentibus*. Quòd si ergo sermo sit de Concilio *completè* Oecumenico, id noscitur, minimè subsistere posse absque vicario Christi charactere, adeóque Romano Pontifice. Quomodò ergo dicere fas esset, solius Romani Pontificis auctoritatem superare suam ipsammet auctoritatem, in Concilio Oecumenico importatam? Quæ verò sit ratio necessitatis, ut Romani Pontifices etiam post judicium suum, ultra quandoque postularent, imò ipsimet convocarent Concilium Oecumenicum, id partim liquet *ex antecedentibus*, partim exponetur fusiùs *in subsequentibus*.

39. *Primò* igitur aliud est dicere, non posse Romanum Pontificem se solo dirimere fidei controversias: aliud verò est, ipsum nolle, ex varijs rationibus prudentialibus, plerumque ac ultimatè id facere absque Concilio. Prius dicere, pugnaret cum sanctæ Ecclesiæ praxi. Quoties enim Romani Pontifices fidei dissidia, etiam extra Concilium, diremerunt, *auctoritativè* condemnando seu hæreses, seu errores circa fidem suscitatos? Quam praxin universa semper approbavit Ecclesia Ca-

tholica, nititurque Christi verbo, Cathedram Apostolicam Petri, ejusque successorum appellantis Petram, super quam ædificaretur Ecclesia, jubentisque propterea, ut Petrus confirmaret Fratres suos. Num verò congruit affirmare, Cathedræ Apostolicæ Petri non esse locum nisi in Concilio? Quid ergo, si Petri successor, Romanus Pontifex extra Concilium decernat ex Cathedrâ suâ Apostolicâ ceu Petrâ fidei, an non firmum tunc stabit judicium cum infallibilitate veritatis fidei, ita ut super tale Decretum per veram fidem tunc eatenus sit ædificanda Ecclesia, ut portæ inferi adversùs ipsam minimè possint prævalere? Quando igitur, haud obstante istâ firmitate Petræ, Romani Pontifices post judicium suum expetebant, & convocabant Concilium Oecumenicum, id ex varijs rationibus prudentialibus, *liberè* & *spontaneè* faciebant. Sunt enim nonnulli eatenus refractarij, ut per summam pertinaciam ac proterviam non acquiescant Romani Pontificis judicio, quorum adeò temeritatem frangere, necessum est Concilij Oecumenici ultimatè decisivum arbitrium. Sunt alij in Ecclesia Dei, qui, dum ex nascentibus hæresibus, statum politicum vel maximè turbare consuetis, varios sibi confingunt respectus prudentiæ carnis ac mundi potiùs, quàm sacræ Religioni convenientes, quorum rationibus politicis Romanus Pontifex nunquam satisfaciet, meritò proinde confugiens ad asylum

Concilij Oecumenici, in quo Præsules ex universo Christiano orbe aggregandi, consultent de remedio Statui tam Ecclesiastico, quàm politico deservire idoneo. Sunt ex Catholicis viri etiam docti, qui hactenus docuerunt, Pontificem Romanum non loqui ex Apostolicâ Petri Cathedrâ seu fidei Petrâ, nisi intrà Concilium Oecumenicum, hujus scilicet Decreta *Conciliaria auctoritativè* confirmando. Quæ sententia, cùm à nullo adhuc Concilio Oecumenico sit damnata, rationem prudentialem præbet, ut ad ejus sententiæ Auctores plenæ quieti restituendos, in fidei controversijs Romani Pontifices convocent Concilium Oecumenicum. Sunt insuper, qui fatentur, Romani Pontificis in fidei rebus judicium authoritativum ejus equidem esse ponderis, ut temerarium sit, ipsi contradicere, quo tamen non attento, multi reperiuntur, qui hoc periculum parùm attendunt, negando Papæ infallibilitatē irreformabilem. Qui proinde ne pereant in hoc periculo, quisquis enim amat periculum, peribit in illo: ideo Romani Pontifices huic discrimini obviare volentes, tum ex singulari ratione prudentiali, tum ex sancta charitate remedium pro ipsis quærunt ex Concilio Oecumenico, cujus judicium decisivum, Papæ consensu *auctoritativè* roboratum, negare minimè audent, esse irreformabile. Sunt ex simplicioribus Catholicis, qui auctoritatis Pontificiæ peritiam non habentes, in fidei controversijs tenent judi-

cium suum suspensum, quoúsque noscitur facta decisio per auctoritativum Concilij Oecumenici Decretum. Quorum adeò simplicitati Papa condescendendo, meritò solicitus est de Synodi Oecumenicæ ultimato Decreto. Sunt denique ex viris Catholicis, iisque doctis, qui profitentur, Romanum Pontificem extra Concilium equidem Oecumenicum in rebus fidei definire posse ex auctoritate Cathedræ Apostolicæ, seu Petrâ fidei: attamen, quia habetur ab universâ Ecclesiâ receptus fidei articulus, quòd Decretum Concilij Oecumenici à Papa confirmatum obtineat firmitatem infallibilitatis *omnimodè* consummatæ: cujusmodi certitudo *quoad se* meo judicio est quidem in dogmate per solum etiam Papam sancito; quia tamen hoc non ita clarè extat definitum, ideo *quoad nos*, vel saltem, *secundùm plures Theologos Catholicos*, consummata fidei certitudo, seu prudentialis credibilitatis evidentia non æquè convincens, est in Decreto decisivo solius Papæ, quàm ejusdem intrà Concilium decernentis, sive *Conciliare* Decretum *auctoritativè* confirmantis. Atque hæc minimè postrema ratio est, cur Romani Pontifices etiam post judicium suum conscribere soleant ConciliumOecumenicum ex universi Christiani orbis Præsulibus Ecclesiasticis sub suo vicario Christi charactere coalescens.

Quibus ita constitutis, pro *secundo* progredimur 40.

dimur ad singula, quæ Elliesius hîc produxit, expendenda. Quando namque Clerus Romanus tempore Cypriani asseruit: *Non posse firmum haberi decretum, quod non videatur habuisse plurimorum consensum*; unicè ex hoc evincitur, firmitatem decreti in rebus fidei *quoad nos*, maximè *in ordine ad protervos convincendos*, consummatam stare ex conciliari consensu, per Christi tamen vicarium nomen, seu Apostolicam Romani Pontificis auctoritatem firmato. Quæ ratio, & causa est, cur Julius ad fidem confirmandam, aliasque causas tractandas, Concilium affirmârit necessarium, non ex eo, quòd Romanus Pontifex ex Petra, super quam ædificata est Ecclesia, seu Cathedra Apostolica definiendo, non obtineat infallibilitatem, sed quòd *cum efficacia convincendi protervos* non sit omninò *ultimatè* evidens, Papam decrevisse ex cathedrâ, si se solo, ac extra Concilium sanciat aliquod fidei dogma. Libenter igitur damus, Papæ unà cum Concilio convenire specialem, seu magis *quoad nos* convincentem, authoritatem, quæ tamen non potest importare superioritatem super Papam, eo ipso, quòd decreti intrà Concilium Oecumenicum lati, & à Papa firmati firmitas involvat ipsam Papæ authoritatem, *vicarium Christi nomen* præferentem, seu formam *essentialiter* sui constitutivam.

41. In Liberij ad Constantij Imperatoris ministros responso specialis latet energia, dum petendo

petendo Concilium ajebat: *Etiamsi solus esset cum paucis, non ideo minuendam fore fidei causam.* Per hoc enim significatur, Papæ authoritatem in Concilio universaliter quidem indicto, sed ex paucis Episcopis comparentibus coadunato, *vicarioque Christi uni Papæ inexistente charactere* insignito, prævalere cunctorum Episcoporum, ipsi non consentientium suffragijs, juxta Christi Domini effatum, fidei decretis *Conciliariter* sub vicario suo nomine factis omnimodam attribuentis firmitatem, ex sua assistentiâ sanctè promissâ, *ubi duo, vel tres in nomine suo* per authoritatem Apostolicam repræsentato *fuissent congregati.*

Quando denique Damasus cum Episcoporum Occidentalium Synodo Aquilejensi petijt 42. *consortium communis arbitrij Orientalium quoque Antistitum*, dicendo, se non prærogativam examinis sibi vindicare, quibus verbis eatenus asserebat paritatem inter Orientales & Occidentales Episcopos, eorumque Synodos, ut *consortium* tamen *communis arbitrij* non priùs utrinque firmum asseveraret, quàm Sumi Pontificis authoritas, Concilij Oecumenici *substantialis* forma accessisset. Et hinc neque Occidentalium, neque Orientalium Episcoporum singularia arbitria, imò ne *communis* quidam universorum Antistitum *arbitrij consortium* fuisset prævaliturum, nisi ex accessu Pontificiæ authoritatis *commune* hujusmodi *arbitrium* confirmantis.

43. Sed quid pro *tertio* evincere nititur Elliesius, quòd *Siricius Papa noluerit derogare decreto Synodi Capuensis causam Bonosi demandantis finitimis Macedonibus Episcopis?* Si Parlamentum Regium fecit decretum, cujus judicandi, & immutandi formam sibi haud convenire, Rex asseverat, num ex hoc arguere licet Parlamenti super Franciæ Rege superioritatem, vel potiùs ejusdem in Parlamenti sui authoritate manutenendâ superiorem authoritatem?

44. Quando insuper Innocentius I. ad motas in Chrysostomum componendas turbas, Synodum censuit necessariam, ad Clerum Constatinopolitanum rescribendo: *Solam synodalem cognitionem posse hujusmodi procellarum impetus retundere.* Quid hinc infertur, nisi quòd protervia malevolorum eoúsque tunc invaluerit, ut nulla etiam Pontificia authoritas penes ipsos locum esset habitura, ideoque Synodalis cognitio ad procellarum tunc prævalentium impetus retundendos esset necessaria?

45. Par protervia erat penes Nestorianos, quorum hæresin propterea Cælestinus I. non solâ Sedis Apostolicæ authoritate suâ, sed Concilij Generalis decreto censuit superandam, fretus verborum Christi insuperabili infallibilitate, promittentis in Evangelio, *ubi, duo vel tres congregarentur in nomine suo* (vicario nempe Christi charactere Romani Pontificis proprio) *ibi se fore in medio eorum.* Præad-

adducta igitur Summorum Pontificum exempla minimè probant Concilij, præsertim *acephali*, super Papâ authoritatem, sed unicè ostendunt, in hæresibus, alijsque motibus Ecclesiasticorum eoúsque subinde prævalere proterviam, ut solâ Papæ authoritate superari nequeat, sed opus sit Concilio Generali, per vicariam Christi authoritatem, Pontificis propriam munito.

ARGUMENTUM IV. Elliesij.

HIc Author argumentatur *quartò* ex S. Leone Summo Pontifice, qui in causa Eutychetis, licèt Flavianus crediderit, Synodum Generalem non esse necessariam, nihilominùs Concilij celebrationi annuit, atque ad Synodum indictam Legatos misit. Cùm porrò Synodus Dioscori nefarijs artibus compulsa, perperam judicâsset, sanctus Leo non statim in irritum misit ejus decreta, quod utique fecisset, si authoritatem suam Concilij potestate superiorem credidisset, sed nullum aliud huic malo remedium esse, ratus est, quàm Concilij alterius Generalis celebrationem. Obtentâ demum Synodo, & Chalcedone habitâ, Eutychetis causa supremo judicio terminata est. Quis autem credat, Leonem, aut Concilia Generalia postulâsse, aut sua judicia in ijs retractari permisisse, si suam authoritatem Concilij authoritate superiorem fuisset arbitratus? 46.

tratus? Testatur etiam Leo *in epistola ad Theodoritum post Synodum scriptâ*, judicium suum post Synodi confirmationem magnum accepisse robur, nec posse jam convelli, vel ullatenus labefactari. Ergo non existimavit, judicium suum æqualis fuisse ponderis cum judicio Synodi.

47. Insuper Felix III. & Gelasius I. ad damnandum Acacium Constantinopolitanum, non suam, sed Concilij Chalcedonensis auctoritatẽ adducunt, eò quòd Acacius jungeret se Eutychianis in Synodo Chalcedonensi damnatis, sicque particeps criminis, factus sit consors & pœnæ; uti loquitur Gelasius *in epistola nona*: qui *epistolâ quartâ* scribit etiam de suo Antecessore, *executorem fuisse veteris constituti, non novæ constitutionis auctorem*, atque hoc maximè decere Præsulem, *ut quoslibet secundùm regulam hæreseos ante damnatos*, à Catholica discernat communione. Num verò ita se gessissent Pontifices, nisi authoritatem Concilij suâ superiorem existimâssent?

48. Vigilius quoque Papa in causa trium Capitulorum non potuit ad eorum damnationem compelli, nisi authoritate Concilij Generalis, uti testantur Italiæ Clerici *in litteris ad Legatos Francorum Constantinopolim euntes*. Cùm proinde *quinta* Synodus Generalis de tribus Capitulis judicium posteà tulisset, repugnante, ac resistente Vigilio, ejus tamen decretum vim habuit, coactusque fertur ipse Vigilius, tandem ei consentire.

Agatho

Agatho denique Romanus Pontifex in dicta Synodo Generali propter Monothelitarum causam, non deprecatus est, eam minimè fieri, eò quòd in Synodo Lateranensi Præside Martino I. videri posset causa jam judicata, sed ultrò ad eam mittit Legatos, eamque necessariam fuisse, fatetur *in epistola Synodica*. 49.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

DUm contendis Elliesi, Romanos Pontifices, speciatim S. Leonem, non asseruisse, judicium suum esse Concilij judicio superius, verissimum dicis, si sermo tibi sit de Concilio *completè* Oecumenico per vicarium Christi nomen, Papæ in terris proprium subsistente. De hujusmodi namque, non *acephalo* Concilio procedunt exempla à temet allegata, quibus probantur Summi Pontifices in majoribus causis fuisse soliciti de convocandâ Synodo, ad eam taliter mittendo Legatos suos, ut ejusdem decreta tandem firmarentur Apostolicâ Papæ authoritate. Dum verò inducis eundem Leonem gloriantem, quòd judicium suum ex Synodi confirmatione magnum robur acceperit, tibimet contradicere evinceris, quando priùs asseverabas, Leonem sua judicia in Concilijs retractari permisisse. Sed his missis, ad rem progrediamur. 50.

51. *Primò* igitur, si judicium Papæ in causis fidei sit ex Cathedrâ Apostolicâ, ceu Petrâ, super quam ædificatur Ecclesia; quomodò fas esset, tale judicium dicere subjectum errori, nisi Ecclesia unà cum Petrâ, super quam à Christo dicitur ædificata, sub tali fidei errore superaretur à portis inferi? Sicuti verò istud pugnat cum disertâ Christi pollicitatione, sic prorsùs dicendum est, judicium Papæ ex Petrâ Cathedræ Apostolicæ in causis fidei *ultimatè* decretorium, tantæ auctoritatis esse, quanta nequit in terris major esse. Quia verò *secundùm nos* non tam evidens est ac certum, quòd Papæ judicium extra Concilium sit ex Petrâ, super quam ædificatur Ecclesia, ideo *secundùm nos*, præsertim *in ordine ad convincendam hæreticorum protervіam*, major est evidentia omnimodæ & consummatæ in fidei decretis infallibilitatis, si unà cum Concilio per vicarium Christi nomen suum *formaliter* Oecumenico decernat, quàm si se solo extra ejusmodi Concilium definiat. Et hæc causa est, cur Summi Pontifices, ipsemet etiam S. Leo, causas fidei existimârit, reijciendas esse ad Concilium Oecumenicum suâ Christi vicariâ authoritate insignitum, dum protervia hæreticorum se opposuerat Papæ judicio, ex Synodi Oecumenicæ accessu, *quoad nos* recepturo credibilitatis evidentiam majorem, seu magis convincentem ad fidei assensum eidem præstandum.

Secun-

Secundò igitur ipsissima hæc ratio est, 52.
cur Felix III. & Gelasius I. in damnando Acacio Constantinopolitano, authoritate Concilij Chalcedonensis usi fuerint, neutiquam ambigendo, quin omnes complices, damnatæ semel pravitatis communicatores, pari censerentur sorte. Quia proinde Eutychianorum in Synodo Chalcedonensi condemnatio, haud substiterat absque authoritate Pontificiâ, decretis *Conciliaribus* Apostolicæ Cathedræ robur impertiente: idcircò prætacti Romani Pontifices in damnando Acacio, ita insistebant Concilij Chalcedonensis authoritati, ut hæc tamen simul importaret Cathedræ Apostolicæ firmamentum, sicque decreti *Conciliaris*, simul & sui proprij essent executores.

Tertiò. Res ita se habet circa Vigilium Papam in causa trium Capitulorum, à Concilio Constantinopolitano, *quintâ Generali Synodo* damnatorum. Nempe, uti testantur litteræ Cleri Italici ab ipsomet Elliesio allegatæ, Vigilius Papa nullatenus acquieverat, ut ea Capitula sine Synodi Chalcedonensis mentione damnarentur. Quia proinde Capitula illa non erant circa causam fidei, sed de certis personis damnandis, de quibus in Chalcedonensi Concilio nihil continebatur; veluti S. Gregorius *lib. 3. epistolâ 37. ad Constantium Mediolanensem* scribit. Ideo ex reverentia erga Synodum Chalcedonensem, noluit Papa se solo damna- 53.

re illa Capitula. Ubi equidem *quinta* Synodus Generalis eam ob causam Constantinopoli congregata, resistente Romano illo Pontifice, eodemque contra obnitente, fuerat absoluta, pro tunc Synodus ista non erat in censu Concilij Oecumenici, quousque eidem tandem accesserat Vigilij consensus approbatorius: ex quo primùm incipiebat potiri titulo Synodi Oecumenicæ *quintæ*, pollebátque authoritate, toti Christiano orbi, sub plena infallibilitatis luce, inde elucesente, ut vel hinc appareat, quanta vis sit in Sede Apostolica; uti hæc fusè probat Baronius *in Annalibus Ecclesiasticis anno 553. n. 219.*

54. *Quartò* denique notatu dignissimum est, quam ob rationem Agatho Romanus Pontifex causam Monothelitarum in Synodo Lateranensi præside Martino I. jam judicatam commiserit judicio Synodi Orientalis, cui per suos præsidebat Legatos. Hujus námque sui facti rationem *in epistolâ Synodicâ* reducit ad hoc, *ut scilicet veritas in ancipiti adhuc posita clareat &c.* Quibus verbis non insinuabatur, ipsi Agathoni fuisse dubiam veritatem à Martino I. jam definitam: sed quòd alij, præsertim Orientales, essent in ancipiti, quibus proinde, oportuit, clarescere veritatem ex Concilij omnium judicio Oecumenici definitione. Et hinc consequitur, judicium Papæ ex Cathedra decernentis ita certum esse, ut Agatho Papa minimè dubitârit, Martini I. judi-

judicium comprobatum iri à Synodo Oecumenicâ, suæ auctoritatis charactere insigniendâ: nihilominùs quia *secundùm nos* major est credibilitatis evidentia in Concilij *formaliter* & *completè* Oecumenici, quàm Papæ extra hoc statuentis decreto, idcircò, ut veritas adhuc in ancipiti positis clareret, & eam ferventer amplectentibus robur accresceret ex luce evidentiæ ad *positivè* credendum magis convincentis, Agatho Papa lubens amplectebatur Synodi Generalis indictionem pro Monothelitarum causâ, ex fidei principijs dijudicandâ.

ARGUMENTUM V. Elliesij.

HIc Parisiensis Doctor argumentatur 5. Missis plurimis alijs Pontificum Romanorum testimonijs, quibus centies ipsi profitebantur, se nihil quidpiam momenti definire, aut agere posse sinè Concilij auctoritate; unum esse instar omnium Innocentium III. qui Philippo Rege petente, ut sibi liceret cum uxore divortium facere; responderat, se id sinè Concilio Generali facere non posse, *lib. 3. Regist. 15. epist. 104.* Gregorium X. quoque in indictione Concilij Lugdunensis agnoscere, se solum sinè Concilio non sufficere ad res Ecclesiæ restituendas. Similia repetere Clementem V. *in epistola ad Philippum Francorum Regem.* Denique missis alijs, Romanos Pon- 55.

tifices ad Lutheranorum, Calvinianorum, aliorumque Novatorum errores peremptorio judicio damnandos, Concilij Generalis auctoritatem necessariam esse, credidisse, nec conquestos fuisse, rem à suâ Sede judicatam, in Synodo Tridentinâ iterum examinari, ac de novo judicari. Non ergo putâsse, suam auctoritatem majorem, aut superiorem esse auctoritate Concilij.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

56. VEritati minimè consonat, Romanos Pontifices centies fuisse professos, se nihil quidpiam momenti definire, aut gerere posse sinè Concilij authoritate. Nam *primò* Innocentius III. meritò negabat, sibi licere matrimonij legitimi solutionem à Philippo Rege expetitam, quippe juri Divino contrariam, & ideo *loco citato* asseruit, se hoc faciendo, incursurum non mundanam duntaxat infamiam, sed Divinam quoque offensam cum periculo officij forsan & ordinis sui. Si enim hoc jus Divinum pernegâsset, sanctæ fidei temeratæ reus, atque adeò ab ipsomet Christo, ceu membrum ab Ecclesia abscissum, exauctorandus fuisset. Unde ne Concilium quidem Generale hoc facere potuisset, sicque proinde Innocentius ad Generalis Synodi deliberationē confugiebat non eam ob causam,

quòd

quòd talis juris Divinâ fide sanciti tollendi potestas esset in Concilio, sed quòd Philippus sibi, Pontifici, non esset acquieturus, meritò adeò ad Concilij Generalis definitionem ablegatus.

Par est ratio in responso Gregorij X. 57.
dum ob potentiorem resistentiam pertinaciæ seu proterviæ verisimiliter jungendam, recurrebat ad Concilium Generale, utpote quod polleret auctoritate *secundùm credibilitatis evidentiam magis convincentem quoad nos*, & *in ordine ad proterviores præcipuè superandos* majore: quæ tamen majoritas respectu Papæ, utpote sub accessu suo auctoritativo, Concilij, decretum *formaliter & completè* Oecumenicum reddentis, haud importabat superioritatem; uti *ex antecedentibus* constat.

Hæc ipsa denique majoris, seu magis ad 58.
credendũ convincentis, prudentialis credibilitatis evidentiæ, ex Concilij Universalis auctoritate resultantis ratio, fuit in causa, ut Romani Pontifices ad Novatorum errores peremptorio & ultimato judicio damnandos, Concilij Tridentini à semet convocati & firmati authoritatẽ expetierint, minimè conquesti, rem à sua Sede judicatam, de novo judicari in Synodo, sed omninò certi, suum prævium ex Cathedræ Apostolicæ Petrâ in rebus fidei factum judicium esse ratum habendum, & *ultimatè* firmandum à Concilio, per suum Christi vicarium nomen insignito.

Sed

59. Sed videamus pro *secundo*, quid momenti adferat Elliesius ex Divo Augustino scribente *Epist. 162.* Donatistis Romæ à Pontifice, & Episcoporum ibi præsentium Synodo proscriptis *superfuisse confugium ad plenariam seu Oecumenicam Synodum*. Hujus Doctoris sententia ita se habet: *Ecce putemus, illos Episcopos, qui Romæ judicârunt, non bonos fuisse judices, restabat adhuc plenarium Ecclesiæ universæ judicium, ubi etiam cum ipsis judicibus causa posset agitari, ut, si malè judicâsse convicti essent, eorum sententiæ solverentur.* In quibus adeò verbis D. Augustinus sub hypothesi non assertâ, sed positâ, abstrahendo à Papæ *ex Cathedrâ suâ Apostolicâ* sancientis definitione, eatenus supponit Episcoporum novemdecim in Donatistarum causâ Romæ judicantium ob repentes fortassis errores, ut hos asseveret corrigendos ex plenarij Concilij, Pontificio Christi vicario charactere insigniti & firmati ultimatis sanctionibus. Et hinc sub ea probabilitate, juxta quam nonnulli etiam Catholici Doctores asseverant, Papam non nisi in Concilio Oecumenico sententiam *ultimatè* decisivam eloqui ex Cathedræ suæ Apostolicæ Petrâ, *super quam ædificata est Ecclesia*, dicere equidem licet, non esse quempiam obnoxium extremæ hæreticorum seu schismaticorum propriæ pertinaciæ, dum Papæ extra Concilium definienti refragatur, tametsi huic contradicendo in fidei Decretis, sit obnoxius periculo erroris

cum

cum fide pugnantis. Unde plus non evincitur, nisi quòd Synodi Generalis per auctoritativum Papæ accessum stabilitæ, *secundùm nos*, sive *secundùm certitudinem universim ab omnibus Orthodoxis comprobandam*, sit auctoritas ad fidei assensum sub hæreseos censurâ magis convincens, credibilitatisque arctiùs constringentis ponderosior evidentia prudentialis, quàm sit in Papa solo extra Concilium decernente. Iuxta quem sensum tenet quoque sententia D. Augustini *lib. 2. de Bapt. c. 4.* inquiuntis, *Vniversum partibus semper optimo jure præponi*: id est, totum & completum Ecclesiæ Corpus Hierarchicum, ex Capite Summo Pontifice, ac reliquis membris Hierarchicis, Prælatis Ecclesiasticis, intràConcilium Generale, unanimi consensu definientibus consistens, plus habere ponderis ad credendum sub evidentia prudentiali convincentis, quàm sit solius Papæ extra Synodum Oecumenicam decernentis. Cui consonat S. quoque Hieronymi in *Epist. 85.* exarata assertio: *Si auctoritas*, inquiuntis, *quæritur*, *Orbis major est Vrbe*, *secundùm nos scilicet*, quibus in dogmaticis sanctionibus notum est, fidei esse articulum à Concilio Oecumenico per Papam consolidato definitum, dum tamen ex solius Pontificis Decreto necdum habetur consummatæ infallibilitatis decisio ultimata.

ARGV-

ARGUMENTUM VI. Elliesij.

60. Hujus ſumma petitur ex auctoritate Pariſienſis Academiæ, quam is Auctor *præſentis Diſſert. 6. §. 7.* ait, à primis incunabulis tenuiſſe hanc doctrinam, quòd *Concilium ſit ſupra Papam.* Cujus rei primum extare monumentum ſub Philippo Pulchro, quo tempore ſimul cum Rege & Eccleſiâ Gallicanâ ac Proceribus regni cenſuiſſe eandẽ Univerſitatem, à ſententia Pontificis ad futurum Concilium Generale eſſe provocandum. Pariſienſis inſuper Theologiæ Facultatem adversùs Monteſonum & Saracenum, auctoritatem Concilij Generalis ſupra Papam aſſeruiſſe tum *in tractatu* per Petrum *de Alliaco* compoſito, quo probatur, in cauſis fidei poſſe à Pontifice appellari ad Concilium: tum in cenſura adversùs Saracenum latâ, quâ configitur iſthæc propoſitio; *Quandocunque in aliquo Concilio Generali aliqua inſtituuntur, tota auctoritas dans vigorem ſtatutis, in Summo reſidet Pontifice, omnes aliæ poteſtates de jure nihil poſſunt contra Summum Pontificem.* Cui Facultas illa Theologica hanc oppoſuit poſitionem: *Quandocunque in aliquo Concilio aliqua inſtituuntur, tota auctoritas dans vigorem ſtatutis, reſidet non in ſolo Summo Pontifice, ſed principaliter in Spiritu ſancto, & Catholica Eccleſia: aliqua poteſtas, ſcilicet Eccleſiæ, de jure poteſt aliquid, & certis in caſibus contra Summum Pontificem.* Re-

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

Quid momenti in tuo inprimis Elliesi argumento esse potest, dum contendis probare, Parisiensem Academiam à primis statim incunabulis sæculo VIII. cœptis eam *de Concilij supra Papam superioritate* doctrinam tenuisse, dum tamen hujus tuæ probationis nullum anterius monumentum illo, quod sub Philippo Pulchro, adeóque sæculo decimo quarto extitit, in medium afferre potes. Quod etiam monumentum à temet allegatum, sub ea consistit verborum formulà, quæ tuo intento parùm conducit, ita enim se habet: *Nos convocationem & Congregationem ipsius Concilij reputantes utilem, necessariam, & salubrem, ac expedientem fidei negotio, & Ecclesiæ sanctæ Dei, ejusdem convocationi & congregationi assentimus, ac opem & operam libenter dabimus juxta posse, & provocationi & appellationi præfati Domini Regis adhæremus, quantum de jure possumus, & debemus secundùm Deum & justitiam, & sanctæ permittent Canonicæ sanctiones.* 61.

Quibus verbis insistendo, lubeat hîc indagare, num Academia Parisiensis de jure potuisset adhærere Regis appellationi, si à Papa provocâsset ad Concilium *acephalum?* Ita sensisse dictam Universitatem, nefas est dicere. Quare provocatio illa, quà comprobata ab 62.

Aca-

Academia Parisiensi, nequit aliter intelligi, nisi quatenus à Papa extra Concilium in rebus fidei decernente, potuisset adhuc fieri recursus ad infallibilitatem omninò consummatam & ultimatam Concilij Oecumenici *sub Christi Vicario nomine* aggregati, ipsiusque adeò *Papæ auctoritativo consensu* firmati *Matth. 18.* ex Christi assistentiâ repromissam : cujusmodi recursus, cùm fiat *de Papa extra Concilium ad Papam cum Concilio decernentem*, nequit *strictè loquendo* dici appellatio; uti *in antecedentibus* ostensum fuit.

63. Hinc pro *secundo* sub hoc ipsissimo sensu intelligendus est Petrus *de Alliaco* adversùs Montesonum probâsse, in causis fidei à Pontifice ad Concilium appellari posse. Unde evincitur duntaxat, ultra prærogativam Petræ, ac in rebus fidei decernendis infallibilitatis *Matth. 16.* Petri Successori repromissæ, agnosci debere ulteriorem adhuc infallibilitatem omninò consumatam, Papæ intrà Concilium sancienti, sive Synodo Oecumenico per vicarium Christi characterem Papæ proprium insignitæ, *Matth. 18.* destinatam.

64. Quam porrò facultas Theologiæ Parisiensis *adversùs Saracenum* tulit censuram, quòd *nempe tota auctoritas in Concilio dans vigorem statutis, resideat non in solo Summo Pontifice, sed principaliter in Spiritu sancto, & Catholica Ecclesia*: nihil prorsus in ea continetur contrarietatis cum nostrate doctrinâ. Nam facultas Theologica

logica sub Catholicâ Ecclesiâ in Concilio Oecumenico *completè* repræsentatâ utique profitetur, contineri ejusdem quoque Caput, sub cujus *charactere Christi vicario formaliter* consistit Synodus Oecumenica, dogmaticarum sanctionum suarum firmamentū non aliter obtinens, nisi ex consensu Papæ auctoritativo. Notatu insuper dignissimum est, quòd eadem facultas Theologica Parisiensis tam *circumspectè* loquatur ibidem de potestate Ecclesiæ erga Papam, dicendo: *Posse de jure aliquid, & certis in casibus contra Summum Pontificem.* Ex quo licet à contrario inferre, ultra hosce casus, contingentes *ex hæresi, ex intrusione,* vel *ex schismate, Papatûs dubietatem inferente* substituros, nihil posse Concilium adversùs summum Pontificem.

ARGUMENTUM VII. Elliesij.

AD intentum suum adducit is Auctor prætactam Facultatem, eò quòd in censurâ adversùs Joannem Angeli Minoritæ ad annū 1482. latâ, damnârit sequentes propositiones: 65.
Tum quòd Papa posset totum Ius Canonicum destruere, & novum constituere. Quam propositionem notat ea Facultas, *esse scandalosam, blasphematoriam & notoriè hæreticam & erroneam. Tum quòd Papa posset ab uno Ecclesiastico tollere mediam partem redditüum beneficiorum suorum, & uni alteri dare, non exprimendo aliquam causam,* Cujus propo-

posi-

positionis isthæc fertur censura, *quòd sit periculosa, & nullo modo prædicanda. Tum quòd quicunq; contradicit Papæ voluntati, paganizet, & sententiam excommunicationis incurrat ipso facto, nec nisi in materia hæresis Papa possit reprehendi.* Quæ propositio decernitur *falsa, scandalosa, & sapiens hæresim manifestam.* Ex quibus censuris infert Elliesius, cùm mens propositionum fuerit, Papam extollere supra Concilium, consequenter censurarum illarum mentem esse, Papam Concilio inferiorem statuere. Adducit præterea Elliesius Academiæ Parisiensis ad Generale Concilium appellationem anno 1491. factam sub hoc tenore: *A sanctissimo Domino nostro Papa Innocentio* VIII. *minùs debitè consulto, ad se ipsum meliùs consulendum, & ad sanctam Sedem Apostolicam etiam meliùs consulendam, nec non ad sacrosanctam universalem Synodum celebrandam, provocamus & appellamus.*

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

66. INprimis cùm Jus Canonicum complectatur dogmaticas quoque sanctiones, continentes fidei mysteria, præferentesque facem principij, ad credendum infallibiliter directivi: cùm insuper contineat morum decreta, *quoad specificationem honestatis & bonitatis moralis* in ipsis fidei principijs radicata, & *quoad exercitium* importantia vim ipsius etiam legislatoris directivam,

ctivam, ex Lege Æternâ eisdem se insinuante, *strictè* obligatoriâ: idcircò Facultas Theologica Parisiensis meritò damnavit istam propositionem tam *nudè* & *universaliter* sumptam, quòd Papa possit totum Jus Canonicum destruere, & novũ constituere. Quia porrò Beneficiarijs competit jus super redditibus suorum beneficiorum: ipsa verò justitiæ & æquitatis naturalis ratio obstringit, ut cuique jus suum servetur, ideo jure merito notatur periculosa propositio, *quòd Papa nullam exprimendo causam, possit ab uno Ecclesiastico tollere mediam partem redditunm beneficialium, & alteri dare.* Quia denique Papa ex suâ personâ privatâ obnoxius est errori ac peccato, iterum censetur meritò scandalosa isthæc propositio; *quòd paganizet, ipsoq; facto sententiam excommunicationis incurrat, qui voluntati Papæ extra Cathedram statuentis contradicit*, sive quòd *Papa non nisi in materia hæresis reprehendi possit.* In his igitur censuris haud discordo à prætacta Parisiensi Facultate; at ineptã prorsus consequentiam assero, quâ dicitur, ex illis censuris inferri, quòd ea Theologica Facultas habuerit mentem, sub illis censuris concludere, Papam esse Concilio inferiorem.

Pro *secundo*, dum Parisiensis Academia inducitur anno 1491. *appellâsse à Papa minùs debitè consulto, ad seipsum meliùs consulendum, & ad sanctam Sedem Apostolicam etiam meliùs consulendam, nec non ad sacrosanctam universalem Synodum celebrandam*; num credere fas est, quòd 67.

ſub univerſali ejuſmodi Synodo intellexerit Concilium *acephalum*, vel potiùs plenè Oecumenicum, Eccleſiæ Hierarchicæ *perfectè* repræſentativũ, ipſoque adeò Pontificis Romani ceu Capitis charactere Chriſti vicario munitum? Si de tali Synodo Oecumenicâ ſit ſermo, duplex noſcitur ejuſdem prærogativa *Matth. 18.* tradita. Quarum *una* eſt *indefinita* ligandi & ſolvendi auctoritas, cui coæquatur, quæ *Matth. 16.* ſoli Petro cum ordine ſucceſſionis, ſub clavium poteſtate fuit conceſſa, nec adeò quoad Oecumenicam juriſdictionem aliqua ſubſiſtit ſuperioritas Concilij erga Papam. *Altera* proinde Concilij Oecumenici præeminentia *ex citato 18. Matth. cap.* conſiſtit in aſſiſtentiâ Chriſti, & hinc enaſcente omnimodâ & conſummatâ in decidendis fidei dogmatibus infallibilitate. Etſi verò *Matth. 16.* Petri quoque ſucceſſori ſit per Chriſtum promiſſa Petræ firmitas, ſuper quam Eccleſia inſuperabiliter eſſet ædificanda: attamen quia non extat definitum, quòd Papa extra Concilium, in quo Eccleſia Hierarchica ædificatur *ſuper Petrâ*, *ultimatè* definire valeat ex auctoritatis ſuæ Apoſtolicæ Cathedrâ Oecumenicâ, idcircò ſaltem *quoad nos*, & *in ordine ad evincendos protervos*, in Concilio Oecumenico per Papæ conſenſum auctoritativum firmato, extat prærogativa majoris, ſeu magis convincentis prudentialis ad credendum evidentiæ. Ob hujuſmodi ergo majo-

ritatis

ritatis excellentiam si à Papa, extra Concilium decernente, fiat recursus ad Synodum universalem ex Capite & membris Hierarchicis consistentem, nequit propterea hinc redargui stricta quædam superioritas; uti probatum est *in antecedentibus*.

68. De tali proinde *majoritate* creditur loqui Cardinalis à Lotharingia per Elliesium citatus, Parisiensis Academiæ doctrinam sectando. Quòd verò hic ipse Cardinalis Florentinam Synodum neget Oecumenicam, profectò audiendus non est, cùm ipse etiam Catalogus Canonicorum sacræ Scripturæ librorum ex hujus Synodi Decreto à sacrosancto Concilio Tridentino comprobatus fuerit. Quæ denique de alijs Academijs, alijsque Theologis à se allegatis, hîc refert Elliesius, minimè creduntur aliter esse intelligenda, nisi de præinsinuata majoritate consummatæ infallibilitatis Concilio Generali per Papæ auctoritatem stabilito competentis.

69. Quòd porrò Universitatis Parisiensis Doctores extollendo auctoritatem Conciliorum, non intendant, supprimere supremam & Oecumenicam potestatem Papæ, lubeat pro *tertio* audire ex paucis sequentibus testimonijs. Etenim Alcuinus, cui prætacta Universitas sua debet incunabula, *lib. 1. de Divin. officijs. cap. 19.* ita habet: *Religionis cultum sic Dominus instituit, ut in Beatissimo Petro principaliter collocaret, atque ab ipso quasi Capite do-*

na sua vellet in corpus omne manare. Vnde constat, ab universali Orbis communione separatos esse, sicut docet Beatus Pelagius, qui qualibet dissensione inter sacra mysteria Apostolici Pontificis memoriam secundùm consuetudinem non frequentant. Anno dein 1387. tota Universitas Pariensis per Magistrum Petrum *de Alliaco*, ita professa est: *Igitur pro vestris humilibus filijs Vniversitatis prædictæ, & pro nobis eorum Nuntijs, qui suis in hac parte obsequimur mandatis, & documentis innitimur, corde & ore unanimiter protestamur, quòd, quidquid hactenus in hac causa per eos actum est, & quidquid in ea nunc, vel aliàs pro his acturi, vel dicturi sumus, totum correctioni, & judicio Sedis Apostolicæ, & sedentis in ea Summi Pontificis, humiliter submittimus, dicentes cum* B. Hieronymo 24. quæst. 1. *Hæc est fides, Pater Beatissime, quam in Catholicâ Ecclesiâ didicimus, in qua, si minùs peritè, aut minùs cautè fortè quid positum est, emendari petimus à te, qui Petri fidem, & Sedem tenes. Non ignoramus enim, sed firmissimè tenemus, & nullatenus dubitamus, quòd sancta Sedes Apostolica est illa Cathedra Petri, supra quam fundata est Ecclesia &c.*

70. Præterimus hîc Albertum Magnum ejusdem Universitatis Magistrũ, necnon S. Thomam Aquinatem, Academiæ illius alumnum, aliosque præclaros Doctores; contenti unico Duvalio Theologo Sorbonico *lib. 4. quæst. postrem.* ita argumentante: *In causa appellationis*

appellans à potestate & jurisdictione ejus, à quo appellat, eximitur. At in nullo casu potest quis à jurisdictione & potestate Romani Pontificis eximi: alioquin non esset ampliùs illius ovis, ac per consequens nec Christianus, cùm Christus in quoscunque Christianos Petro dederit potestatem, his verbis: Pasce oves meas, *non has, aut illas, non hujus, aut illius regionis, sed universim oves meas, id est, omnes, qui Christianæ Religioni nomen dederunt; uti eleganter* 3. de consid. ad Eugenium docet Bernardus. *Deinde per appellationem recedit appellans ab obedientia & communione ejus, à quo appellat. Atqui nulli Christiano, in quacunque dignitate sit constitutus, ab obedientia Summi Pontificis & communione licet recedere. Quisquis enim extra hanc domum agnum comederit, profanus est. Si quis in Arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio; uti Hieronymus Damasum Sedis Apostolicæ Rectorem alloquitur. Adhæc à Monarcha Monarchico, id est, extremo judicio judicante, nefas est appellare. At Pontifex Romanus est supremus Ecclesiæ Monarcha: extremo igitur judicio quaslibet causas ita terminabit, ut fas ampliùs non sit, ad ullum aliud tribunal provocare. Præterea judex, à cujus judicio provocatur, judicem, ad quem fit provocatio, parti condemnatæ dare, aut designare non debet: sic enim ageret in se ipsum, abiretque in rem judicatam contra communem Iuris regulam. Atqui solius Pontificis Romani est, Concilia Oecumenica indicere, congregare & confirmare, atque eorum Decretis robur tribuere. Itaque*

quæ si ab ejus judicio ad Concilij tribunal fit provocatio, debebit Pontifex ipse contra se ipsum in rem à se absque fraude sibi factâ judicatam abire: arma, quibus emendetur & corrigatur, suppeditare, & quod amplius est, ista omnia contra se, suumque judicium definita, novo suo calculo confirmare, quod certè universum justitiæ ordinem, præclarissimámque Hierarchiam omnino pervertit & destruit.

§. III.

An Concilij supra Papam superioritas evincatur ex hoc, quòd Pontifex Romanus teneatur legibus Concilij, nec possit ab ijs sapienter dispensare in eo casu, quo dispensaret Concilium?

ARGUMENTUM I. Elliesij.

71. Nititur hic Auctor *primò* intentum suum probare ex hoc, quòd Romani Pontifices uno ore clament, se Conciliorum legibus teneri, nec posse illas infringere, aut pro libitu immutare. In hunc sensum inducuntur Julius I. *Epist. ad Orientales.* Liberius *in Epist. ad Constantium.* Bonifacius I. *in Epist. ad Hilarium Narbon.* Cælestinus I. *in Epist. ad Episcopos Illyrici.* Sixtus III. *in Epist. ad Episcopos per Illyricum.* Leo I. *in Epist. ad Pulcheriam.* Simplicius *in Epist. ad Acacium.* Gelasius I. *Epist. ad Episcopos Dardaniæ.* Hilarius

Papa *in Romano Concilio.* Agapetus *Epist. 6. ad Cæsarium Arelat.* Gregorius I. *lib. 3. indictione 12. Epist. 30.* Item *lib. 2. indictione 11. Epist. 52. & lib. 1. Epist. 24.* Martinus I. *Epist. 5. ad Ioan. Philadelphiæ Episcopum*, & *in Epist. ad Amandum Trajectensem.* Zacharias *Epist. 1. ad Bonifacium cap. 5.* Leo III. *in Dialogo cum Legatis Caroli Imperatoris.* Nicolaus I. *Epist. 32.* Adrianus II. & Ioannes VIII. *Epist. 231.* Sylvester II. *Epist. 145.* Gregorius VII. *lib. 2. Epist. 5.* Eugenius III. *Epist. 8.* ac denique Innocentius III. Unde subinfert Elliesius, post tantam nubem testium, non nisi excæcatum ac vecordem audere affirmare, Romanos Pontifices decretis Conciliorum non teneri, sed ea posse pro libitu abrogare, & sinè causâ ab ijs dispensare, cùm contrarium tot ac tanti Romani Pontifices disertè ac sinè ambagibus protestentur. Cujus aliam non esse rationem, nisi quòd judicium Concilij superius sit judicio Pontificis.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

THeologis indubitatum est, ipsummet etiam Legislatorem *quoad vim directivam* teneri suis legibus. Num verò hinc inferre licet, Legislatorem esse se ipso superiorem? In aliud ergo ac profundius fundamentum reducenda est hujus ratio. 72.

Primò

Primò igitur quoad Conciliorum Decreta dogmatica considerare oportet, quòd præferant infallibilitatem consummatam principij ad fidem directivi, convincentem credibilitatis evidentiam prudentialem importantis, sicque ipsam Primam Veritatem fidei *Divinæ motivum specificativum* applicantis ad cujusque fidelium intellectum captivandum in sanctæ fidei obsequium. Tenentur igitur Romani Pontifices ad Conciliorum Oecumenicorum suo auctorizativo Decreto firmatorum inviolabilem observantiam, ex vi Juris Divini ineluctabiliter obstringentis ad submittendum se principio, sub credibilitatis convincente evidentiâ, ad fidei assensum constringenti, idque ex religioso respectu ac reverentiâ erga Primam Veritatem super ejusmodi prudentialis evidentiæ, candelabro positæ in ordine ad præstandum assensum dogmati, ceu divinitus revelato, *auctoritativéque* definito.

73. Deinde *quoad morum decreta* in Concilio Oecumenico per auctoritatem Pontificiam auctorizato sancita, duplex est habenda ratio. Quarum altera importat *necessitatem specificationis*, consistentem in certitudine honestatis *moralis* ex ipsis fidei principijs deductæ, & sancitæ ab universali Synodo. Adversùs quam pugnare, eamque vel negare, vel inanem contendere, pariter adversatur fidei Divinæ lumini, virtutibusque *moralibus* in hoc radicatis.

dicatis. Altera ratio in obligatione *Decretorum moralium* importat *necessitatem exercitij*, in vi cujus omnia Ecclesiæ sanctæ membra tenentur vitam suam illis conformare, ita ut ne Legislator quidem *quoad vim directivam* pro lubitu suo possit transgredi legem ejusmodi, quamvis ex causa rationabili possit in eâ dispensare, aliámve rationi consonam facere immutationem. Iuxta hæc igitur principia loquuntur Romani Pontifices, asseverando, se Conciliorum Legibus teneri, nec posse pro libitu eas immutare, aut infringere; veluti mox probatum dabimus ex ipsorummet prædallegatorum Summorum Pontificum sententijs.

Secundò. Tales igitur tum *Dogmaticarum*, imò & *Moralium*, ab Oecumenicis præcipuè Synodis definitarum, Pontificiaque auctoritate Apostolicâ confirmatarum sanctionum, *quoad specificationem* in ipsa fidei ac reliquarum supernaturalium virtutum naturâ *intrinsecè* radicatam, tum *quoad exercitij obligationem* ex ipsa Lege Æternâ, ceu Causâ Primâ, humanis etiam legibus sese insinuante resultantem, ipsúmque adeò Legislatorem *secundùm vim directivam* obstringere natam, conscientiæ obligatorias necessitates, Apostolico muneri præ cæteris fidelibus graviter incumbentes, contestabantur præcitati Romani Pontifices, quando Julius I. nefas duxit, abrogare tanquam vana & futilia, quæ in Concilio Nicæno, velut Deo præsente, acta fuerunt: ex quo 74.

adeò

adeò respectu asseruerat is Pontifex, se omnia facere *secundùm Canonem*: quando Liberius non tam sua, quàm Apostolica statuta, ut essent semper firmata & custodita, perfecit, morem, ordinemque Majorum secutus: quando Bonfacius I. se ipsum asseveravit Paternarum sanctionum diligentem Custodem, studuitque, Canonum præcepta servare: quando Cælestinus I. noluit dominari regulis, sed maluit, ut sibi dominentur Canonum præcepta & regulæ: quando Sixtus III. voluit, omne Corpus Ecclesiæ ita regi Capite, ut ipsum tamen Caput sustentaretur suo Corpore, sicque retineret vigorem suum: quando Leo I. prava & improbanda censuit, quæ sanctis Canonibus essent contraria, voluitque, ut Canones Nicæni sacrilegæ Arianæ doctrinæ condemnatorij ad perpetuum instituti, nullâ variarentur commutatione, sicque à cunctis Pontificijs intemerati servarentur, regulæque ijs Canonibus sanctis repugnantes in irritum mitterentur, & per auctoritatem B. Petri Apostoli Generali prorsus definitione cassatæ haberentur: quando Simplicius scribebat contra definitiones Concilij Chalcedonensis, nihil se retractare posse: quando Gelasius I. testabatur, Synodi constitutum, quod universæ Ecclesiæ probavit assensus, non aliquam magis exequi Sedem oportere, quàm primam: quando Hilarius Papa fassus est, reatu majore delinquere illum, qui potiori honore

honore perfruitur: quando Agapetus dixit, necesse sibi esse, quidquid Synodalis decrevit auctoritas, inviolabiliter custodire: quando Gregorius I. quatuor Concilia, aiebat, esse veneranda velut quatuor Evangelia: quando Martinus I. audire voluit, se Defensorem & Custodem esse Divinorum Canonum, non prævaricatorem: quando Zacharias negavit, ab Apostolica Sede dirigi, quæ contraria essent Patrum, seu Canonum institutis: quando Leo III. Patribus Constantinopolitani Concilij noluit præferri, imò nec coæquari *quoad infallibilitatis secundùm nos ultimatæ & prorsus consummatæ prærogativam*: quando Nicolaus I. scripsit, se nolle regulas atque Decreta corrumpere: quando Adrianus II. non ausus est judicare, quòd possit Nicæno Concilio, & quinque cæterorum Conciliorum regulis, vel Antecessorum suorum Decretis obviare: quando Ioannes VIII. inquiebat, decere se, Ecclesiæ Dei privilegium immutilatum conservare, minimeque agere contra statuta Majorum: quando Sylvester II. censuit, non esse sui Juris, falcem in alienam messem ponere: quando Gregorius VII. rescripsit, sanctam & ApostolicamSedem in suis Decretis & Constitutionibus nunquam discedere à concordiâ Canonicæ traditionis: quando Eugenius III. negavit, contra Deum, & sacrorum Canonum sanctiones, se posse ulli omninò petitioni præbere consensum:

quando

quando denique Innocentius III. professus est, contra veritatis sententiam non posse suam auctoritatem dispensare.

75. Ex quibus proinde universis evincitur equidem, non posse Summos Pontifices Decreta Conciliorum pro libitu abrogare, & sinè causâ ab ijs dispensare: eo ipso tamen, quòd ipsomet Elliesio fatente, ex causâ rationabili circa Synodalia morum Decreta *quoad exercitij obligationem validè ac licitè* dispensent; redditur hinc consequens, Romanos Pontifices Conciliorum sanctionibus non teneri ex titulo superioritatis, Concilijs erga Papam competentis, sed radicem hujusmodi obligationis altioribus niti principijs Divini & naturalis Juris, *superiùs* expositis.

ARGUMENTUM II. Elliesij.

76. INducit *secundò* hic Theologus Decretum unionis Concilij Florentini, quo statuitur: *Romano Pontifici pascendi, regendi ac gubernandi universam Ecclesiam, à Domino Iesu Christo potestatem esse traditam, quemadmodùm & in actis Conciliorum Oecumenicorum, & in sacris Canonibus continetur.* Quæ posteriora verba græco textui conformiter, contendit, accipienda esse perinde, ac si diceretur, eam regendi potestatem competere Papæ, *juxta eum modum, quo & in actis Conciliorum Oecumenicorum, & in sacris Canonibus continetur.* Unde infert, eas voces restringere

gere rationem & formam regendæ universæ Ecclesiæ; ostenderéque, Pontificem in regendâ & pascendâ Ecclesiâ teneri Conciliorum, & Canonum auctoritatem & Decreta sequi: nec posse aliter Ecclesiam universam regere. In eadem Synodo Bessarionem *Sess. 9.* velut principium apud Græcos & Latinos minimè controversum supponere, *quòd Ecclesia Romana, quantácunque polleat facultate, minùs tamen polleat Synodo Oecumenicâ, & universali Ecclesiâ.* Quod quidem principium à Latinis minimè rejectum legi, imò *in Decreto Vnionis* modò relato confirmatum esse, tametsi modus Ecclesiæ pascendæ & regendæ Pontifici præscriptus sit, ut fiat juxta acta veritatis, & Canones Conciliorum.

Nec verò dispensationes Canonum à Pontificibus olim, licèt raró concessas, superiori doctrinæ adversari: quippe cùm dispensatio non sit infractio, aut violatio Legis, sed declaratio facta cum auctoritate, legem non habere locum in tali, vel tali casu; cùm enim Legislator ferendo legem generalem, non possit omnes casus prævidere, necessum esse, legem non habere locum, quando præsumitur mens Legislatoris non fuisse, ut in isto casu lex obligatoria esset. Itaque in dispensationibus considerandam esse mentem Legislatoris, & eo tantùm in casu dandam dispensationem, quo ipse Legislator eam concessisset. Sed quia, si permitteretur uni- 77.

cuique

cuique hujuſmodi interpretatio legis, vel ſi cuivis liceret, de mente Legiſlatoris judicare, ſub hoc obtentu leges ab omnibus infringerentur; neceſſum fuiſſe, jus iſtud reſervare ijs, qui auctoritate pollent, quibus adeò permiſſum eſſe, cum auctoritate declarare, legem non habere locum in hoc vel illo caſu, & ita ab ejus obſervatione diſpenſare. In hoc enim differre interpretationem à diſpenſatione, quòd interpretatio fiat ab eo, qui auctoritatem non habet, diſpenſatio verò ab eo, qui auctoritatem habet. Itaque Pontificem Romanum poſſe non ſolùm interpretari legem, quod quilibet Doctor poſſet, ſed & declarare cum auctoritate, in tali, vel tali caſu, hunc, vel illum ab ea immunem eſſe; hoc autem non poſſe facere, niſi cùm evidens & juſta ratio ſuadeat, eſſe faciendum, cùm alioquin diſſipatio potiùs eſſet, quàm diſpenſatio; uti egregiè inquit Bernardus.

Reſponſio ac retorſio hujus argumenti confutatoria.

78. PRimò. Ex prætacto decreto Florentino extat manifeſtum, ſtatui ibi Romano Pontifici poteſtatem regendi ac gubernandi univerſam Eccleſiam. Unde apertè evincitur authoritas Papæ per Chriſtum Ieſum tradita ſupra univerſam Eccleſiam. Atqui Concilium quantumvis univerſale, quà *præciſivè ſaltem ace-*

phalum,

phalum, sive quà Corpus Hierarchicum vicario Christi Capiti contrapositum, non est majus universâ Ecclesiâ etiam Hierarchicâ, quà spectatâ sub præcisione sui Capitis Papæ. Quandoquidem ergo ex vi illius Florentini Decreti Papa habeat auctoritatem super universâ Ecclesiâ, sive Concilio Generali, Corpus Ecclesiæ Hierarchicum complectente, evidenter redditur hinc consequens, prætacti Decreti verba subsequentia non posse talem continere restrictionem, in vi cujus tollatur ea Papæ erga universam Ecclesiam auctoritas, nec adeò ijs verbis excogitabilem esse restrictionem hujusmodi, quæ importet Concilij super Papa superioritatem. Quare dicendum est potiùs, verba subsequenter posita, & mox referenda, continere *causalem* seu *demonstrativam* rationem, quâ scilicet ostendatur, ea universam Ecclesiam gubernandi potestas à Decreto Florentino Papæ asserta habere fundamentum *in actis Conciliorum Oecumenicorum, & SS. Canonum*, perinde ac si diceretur, *eo modo* stare probatam illam Papæ respectu universæ Ecclesiæ authoritatem, *quo modo continetur in Conciliorum Oecumenicorum, & sacrorum Canonum fundamentis.*

Secundò. Posito tamen, illa posteriora Decreti Florentini verba esse restrictiva, hæc nihilominùs restrictio non potest habere locum in sensu per Elliesium efformato, ac si importaret Papæ respectu Concilij inferioritatem 79.

tatem

tatem: cùm alioquin apertè pugnarent cum ipsissimo decreto illo, quo statuitur Romano Pontifici auctoritas gubernandi ac regendi, adeoque superioritas respectu universæ Ecclesiæ, Hierarchicum *à Capite saltem mentaliter præcisum* Corpus complectentis.

80. Quando porrò Bessarion *in prætacta Synodo Sess. 9.* supponebat, *Ecclesiam Romanam, quantâcunque polleat facultate, minùs tamen pollere Synodo Oecumenicâ, & universali Ecclesiâ:* manifestè constat, in hoc principio esse sermonem de Synodo per Papæ auctoritatem redditâ *formaliter* Oecumenicâ. Cujus equidem jurisdictio *Matth. 18.* est indefinita, sed omninò compar illi, quæ *Matth. 16.* soli Papæ fuit promissa. Altera dein Synodo *completè* ac *integraliter* simul & *formaliter* Oecumenicæ competens præeminentia, est consummata in fidei definitionibus infallibilitas, quæ *secundùm nos in ordine ad convincendos protervos* major est Papæ extra Concilium sancientis auctoritate. De qua proinde intelligi potest illud Bessarionis principium.

81. *Tertiò.* Sive dispensationes fiant *per modum auctoritativæ declarationis, sive per modum particularis & aliqualis Canonum ac Decretorum solutionis*, non nisi ex causâ proportionatâ & rationabili in casibus specialibus faciendæ: certum tamen est, talem vim dispensatoriam fundari super authoritate, superioritatis potiùs prærogativam, quàm inferioritatis subjectio-

jectionem importante. At ipsemet Elliesius fateri compellitur, Summo Pontifici competere in casu, quo ipsa Synodus Generalis dispensare posset, super ejusdem *Conciliaribus* legibus, seu Decretis *moralibus* auctoritatem dispensatoriam, ex causâ proportionatâ & rationabili faciendam. Ex hoc ipso igitur fundamento nullatenus licet Concilij etiam Generalis super Papa superioritatem, sive Papæ respectu Concilij inferioritatem arguere.

§. IV.

An Concilij supra Papam superioritas ex hoc evinci valeat, quòd Pontifex Romanus possit à Synodo judicari & deponi.

ARGUMENTUM I. Elliesij.

ARgumentatur I. Elliesius. Romanos Pontifices in errores prolabi, gravibusque ac 82. turpibus vitijs depravari posse. Aliunde verò constare, ab Ecclesiastica communione ejiciendos, & de Episcopatu deijciendos esse illos, qui vel in fide, vel in moribus peccant. Nec unum duntaxat superesse exemplum Episcoporum Romanorum, qui à Concilijs propter hæresin, ac vitia judicati, damnati, atque etiam de Sede ejecti fuerunt. Sic namque Honorium I. à *VI*. Synodo cum cæteris hæreticis damnatum fuisse, licèt mortuum. Quòd

ſi ergo Synodus potuit mortuum Pontificem anathemate percellere, multò magis potuiſſe eum, ſi vixiſſet, de Epiſcopatu deijcere.

83. Adhæc in Concilijs Piſano, Conſtantienſi, ac Baſileenſi, ut Conciliorum Patribus eſt viſum, Romanos Pontifices fuiſſe depoſitos, alioſque in eorum locum ſubrogatos, qui ab univerſa Eccleſia pro legitimis habiti ſint.

Reſponſio ac retorſio hujus argumenti confutatoria.

84. PRimò. Quoad cauſam deponendi Romanos Pontifices, alia eſt habenda ratio errorum in fide, alia verò depravationis morum; uti patet *ex antecedentibus*, ac dicetur *in ſubſequentibus*. Papa equidem quoad perſonam ſuam privatam poteſt prolabi in hæreſim, ſicque fidei jacturam facere, indeque formâ *eſſentiali* Eccleſiæ deſtitutus, cùm ipſo facto deſinat eſſe membrum Eccleſiæ, ipſo etiam jure Divino perdit prærogativam Capitis Eccleſiæ, adeoque à Concilio declarari tunc poteſt, ipſo jure Divino eſſe depoſitus. Poſito igitur, Honorium I. incidiſſe in hæreſim Monothelitarum, ex tunc adversùs ipſum, charactere Capitis deſtitutum, omninò procedere potuit VI. Synodus.

85. Dum etiam ſtat dubietas de Papatu, nequit hujus prærogativa prævalere, quò minùs Papa dubius judicari poſſit à Concilio, in

ordine ad certum Ecclesiæ Caput præficiendum, atque hoc factum est in Concilijs Pisano & Constantiensi, non autem Basileensi; uti alias demonstratum fuit.

Secundò. Extra hos casus *evidentis hæreseos*, seu *dubietatis de Papatu*; dum quæstio est de moribus, neutiquam probare potest Elliesius, Concilio potestatem esse exauctorandi, vel *criminaliter* judicandi Romanum Pontificem. Neque enim Concilij Italici sub Damaso *epistola tertia ad Gratianum & Valentinianum destinata*, & ab illo auctore hîc allata, favet ipsius intento. Sic enim se habent hujus Epistolæ verba: *Memoratus frater Damasus, quoniam in suâ causâ vestri tenet insigne judicij, non fiat inferior, quibus, etsi æqualis est munere, prærogativâ tamen Apostolicæ Sedis excellit, ut judicijs publicis videantur esse subjecti, quibus sacerdotale Caput lex vestra submovit.* Numquid enim ex hisce verbis evidenter constat, Synodum illam agnovisse tantam Apostolicæ Sedis prærogativam, ut Episcopis, quibus munere seu charactere Episcopali esset æqualis, excelleret in tantum, ut nefas esset, ipsum fieri inferiorē, adeoque subdi judicio Episcoporum, dum ipsa etiam lex Imperatoria submoveret sacerdotale Caput à judicijs publicis, quibus meritò subjecti essent Episcopi, Apostolicæ Sedis prærogativam inferiorem facere contendentes? Potest equidem Summus Pontifex publicum etiam judicium ipsorum quoque Impera- 86.

torum implorare, ad obtinendum prævalidæ defensionis brachium adversùs obtrectatores iniquos, ac dignitatis suæ invasores; quod fecisse cognoscitur Damasus, & obtinuisse, ut in sua causa Imperatorij teneret insigne judicij. Potest etiam in hunc finem pro sui defensione compellere Synodum Episcoporum, seque ipsum dare judicijs Sacerdotum ad pensandam morum rationem. Quod Majorum etiam exemplo *in cit. Epist. 3.* firmatur, dum *ibidem* dicitur, *Episcopum Romanum, si Concilio ejus causâ* (ad præpotentem defensionem) *non creditur, posse se apud Concilium Imperiale defendere: quemadmodùm Sylvester Papa à sacrilegis accusatus, apud Constantinum Imperatorem sit prosecutus causam propriam.* Nunquid ergo dicere fas est, hos Pontifices *ex jure subjectionis*, vel potiùs *ex causa defensionis*, implorâsse brachium præpotens Imperialis Concilij?

ARGUMENTUM II. Elliesij.

87. ARgumentatur *secundò* iste Theologus. Rariora quidem apud Antiquos extare exempla, quibus constet, Romanos Pontifices ex causâ morum fuisse judicatos à Concilijs, quia tunc temporis ad Episcopatum Romanum ij tantùm promovebantur, quorum integra erat vita, moresque probati. Nihilominùs tamen, cùm aliquid in ijs reprehensione dignum erat, cæteros Episcopos Pauli Apostoli

postoli libertatem fuisse imitatos, qui Petrum minùs rectè ad Evangelij veritatem ambulantem reprehendit. Sic ad Symmachi, qui quorundam accusabatur criminum, causam judicandam, Regem Theodoricum indixisse Synodum Italiæ: quâ quidem in Synodo causam Symmachi esse ventilatam, sed cùm deficerent probationes, Concilium judicâsse, eum, quantum ad homines, immunem & liberum esse ab objectis criminibus. Verum equidem esse, fuisse tum nonnullos, qui existimarent, Synodum Italorum Episcoporum, utpote minorum & inferiorum Pontifice Romano, non habere de eo judicandi potestatem. Ita ipsam Synodum initio Theodorico Regi duo suggessisse, quorum alterum erat, debuisse Synodum ab ipso Pontifice convocari; alterum erat, Romanum Pontificem nunquam subjacuisse Minorum judicio. Et licèt aliqui *Minorum nomine* intelligant laicos judices, malle tamen se bonâ fide fateri, quòd Synodus illa *Minorum nomine* intellexerit Episcopos: at cùm Theodoricus affirmâsset, Synodum celebrari consensu Romani Pontificis, causam ejus ibi fuisse ventilatam, Deoque dimissam, non ob defectum potestatis, sed ab defectum probationum.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

88. INprimis constat ex ipsomet adversario, Synodum illam duo supposuisse principia, quorum alterum erat, *Synodi convocationem subsistere non posse, nisi ex auctoritate Pontificis*, alterum erat, *Romanum Pontificem nunquam subjacuisse judicio Minorum*, id est, *Episcoporum Papâ inferiorum*. Etsi proinde ipsemet Symmachus Romanus Episcopus consensu suo suppleverit defectum auctoritativæ Concilij convocationis, sicque permiserit, causam suam ibi ventilari, non jam ex titulo superioritatis, sed voluntariæ permissionis, ipsa tamen Synodus hunc Pontificem dimittendo Divino judicio, professa est *ipso facto* defectum judiciariæ erga Papam potestatis, cùm, si hanc in se cognovisset, deficientibus probationibus, ipsum *ex naturâ judicij ejusmodi* absolvere debuisset, non remittere ad Divinum, & conscientiæ judicium. Unde Ennodius Synodi illius mentem explicans, sic ait *in Apologetico: Aliorum fortè hominum causas Deus voluerit per homines terminare, Sedis verò Apostolicæ Præsulem suo sinè quæstione reservavit arbitrio.* Cui egregiè consonat, quod Adrianus II. *in Epist. intrà Synodi VIII. actionem 7. lectâ* scripserat: *Licèt*, inquiens, *Honorio ab Orientalibus anathema sit dictum, sciendum tamen est, quia super hæresi accusatus*

tus fuerat, propter quam solùm licitum est Minoribus, Majorum suorum moribus resistere, vel pravos sensus liberè respuere. Unde ipsemet Elliesius fateri compellitur, jam antiquitus fuisse persuasionem (licèt eam vanam variè dicat) Romanum Episcopum judicari non posse à Concilio propter mores, subditque, sufficere sibi, quòd propter fidem deponi possit. Quare dum agitur de moribus pravis Romani Pontificis, correctioni equidem Evangelicæ & *fraternæ* erga Papam locus esse potest, non autem virgæ *judicialiter* coercitivæ, sicut etiam Paulus Apostolus Petrum non de aliquo veritatis Evangelicæ defectu, nec de mortifero quopiam reatu, sed de Gentilium ad fidem conversorum ad grave Legalium jugum exemplis suis inductione indiscretâ, ac *venialiter* duntaxat culpabili, fraternè corripuit.

Sed pergit pro *secundo* Elliesius suam *de Romanis Pontificibus propter corruptos mores per Concilia depositis* thesin probare ab exemplo *Ioannis XII.* à Romano Concilio dejecti, ac Leonis IV. (veriùs dixisset Leonis VIII.) in ejus locum subrogati. Addit idem auctor, *Baronium quidem suscepisse Ioannis patrocinium, sed meritò esse rejiciendum, cùm in hoc sit contrarius communibus Scriptorum suffragijs, quibus Leo Papa agnoscitur fuisse legitimus Pontifex.* Verùm libenter damus Elliesio, Leonem VIII. esse reputandum inter legitimos Pontifices, cùm illorum temporum Scriptores uno animo & ore istum 89.

agnovisse verum Papam, ipsemet quoque Baronius testetur, constetque ex varijs Bullis Pontificijs, reliquos etiam Pontifices vocâsse eundem Prædecessorem suum, adeoque inter legitimos censuisse Papas. Imò Baronius Anno 1049. Brunonem Tulliensium Episcopum ad summam Sedem evectum appellans Leonem IX. *tacitè* inter legitimos Papas ponit Leonem VIII. quem in serie Romanorum Pontificum locat etiam catalogus Romæ, & posteà Augustæ Vindelicorum Anno 1623. excusus, in quo peculiariter notandum venit, unicum cum mensibus aliquot assignari annum Pontificatûs ipsius, quem tamen anno 963. electum, testatur Baronius, obijsse diem anno 965. Unde patet Leonis VIII. annum primum in dictâ Romanâ tabulâ non computari in ipsius Pontificatu, sed hujus initium peti ab anno 964. quando Joannes XII. jam erat defunctus. Quibus ita constitutis, evidenter constat, ea, quæ in Cœtu Episcoporum Romæ gesta fuerant adversùs Joannem XII. ita pro nullis & irritis habita fuisse, ut tamen subsistat, quòd Leo VIII. ex post facto meritò sit computatus inter legitimos Summos Pontifices: sicque omnimodè evanescit vigor argumenti Elliesiani ex Concilio Romano adversùs Ioannem XII. nulliter decernente petiti.

A R-

ARGUMENTUM III. Elliesij.

HIc Auctor adducit *tertiò* sententiam à 90.
Concilio Lateranensi anno 1112. celebrato in Paschalem II. latam, quâ, uti ait, tum Pontificis illius sententia de investituris est rescissa, tum ipse Pontifex à Synodo emendatus, & ad fidei professionem emittendam impulsus. Hinc ergo inducitur, se correctioni Concilij subjecisse his verbis: *Porrò scriptum illud, quod magnis necessitatibus coactus, non pro vita mea, non pro salute & gloria, sed pro solis Ecclesiæ necessitatibus sinè fratrum consilio, aut subscriptionibus feci, super quo nullâ conditione, nullâ promissione constringimur, sicut pravè factum cognosco, ita pravè factum confiteor, & omninò corrigi, Deo præstante, desidero. Cujus correctionis modum fratrum, qui convenerunt, consilio, judicióque constituo, ne fortè per hoc imposterùm detrimentum aliquod Ecclesiæ, aut animæ meæ præjudicium relinquatur.* Quibus à Paschale dictis, subjungit Elliesius sequentia. Nempe *communi omnium favore laudatum est, ut Fratres omnes, qui donum à Deo sapientiæ, scientiæq; perceperant, maturius super hoc consilium communi collatione susciperent, quid sequenti die per inspirationem Spiritûs sancti sponderent. Die itaque sextâ, quæ & ultimâ Concilij fuit, fidei suæ veritatem sanctis Patribus per omnia congruentem, Dominus Papa Paschalis in audientiâ Concilij totius exposuit, asserens, se Scripturas*

turas sanctas Veteris & Novi Testamenti, & Concilia universalia veneranda suscipere, decreta Romanorum Pontificum, ac præcipuè decreta Domini Papæ Gregorij, & B. Mem. Papæ Vrbani. Quæ cùm se probare, & semper probaturum esse, professus esset, in calce professionis Engolismensis Gerardus hanc scriptis sententiam recitavit: privilegium illud, quod non est privilegium, sed pravilegium, pro libertate captivorum & Ecclesiæ, à Domino Papa Paschali per violentiam Henrici Regis extortum, nos omnes in hoc Concilio cum eodem Papâ congregati, canonicâ censurâ, & Ecclesiasticâ auctoritate judicio sancti Spiritûs damnamus, & irritum esse judicamus, & omninò cassamus. Ex quibus prætactus Theologus Parisiensis infert sequentia, tum quòd Pontifex errare possit, tum quòd error ipsius corrigatur ac emendetur à Concilio: tum quòd modus correctionis ipsi præscribatur à Concilio: tum quòd Pontifex se purget coram Concilio, fideique professionem sui purgandi causâ, emittat: tum denique quòd error Pontificis à Concilio damnetur & reijciatur.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

91. **Haud negamus, Pontificem, quando non *ex cathedrâ, sed per vim ac metum* quippiã æquitati ac Religioni dissonum agere compellitur, errare posse: sed punctum quæstionis**

tunc

tunc in eo se tenet; *An Concilij judicio extra casum hæreseos, ex re perperam factâ subjiciatur?* Quod ex prætacto exemplo minimè evinci, mox ostendimus.

Primo igitur anno Incarnationis Dominicæ 1112. 5. Calendas Aprilis celebrata est Synodus Lateranensis à Domino Paschali Papa in Basilica Constantiniana. Intrà quam Synodum die 5 idem Pontifex narravit omnibus, qualiter ab Henrico Teutonicorum Rege cum Episcopis quibusdam, & Cardinalibus tam Presbyteris, quàm Diaconibus, & cum magnâ tam Romanorum, quàm aliorum, qui tunc secum convenerant, multitudine captus fuerit: quodque coactus sit contra deliberationem suam pro redemptione captivorum, pro pace populi, pro liberatione Ecclesiæ, ut supradicto Regi de investituris, quas sæpiùs prohibuerat, scriptum concessionis daret, & juramenta per Episcopos seu Cardinales fieri præceperit, quatenus nec de investituris deinceps eum inquietaret, nec in personam Regis anathema poneret; veluti hæc à Baronio recensita, sed ab Elliesio prætermissa sunt. Ex quibus proinde constat manifestè, illud Concilium Lateranense auctoritate Summi Pontificis aggregatum, sub ejusdem charactere Christi vicario suum obtinuisse vigorem. In hac ergo Synodo Papa privilegium vi & metu à se extortum, eo fine recensuit, ut de congruo remedio provideretur à Concilio 92.

non

non jam *acephalo*, ſed per ſuum characterem auctorizato, in quo proinde res geſta fuit, uti in argumento Ellieſij enarratur, ſed perperam traducitur, ac ſi Papa ille Synodi judicio ſeſe ſubjeciſſet.

93. *Secundò* igitur ex illo Paſchalis facto aliud non evincitur, niſi quòd Pontifex ille privilegij à ſe per vim ac metum extorti nullitatem commiſerit Concilio non *acephalo*, nec ſibi contrapoſito, ſed per ſuam auctoritatem firmato, ſecumque conſentienti, ad abolendum, & nullitatis coarguendum, & condemnandũ privilegium iniquè obtentum à Rege Teutonicorum. Cùm proinde Papa id, quod ceu perſona privata extra Cathedræ Apoſtolicæ ſphæram conceſſerat, ita remiſerit ad Synodum ſuo charactere inſignitam, ut ipſemet Papa cum Concilio fuerit judex *authoritativè* reſcindens illud pravilegium, haudquaquam hinc inferre licet Concilij ſuper Papa ſuperioritatem. Et licèt is Pontifex ſe ſolo *ex ſuâ Chriſti Vicariâ poteſtate ſupremâ* hoc facere potuiſſet; attamen quia ad confringendam Henrici Regis Teutonicorum proterviam, malignorumque calumnias retundendas, id minimè ſuffeciſſet, ideo meritò confugit ad extremum illud Eccleſiæ medium *Matth. 18.* ab ipſomet Chriſto conſtitutum, ut Duo, ſcilicet Papa Chriſti vicarium gerens characterem, una & Prælati Eccleſiaſtici ſub hoc nomine congregati ferrent ſententiam reſciſſoriam

pra-

pravilegij illius in publicum S. Ecclesiæ damnum emersuri. In cujusmodi adeò illorum Duorum, Papæ & Concilij auctoritativo consensu, tametsi subsit prærogativa majoris *quoad nos, in ordine præcipuè ad protervos convincendos*, infallibilitatis: ex hac tamen majoritate minimè evinci Concilij super Papam superioritatem, antehàc fuit multimodè probatum. Et hinc jam universa evanescunt corollaria, quæ in fine sui argumenti subintulit Elliesius.

Sed quid prò *tertio* hic Theologus probare nititur ex Concilio VIII. *sequenti canone 21.* ita se habente. *Si quis tantâ efferatus audaciâ, quemadmodùm Photius & Dioscorus, sive scripto, sive sinè scripto insanias quasdam contra Cathedram Coriphæi Apostolorum Petri audeat jactare, eandem atque illi sententiam damnationis subeat. Si quâ verò Oecumenicâ collectâ Synodo, de Romana etiam Ecclesia controversia extiterit, licebit cum decenti reverentia de proposita quæstione veneranter percontari, responsúmque admittere, & sive juvari, sive juvare, non tamen impudenter contra senioris Romæ Pontificem sententiam dicere.* Quem proinde Canonem Elliesius discutiendo negat, verbis postremis à Synodo VIII. adimi Concilio potestatem judicandi de Episcopo Romano, utpote verbis præcedentibus jam concessam, sed caveri, ait, ne *impudenter* & *audacter* privati Episcopi, quales erant Photius & Dioscorus, sententiam in Pontificem dicant. Verùm quâ ratione fas erat Elliesio, Canonis illius verba 94.

priora detorquere, ac si Synodus VIII. sub illis fecisset Concilio potestatem judicandi de Episcopo Romano, cùm tamen ijs verbis aliud non contineatur, nisi ut damnationis sententiæ obnoxij sint, qui insanias contra Apostolicam Petri Cathedram audent jactare? Et quia in verbis posterioribus, dum intra Oecumenicam Synodum oritur controversia de Romana Ecclesia, plus non conceditur, nisi ut liceat *veneranter percontari*, & juxta causæ statum seu *juvare* Romanam Ecclesiam, seu ab hac *juvari*, quomodò hinc potuit fieri illatio, ac si Synodus illa VIII. judiciariam super Romano Pontifice potestatem, Concilio Oecumenico attribuisset? Si verba Canonis *sincerè* ac *integrè* expendantur, in aperto est, ita inter se conferri, quòd circa Romanam Ecclesiam veneranter liceat *percontari* ad effectum *juvandi*, ut si ulteriùs procedatur ad ferendam sententiam adversùs Romanum Pontificem, id redarguatur impudentiæ, quæ tamen procul abesset, si Concilium etiam *acephalum*, ne dicam Oecumenicum, haberet super Papâ superioritatem.

Caput V.

Refelluntur Exceptiones Elliesianæ oppositæ nonnullis argumentis, quibus probatur Papæ super Ecclesiam, seu Concilium *acephalum* superioritas.

Po-

POtiora hujus instituti argumenta hîc prætermittuntur ab Elliesio, ejusque proinde exceptionibus haud eliduntur, sed intacta relinquuntur in suo vigore. Ad cujusmodi adeò fortiores probationes *in antecedentibus* positas Lectorem remittimus. 1.

§. I.

Eliduntur exceptiones Elliesij opposita S. Scripturæ textibus ex Lucæ 12. & Ioan. ultimo desumptis.

AD Papæ super Ecclesia seu Concilio *acephalo* superioritatem ostendendam, inducit Bellarminus sequentem *ex Luc. 12. cap.* textum Evangelicum; *Quis, putas, est fidelis servus & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam?* Hunc enim locum intelligunt Patres etiam de Pontifice Romano, juxta sententiam Hilarij Diaconi *in commentarijs Epistolarum Pauli*, Rectorem Ecclesiæ, seu Domûs Dei, esse Romanum Pontificem. Sicuti enim Episcopi particulares sunt Oeconomi in suis Ecclesijs, ita Episcopus Romanus est œconomus Summus in universa Ecclesia. Quemadmodùm igitur Episcopus ita est super familiam suam, ut non possit ab eo judicari & puniri, sed à solo directore Domino, sic pariter sentiendum est de Romano Pontifice respectu Universalis Ecclesiæ. 2.

Ex-

Exceptio Elliesij.

3. EXcipit hic Auctor *primò*. Prætacta S. Scripturæ verba non intelligi de solo Romano Pontifice, sed de omnibus Episcopis Pastoribus, imò cunctis Christianis, uti tradunt Patres ab Elliesio allegati. *Secundò* ex illo textu, quatenus accommodatur Romano Pontifici, si de universâ intelligatur Ecclesiâ, non aliud evinci, nisi quòd Papæ sit cura generalis totius Ecclesiæ, competens illi ob Primatum. Quare Pontificem Romanum non eatenus esse Oeconomum universæ Ecclesiæ, ut super hac obtineat quandam superioritatis prærogativam, sed generalem duntaxat inspectionem.

Refutatio istarum Exceptionum.

4. QUis negare ausit, cui claves Regni Cælorum, id est, Ecclesiæ, commisit Christus, esse illum servum, quem constituit Dominus super familiam suam? Quis autem rursus neget, hanc Domini familiam esse ipsissimam Ecclesiam universalem, cujus ex diserto Christi verbo Deus Pater, unà & Christus ejusdem Filius est Paterfamilias? Quantumvis ergo ille textus Evangelicus rectè accipiatur non de solo Romano Pontifice, sed de omnibus Episcopis & Pastoribus, imò *proportionaliter* de omnibus Christianis, negari tamen nequa-

nuaquam potest, in sensu Litterali intelligi etiam de Romano Pontifice, quà Ecclesiæ claves obtinente, cum *indefinitâ* ligandi & solvendi potestate. Quare Papa ita est Oeconomus universæ Ecclesiæ, seu Familiæ Dei & Christi, ut, quam habet super eâ inspectionem, sit etiam jurisdictionis Christi vicariæ. Meritò igitur requiretur ab eo in judicio Divino, an se habuerit tanquam fidelis servus & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam? At ista vox *Tò super* importat superioritatem jurisdictionis quoque Oecumenicæ, Regni Cælorum clavibus signatæ. Consequens igitur est, ex illo sacro textu Romanum Pontificem ita esse *super* Ecclesiam, seu Concilium *Acephalum*, ut huic nullatenus possit *strictè loquendo* esse subjectus, ejúsve subdi judicio.

Argumentum II. *ex Ioannis Ultimo* petitum.

VBi Christus Petrum ità alloquitur: *Pasce oves meas*. Constat autem, inquit Bellarminus, Pastorem ita præesse ovibus, ut nullo modo ab eis judicari possit. 5.

Exceptio Elliesiana.

EXcipit hic Theologus *primò*. Hunc textum Evangelicum intelligendum esse de 6.

omnibus Ecclesiasticis Pastoribus, juxta illud 1. *Petri* 5. *Pascite, qui in vobis est, Gregem Dei*: adstipulanturque Ambrosius *de dignit. Sacerdot. cap.* 2. & Chrysostomus *homil.* 79. *in Matth.* Sicuti ergo ex illo sacro textu inferre minimè licet, Pastores universos Ecclesiæ judicio non esse subjectos, sic nec inde concluditur, Petrum, ejusque successorem Romanum Pontificem, ab Ecclesia judicari non posse; maximè quòd Christus illis verbis noluerit aliud significare, quàm Verbi Divini pabulo fideles ceu oves & agnos suos esse nutriendos à Petro. *Secundò.* Bellarminum in argumentis suis perpetuâ laborare fallaciâ, dum nomina *Dispensatoris, Pastoris*, & *Capitis* supponit, eodem modo convenire Petro ac Christo, cùm tamen ex Gregorij I. Sixti III. & Ioannis VIII. sensu, Romanus Pontifex non alio modo sit Caput Ecclesiæ, nisi quatenus est primum ejus membrum, indigens *ab universo etiam Corpore sustentari, ne firmitatem amittat.* Et, si contingat, tale Caput aliquando fieri morbidum, censuisse Turonense Concilium *Can.* 13. *melius esse, ut Caput hujusmodi, si curari non potest, amputetur, quàm grex per eundem inficiatur.*

Refutatio istarum exceptionum.

7. PRimò. Sicut Episcopi & Pastores Ecclesiæ universæ *secundùm partem solicitudinis Pastoralis, à Papa saltem* mediatè *in ipsos derivatæ*, par-

participiant de munere pascendi oves Christi, sic eisdem *proportionaliter* accommodare licet præallegata Christi Domini verba. At nulli præter Petrum cum ordine successionis *indefinitè* dictùm fuit à Christo; *Pasce oves meas.*

Nec excipere licet, oves Christi universas non tam *collectivè*, prout sub uno Pastore Oecumenico Pontifice Romano, ceu visibili Capite suo, constituunt unam Ecclesiam, sed *distributivè* duntaxat esse commissas pastorali Petri Cathedræ. Nam illa *ex Ioannis ultimo* desumpta Christi verba ad effectum deducebant, quod *Matth. 16.* fuerat promissum de clavibus Regni Cælorum committendis Petro, ejusque Cathedræ Apostolicæ usque in sæculi finem duraturæ, ceu Petræ, super quam ædificaretur Ecclesia. Unde manifestum redditur, præallegata Domini verba respicere *indefinitè* oves Christi non tantùm *distributivè*, sed sub universali collectione, Ecclesiæ Catholicæ constitutivâ. Et hinc Romanus Pontifex in Concilio Chalcedonensi vocatur *Ecclesiæ universalis Pontifex, & Caput universalis Ecclesiæ.* Similia habet *sexta* Oecumenica Synodus *18. actione* dicendo, quòd *primæ Sedis Antistes sit universalis Ecclesiæ, stans supra firmam fidei Petram.* Et hinc Concilium Lugdunense sub Gregorio X. statuit, quòd Romana Ecclesia obtineat principatum super universam Ecclesiam Catholicam. Quis ergo dicere ausit, principatum hunc non esse superiorem Ecclesiâ universâ, ejusque repræ-

sentativo Concilio *acephalicè* spectato, sed huic subditum esse Summum Pontificem? Constat igitur, ex illo textu Evangelico, *Pasce oves meas*, collato cum verbis *Matth. 16.* ad Petrum prolatis, omninò evinci; Papam non esse inferiorem Concilio, *præsertim acephalicè* sumpto.

8. *Secundò.* Veritati consona non est imputatio Bellarmino facta, ac *si perpetuâ laboraret fallaciâ, supponendo nomina Dispensatoris, Pastoris, & Capitis eodem modo convenire Petro ac Christo.* Huic enim competit, esse primarium & principale seu absolutum Ecclesiæ Caput, atque Pastorem, Sacramentorumque, & gratiarum Dispensatorem: illi verò convenit, esse Ecclesiæ duntaxat militantis, in terris *visibile Caput Christi vicarium*, eique *subordinatum*, minùs adeò *principale, ac secundarium*, ita obtinens primi intra Ecclesiam membri prærogativam, ut *tamen indigeat ab universo Corpore sustentari, ne firmitatem suam amittat*: quæ sustentatio subsistit singulariter, dum ejus sententiæ rerum fidei decretoriæ accedit consensus Concilij Generalis, ut sic ex Duorum, Papæ *Christum vicariè repræsentantis, & consensu Ecclesiæ intrà Concilium repræsentatæ*, omnimoda & consummata obtineatur dogmaticæ sanctionis firmitas.

9. Quod Elliesius allegavit ex Concilij Turonensis *Canone 3.* in nullâ hujus nominis Synodorum *editionis Parisiensis* repertum est. Facilè tamen

tamen concedo, *si caput* cujuspiam Diœcesis *respectivum* & *limitatum*, nempe Episcopus, non *Vniversale* & *Oecumenicum*, in moribus etiam curari non posset, *melius esse, ut amputetur, quàm ut grex per eundem inficiatur*, quod tamen *de Oecumenico universalis Ecclesiæ Capite* dici non potest, nisi in ipsa fide defecerit, sicque hæresin incurrens, ipso jure Divino jam desierit esse membrum, adeoque Caput Ecclesiæ; uti patet *ex antecedentibus*.

§. II.

Eliduntur Elliesianæ exceptiones oppositæ ulterioribus quibusdam argumentis, Papæ super Concilio acephalicè *sumpto superioritatem ostendentibus.*

ARGUMENTUM I.

EX parte nostra inducitur *primò*, tum ex eo, 10.
quòd in Concilio Chalcedonensi Pontifex semper nominetur ante Concilium. Tum ex eo, quòd ad Summos Pontifices à judicijs Episcoporum, & Synodorum semper fuerit provocatum.

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipit *primò* Elliesius. Consuetudinem e- 11.
quidem esse, ut, cùm societas aliqua scribit litteras, ijs præmittatur nomen primi

 So-

Societatis membri, seu Capitis, quemadmodùm Rectoris nomen præponitur Universitati, & Decani nomen Facultati, aut Capitulo: neminem tamen hinc inferre, Rectorem Universitate integrâ, aut Decanum Facultate, & Capitulo superiorem esse.

12. *Secundò.* Jus provocationis Romano Pontifici jure Divino non competere, nec olim illud esse ab omnibus admissum: imò multis in locis vetitum fuisse, ne provocatio ad eum fieret. Quinimò nunquã ad eum fuisse provocatum post Synodi Generalis judicium, cùm econtra post judicium Sumi Pontificis sit persæpe provocatum ad Synodum Generalem. Unde argumentum ab appellationibus petitum facilè retorqueri in Adversarios. Verùm dato etiam, quòd appellationum ad Papam solemnis olim usus fuerit, inde probari solummodò, Pontificem superiorem esse singulis Episcopis, Synodumque Romanam habere cæteris Synodis Provincialibus majorem potestatem, quod ad propositam quæstionem minimè pertinere.

Refutatio istarum exceptionum.

13. PRimò. Utique non tam littera, quàm ratio attendenda est, cur Summus Pontifex in Concilijs Oecumenicis nominari soleat ante Concilium. Hujus autem ratio desumitur ex hoc, quòd Concilij Oecumenici forma sub-
stantia-

stantialis consistat *ex nomine Christi vicario*, Papæ proprio. Sicuti ergo anima præeminet corpori ceu forma illius *substantialiter* perfectiva: sic præinsinuata Romani Pontificis præeminentia in Concilio Oecumenico subsistit ex prætacto Christi vicario charactere, ceu formâ substantiali.

Secundò. Illo ipso jure competit Summo 14.
Pontifici jus ultimati judicij in causis Ecclesiasticis, ex quo jure obtinet claves Ecclesiæ cum *indefinitâ* ligandi, & solvendi authoritate. At ea clavium potestas, & jurisdictio illimitata intrà Ecclesiam competit Papæ ex jure Divino: nec adeò ab ullis Catholicæ fidei Professoribus potuit jus illud non fuisse admissum, licèt in ejus usu per indulgentiam Romanorum Pontificum varia facta fuerit moderatio, ne à quibuslibet in provincijs remotioribus quâvis de causâ fieret provocatio ad Cathedræ Apostolicæ tribunal; *uti alibi dicetur.* Post Summi Pontificis judicium interponebatur quandoque provocatio ad Synodum Generalem non *Acephalam*, sed Pontificio Christi vicario charactere insignitam, non ideo, quod in hac esset majoritas jurisdictionis, sed *quoad nos* in ordine ad protervos prælertim convincendos, major, seu magis convincens, inde obtineretur credibilitatis evidentia; uti *in anterioribus* fuit demonstratum. Et quia clavium authoritas in Romano Pontifice unà cum Petræ firmitate non respicit singulos duntaxat

Episcopos, sed universalem Ecclesiam, ideo in vi hujus authoritatis omninò dicendus est Papa superior non singulis duntaxat Episcopis, sed quâvis etiam Generali Synodo *Acephalicè* spectatâ.

ARGUMENTUM II.

15. EX parte nostra licet *secundò* argumentari. Concilia Generalia fuerunt semper convocata & confirmata per Romanos Pontifices, qui non modò ijs præsidebant, sed & summam rerum in illis tenebant. At illi sunt Concilio Generali Superiores, quorum est, primùm convocare Concilium Generale, deinde ei convocato præesse, & cuncta in eo moderari, ac demum, sine quorum confirmatione Synodi decreta vim non haberent. Quia igitur hæc omnia competunt Romanis Pontificibus, consequens est, ipsos superiores esse Concilio Generali.

Exceptio Elliesiana.

16. EXcipit *primò* Elliesius. Nullam esse legem sive Divinam, sive Ecclesiasticam, quâ pronuntientur irrita, & nullius roboris esse Concilia Generalia, aut ab alijs, quàm à Romanis Pontificibus convocata, aut quibus alij, quàm Romani Pontifices præfuerint, aut quæ ab ipsis specialiter non fuerint confirmata.

Secundò. Octo priora Concilia Generalia ab

ab Imperatoribus esse convocata, nullum à Romano Pontifice. Quædam ex ijs, etiam invitis, aut ignorantibus Romanis Pontificibus, celebrata fuisse. Porrò tribus primis Synodis Generalibus, nec non Sardicensi Concilio, non præfuisse Romanos Pontifices, sed alios Episcopos. Demum quædam Concilia Generalia non fuisse à Pontificibus confirmata, aut approbata: ea verò, quæ ipsi approbârunt, non ita approbâsse, quasi ea nullum sinè hujusmodi approbatione robur haberent, sed tantùm illos consensisse ijs, quæ à Concilio fuerant facta & decreta, ejusque judicio adhæsisse.

Tertiò. Etiamsi convocatio Synodorum Generalium, earũ confirmatio, atque in ipsis præsidentia necessariò competeret Romano Pontifici, non propterea dicendum fore superiorẽ Concilio Generali; tum quia necesse non est, ut, qui convocat aliquem Cœtum, eo convocato, sit superior universo Cœtu: imò verò ordinariè, qui cœtum aliquem convocat, eo inferior, ejusque Decretis parêre debet, alioquin quid opus esset, Cœtum congregare. Idem proinde judicium est de Concilio, tum quia non est necessum, eum, qui primum in aliquo cœtu locum obtinet, universo Cœtu superiorem esse, sed sufficit, ut sit primus in cœtu, ut debeatur illi præsidentia, alioquin dicendum esset, nullam esse societatem, cujus præsidens non esset universâ Societate superior, quod est absurdum. Porrò in antiquis 18.

Con-

Concilijs licèt præesset Papa, cuivis licitum erat, deliberanda proponere. Sed etiam, si Præsidens esset rerum gerendarum moderator, non tamen esset propterea superioris auctoritatis universo Cœtu. Denique ponatur consensus legitimi Pontificis necessarius esse ad robur dandum decretis Synodi Generalis, non tamen inde sequitur, Pontificem esse Concilio superiorem, sicut licèt ad firmitatem Senatûsconsulti requiratur Præsidis subscriptio, non licet inde inferre, Præsidem universo Senatu esse superiorem.

Refutatio istarum Exceptionum.

19. PRimò. Num ex ratione Concilium Generale pronuntiari potest, alicujus esse valoris & roboris, si in ipso deficiat forma substantialis, per ipsummet Christum *Matth. 18. v. 20.* constituta sub hisce verbis: *Vbi duo, vel tres fuerint congregati in nomine meo, illic sum in medio eorum?* Hunc enim sacrum textum de Concilio Oecumenico intelligunt Concilium Chalcedonense *in Epist. ad Leonem, quæ est post finem 3. actionis ejusdem Concilij.* Et Synodus VI. *actione 17.* At congregari *in nomine Christi*, perinde est, ac congregari auctoritate Christi, conformiter sacris Litteris *Marci ultimo*, ubi Christus aiebat: *In nomine meo dæmonia ejicient.* & *Ioban. 5. Ego veni in nomine Patris mei.* Item *Matth. 7. Nonne in nomine tuo pro-*

pheta-

phetavimus? Sicuti ergo in his textibus Evangelicis perinde sonat, aliquid fieri nomine Christi, ac fieri auctoritate Christi: sic quatenus Concilia Oecumenica ex instituto Christi, debent esse congregata *in nomine Christi*, eatenus oportet, esse convocata, & congregata auctoritate Christi, atque adeò ejus mandato, qui obtinet Christi vicariam auctoritatem; qui est solus Papa: utpote cui pro perpetuo Ecclesiæ statu Christus Dominus unicè demandavit Regni cælorum seu Ecclesiæ suæ claves, illum constituendo Pastorem universarum ovium suarum.

Ad quod meliùs intelligendum, pro *secundo* discernere lubeat inter duplicem modum, quo aliquid dicatur fieri in *nomine Christi*. Nempe aliquid fieri potest in *nomine Christi quasi objectivè*, ita ut fiat propter Christum ceu finem, & objectum motivum ex ipsius Spiritu ipsum solum audiendi in verbo Dei. Deinde aliud fieri potest in *nomine Christi* quasi *subjectivè*, ita ut Christi auctoritas quasi vicaria inexistat illi, qui in *nomine Christi* operatur. At Christus voluit, Concilium congregari in nomine suo, ut *illic in medio illorum* esset, non utique personaliter, sed quoad suam vicariam in terris relictam auctoritatem, *subjectivè* adeò substituram in Concilio Oecumenico. Hæc enim Christi nominis in Concilio subsistentia non est secundùm invisibilem duntaxat gratiæ influxum, sed secundùm 20.

dùm auctoritatem visibilem, propter quam instar Ethnici & publicani *visibiliter & publicè* habendus est, qui Ecclesiã in Concilio Oecumenico repræsentatam non audierit. Imò Christus suæ & Patris Æterni per gratiam assistentiæ Concilio Oecumenico repromissæ causam & rationem reducit in hoc, quòd ipse in medio Concilij *Nomine suo* coadunati subsistat. Hæc igitur auctoritatis Christum *vicariè & visibiliter* repræsentantis, intrà Concilium assistentia ceu causa, juxta sancti Evangelij contextum, prior esse debet, quàm ut ejusdem & Patris Æterni per gratiam assistentia sit effectum suum sortitura. Quandoquidem igitur vicaria Christi auctoritas soli Papæ competens, sit forma per Christum constituta, per quam Concilium Oecumenicum convocari & subsistere debeat, apertè hinc evincitur, ipso jure Divino irrita fore, & nullius roboris Concilia Generalia, si vel ab alijs, quàm à Romanis Pontificibus fuerint convocata, vel Papa, ejúsve Legatus non præfuerit.

21. Et quia pro *tertio* Christus *loco citato* apertis verbis asseruit, cujuscunque rei, sive veritatis à Concilio Oecumenico expetitæ effectum non aliter obtentum iri, nisi Duo, nempe Caput vicarium Christi charactere præferens, & Prælatorum Ecclesiasticorum *Nomine Christi* facta aggregatio, consenserint, evidenter hinc quoque infertur, tametsi tota Ecclesiastico-

fticorum Antiftitum aggregatio concorditer definiret aliquod dogma, infallibilitatem Divinæ veritatis ex Chrifto, ejuſque Patre Æterno non priùs ſuperventuram, niſi decreto Epiſcoporum accedat auctoritativus conſenſus Papæ, *nomen Chriſti vicarium* præferens: meritoque proinde dicitur nullius roboris *quoad omnimodæ infallibilitatis firmitatem* fore Decretum Concilij, quantumvis Generalis, niſi à Papa confirmatum fuerit.

Quartò. Sed quo veritatis fundamento dicitur: *Priora Concilia Generalia non à Romano Pontifice, ſed ab Imperatoribus eſſe convocata, ac tribus primis non præfuiſſe Romanos Pontifices, ſed alios Epiſcopos, neque à Pontificibus olim confirmata fuiſſe Concilia Generalia*? Hoc triplicatum Ellieſij effatum à vero aberrare, mox oftenditur. Inprimis igitur legimus de Concilio Nicæno *in 6. Synodo, actione 8.* Conftantinum & Sylveftrum apud Nicæam congregâſſe magnam Synodum. Damaſus quoque ſcribit *in Pontificali*, cum Sylveftri conſenſu habitum eſſe in Nicæa Concilium. Quo autem diſcrimine Pontifex & Imperator concurrerint in congregandâ illâ Oecumenicâ Synodo, pandit Ruffinus *lib. 10. cap. 1.* aſſerens, Conftantinum *ex ſententia Sacerdotum* indixiſſe Concilium. Unde evincitur, Imperatorem non tam jus ſtatuendi indictionem Concilij, quàm ejus duntaxat executionem ex *ſententia Sacerdotum, Pontificiſq; auctoritativo juſſu* 22.

ſeu

seu consensu usurpâsse. De Constantinopolitano I. pariter refert Theodoretus *lib. 5. Histor. cap. 9.* Theodosium Seniorem non tam illud indixisse, quàm litteras Pontificis Damasi, quibus Concilium indicebatur, misisse ad Episcopos; veluti patet etiam *ex litteris Episcoporum in illo Concilio congregatorum ad Pontificem scriptis.* De Ephesino I. tradit Prosper *in Chronico*, factam esse Cyrilli industriâ & Cælestini Papæ auctoritate. Constat etiam *ex Epist.* Cælestini *ad Cyrillum*, relatâ *inter opera Cyrilli*, hunc tanquam Legatum Sedis Apostolicæ jussum esse proficisci ad illud Concilium: certò argumento, non esse coactum absque consensu Pontificis. De Chalcedonensi patet ex *Epistola* Martiani Imperatoris ad Leonem Papam, relatâ *ante Concilium Chalcedonense*, Imperatorem, cùm vellet indicere Concilium, rogâsse Pontificem, ut ipse veniret, & Concilium faceret, vel si nollet venire, significaret per litteras, quid agi vellet. Unde patet, illam Synodum non sine auctoritate Pontificiâ, ejúsve jussu vel consensu indictam, vel celebratam fuisse. Imò Imperatorem ejus fuisse sententiæ: quòd Synodus Oecumenica non esset substitura absque auctoritate Pontificia. Et hinc Gelasius Papa *in Epist.* ad *Episcopos Dardaniæ* ait: *Apostolicam Sedem, ut Synodus Chalcedonensis fieret, suâ auctoritate decrevisse.* Quantumvis ergo Imperatores unà cum Pontificia auctoritate concurrerint ad

indi-

indicenda Concilia, hujus tamen erat ratio, quòd Imperatores maximâ Christiani orbis parte potirentur, Conciliaque in ipsorum ditione celebrarentur, legeque cautum fuerit, ne Cœtus haberentur eorum injussu ob seditionum suspicionem: prætérquàm, quòd ipsorum sumptu res tota peragerctur.

Quintò. Quòd Pontifices Romani habuerint præsidentiam in Concilijs Generalibus, 23.
probatur sequenti inductione. Nam ex *actis Nicæni Concilij* constat, huic Synodo unà cum Vito & Vincentio, Ecclesiæ Romanæ Presbyteris, præsedisse Hosium Cordubensem, quem fuisse Romani Pontificis Legatum, asseritur etiam in *præfatione Concilij Sardicensis.* Concilio equidem Constantinopolitano I. Oecumenico II. non interfuit Damasus Papa, eò quòd hic voluerit, Episcopos Orientis ad plenam Synodum convocare Romam, nisi justis ex causis se excusando, contra Macedonianos probâssent, se animo & sententiâ conjunctos cum Occidentalibus Episcopis. Nihilominùs ea Synodus eatenus cœpit esse Oecumenica, quatenus confirmata fuit à Damaso Papa in ijs, quæ spectabant Macedonianæ Hæreseos condemnationem, fideique confirmationem: ex S. Gregorio *Epist. 125.* & Photio *in Libello de 7. Synodis.* In Ephesino Oecumenico III. Concilio sanctum Cyrillum habuisse potestatem Legati à Cælestino Papâ constituti, evincitur *ex Epist.* Cælestini ad Cyrillum,

rillum, relatâ *Tomo I. Conciliorum editionis Colonienſis. pag. 737.* Ex Leonis ad Concilium Chalcedonenſe *Epiſtolâ 47.* conſtat, Legatos ipſius fuiſſe ad iſtam *quartam* Oecumenicam Synodum taliter directos, ut ipſemet Papa in illis præſideret. Quam Romani Pontificis intentionem fuiſſe ratam habitam à Concilio, conſtat ex hujus ad Leonem *actione 3.* vel in quibuſdam exemplaribus *circa finem* relatâ *Epiſtolâ.* Concilium Conſtantinopolitanum II. Oecumenicum V. agnoviſſe, quòd præſidentia ſit debita Romano Pontifici, liquet *ex Epiſtolâ ad Vigilium in fine primæ Synodi* relatâ. In Concilio Conſtantinopolitano III. Oecumenico VI. Præſides fuiſſe Legatos Agathonis Pontificis Petrū & Georgium Epiſcopos, ac Joannē Diaconum, teſtatur Zonoras in *vita Conſtantini* IV. patetque ex ipsâ Synodo. Concilium Nicænum II. Præſides habuiſſe Adriani I. Legatos, conſtat ex actis Concilij, in quibus iſti primi nominantur & ſubſcribunt. Idem oſtendi poteſt ex cæterarum Synodorum Oecumenicarum actis. Quòd verò firmitas Decretorum *Conciliarium* pendeat ex confirmatione Romani Pontificis, evincitur, quòd eâ non interveniente, varij errores etiam circa fidem irrepſerint; uti videre licet *ex præſentis articuli ſecundi Diſquiſitione 4. à n. 55.*

24. *Sextò.* Eſto, non ex cujuſvis Cœtûs convocatione, & in eo præſidendi jure concluda-

tur

tur ſtricta ſuper eum Superioritas: attamen iſtorum jurium radix & ratio inſpicienda eſt. Quis enim neget, jus convocandi Comitia generalia Regni Franciæ, & in ijs præſidendi, Regi competere ex ſupremo Regiæ Majeſtatis jure Monarchico? At *ſuperiùs* oſtenſum fuit, jus convocandi Concilia Generalia, & in eis præſidendi, radicàri in charactere Chriſti vicario, importante claves Eccleſiæ ceu Regni myſtici, abſolutamque Cathedræ Apoſtolicæ ac Oecumenici paſtoralis muneris poteſtatem, cum *indefinita* ligandi auctoritate, ſuper quaſcunque Chriſti oves non *diſtributivè* tantùm, ſed *collectivè* ſpectatas, nempe quà unam Eccleſiam conſtituentes, ſicque ſuper Concilium etiam Eccleſiæ ſecundùm præciſionem mentalem *acephalicè* conſideratæ repræſentativum. Nequit ergo dici, quòd jura illa convocationis & præſidentiæ in Concilijs Generalibus non radicentur in ſuperioritate Papæ ſuper Eccleſiâ *acephalicè* ſpectatâ protenſam.

ARGVMENTVM III.

EX parte noſtra licet *tertiò* argumentari 25
tum ex dicto Concilij Romani ſub Symmacho, *quòd Papa nunquam ſubjacuerit Minorum judicio.* Tum ex Leonis I. *Epiſtola 48.* ſcribentis: *Ad Petri Sedem pertinere curam univerſæ Eccleſiæ.* Tum ex Gelaſij I. *Epiſtolâ 13.* dicentis:

Quòd sacrosancta Romana Ecclesia habeat potestatem judicandi de omnibus, nec cuiquam liceat de ejus judicare judicio. Tum Gregorij I. *Epist.* 39. *lib.* 9. ajuntis: *Petrum respondere potuisse ijs, qui eum culpabant, non esse ovium, Pastorem suum reprehendere.* Tum Nicolai I. *Epistolá ad Michaelem Imperatorem* dicentis: *Iudicium Sedis Apostolicæ, quæ superiorem non agnoscit, à nemine refricari posse.* Tum Paschalis II. verbis *in Capit. Significâsti. Extra de Elect.* hunc in modum relatis: *In Concilijs statutum non inveniri, quasi Romanæ Ecclesiæ legem Concilia ulla præfixerint, cùm omnia Concilia per Romanæ Ecclesiæ authoritatem & facta sint, & robur acceperint, & in eorum statutis Romani Pontificis patenter recipiatur authoritas.* Tum ex sententiâ Alexandri III. relatâ *in Cap. Licet. extra de Elect.* ubi statuitur: *Majori cautelâ eligendum esse Romanum Episcopum, quàm cæteros, quia si malus eligatur Pontifex, nullum erit remedium, cùm non habeat superiorem, à quo deponi possit.* Tũ ex Innocentij III. *sermone 2.* affirmantis: *Se propter solum in fide peccatum posse ab Ecclesiâ judicari, in cæteris Deum se habere judicem.* Tum denique ex Bonifacij VIII. *Extravagante. Vnam sanctam.* asserentis, *supremam esse Romani Pontificis potestatem, quæ non nisi à Deo possit judicari.*

Exceptiones Elliesianæ.

26. EXcipitur *primò*. Etiamsi Concilij Romani sub Symmacho sententia sub nomine *Mi-*

eorum

norum loqueretur de Episcopis, non tamen loqui de Concilio Generali, sed de Concilio particulari quorundam Italiæ Episcoporum. Adhæc loqui ad mentem Romanorum, qui tum temporis existimabant, Pontificem à Synodo præsertim particulari, deponi non posse, nisi in casu hæreseos: quoad mores verò reservandum esse Divino judicio.

Secundò. Leonis I. dictum verum esse, quòd nempe Romanus Episcopus curam gerat universæ Ecclesiæ, sed *distributim*, non *collectim* sumptæ. Unde non sequi, quòd habeat curam Concilij Generalis. Imò tametsi ipsi incumberet cura, ut in Concilio Generali omnia fierent secundùm ordinem, minimè tamen fore consequens, quòd esset superior Concilio Generali. 27.

Tertiò. Gelasij I. sententiam non procedere de Concilio Generali, aut provinciali, sed de singularibus Episcopis; veluti pateat ex voce *cuiquam*, quam non posse intelligi de Concilio, doceri ex scopo Epistolæ, in qua agitur contra eos, qui nomen Acacij retinere volebant in Dypthicis. 28.

Quartò. Gregorium I. non negare, quin oves aliquando pastorem reprehendere potuerint, sed tantùm dicere, Petrum uti potuisse eâ responsione; sed maluisse non *ex potestate*, *sed ex ratione* respondere. Posthæc enim adjici, *Si ergo Pastor Ecclesiæ Apostolorum Princeps signa & miracula singulariter faciendo, non dedignatus* 29.

est, in causâ reprehensionis suæ rationem humiliter reddere, quantò magis nos peccatores, cùm de re aliqua reprehendimur, reprehensores nostros ratione humili placare debemus. Unde patêre, ait Ellie ius, scopum Gregorij non esse, ut ostendat, Pontificem non posse ullo in casu reprehendi & judicari; imò contrarium inferri ex facto Petri. Deinde illum Pontificem non loqui de Concilio, aut Ecclesiâ, quasi Petrus non potuisset reprehendi à Concilio, sed loqui tantùm de privatis qùibusdam reprehensoribus.

30. *Quintò.* Nicolaum I. non asserere suam auctoritatem Concilij auctoritate majorem, sed tantùm Sedem suam quâvis aliâ majorem; ait enim, *patêre profectò Sedis Apostolicæ, cuius auctoritate major non est, judicium à nemine fore retractandum.* Quare illum Pontificem sedem suam cum alijs Episcopis comparare, sed *distributim*, non *collectim* cum universis Episcopis in Concilium aggregatis. Alioquin vitio laboraturum, quod ait S. Augustinus, nempe *universum singulis partibus meritò præponi.*

31. *Sextò.* Oportere, Paschalis II. testimonium benignè explicare, cùm certum sit, Concilia leges omnibus Episcopis, atque etiam Romanis dixisse. Sic Concilium Antiochenum & Arelatense sua decreta per litteras significâsse Romano Episcopo, ut ea mandaret executioni, ipsosque Romanos Pontifices non semel fuisse protestatos, se obnoxios esse legibus latis à Concilijs ꝫ, quare Paschalis verba

benignè

benignè interpretanda esse de potestate dispensandi sapienter à Canonum observatione, quæ Romano Episcopo præ cæteris competit.

Septimò. Alexandri III. testimonium non referri bonâ fide, non enim dici ab ipso, nullum esse remedium, si malus Pontifex sit electus, sed tantùm non posse recursum haberi ad superiorem, dum nullum scilicet Concilium est convocatum. Unde majorem cautelam in ejus electione adhibendam esse, quia non facilè convocatur Concilium, nec potest à superiore Episcopo, quemadmodùm cæteri, judicari. 32.

Octavò. Innocentij III. testimonium videri in eorum stare opinione, qui tenebant, Papam ob solam fidem deponi posse; sed fortè per fidei negotium ibi intelligi etiam pravitatem inemendabilem, quæ universæ officiat Ecclesiæ. Unde scribendo *ad Philippum Regem Francorum* dicere; si absque Generalis Concilij deliberatione ipsum separaret ab uxore suâ, ordinis & officij periculum sibi imminere. 33.

Nonò denique. Bonifacij VIII. Extravagantem omni ratione & auctoritate destitutam esse, quam se nihil omninò morari. 34.

Refutatio istarum Exceptionum.

PRimò, Dum Concilium Romanum sub 35.

X 3 Sym-

Symmacho tam disertis verbis asseveravit; Papam nunquam subjacuisse *Minorum* judicio, oportet, sub ista voce *Minorum* intelligi, quotquot in auctoritate Oecumenicâ Clavium Ecclesiæ, *indefinitâque* ligandi & solvendi potestate, nec non in firmitate Petræ, super quam ædificatur Ecclesia, æquiparari non possunt cum Papa, hisce universis prærogativis *Matth. 16.* Divinitus dotato. At Concilium quamtumvis Generale *acephalum*, sinè vicario Christi charactere spectatum, nequit attingere ad sublimitatem illarum præeminentiarum, quia secundùm Christi effatum *indefinita* ligandi & solvendi potestas, unà cum omnimodâ per Christi assistentiam infallibilitate non promittitur Concilio, nisi quà auctorizato per Christi Nomen vicarium Papæ proprium. Nequit ergo Romanus Pontifex unquam subjectus esse Concilij *acephali* judicio, nisi in casu hæreseos, à Capitis Ecclesiæ prærogativâ Papæ hæretici personam ipso jure Divino dejicientis.

36. *Secundò.* Leo I. dicendo; Romanum Episcopum gerere curam universæ Ecclesiæ, nequit loqui de aliâ causâ, quàm eà, quæ stipata est auctoritate clavium Ecclesiæ. Eo ipso autem, quòd vox Tò *universæ Ecclesiæ* importet collectionem universorum fidelium sub uno Pastore visibili Oecumenico subsistentem, nequit illa cura non complecti Ecclesiam *collectim* sumptam, nisi manifesta involvatur contradictio.

Tertiò. Quòd Gelasius I. *loco citato* loquatur 37.
non de singularibus duntaxat Episcopis, sed de Concilio etiam Generali *acephalicè* considerato, evincitur ex contextu, cùm *ibidem* dicatur, à Sede Apostolicâ nullius judicio subjectâ, neminem appellare posse: quæ verba in veritate rei haud subsisterent, si à Romani Pontificis judicio fas esset, appellare ad *acephalam Generalem Synodum.*

Quartò. Eo ipso, quòd Petro fas fuisset, ijs, 38.
qui eum culpabant, ex potestate respondere, quòd *nullius judicio coercitivo subesset*; firma jam subsistit ejus super omnes superioritas, cui nequaquam obest, quòd ad fraternam correctionem nón sit dedignatus, humiliter reddere facti sui rationem.

Quintò. Nimis aperta est Nicolai I. vox di- 40.
centis: *Sedem Apostolicam non agnoscere Superiorem*, quàm ut eam detorquere liceat ad Sedes privatas Episcopales, ac si Apostolica Sedes his tantummodò, non autem Concilijs *acephalis* præemineret.

Sextò. Paschalis II. testimonium, dum ne- 41.
gat, *Romanæ Ecclesiæ posse à Concilijs, præsertim acephalis, legem præfigi*, eatenus evincit Apostolicæ Sedis superioritatem, ut huic tamen minimè obsit, quòd Papa, *quoad vim directivam* ex altioribus fidei principijs teneatur, observare leges à Concilijs Oecumenicis, imò etiam à se ipso latis; uti *in anterioribus* extat probatum. Concilium porrò Antiochenum & Are-

latense sua decreta eatenus significabant Romano Episcopo, ut hic ea per suam Christi vicariam auctoritatem firmaret, & sic firmata, consequenter non *ministerialiter* instar subditi, sed *auctoritativè* ceu Christi vicarius executioni mandaret.

42. *Septimò*, Dum Alexander III. negavit, posse à Pontifice haberi recursum ad Superiorem, non fecit illam restrictionem ab Elliesio assertam, sed absoluta superioritatis respectu Papæ negatio, manifestè infert, Concilium, *præsertim acephalum*, non habere jus superioritatis erga Papam.

43. *Octavò*. Innocentius III. asseverando, se *propter solum in fide peccatum* posse ab Ecclesia judicari, in cæteris autem unicè habere Deum judicem, nimis evidenter excludit Elliesij glossam, ac si sub negotio fidei intelligeretur etiam *pravitas morum inemendabilis*, *universæ officiens Ecclesiæ*. Nec obstat, quòd ad Philippum Francorum Regem scripserit, ubi Regem separaret ab uxore suâ, faciendo divortium vinculi matrimonialis, sicque adeò hujus solubilitatem haberet ratam, incursurum se *ordinis & officij sui* periculum: quia ea solubilitas cum jure Divino pugnans, ipsum redarguere potuisset hæreseos.

44. *Nonò* denique. Bonifacij VIII. Extravagans non asserit duntaxat, sed ex Divinis Litteris probat supremam Romani Pontificis potestatem, non nisi Deo subjectam. Immeritò igi-

rur

tur Elliesius eam rejicit ceu destitutam ratione & auctoritate.

ARGUMENTUM IV. & ultimum.

EX parte nostrâ *quartò* argumentari licet ex Concilij Lateranensis *Sessione 11.* seu Leonis X. in Concilio *editâ constitutione*, in quâ, postquàm dictum fuerat, *quæ in Concilio Basiliensi gesta sunt, post hujus translationem authoritate Eugenij IV. factam, non posse ullum habere robur*; adjiciuntur sequentia: *Cùm præsertim solum Romanum Pontificem, tanquam authoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum, ac dissolvendorum plenum jus & potestatem habere, nedum ex sacræ Scripturæ testimonio, dictis SS. Patrum, & aliorum Romanorum Pontificum, etiam Prædecessorum nostrorum, sacrorúmq; Canonum decretis, sed ex propriâ etiam eorundum Conciliorum confessione constet.* Quibus proinde verbis videtur Synodus Lateranensis, aut Leo X. *approbante Concilio*, rem plenè definivisse. 45.

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipitur. Magnum discrimen esse inter hanc sanctionem, & Constantiensis, Basileensisque Conciliorum definitionem. Nam *primò* hæc Concilia numerosiora fuerunt, cùm Lateranensi Concilio vix 80. Patres adfuerint, è quibus sexaginta tantùm, aut circiter erant 46.

Epis-

Episcopi magna ex parte Itali: nec ullus Christianissimi Regis Orator, nullique è Gallicanis partibus Antistites intererant. Unde à non paucis haud immeritò in dubium revocatur, *utrùm reverà id Concilium sit Generale?*

47. *Secundò*. Perspicuum esse, definitionem illam non esse à Concilio universo, sed à solo Romano Pontifice editam. Quamvis enim initio Bullæ præfigatur, *sacro approbante Concilio*, patet tamen, rem non fuisse in Concilio disputatam, & examinatam, sed tantùm Pontificis decretum in Concilio esse perlectum, quod quidẽ non erat conditum de hoc negotio, sed de abrogatione Pragmaticæ. Neque verò decretum istud inseritur Bullæ tanquam definitio, sed tanquam ratio definitionis. Quapropter licèt constaret, definitionem de Pragmaticæ abrogatione à Concilio approbatam, eamque in Concilio abrogatam fuisse, non properea idem dici posset de eâ ratione, quam Pontifex Bullæ inseruit.

48. *Tertiò*. Notatu dignum esse, quod Duvalius *4. parte quæst. 7. libri de suprema potestate Papæ* hanc in rem disseruit. *Ad Concilium Lateranense* (inquiens) *quod multò expreßius loquitur, quàm Florentinum, variæ sunt responsiones: quidam enim ajunt, non fuisse verè, & propriè Generale, cùm ei vix centum interfuerint Episcopi. Alij dicunt: caput illud, in quo de authoritate Pontificis supra Concilium mentio fit, à Concilio non fuisse discussum, aut examinatum, sed tantùm perlectum*

coram

coram Prælatis Concilij, qui sine prævio examine illud approbârunt, ideòque dici non posse Conciliariter conclusum & definitum, sicuti de Concilij Constantiensis definitione dictum est. Alij rem sic expediunt: etiamsi, inquiuntes, Concilium fuisset absolutè Generale (quod adhuc propter Episcoporum paucitatem relinquitur incertum) tamen rem ipsam, ut decretum fidei Catholicæ, non definiunt. Nulla enim in verbis Concilij nota apparet, ex quâ fidei definitionem colligamus. Nam nec anathema pronuntiat in eos, qui contra sentiunt, nec dicit, se hoc expressè, aut propriè definire, aut esse de necessitate salutis ita credere, vel quid simile, ex quo expressa definitio colligatur. Alij denique respondent, Concilium eatenus authoritatem Papæ supra Concilium definire, quatenus id ex Scripturis, Patribus, & antiquis Canonibus manifestè constare, censetur. Ad hæc enim, si omnia verba attentè expendantur, vim suæ definitionis, si quæ sit, Concilium revocat. Porrò fateri Bellarminum, id decretum non esse de fide, & de Concilio Lateranensi dubitari posse, *utrùm sit Generale.* Fatentes ergo se habere adversarios, Concilij Lateranensis, seu potiùs Leonis X. *in Concilio Lateranensi* sententiã nihil suæ præjudicare opinioni.

Quartò. Hoc magis adhuc constare, *si rationes, & auctoritates in eo Decreto allatæ ponderentur; non enim definire id Pontificem, nisi quatenus manifestè constat ex Scripturis, Patribus, & Concilijs à se allegatis, sicque relinqui sibi examinandum, utrùm constet, necne.* Hæc autem non 49.

tan-

tantùm non manifestè id probare, sed omnia aut falsa esse, aut à proposito aliena: nullum enim extare locum Scripturæ, qui id probare ullatenus possit; nullum etiam Patrum speciàtim referri, neque Romanorum Pontificum decretum promi. Tantũ porrò abesse, ut Concilia Generalia supra se Romanos agnoverint Pontifices, & in ijs venerati fuerint potestatem convocandorum, dissolvendorumque Conciliorum, ut sæpe leges Pontificibus etiam Romanis tulerint, & passim ab Imperatoribus, non Romanis Pontificibus convocata fuisse, isti testificati sint.

50, *Quintò*. Alexandrinam Synodum adduci, quasi scripsisset Felici Romano Pontifici, Nicænam Synodum statuisse, non debere absque Romani Pontificis auctoritate Concilia congregari: sed hanc Synodum & Epistolam illius nomine ad Felicem scriptam procul dubio esse supposititiam, & talem agnosci ab ipso Baronio. Dici præterea, Beatũ Leonem transtulisse Synodũ Ephesinam II. ad Chalcedonensem; sed hæc frustra dici, cùm constet, Ephesinam Synodum ab Imperatore convocatam, sinè ullâ translatione esse finitam, & Chalcedonensem fuisse ab Imperatore convocatam aliâ de causâ, quàm Ephesinam. Martinum V. dedisse potestatem Legatis suis in Concilio Senensi, transferendi Concilium, nullâ consensûs Concilij ipsius habitâ mentione; at executum fuisse Decretum *Frequens* Concilij Constantiensis,

neque

neque exclusisse Concilij consensum. Et reverà translationem Concilij Senensis Basileam factam esse, ex consensu Deputatorum Nationum, veluti pateat *ex Concilij Basileensis exordio.*

Sextò. Prætereà in illo Decreto Lateranensi laudari plures Synodos, quæ Pontificibus Romanis dicuntur magnam reverentiam exhibuisse, nempe Ephesinam I. Cælestino, Chalcedonensem Leoni I. *Sextam* Generalem Agathoni, *Septimam* Adriano I. *Octavam* Nicolao & Adriano II. Sed hoc nihil ad rem facere, nec inde sequi, quòd unicus Pontifex Romanus auctoritatem super omnia Concilia habens, Conciliorum indicendorum, transferendorum ac dissolvendorum habeat potestatem. Citari Damasum Papam, & Occidentales scribentes, per numerum Episcoporum Arimini congregatorum præjudicium fieri non potuisse, *quandoquidem constet, Romanum Pontificem, cujus exspectanda erat imprimis auctoritas, his non præbuisse consensum.* Sed non de uno Romano Pontifice, sed etiam Vincentio, & alijs pluribus id verificari. Nec quempiam negare imprimis, exspectandam esse Romani Pontificis auctoritatem, sed hinc minimè sequi, quod sibi sumit Leo X. Romanum Pontificem habere auctoritatem super omnia Concilia. Citari denique plures Synodos, quæ dicuntur gestorum confirmationem à Pontifice petijsse, atque inter has laudari Con- 51.

stan-

ſtantienſem. Quod argumento eſſe, ex confirmatione ſeu conſenſu, & approbatione geſtorum in Concilijs à Pontifice Romano requiſitâ non inferri, Pontificem eſſe ſupra Concilium, cùm Synodus Conſtantienſis, à qua petitam à Martino geſtorum approbationem dicit, Leo diſertè contrarium definierit. Sed de hoc alibi. Intereà ex his univerſis patêre, neque ex auctoritate, neque ex rationibus Concilij Lateranenſis, ſeu potiùs Leonis X. in Concilio Lateranenſi confici, Romanos Pontifices eſſe ſupra Concilium.

Refutatio iſtarum Exceptionum.

52. PRimò. Eſto, Concilia Conſtantienſe & Baſileenſe *quoad numerum Patrum* ſuperârint Synodum Lateranenſem ſub Leone X. celebratam, num idcircò fas eſt, hanc minoris illis auctoritatis dicere? *Ex anterioribus* conſtat, duplicem eſſe Synodorum generalitatem, tum *materialem*, ex Prælatis Eccleſiaſticis per auctoritatem Summi Pontificis de toto Chriſtiano Orbe convocatis, in minori licèt *duorum, vel trium* ſub vicario Chriſti charactere coadunatorum numero comparentium, *juxta Matth. 18. diſertum verbum* ſubſiſtentem, tum *formalem*, ex auctoritate Oecumenicâ Chriſti in terris vicem gerenti Papæ propriam, ceu ſubſtantiali Concilij Oecumenici formâ conſtitutam. Hæc igitur noſcitur habuiſſe locum

cum in Concilio Lateranensi, sed defuisse Synodo Constantiensi ante Martini V. electionem, & præsidentiam, nec non Basileensi post dissolutionem ab Eugenio IV. decretam. Nequit ergo harum Synodorum major, sed minor potiùs esse auctoritas, quàm competierat Concilio Lateranensi, ex Pontificiæ potestatis, cunctos Episcopos convocantis charactere *materialem* ac *formalem Generalitatem & integritatem* obtinenti sub pauciorum etiam Antistitum comparentium numero.

Secundò. Dum constitutio illa *de Papæ supra Concilium superioritate* edita fuit, *Sacro approbante Concilio*, nequit per rationem solidam negari, quòd totius Concilij quà Oecumenici, nempe auctoritatis Pontificiæ Christum repræsentantis, & Ecclesiæ membrorum Hierarchicorum consensu sancita fuerit. Et hinc Elliesius injuriam facit universo Concilio, dum contendit, constitutionem illam ex Concilij approbatione editam, non fuisse discussam & examinatam à Concilio, quasi hoc tam *perfunctoriè* in tanto negotio fecisset partes suas. Omni porrò ratione & veritate destituitur præsumptuosa Elliesij assertio, ac si Papæ supra Concilium superioritas non fuisset definita in Concilio Lateranensi sub Leone X. celebrato. Hanc enim Elliesianam exceptionem clarè refutant dictæ constitutionis verba, ita se habentia. *Nec illud nos movere debet, quòd sanctio ipsa, & in ea contenta, in Basileensi Conci-* 53.

lio

lio edita, & ipso Concilio instante, à Bituricensi Congregatione recepta fuerunt, cùm ea omnia post translationem ejusdem Basileensis Concilij per Eugenium IV. factam, à Basileensi Conciliabulo (quod post talem translationem Concilium ampliùs appellari non merebatur) facta extiterint, & propterea nullum robur habere potuerint, cùm etiam solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum ac dissolvendorum plenum jus & potestatem habere, nedum ex sacræ Scripturæ testimonio, dictis SS. Patrum ac aliorum Romanorum Pontificum, sacrorúmque Canonum decretis, sed propriâ etiam eorundem Conciliorum confessione manifestè constet. In quibus equidem verbis veritas illa, *quòd Papa auctoritatem super omnia Concilia habeat*, per auctoritates & Divinas, & Pontificias, & Synodales asserta, assumitur tanquam ratio reprobandi Basileense Concilium, postquàm ejus translatio & dissolutio per Eugenium IV. facta fuerat; dum tamen ipsissima hæc ratio sub tantis auctoritatibus firmata, est quasi anima totius constitutionis, *Concilio Lateranensi approbante*, editæ, nequit Papæ super Concilium superioritas negari sancita ab illâ Oecumenica Synodo. Et hinc apertæ falsitatis etiam redarguitur Elliesiana exceptio, ac si illud Conciliare decretum statuisset duntaxat *de Pragmaticæ abrogatione*, non verò *de Papæ supra Concilium auctoritate*, & hinc consequente Syno-

Synodorum dissolvendarum & transferendarum potestate.

Tertiò. Sed quâ ratione idem Elliesius Duvallij *superiùs* allegatam sententiam, *pro elidenda Concilij Lateranensis auctoritate* inducit, dum tamen is auctor *non ex suo, sed aliorum diversimodè respondentium sensu loquitur?* Et quidem *ex antecedentibus* extat jam refutatum, quod tum *primo* loco, *ac si Concilium Lateranense non fuisset Generale*; tum *secundo* loco respondetur, *ac si decretum de superioritate Papæ fuisset perlectum, sed absque prævio examine approbatum.* Quod *tertio* loco *ibidem* respondetur, *ac si decretum destitueretur auctoritate definitivâ, cùm in adversarios non pronuntietur anathema, nec dicatur esse de necessitate salutis, ita credere*: nullius momenti noscitur isthæc esse responsio, cùm in Concilio quoque Tridentino plura extent decreta, quibus non subjungitur anathema in eos, qui contradicunt, nec expressè in eis dicitur, de necessitate salutis esse, ut ejusmodi definitiones credantur, sed hæc subintelliguntur ex ipsâ naturâ ejusmodi decretorum. Quæ denique *quarto* loco affertur responsio, ex integro à nobis recipitur, *quòd nempe Concilium eatenus definiat Papæ super Concilio auctoritatem, quatenus id ex Scripturis, Patribus, & antiquis Canonibus manifestè constet.* Verùm quàm ineptè hoc nitatur Elliesius contorquere ac elidere; proximè videbitur. Intereà sciscitari lubeat ex hoc auctore, quo 54.

 rursus

rursus fundamento scripserit de Bellarmino; quasi Concilium Lateranense sub Leone X. celebratum dixisset, non fuisseGenerale, cùm tamen is Cardinalis *cap. 5. de Concil.* eam Synodum disertis verbis recenseat inter Synodos Oecumenicas à Catholicis receptas.

55. *Quartò.* Sed quæ non manifesta committitur temeritas ab Elliesio, asseverante, falsum esse decreti Lateranensis assertum, *ac si Papæ super Concilijs auctoritas constaret ex S. Scripturæ testimonijs, Romanorumq; Pontificum, & SS. Canonum decretis, ac dictis SS. Patrum, imò ex propria etiam Conciliorum confessione?* Si de S. Scripturæ locis ad præsens institutum, sermo sit, præter argumenta *in superioribus* deducta, unius tantùm recordor, quòd Vicarius Christi character eatenus sit forma Concilij Oecumenici, ut sinè isto minimè subsistat Synodi Oecumenicæ substantia, atque adeò ejus præeminentia ex *indefinitâ* ligandi & solvendi potestate, & infallibilitatis auctoritate subsistens; unde antecedenter ad eum Pontificium characterem, atque adeò in Concilio *acephalo* ex totius etiam orbis Episcopis coadunato, nihil morari potest, quò minùs ipsi præemineat, quæ *Matth. 16.* Petro, ejusque Successori per Christum destinata fuit tum Petræ firmitas, tum incircumscripta ligandi & solvendi auctoritas.

56. Si Patrum exigantur testimonia, Papæ Concilio haud inferiorem potestatem concordi voce testantur Patres Concilij Romani

sub Sylvestro Pontifice. Patres Concilij Nicæni I. Patres Concilij Sinuessani. Patres Concilij Romani sub Symmacho. Patres Synodi Romanæ sub Leone III. Patres *Octavæ* Oecumenicæ Synodi sub Adriano II. Patres Concilij Oecumenici Sardicensis sub Julio. Patres Concilij Chalcedonensis Oecumenici sub Leone. Patres Concilij Nicæni II. sub Adriano I. Quibus accedunt Patrum extra Concilia scribentium testimonia, S. Cyrilli, S. Cypriani, S. Damasi Papæ, S. Athanasij Patriarchæ Hierosolymitani, S. Isidori Hispalensis, Ivonis Carnotensis, B. Augustini Triumphi, S. Bernardi, S. Thomæ Aquinatis, S. Antonini, S. Bonaventuræ, S. Bernardini Senensis, Alexandri Alensis, unà cum Summis Pontificibus S. Anacleto Martyre, S. Julio, S. Bonifacio Martyre, S. Gelasio, S. Symmacho, S. Nicolao, & Paschale II. quorum omnium verba & sententias videre licet *præsentis Articuli secundi nostrate Disquisitione 4. à n. 21.* Quæ porrò Elliesius de Conciliorum per Imperatores convocatione hîc asseverat, *superiùs* extant exposita ac refutata.

Quintò. Nec alicujus momenti sunt exceptiones, quas Elliesius opponit propriæ *Conciliorum de Papæ super Synodos acephalicè spectatas superioritate* confessioni. Abstrahendo namque à Synodi Alexandrinæ *ad Felicem Papam epistolâ*, an vera sit, vel supposititia, sufficiat, Nicænæ Synodi eâ de re sententiam 57.

ſtabilire ex epiſtolâ Julij Papæ I. ad Epiſcopos Orientales *tom. 1. Concili Colonienſis editionis pag. 384. & 385.* relatâ, ubi habentur ſequentia. *Vnanimiter in Nicænâ Synodo ſtatuerunt, ut nullus Epiſcopus, niſi in legitimâ Synodo per Apoſtolicam authoritatem convocatâ, ſuper quibuſdam nominationibus audiatur*, id eſt, judicetur. Et poſt pauca. *Ipſi verò primæ ſedis Eccleſiæ convocandarum Generalium Synodorum jura, & judicia Epiſcoporum, ſingulari privilegio, Evangelicis, & Apoſtolicis conceſſa ſunt inſtitutis, quia ſemper majores cauſæ ad Sedem Apoſtolicam multis authoritatibus referri, præceptæ ſunt. Nec ullo modo poteſt major à minori judicari. Ipſa námque omnibus major, & prælata eſt Eccleſia, quæ Domini Salvatoris noſtri voce ſingularem obtinuit principatum &c.* Et infrà. *Dudum à ſanctis Apoſtolis, ſucceſſoribúſque eorum in antiquis decretum fuerat ſtatutis, non oportere, præter ſententiam Romani Pontificis, Concilia celebrari.* Dum porrò in Epheſina Synodo Eutychianorum factionibus res perperam ageretur, Legatis Apoſtolicæ Sedis conſtanter reſiſtentibus, acta hujus Conciliabuli poſtmodùm à Chalcedonenſi Concilio fuerunt falſitatis convicta & reprobata: ſicque adeò materia Pſeudo-Synodi Epheſinæ, Romano Pontifice approbante, & per ſuos Legatos interveniente, ad prætactum Chalcedonenſe Concilium tranſlata, ibique deciſa fuit, uti patet *ex tom. 7. Conciliorum Pariſienſis editionis pag. 308. & 309.*

Rectè

Rectè fatetur ipse quoque Elliesius, Martinum V. ita dedisse potestatem Legatis suis in Concilio Senensi, transferendi Synodum, nullâ Concilij ipsius consensûs habitâ mentione. Et licèt indictio hujus Synodi à Romano Pontifice facta fuerit ex respectu decreti à Concilio Constantiensi editi, ipsemet tamen Papa ex ea potestate Legatis suis factâ ita se probavit authoritate præeminere *Conciliari* decreto, non nisi per suam authoritatem vires obtinenti, ut in dissolvendo & transferendo Concilio non esset dependens à consensu Concilij indicti. 58.

Sextò. Non integrè allegat Elliesius Concilij Lateranensis decretum *de singulari reverentiâ ab antiquis Concilijs Sedi Apostolicæ exhibitâ*, dum *ibidem* dicitur, sed ab Elliesio omittitur; reverentiam illam in eo substitisse, ut Concilia ibi recensita, Romanorum Pontificum institutionibus & mandatis in sacris codicillis per eas editis & factis reverenter & humiliter obtemperarent; certo argumento authoritatis Concilijs *acephalicè* sumptis præeminentis. Unde subditur in eodem Lateranensi decreto, Damasum Papam cum cæteris Episcopis Romæ congregatis scripsisse, per numerumEpiscoporum Arimini congregatorum, non potuisse aliquod fieri præjudicium, quandoquidem constet, Romanum Pontificem talis Synodi decretis non præbuisse consensum: certo iterum argumento, authorita- 59.

tivum Papæ consensum prævalere Synodo acephalæ.

60. Meritò etiam specificè hic recensendum venit, quod in eodem Lateranensi decreto subjungitur, *consuevisse Conciliorum Patres, pro eorum, quæ in suis Concilijs gesta fuerant, corroboratione à Romano Pontifice, subscriptionem, approbationemq; humiliter petere, & obtinere*, prout pateat ex Nicæna, & Ephesina, atque Chalcedonensi, nec non *sextâ* Constantinopolitanâ, & *septimâ* alterâ Nicænâ, Romanâque sub Symmacho habitis Synodis, earundemque gestis &c. Et quia id ipsum fecisse noscitur Synodus Constantiensis, immeritò Elliesius eam redarguit contrarietatis, dum gestorum suorum approbationem à Martino V. efflagitando, suam authoritatem haud superiorem Pontifice, contestabatur: & tamen antecedenter Concilij super Papâ superioritatem definiverat. Ad hanc enim contrarietatem tollendam, oportet, prætactum Concilij Constantiensis Decretum non de Papa certo, sed dubio duntaxat intelligere, uti aliàs ostensum fuit.

Caput VI.

Expenduntur exceptiones ab Elliesio productæ ex Pisano, Constantiensi, & Basileensi Synodis, ad probandam Concilij super Papa superioritatem.

Hanc

HAnc quæstionem de Concilij super Papam authoritate prætendit Elliesius *Dissertatione 6. de antiqua Ecclesiæ disciplina §. 5.* definitam esse in prærinsinuatis Concilijs. Quam prætensionem nullius esse roboris, niuique falsitate, subsequentibus duobus §§. ostendetur.

§. I.

Examinantur argumenta Elliesij desumpta ex historia dictarum Synodorum.

ARGUMENTUM I. Elliesij.

ELliesius inducit *primò* sequentem relationem historicam. Nempe cùm Gregorius XI. Avenione, ubi 73. annos sederunt Pontifices, Romam redijsset, atque pauló post anno 1378. è vivis excessisset, Populum Romanum seditione factá, in Conclave irrupisse, atque omnibus Cardinalibus mortem interminatum esse, ni Romanum, aut saltem Italum Pontificem crearent. Hos igitur, ut saluti suæ consulerent, elegisse Bartholomæum Neapolitanum, dictum Urbanum VI. sed ægrè ferentes, vim à Populo sibi illatam, aliquantó posteá sese transtulisse Fundos, ibique Pontificem elegisse Cardinalem Robertum, Clementem VI. dictum. Hunc Avenione sedisse usque ad annum 1394. qui mor- 1.

 tuus,

tuus, successorem habuit Petrum de Lunâ, dictum Benedictum XIII. Aliunde Urbano VI. successisse Bonifacium hujus nominis IX. Bonifacio Innocentium VII. ac demum Innocentio Angelum de Corario, qui anno 1406. eâ conditione electus est, ut statim post electionem ad finem imponendum schismati, sese abdicaret Pontificatu. Verùm ubi Pontificatum adeptus est, eò cædere noluisse, seque Gregorium XII. appellari voluisse. Ita rem ad duos redijsse Antipapas, Benedictum XIII. & Gregorium XII. Neutrum pro legitimo Pontifice agnovisse Galliam, voluisseque tertium eligi. Hinc habitum esse ConciliumPisanum anno1409. ex omnium Principum Christianorum consensu celebratum, cui plusquàm ducentos Episcopos ex Italia, Francia, Germania, & Anglia adfuisse. Ad illud vocatosGregorium & Benedictum, cùm non adfuissent, de Pontificatu dejectos esse, electumque Alexandrum V. Nec solùm Pisanam Synodum exercuisse suam in Pontifices auctoritatem, sed etiam Decreto sanxisse: quòd *Concilium generale, universam repræsentans Ecclesiam sit superius Papâ, pertineatq; ad illud cognitio ac judicium controversiarum, quæ Pontificatum Romanum spectant.* Ea porrò, quæ à Concilio Pisano gesta & definita fuerunt, approbâsse & confirmâsse Alexandrum V. quem tum ab omnibus pro legitimo Pontifice habitum fuisse, atque Pisanum Concilium

lium pronuntiâsse legitimum & universale. Quo etiam nomine Concilium illud donari ab omnibus, qui de eo tum temporis scripserunt.

Responsio hujus argumenti refutatoria.

PRo isthac relatione historicâ conferendâ cum alterâ nonnihil discrepante, remitto Lectorem *ad III. hujus Summæ caput.* Unde impræsentiarum unicè expendemus, quòd prætendatur, *Concilium Pisanum quæstionem de auctoritate Synodi Generalis supra Pontificem, decidisse pro Concilio.* 2.

Primò hoc ipsissimum prætendit etiam Maimbourgus *tract. sui historici cap. 21. pag. 217.* ita scribens de Concilio Pisano. Celebris Doctor Plaoust unus ex Deputatis Universitatis Parisiensis, habuit in plenâ Congregatione doctam Orationem, in quâ pluribus rationibus probabat, Ecclesiam universalem, & consequenter *Concilium Generale ipsam repræsentans*, esse supra Papam, adjungendo, hanc sententiam esse Universitatis Parisiensis, & cæterarum omnium Galliæ Universitatum. Vix de cathedrâ descenderat, cùm Episcopus Novariensis eam ascendit, & legit altâ voce scriptum, quo declarabatur, centum & tres Doctores & Licentiatos in Theologia ex ijs, qui deputati erant ab Universitatibus, convenisse mandato Cardinalium, ut delibera- 3.

rent

rent super hac materiâ, quódque omnes communi voto amplexi essent sententiam Universitatis Parisiensis: asseverabat enim, quòd præter Universitates Galliæ ita quoque sentiret celebris universitas Bononiensis, cujus litteræ habebantur, & Universitas Florentina, quæ sententiam suam dederat in scripto, à centum & viginti Doctoribus subsignato. Hæc igitur prætenduntur acta Pisani Concilij, ex quibus auctoritas Synodi Generalis supra Pontificem, decisa fuerit à Concilio Pisano.

4. Verùm istam tum actorum, tum decisionis Pisani Concilij allegationem, haud niti veritate, ostendunt acta Pisana, quæ Lucas Acherius *Tom. VI. Spicilegiorum* integriora reddidit, ex tribus codicibus Bibliothecæ Gemeticensis, ita se habentia. *Decimatertia Sessio fuit*

Pag. 289. n. 63. *die Mercurij 19. Maij. in qua Magister Petrus Plaoust pro Vniversitate Parisiensi dixit, & declaravit, opinionem Vniversitatis esse, istos duos (de Papatu) contendentes debere reputari schismaticos, & antiquati schismatis nutritores, & hæreticos pertinaces, firmans auctoritatem Concilij, ad decidendam hanc causam & declarandum, eos esse ab Ecclesia præcisos & abjectos, & eos, quantum opus est, abjiciendos. Posteà immediatè unus Episcopus Italus, dictus Novariensis legit quandam schedulam facientem mentionem, qualiter secundùm ordinationem Dominorum Cardinalium per Dominum Cardinalem Mediolanensem fuerunt*

simul

simul congregati omnes Magistri in Theologia & Licentiati & Baccalaurei Formati, qui ad dictum Concilium de multis partibus & Vniversitatibus convenerunt, & inter eos fuerat plena deliberatio super istâ materiâ, & postea in eandem opinionem convenerunt, & concordes fuerunt, videlicet, quòd dictos ambos contendentes tenent schismaticos & hæreticos pertinaces &c. ut supra. Et omnium & singulorum nomina recitavit, quorum multi sunt Episcopi & Prælati, & faciebant omnes numerum centum & trium. Item postea dixit, quòd in eadem opinione fuit Vniversitas Florentina, in qua fuerunt centum & viginti Magistri subscripti. Idem etiam deliberavit Vniversitas Bononiensis, quæ de hoc misit litteras. Idem Vniversitates sive studia, Aurelianensis & Andegavensis, & Tholosana per suos Ambaßiatores ibidem.

Ex quibus proinde Concilij Pisani actis 5.
constat manifestè, Universitatem Parisiensem, unà cum reliquis prænominatis Universitatibus, ipsamque adeò Synodum Pisanam, nihil statuisse de auctoritate Concilij supra indubitatum Pontificem, sed solùm de tempore Schismatis, ac de dubijs, sive de Papatu contendentibus Pontificibus schismaticis, quà *præsumptivè* hæreticis.

Secundò. Firmatur id ipsum actis à Phi- 6.
lippo Labbeo, ex aliâ anteriori editione Parisiensi exhibitis, Universitatis Parisiensis hac de re opinionem ita referentibus. *Et postmodùm posuit opinionem Vniversitatis Parisiensis, vide-*

videlicet quòd Petrus de Luna est Schismaticus, pertinax & hæreticus, etiam accipiendo hæresin propriè & strictè, præcisúsque ab Ecclesia Dei, ejectus à jure Papatûs, & privatus, ac per Concilium de facto tanquam talis ejiciendus & privandus. Et hæc declaravit Petrus de Plaoust pluribus rationibus, & subjunxit, quòd in eadem opinione erant Vniversitates Andegavensis, & Tholosana. Ipso autem descendente de cathedrâ, ascendit quidam Episcopus Italus, qui opinionem tredecim Magistrorum, & plurium Licentiatorum, & Baccalaureorum Formatorum, ac Vniversitatis Bononiensis in quadam schedula publicavit, quæ est conformis opinioni Vniversitatis Parisiensis.

7. Hanc Synodi Pisanæ faciem descripsit ipsemet quoque Maimbourgus *libro de magno schismate Occidentis*, historiam dicti Concilij Pisani exponens, ac de Petro Plaoust referens sequentia. *Declarabat, & confirmabat opinionem Vniversitatis, quòd nimirum duo (de Papatu) contendentes haberi deberent pro veris schismaticis, qui nutriebant infortunatum illud schisma; quin & pro hæreticis, destruendo, quantum poterant, articulum Symboli, quo unitas Ecclesiæ creditur; & conclusit demum, quòd Concilium illos pro talibus habere, excommunicare, & deponere debebat de Papatu, de quo per schisma & hæresin jam exciderant.*

8. Falsum igitur est, in Synodo Pisanâ actum fuisse de indubitato Pontifice, ibidemque de-

cisam

tisam fuisse quæstionem de superioritate Concilij supra certum & indubitatum Pontificem, atque de hac tunc egisse Parisiensem Universitatem, imò utriusque Obedientiæ Cardinales in litteris, quibus anno 1408. Gregorium XII. convocârunt ad Concilium Pisanum, adducendo conclusiones Universitatum Parisiensis & Bononiensis, quæ apertè testantur, in ejusmodi conclusionibus solummodò mentionem fieri quæstionis de authoritate Concilij supra duos de Papatu contendentes, de quibus propter *dubia Facti & Iuris* ignorabatur, uter verus Pontifex censendus esset. Ita namque se habet *quinta* illarum Universitatum conclusio: *Quòd stante dubio Papatûs inextricabili propter dubium Facti, & Iuris, ne in subversionem fidei Ecclesia sic remaneat divisa perpetuò, cum tanto scandalo & animarum perditione, provisio spectat ad Concilium, & Ecclesiam universalem, ut utrumque, eis non cedentibus, possit à Papatu eijcere.* Tantæ igitur molis erat, tempore Pisani Concilij sententiam ferre in dubios Pontifices, ut ipsos non aliter judicaret Synodus, excidisse Papatu, nisi quatenus colludentes de Papatu, destruxissent articulum fidei de unitate Ecclesiæ, non quidem *dogmatizando*, sed *operando*.

ARGUMENTUM II. Elliesij.

PErgit hic Author referre historiam magni schismatis. Post mortem Alexandri VI. in- 9.

quiens, hujus successor Joannes XXIII. Concilium Constantiense, quasi ad continuationem Pisani, anno 1414. indicit. Huic Pontifex ipse adfuit, promisitque, se pro bono pacis cessurum Pontificatu, modò Benedictus XIII. & Gregorius XII. idem facerent. Sed hujus pollicitationis pœnitentiâ ductus, à Concilio secessit. NihilominùsConcilium non propterea interruptum est, imò decretum emisit, quo definiebatur, Concilium secessu Ioannis XXIII. non esse dissolutum: deinde sessionibus *quartâ & quintâ* disertè definivit, *Concilium Generale universam repræsentans Ecclesiam, potestatem suam habere à Christo immediatè, cui quemlibet, cujuscunq; status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire teneri in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem Schismatis, & reformationem Ecclesiæ generalem in capite & in membris.* Quod decretum, ait Elliesius, probatum fuisse *Nationaliter*, ac deinde *Synodaliter*. Quæcunque autem in Concilio *Nationaliter* & *Synodaliter* fuerant definita, Martinum V. legitimum Pontificem à Concilio electum, rata habuisse & probâsse, inprimis verò decreta sessionis *quartæ* & *quintæ*: nam inter articulos Bullæ in errores Wicleffi editæ jubere Pontificem interrogari Wicleffistas, num teneant, Concilium Generale universam Ecclesiam repræsentare? Num doceant, ea, quæ à Concilio Constantiensi probata sunt, ab omnibus Christianis probari debere, quod respicere Sessiones *quartam* & *quintam*.

Responsio hujus argumenti refutatoria.

AD horum solidam refutationem, *primò* placuit præmittere Bullam Martini V. decretorum Concilij Constantiensis confirmatoriam, quæ est tenoris sequentis. Cùm nempe Pontifex ille *in exordio præinsinuatæ Bullæ* exposuisset sua desideria & vota, ut fides Catholica à contagiosis hæreticorum dogmatibus conservetur, hæreticaque pravitas de finibus fidelium extirpetur &c. Exinde *in corpore ejusdem Bullæ* enarrat, quæ contra errores Joannis Wicleffi & Hieronymi de Praga, à Joanne XXIII. in Concilio Romano decreta fuerant, recensitisque duabus alijs ejusdem Joannis constitutionibus, refert insuper, ac de verbo ad verbum inserit statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wicleffi & Hus, nec non errorem Bohemorum de Communione sub duplici specie. Concludendo tandem, auctoritate Apostolicâ confirmat decreta, statuta & condemnationes ac sententias supradicta, subijciendo & sanciendo, ut definitiones, reprobationes & sententiæ, ac statuta præinserta plenum robur habeant. 10. *ex pag. 328. n. 57.*

11. Ex quibus proinde manifestè elucet, Martini V. Bullam statutorum Constantiensis Concilij confirmatoriam, ita coarctari ad decreta

creta

Quibus ita se habentibus, pro *secundo* prorsus negandum est, Constantiensia *IV.* & *V. Sessionis* decreta, quatenus adversarij contendunt, ea extendere ad Concilij Generalis *acephali*, præsertim, super Papâ certo & indubitato auctoritatem comprobandam, alicujus esse valoris, uti *in antecedentibus* probatum est, ulteriusque firmabitur *ex subsequentibus*. Imò verò ipsa verba decreti illius, prout hîc adferuntur in Elliesij argumento, ita sonant, ut optimè possint ac debeant coarctari ad tempus schismatis, *pro cujus extirpatione*, sicque *generali Ecclesiæ*, in Capite dubio & membris inter se divisis *reformatione*, Synodus illa universam Corporis Hierarchici, sed tunc *acephali* Ecclesiam repræsentans, extiterat congregata. 13.

ARGUMENTUM III. Elliesij.

Historiam præinsinuatam prosequitur is Theologus, dicendo, Pontificem Martinum V. ut decreto Constantiensis Concilij morem gereret, indixisse Concilium Generale primò Papiæ, deinde Senis, ac demum Basileæ. At ante hujus initium è vivis excessisse, hujus verò Successorē Eugenium IV. illuc destinâsse Julianum Cardinalem Legatum, ut præesset Concilio. In eo *Sessione II.* Concilij Constantiensis de Concilij supra Papam auctoritate Decreta fuisse renovata. Conatum hinc esse 14.

non nisi per Vicarium Christi characterem Papæ proprium subsistentis formâ substantiali prorsus destitutæ, Synodi actis à dicto Elliesio sunt adducta.

Etenim Eugenium IV. decreta Basileensis Synodi, quibus auctoritas Pontificia impugnabatur, contrarijs Decretis oppugnâsse, manifestum redditur ex ejusdem Concilij actis. Nam & Archiepiscopos Colocensem & Tarentinum misit, qui ab hujusmodi decretis Concilium prohiberent, cujus egregia ad Patres oratio extat *in Appendice Concilij*. Per Jacobum Ebrodunensem insuper rescidit acta Concilij, *ex eadem Appendice*. Gravissimis quoque pœnis affecit Concilij fautores. *Ex actis Concilij Sessione 9.* Prætereà, quidquid decreverant contra Pontificiam auctoritatem, declaravit, nulla esse ac irrita, ejecitque dignitatibus, qui ea tuerentur, *ex actis Concil. Sess. 16.* Denique Cardinalis Turrecremata, qui assedit Concilio, *lib. 2. de Ecclesia cap. 100.* disertis verbis testatur: *Eugenium nunquam adduci potuisse, Concilio licèt omnia movente, ut ea confirmaret.* Plura hanc in rem videri possunt apud *præcitatum* Turrecrematam, quibus unicè subjungere lubet, qualiter in Concilio Lateranensi Fridericus Cardinalis S. Severini, Claudius electus Episcopus Massiliensis, & LudovicusDominus de Soterijs Oratores Regis Christianissimi, suo & Regio nomine coram Notarijs & Testibus in litteris patenti-

16. ex pag. 317. n. 33.

pag. 318. n. 37.

bus Christianissimi Regis manu subscriptis, ejusdemque sigillo munitis, purè, liberè & simpliciter Sacrosancto Concilio Lateranensi tanquam vero & legitimo adhæserint, in quo tamen Concilio Synodus Basileensis vocatur Conciliabulum, extatque expresse definitum *Sess. 10. Papam esse supra Concilium Generale.*

§. II.

Expenduntur Elliesiana exceptiones, quas opponit argumentis formatis à Nupero quodam scriptore ad elevanda Concilij Constantiensis decreta circa prætensam Concilij super Papa auctoritatem.

HIc agendum est pro Schelestrati argumentis vindicandis, quibus Concilij Constantiensis Decreta, quatenus Synodi Generalis super Papa auctoritatem sanxisse prætenduntur, *efficacissimè* confutat.

ARGUMENTUM I. Schelestrati.

17. HIc Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus ab Elliesio inducitur *primò* contendisse, *Sessionis IV.* Constantiense Decretum vitiatum: quippe cùm istud in suo primævo & genuino statu, hisce duntaxat constet verbis; *Quòd nempe Synodus Constantiensis in Spiritu S. legitimè congregata, ita esset repræsentans universam*

Eccle-

Ecclesiam, haberétque potestatem suam immediatè à Christo, ut ipsi quilibet, cujuscunque statûs, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire teneatur in his, quæ pertinent ad extirpationem schismatis. Cui tamen formulæ ab adversarijs superadduntur tum verba *Tò ad fidem*, tum voces *Tò reformationem Ecclesiæ Generalem in Capite & in membris*. Quæ verba posteriora non haberi in tribus codicibus manuscriptis actorum Concilij, nec non in quatuor alijs manuscriptis gestorum indubitatorum Constantiensis Synodi, ac demum in duobus manuscriptis codicibus Cardinalis Sirleti. Quare illa verba, *Tò quæ spectant ad reformationem Generalem Ecclesiæ in capite, & in membris*, adventitia esse, & dicto *Sessionis IV.* Decreto Constantiensi inserta per Patrum Basileensium compilationem. Quemadmodùm etiam propositio*Tò quæ spectant ad fidem*,in aliquot editionibus non reperiuntur. Meritò igitur dici posse, quòd acta prætactæ *IV. Sessionis*, quatenus referuntur in compilatione Basileensium, sint vitiata.

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipitur *primò*. Etiamsi *Sessionis IV.* Decreto nonnihil additum esset, nihil inde lucri reportaturum Schelestratum, cùm ipsomet haud diffitente, certum sit, eadem omninò verba haberi *Sessione V.* cui nihil adjectum di- 18.

ci posse, quippe cùm ubique in ipsis etiam manuscriptis ab eo laudatis, verba illa repe- riantur. In ejusmodi namque actis ubi nar- ratum fuisset, *Sessionis IV.* capitulum præta- ctum editum fuisse istis verbis, *& ad reforma- tionem &c.* posteà narrari Sessione V. *actum fuisse super correctione & emendatione capitulorum in præcedenti Sessione statutorum, & conclusum esse, quòd supradicta capitula hoc modo corrigeren- tur.* Si ergo fides habeatur ipsis actis à Sche- lestrato prolatis, in ipso Concilio Constanti- ensi reformatum fuisse Decretum *Sessionis IV.* & cùm priùs sinè istis verbis, *& ad reforma- tionem &c.* prodijsset, posteà ab ipsa Synodo fuisse cum ijs verbis editum. Non ergo esse, quòd Schelestratus Patres Basileenses reos peragat ejus additamenti, utpote quod ab ipso Synodo Constantiensi factum sit: *uti docent acta per ipsum probata.*

19. *Secundò.* Dato etiam, à *Sessionis V.* De- creto abesse isthæc verba: *In ijs, quæ spectant re- formationem Generalem Ecclesiæ in Capite & in membris.* Nihilominùs Concilij Generalis supra Papas auctoritatem satis & abundè sta- biliri præcedentibus hisce verbis: *Quòd scili- cet ipsa Synodus in Spiritu S. legitimè congregata, Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholi- cam militantem repræsentans, potestatem à Chri- sto immediatè habeat, cui quilibet, cujuscunque sta- tûs, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obe- dire teneatur.* Nam si ipse etiam Papa nomi-

natim

natim teneatur obedire Concilio Generali, universamEcclesiam repræsentanti, fore indubitatum, quòd major Concilij, quàm Papæ sit auctoritas. Quare inutile esse, quòd Schelestratus conetur ostendere, sequentia *de reformatione* verba esse adjecta, dum non minùs ex præcedentibus constat Concilij Generalis supra Papam auctoritas.

Tertiò. Illam prætensam verborum adjectionem nullatenus esse verisimilem. Quia 20.
id asseritur contra universarum Concilij Constantiensis editionum fidem, imò & contra fidem manuscriptorum omnium, juxta quæ recensitæ sunt illæ editiones, in his enim omnibus habetur decretum *Sessionis IV.* cum hac additione, *& ad reformationem &c.* Quòd verò in quibusdam non habeatur vox *ad fidem*, nihil conducere ad Schelestrati propositum. Idem asseri contra fidem plurimorum optimæ notæ, antiquissimorumque Manuscriptorum in Bibliothecis occurrentium, etiam eorum, quæ fortè ante Basileensium Patrum collectionem sunt conscripta. His quod opponat Schelestratus, non habere, nisi quòd proferat aliquot Manuscripta, de quorum antiquitate non constet, quæque deprompta sint è loco suspecto, urbis Romæ Bibliothecis, in quarum Manuscriptis pleraque eorum, quæ Curiæ Romanæ placitis adversabantur, certò & indubitanter sint erasa, aut omissa. Sed dato, ita industriâ factum non esse, attamen

facilius fuisse, verba illa in quibusdam Manuscriptis omitti, quàm suppleri in alijs.

81. *Quartò.* Additamenti illius rationem à Schelestrato adjunctam non tantùm fictitiam, sed planè absurdam esse. Quis enim credat, Basileenses Patres de industriâ Constantiensi *Sessioni IV.* inseruisse illa verba, aut si inseruissent, à nemine fuisse animadversum eo tempore, quo Concilij Constantiensis actorum recens adhuc erat memoria? Quis putet, eos gratis eam fraudem admisisse, cujus statim ab omnibus argui, atque convinci potuissent? Cui bono ista *Sessioni IV.* adjecissent, cùm eadem prorsus reperirent *Sessione V.* cujus non minorem auctoritatem esse arbitrabantur? Ergo sinè ullo fundamento Patribus Basileensibus impingi illam additionem.

Refutatio istarum Exceptionum.

82. PRimò. Exordiendo à fine Elliesianæ exceptionis ex gestis Concilij Constantiensis desumptæ, facilè expedietur ista circa adjectionem illam controversia. Fatetur namque is Parisiensis Theologus, ubi in ejusmodi gestis narratum fuisset *sessione IV.* capitulum istud editum esse sinè hisce verbis, *& ad reformationem &c.* Postmodùm narrari ait *Sessione V.* actum fuisse *super correctione, & emendatione capitulorum in præcedenti sessione statutorum, & conclusum esse, quòd supradicta capitula hoc modo*

cor-

corrigerentur. Nunquid igitur hinc evincitur, *Sessionis IV*. Constantiense Decretum, eatenus fuisse reformatum *in Sessione V*. ut, cùm priùs sinè istis verbis, *& ad reformationem &c.* prodijsset, posteà decretum *Sessionis V*. cum ijs verbis editum fuerit? Et hoc ipsissimum est, de quo rei peraguntur Patres Basileenses, quod additamentum *in Sessionis V*. decreto factum, transtulerint etiam in Decretum *Sessionis IV*. plurimùm enim interesse, an illorum verborum adjectio *in Sessione* duntaxat *quintâ*, vel etiam *in Sessionis quartæ* Decreto facta fuerit, ex *subsequentibus* patebit.

Secundò. Hinc prorsus evanescit *tertia* Elliesij exceptio contendentis, *verborum illorum additionem inConstantiensi* Sessionis IV. *decreto nullatenus esse verisimilem*, coarguentisque Schelestratum, ac si *eam assereret contra fidem omnium Concilij Constantiensis editionum, atque scriptorum universorum, ad quæ recensitæ sunt illæ editiones*, quippe cùm in istis omnibus habeatur prætactæ *Sessionis IV*. Decretum cum hac additione, *& ad reformationem &c.* Verùm ad hæc retundenda, ponimus inprimis ob oculos verba Bullæ à Patribus Basileensibus anno 1442. editæ, ad fidem suæ actorum Constantiensium compilationi conciliandam: ubi ita decernitur, ut præfatis Concilij Constantiensis Sessione IV. *& V. editis Decretis ac gestis &c. plenaria fides adhibeatur*, perinde *ac si Bullâ ejusdem Constantiensis Synodi bullata forent &c.* An non 23.

hinc

nà cum testimonio Notarij Apostolici *superiùs* relato, semper subnecti; certo planè argumento, decreta Constantiensia, prout ab universis illis editionibus referuntur, à Basileensibus compilata fuisse. Quomodò igitur Elliesius cum veritatis ratione exprobrare potuit Schelestrato, ac si adjectionem verborum *ad reformationem* in manuscriptis Synodo Basileensi anterioribus prætermissam, contra fidem omnium Concilij Constantiensis editionum impugnaret? Ipsemet profectò Elliesius nullum adstruere potest Exemplar manuscriptum Basileensi collectione antiquius, dum non nisi dubitanter asserit, *fortè* quæpiam manuscripta in Bibliothecis occurrentia; conscripta fuisse ante Patrum Basileensium collectionem: cùm econtra Schelestratus antiquiora, ab ipsis etiam Constantiensis Concilij Notarijs conscripta, vel sub illis temporibus exarata producat ad probandum, in primævis prætacti *Sess. IV.* Constantiensis Decreti editionibus non fuisse inserta illa verba, *ad fidem & ad reformationem Ecclesiæ in Capite, & in membris.* Unde jam facilè elucet, an Elliesio, vel potiùs Schelestrato in re præsenti fides sit adhibenda?

Ad quod firmandum *tertiò* reproducere placet, quæ Schelestratus in hanc rem posuit ob oculos. Hæc enim Elliesius ne tetigit quidem, nedum refutavit. Tres nempe Codices Manuscripti, continentes acta Constantiensis 25.

sis

ſis Concilij à Notarijs ipſius conſcripta, ex quibus BaſileenſesDecreta compilârunt, non habent illa verba in *primo* Decreto Seſſ. IV. *Et ad reformationem &c.* Codices quatuor manuſcripti, continentes geſta indubitata Conſtantienſis Synodi, quorum duo circa ipſius Conſtantienſis Concilij tempus conſcripti ſunt, pariter in Decreto *Seßionis IV.* non faciunt mentionem illorum verborum *de reformatione &c.* Imò in uno ex iſtis codicibus habetur, clauſulam illam *de reformatione* abeſſe debere à Decreto 1. *Seſſ. IV.* ideoque illud Decretum renovatum fuiſſe *in Seſſ. V.* Duo inſuper codices Regeſtum actorum Concilij Conſtantienſis continentes, partim circa tempus ipſius Concilij, partim antiquo charactere Italico conſcripti, nullam in Decreto *Seſſionis IV.* faciunt mentionem clauſulæ *de reformatione in Capite & in membris.* Num ergo Elliesio fas erat, dicere, Scheleſtratum aliquot tantùm Manuſcripta proferre, de quorum antiquitate non conſtet? Num eidem licuit, Curiæ Romanæ Miniſtros arguere, ac ſi prætacta verba ex Manuſcriptis antiquioribus eraſiſſent?

26. Sed videamus pro *quarto.* Quo fundamento idem Elliesius aſſerat, *nihil ad propoſitum Scheleſtrati conducere, quòd in quibuſdam Manuſcriptis primum quartæ Seßionis Concilij Conſtantienſis Decretum referentibus, non habeatur vox ad fidem?* Ad hujus rei momentum oſtendendum

dum, sciscitor ex Elliesio, an Decretum illud *IV. Sessionis*, velit esse indubitatæ veritatis ad instar dogmatis à Concilio Oecumenico definiti? Hoc asserere, pugnat professò cum verbo Christi *Matth. 18.* infallibilitatem Decreti *Conciliaris*, ex consensu duorum, vicarij scilicet Christi Nominis, & Patrum sub hoc Nomine, Papæ proprio, aggregatorum substituram decernentis. Constat autem, decreto *primo Sess. IV.* Constantiensis defuisse characterem Apostolicæ auctoritatis, Christum in terrâ visibiliter repræsentantis. Ad quod proinde utique respexit Synodus pro tunc *acephala*, ut nollet se extendere ultra negotium extirpandi schismatis, vel saltem in Decretis fidei Hussitarum hæreseon condemnatorijs, intenta fuerit ad assensum auctorizativum Papæ postmodùm eligendi, cùm Papæ pro tunc inter se contendentes, haud præferrent certum auctoritatis Apostolicæ characterem Christi vicarium. Et ideo sub illis verbis, quòd *Synodo* (licèt *acephalæ*) *in Spiritu tamen sancto legitimè congregatæ, quilibet, etiamsi Papalis dignitatis existat, obedire teneatur in his, quæ pertinebant ad extirpationem schismatis*, comprehendi haud poterat verus ac certus postmodùm eligendus Papa, sed schismatici duntaxat pro tunc de Papatu contendentes Papæ. Quâ proinde ratione Concilij Constantiensis Patres prudenter discernebant negotia tum *extirpationis schismatis* adversùs dubios Papas,

tùm *fidei*, adversùs Hussitas gerenda & definienda, ac per Pontificem certum posteà authorizativè comprobanda, quatenus fidei punctum attingebant.

27. *Quintò*. Num porrò solida dici potest Elliesij exceptio *secunda*, quâ contendit, auctoritatem Concilij Generalis supra Papas stabiliri hisce decreti Constantiensis verbis: *Quòd nempe ipsa Synodus in Spiritu sancto legitimè congregata, Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem repræsentans, potestatem à Christo* immediatè *habeat, cui quilibet, cujuscunq; status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire teneatur?* Si isthæc verba combinentur cum subsequentibus dicti *Sessionis IV*. Decreti verbis, planum redditur, eam obedientiam, quatenus Papam concernit, restringi ad extirpationem Schismatis. Sub illo autem schismate nullus extabat Papa indubitatus. Quare exceptio Elliesiana *indebitè* extenditur ultra Papas dubios, illo schismatis tempore existentes. Quos proinde, non verò certum deinceps eligendum Papam, dicere, oportet, ita teneri ad obediendum Concilio Generali, etiam *acephalo*, universam Ecclesiam (quoad Hierarchicum ex Episcopalibus characteribus & jurisdictionibus pro publico Ecclesiæ Bono in unum collatis consistens Corpus) repræsentanti, ut consequenter major sit hujus auctoritas, quàm Paparum dubiorum, non autem Papæ certi & indubitati.

Nec

Nec pro *sexto* tenet *prima* & *quarta* Elliesij exceptio ex eo petita, quòd verba Decreto *Sessioni IV.* adjecta, contineantur in Decreto *Sessionis V.* Concilij Constantiensis, quódque non minor sit auctoritas hujus *V. Sessionis*, quàm præfatæ *Sessionis IV.* Hujus namque oppositum mox demonstrabitur sequenti Schelestrati argumento. 28.

ARGUMENTUM II. Schelestrati.

INducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus, Decreti *Sess. IV.* Concilij Constantiensis auctoritatem ex subsequenti *Sessionis V.* decreto supervenientem elevare & elidere hoc argumento: quòd decreta *Sessionis V.* non fuerint facta ex omnium Patrum consensu. Ad quod probandum, proferri ab ipso acta quædam Concilij Basileensis hucúsque inedita, quibus ostendere conetur, *Sessiones IV. & V.* celebratas fuisse, reclamantibus multis è Patribus, imò & Libellum contestatorium adversùs eas à Cardinalibus esse emissum, assentientibus Regis Galliæ Legatis, qui sese Cardinalibus adjunxerunt. 29.

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipitur *primò.* Acta illa, quæ profert Schelestratus, non esse authentica, nihil- 30.

que

que simile haberi in veris & genuinis: imò ex ijs constare, unanimi Cardinalium, Episcoporum, & Oratorum consensu, decreta hæc primùm *Nationaliter* proposita, *synodaliter* esse conclusa. Etiamsi verò fides aliqua adhiberetur actis à Schelestrato prolatis (quæ aliud non esse, quàm commentariolos alicujus addicti partibus Pontificis) hæc tamen acta nihil facere ad causam Schelestrati; quippe cùm ex ijs minimè probetur, litem & controversiam fuisse de duobus decretis, de quibus hîc agitur: imò inter eos, qui Sessionis celebrationi sese opponebant, numerari Legatos Regis Franciæ, quos decretis istis sese opposuisse, planè absurdum esse: sed ex ijs ostendi tantùm, post discessumPapæ quosdam è Patribus Constantiensibus dubitâsse, num expediret, eo absente, & reditum promittente, inchoareSessionem, sic enim incipere actorum istorum fragmenta à Schelestrato prolata: *Omnia tanquam ludicra, & fictè pro parte Domini nostri Papæ oblata, per Dominum Regem Romanorum, & alios ibidem adstantes reputata fuerunt, fuitq; unanimiter vociferatum, his non obstantibus:* Fiat Sessio, fiat Sessio, *propter quæ tam ipsâ die, quàm die Veneris sequenti altercationes maximæ fuerunt inter Dominos Cardinales & Nationes.* Ex quibus patêre, atque ex actis authenticis confirmari, Joannem discessûs sui

varias

varias attulisse excusationes, quarum unam fuisse, quòd sanitatis ergo Constantiâ discessisset, mox rediturus. Quæ excusationes, licèt statim ludicræ, ac fictæ omnibus esse viderentur, nihilominùs fuisse nonnullos, qui exspectandum adhuc esse, arbitrarentur.

Secundò. In ijsdem actis narrari, Nationes de celebrandâ Sessione deliberâsse, atque interim Cardinales obtulisseRegi, paratum esse Papam, Procuratores mittere ad cedendum Papatu, paratosque se esse, Sessioni, si fieret, adesse, dum non fierent alia capitula, quàm infrà scripta, hoc est ea, quæ habentur *Sessione IV.* inter quæ esse decretum de authoritate Concilij Generalis. Hæc capitula Regem Nationibus proposuisse, quas, cùm de ijs deliberâssent, habitâ die sabbati Sessione, post habitam disceptationem inter Cardinales & Nationes de capitulis jam prælibatis, *tandem Divino flamine inspirante*(verba sunt actorum)*in unam sententiam convenisse, quòd tantùm capitula infrà scripta in dicta Sessione statuerentur. Fuisse ergo dictam sessionem de consensu & voluntate Domini Regis, & omnium Dominorum Cardinalium in Constantia existentium, quatuor Nationum, & Oratorum Regum, omnésq; Cardinales in Constantia existentes, qui non erant infirmitate gravati, interfuisse.* 31.

Tertiò. Tantum abesse, ut hæc narratio suæ causæ obsit, & Schelestrato faveat, quin è contra non pauca contineat, quæ mirum in 32.

inde per authentica à Schelestrato prolata acta, exordiendo ab altercationibus *Sessionem IV.* antecedentibus.

Primò igitur post *tertiam* Concilij Constantiensis Sessionem Cardinales ad Joannem XXIII. post ejus fugam missi, cùm reversi die 16. Martij coram Rege Romanorum, & quibusdam Patribus agere cœpissent de potestate Joannis XXIII. auctoritatem dissolvendi Concilij sibimet asserentis, gravem inde quorundam Patrum offensam contra se suscitabant. Quam offensam alterâ die tam ipsi, quàm Ambassiatores Regis Francorum lenire conabantur, referendo Nationibus & Regi in Congregatione publica; à se inductum esse Joannem ad dandum cessionis procuratorium, & continuandum Concilium, & non fugiendum ad loca remotiora, dummodò ipsi præstaretur securitas. At hæc parum fuerunt accepta Nationibus & Regi, omnia enim tanquam ludicra & fictè pro parte Joannis oblata credebantur. Unde multæ altercationes tam eâ ipsâ die 27. scilicet, quàm sequenti 28. fuerunt inter Dominos Cardinales, & Nationes, fuitque ibidem exclamatum: *His non obstantibus, fiat sessio, fiat sessio*; veluti habent *gesta Concilij in quatuor manuscriptis codicibus*, & *Regestum ejusdem Synodi in tribus Manuscriptis*. Juxta quam proinde relationem historicam eatenus conformanda est, & sustinenda *prima* Elliesij exceptio, ut tamen 33.

in *secunda* ejusdem exceptione, meritò veniat notandum, perperam indicari, ac si Cardinales tunc se obtulissent paratos interesse Sessioni, *Si non alia fierent capitula, quàm ea, quæ postmodùm Sessione IV. fuerant sancita de auctoritate Concilij Generalis.* De hoc enim puncto mox disseremus.

34. *Secundò* itaque. Cùm sequenti 28. die Martij sacrâ Parasceves die, Joannes XXIII. à Schaffusâ de novo aufugisset, turbatis contra ipsum cunctorum animis, plures ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ & Anglicanâ deliberârunt, in crastinum celebrare Sessionem *quartam*, & in eâ statuere inter alia complura; tum quòd *Concilium Constantiense potestatem habeat* immediatè *à Deo, cui etiam Papa obedire teneatur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris*: tum quòd Papa *cogi possit, si obedire contumaciter contempserit.* Quæ omnia contradicentibus pluribus apud Nationes conclusa fuêre. At quia non Italicæ tantùm Nationi hæc displicebant, sed sacro quoque Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuerant, nolebant dicti Cardinales, unà cum Ambassiatoribus Regis Galliæ, venire ad Sessionem, nisi inter alia Capitula *secundum* omitteretur, & in *primo* decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. *Ex præcitatis manuscriptis gestis, & Regesto Constantiensis Concilij, Eugenio IV.*

in sua Apologia contra Basileenses, & Turrecremata lib. 2. de Ecclesia cap. 99. Ex quibus patet, quàm iniquè asserat Elliesius, decretum de auctoritate Concilij Generalis super Papam, unà cum alijs capitulis eo modo fuisse rata habita in IV. Sessione, quomodò fuerant proposita & conclusa à Nationibus. Hujus enim oppositum mox elucescet.

Tertiò proinde. Cùm subsequente Sabbato sancto in Vigilia Paschæ, Patres jam parati essent cum Mitris & Pluvialibus ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum, circa expedienda in illâ Sessione, tale adhibitum fuit moderamen, ut inter cætera decreta omitteretur *secundum* de potestate *coactivâ* Concilij, & in *primo* Decreto nulla fieret mentio *de reformatione Ecclesiæ*. Quod re ipsâ etiam observatum fuisse, testantur omnes Codices manuscripti Romæ reperti, & in præcedentis Elliesianæ exceptionis refutatione relati, præter alios omnes in Bibliotheca Cæsarea Viennæ, vel alibi insuper in Germaniæ & Galliæ Bibliothecis asservatos. Unde rursus evanescit fucus Elliesij, quem ostundit in suâ *secundâ* exceptione, quasi omnes uno flamine inspirante, cum Cardinalibus convenissent, & approbâssent decreta *Sessionis IV.* Hoc enim verum est sub præinsinuata emendatione, & omissione tum *secundi* decreti, tum clausulæ *ad reformationem Ecclesiæ*. Quod ipsemet Elliesius, sibi de hujus clausulæ 35.

 omis-

omissione reverà contrarius, fateri compellitur in prætacta exceptione sua.

36. Hinc *quartò*. Necquidquam juvat isthunc Parisiensem Theologum, dum *ibidem* ait, *ad probandam Concilij authoritatem Pontificiâ superiorem, sufficere ea, quæ præcedunt*. Etenim stantibus illis omissionibus, manifestum redditur, omisso præsertim *secundo*, *primum* Sessionis illius decretum coarctari ad Papæ obedientiam debitam duntaxat in ordine ad extirpationem schismatis. At hoc posito, clarum extat, statutum ejusmodi complecti Papam pro tempore Schismatis, adeoque dubium & incertum. Unde verba quoque præcedentia, *quibus Synodus Constantiensis dicitur in Spiritu S. legitimè congregata, Generale Concilium facere, Ecclesiamq; Catholicam militantem repræsentare*, nequeunt intelligi, nisi de Concilio *acephalo*, celebrato scilicet pro tempore, quo Oecumenici Concilij *formali* charactere Papæ proprio insigniri haudquaquam poterat, sicque adeò *materialiter* duntaxat Generale fuerat, nec nisi *acephalum* Ecclesiæ Catholicæ Corpus Hierarchicum repræsentaverat. Et hinc prorsus evincitur, illud IV. Sessionis decretum protendi haudquaquam posse ultra tempus Schismatis, sub quo Synodo etiam *acephala* competere à Christo *immediatam* potestatem ex vi & naturâ intrinsecâ characterum Episcopalium ibidem coadunatorum, Ecclesiæ providendi de certo Capite, sublatâ incertitudi-

ne

ne Paparum de Apostolicâ Sede contendentium, constat *ex antecedentibus.*

Ad dictarum clausularum omissionem magis firmandam, pro *quinto* conducit sequens adhuc relatio. Nempe cùm Cardinalis Florentinus, ad quem tanquam ad ultimum Cardinalem spectabat, pronuntiare decreta in Sessionibus publicis, venisset ad verba *de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris*, quæ Nationes in schedula delere omiserant, *substitit, eaq; falsa esse, & præter communem deliberationem addita* asseruit. Unde non solùm tunc omissa fuit clausula *de reformatione*, sed eâdem *Sessione IV.* Cardinales monuerunt Nationes, ut suspenderent ad tempus materias illas, quæ haberent magnas difficultates, & maturam exigerent deliberationem; veluti tradunt Abbas Panormitanus *in sent. finali. & Regestum Constant. Concilij, in tribus manuscriptis codicibus.* In tali ergo statu promulgatum est prætactum *SessionisIV.* decretum, ita ut obedientia Papæ in eo arctaretur *ad præcisam extirpationem schismatis*, nec adeò concernere posset, nisi Papas dubios, tempore schismatis illius magni existentes. Quomodò ergo Elliesius *in fine tertiæ exceptionis præsentis* prætendere potest, dum illud Decretum *posteà correctum fuit ad modum, quo habetur inSessione V. cum insertione scilicet clausulæ priùs omissæ de reformatione*, nullam esse factam ejus emendationem *quoad substantiam*; tametsi in vi hujus clausulæ 37.

conetur idem Doctor Parisiensis decretum ejusmodi extendere ad verum & indubitatum Papam, quod tamen, non nisi dubios Papas schismate divisos, ac de Papatu contendentes, complecti valet sub illa coarctatione, schismatis extirpationem unicè respiciente.

ARGUMENTUM III. Schelestrati.

38. INducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus ex hoc vim facere, quòd Cardinales & Legati Regis Franciæ protestationem secretò fecerint (antequàm venirent ad *Sessionem V.* in qua decretum *IV. Sessionis* fuit dicto modo emendatum) se tantùm propter scandalum evitandum ad Sessionem ire, non animo consentiendi his, quæ audiverant, in Sessione statui debere: tum quòd immutatio decreti in *Sessione IV.* editi, & ad schismatis extirpationem coarctati, non fuit sufficienter, sed aliqualiter duntaxat deliberata: tum quòd decretum sic immutatum Cardinalis Florentinus noluerit in Sessione *quintâ* pronuntiare, sed ejus promulgatio facta sit per electum Poznaniensem.

Exceptiones Elliesianæ.

39. EXcipitur *primò*. Protestationem præinsinuatam, non posse dici, factam fuisse adversus decretum de authoritate Concilij genera-

neralis, cùm Legati Franciæ huic sese adjunxerint, quos huic decreto sese opposuisse, omni carere verisimilitudine. Istam ergo protestationem factam fuisse adversùs alia quædam, quæ in Sessione V. definienda esse, ferebantur: cùm enim Sessio habita fuisset, & decreta emissa, nullam ampliùs protestationem esse factam adversùs ea, imò hæc omnium consensu promulgata fuisse, & ab omnibus, nullo reclamante, probata.

Secundò. Quæstionem illam de authoritate Concilij novam non fuisse, ut indigeret multâ deliberatione, sed jam agitatam, atque definitam fuisse in Concilio Pisano, imò & in hac ipsâ Synodo Constantiensi jam esse motam, uti testis est Petrus de Alliaco. Constare insuper, quòd capitula proposita, & decreta *in Sess. IV. & V.* fuerint inter Nationes primùm ventilata, ac de ijs cum Cardinalibus diu disceptatum. Quod verò in actis habetur, *aliqualiter esse disputatum*, non ita intelligendum esse, quasi leviter res agitata fuerit, sed sensum esse, quòd non propriè sit disputatum, aut altercatum, sed tantùm aliquatenus, sive, quòd res ventilata sit sinè disputationis æstu. Nec in actis Concilij haberi, quòd Cardinalis Florentinus noluerit decreta dicto modo mutata recitare in Sessione, sed tantùm dici, ea fuisse recitata à Cardinali Poznaniensi, quam promulgationem omninò suffecisse. 40.

Tertiò. Quæ Cardinalium Florentini, Camera- 41.

meracensis & aliorum mens fuerit, & quâ ex causâ Sessiones prorogari voluerint, patêre etiam ex actis Concilij Constantiensis *tom. 12. Conciliorum columnâ 25.* tum etiam ex protestatione ab ipsis emissâ post tertiam Sessionem *ibidem columnâ 1464.* Ex quibus monumentis liquêre, eos fuisse protestatos, si Joannes XXIII. vellet in proposito sese abdicandi permanere, se ab ipsius partibus futuros. Si verò secùs faceret, se Concilio adhæsuros: atque idcircò petijsse, ut donec de ejus proposito liquêret, Sessiones differrentur. Quas tamen Concilium propterea intermitti debere non existimâsse, & Cardinales pro Bono pacis eis adfuisse: cumque cognovissent, Joannem XXIII. de industriâ moras nectere, & Papatu cedere bonâ fide nolle, cum cæteris Episcopis adversùs eum consensisse. Itaque nullam fuisse in Synodo altercationem de authoritate Concilij Generalis supra Papam, quam agnovisse omnes; sed tantùm fuisse altercatum de celebratione Sessionum, quas Cardinales nonnulli arbitrabantur, prorogandas esse, donec constaret de Pontificis sententiâ.

42. *Quartò.* Decretum de authoritate Concilij Generalis supra Papam, etiam *ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris*, unanimi Patrum Concilij consensu factum fuisse; *veluti apud omnes extet indubitatum.* Sic Gersonem Patres Concilij alloquentem in sermone coram ipsis habito in festo S. Antonij, laudare

Con-

Concilij Constantiensis Decretum, in quo hæc verba reperiuntur, *& ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris*, itemque in sermone 21. Julij hab to impensè laudare idem Decretum ceu saluberrimum, & dignum, quod ubique inscribatur. Quomodò ergo Gerson coram ipsis Concilij Patribus ausus fuisset proloqui de Decreto adhuc controverso?

Refutatio istarum exceptionum.

Ipsemet Elliesius *in fine præcedentis tertij argumenti* noscitur esse fassus, de Capitulis *Sessionis IV.* fuisse posteà altercatum, eorumque correctionem esse factam eo modo, quo habentur *in Sessione V.* Hinc ergo oritur quæstio, primò; *An hæc altercatio, & hinc secuta definitio facta fuerit ea cum deliberatione, quæ tanti momenti negotium deceret?* 43.

Secundò; *an contra talem immutationem fuerit interposita protestatio Cardinalium, & Legatorum Regis Franciæ, tum antecedenter ad Sessionem, tum in ipsa Sessione, dum Cardinalis Florentinus noluit Decreta sic mutata pronuntiare?*

Tertiò; *An his non obstantibus, dicere liceat, Decretum taliter mutatum, unanimi Patrum Concilij consensu receptum, atque authoritatem Concilij super Papâ ab omnibus agnitam fuisse?*

Circa *primum* lubeat *primò* audire Concilij Constantiensis Regestum *in tribus manuscriptis codicibus*, ex quo Schelestratus profert sequen- 44.

sequentia. Post *quartam* Sessionem, inquiens, Patres Constantienses non instituunt de articulis & Decretis controversis examen publicum, neque statuunt, coram ipso Concilio habendum: sed quasi de re parvi momenti ageretur, nomînârunt aliquos, qui cum Cardinali Florentino desuper agerent: ubi tamen inter eos *aliqualiter* disputatum est, deputati quatuor Nationum die 2. Aprilis inter alia multa statuerunt, *quòd proximâ Sessione omnes articuli & clausulæ concordatæ per Nationes, in ultima Sessione prætermissæ expediantur.* An non hinc evidenter patet insufficientia deliberationis, quam postulâsset tanti momenti negotium?

45. *Secundò.* Elliesius equidem *in sua secunda exceptione* nititur, hanc oppositionem elidere, asseverando, quæstionem istam *de auctoritate Concilij* novam non fuisse, sed jam agitatam, atque definitam in Concilio Pisano, imò jam priùs motam in ipsâ etiam Synodo Constantiensi. Verùm ex *antecedenter* dictis constat, Concilium Pisanum ex Parisiensis, aliorumque Universitatum sententiâ, sibi non arrogâsse, nec definijsse auctoritatem super certo Papa, sed super duobus de Papatu contendentibus. Imò nequidem super istis deponendis judicium sibi attribuisse, nisi quatenus probati fuerant schismatici, & *præsumptivè* hæretici, quatenus scilicet articulum fidei de unitate Ecclesiæ non quidem *dogmatizando*, sed

operan-

operando destruxerant. Neque hoc etiam judicium tantæ erat auctoritatis, ut totus Catholicus orbis acquiesceret, pluribus adhuc Provincijs Gregorium & Benedictum à Synodo illâ dejectos sequi pergentibus, virisque doctissimis, inter quos est D. Antoninus, ejus Synodi sententiam impugnantibus. Dum verò in Synodo Constantiensi ante *Sessionem IV.* mota fuit illa quæstio, Cardinalium, & Regis Franciæ Oratorum studio, Romanorumque Regis auctoritate evictum fuit, ut arctaretur *ad extirpationem schismatis*, adeóque ad Papas dubios & incertos, uti patet *ex anterioribus.*

Hinc proinde pro *tertio* audiamus denuò Regestum Concilij Constantiensis *in tribus manuscriptis codicibus*, ex quo Schelestratus pergit sequentia proferre. Cùm nempe Cardinales nullatenus Nationibus consentirent quoad articulos & clausulas *Sessione IV.* prætermissas, easque, se invitis, *Sessione V.* publicandas esse, percepissent, statuerunt primùm, non venire ad Sessionem, sicut & quatuor alij Cardinales ad eam venire noluerunt. Ubi autem animadversum est, omnes sinè publico scandalo, & periculo dissolutionis Concilij, abesse non posse, statuerunt ad Sessionem venire, præmissâ tamen protestatione secretâ in Camerâ paramentorum Palatij Constantiensis, *quòd propter scandalum evitandum, ad Sessiones ibant, non animo consentien-* 46.

di his, quæ audierant, in ea statui debere. Eandem protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ, qui sese quàm strictissimè cum Cardinalibus conjunxerant. Unde manifesta jam redditur protestatio illa, de qua procedit nostrum *secundum* quæsitum. Patet insuper, quàm incompetenter Elliesius *in prima sua præsenti exceptione* asseverârit, omnium consensu promulgata, & ab omnibus, nullo reclamante, probata fuisse *Sessionis V.* Decreta, cum clausulis præallegatis reformata: siquidem contra totius sacri Cardinalium Collegij, & ipsorum Galliæ Legatorum sententiam noscantur publicata fuisse Decreta, quæ Adversarij contendunt intelligenda *de superioritate Concilij*, & habenda instar fidei dogmatum.

47. *Quartò.* Protestationem ejusmodi eludere nititur Elliesius *in sua prima & tertia exceptione* prætendendo, omni carere verisimilitudine, tum quòd *Legati Franciæ sese opposuerint Decreto de auctoritate Concilij Generalis supra Papam*: tum quòd *Cardinales, præcipuè Florentinus & Cameracensis, protestati sint, de Ioannis XXIII. partibus deserendis, si nollet permanere in proposito sese abdicandi Papatu, instando proinde, & protestando, ut Sessiones differrentur, donec de ejus proposito liquêret.* Verùm ad has exceptiones fortiùs elidendas, sciscitor ex Elliesio: utrùm Concilij supra Papam superioritas eo jam tempore in tantum fuerit propugnata vel à Clero Gallicano, vel ab ipso Rege Franciæ,

ciæ, ut hujus Legati non auderent protestari adversùs Decreta, quæ viderentur talem Concilij auctoritatem statuere? Numquid enim posterioribus etiam temporibus, Raynaldo ad annum Christi 1541. teste, Meldensis Episcopus in Concilio Florentino, Regis Christianissimi & Gallorum nomine, supremam potestatem in uno supposito Papâ fuit professus, detestando illos, qui eam collocantes in Concilio, scinderent unitatem Catholicam? Nunquid nomine Christianissimi Regis sacrosancto Concilio Lateranensi publicum & authenticum porrectum est instrumentum, de eo comprobando, in quo tamen expressè extat definitum, Papam esse supra Concilium Generale? Vana igitur est illa Elliesiana exceptio ac præsumptio, ac si Legati Franciæ non ausi fuissent, se adjungere protestationi editæ adversùs Decretum Constantiensis Concilij *Sessionis V.* Mirum insuper est, quòd Elliesius ea, quæ circa *Sessionem V.* dicti Concilij sunt gesta, conetur eludere per acta *Sess. III.* quæ ita se habent.

Exacerbatis nempe ob Ioannis XXIII. 48.
fugam Patrum Constantiensium animis, cuncta, quæ pro illo offerebantur, figmentorum instar habita sunt. Hinc feriâ tertiâ post Palmas, quæ fuit 26. Martij, celebrata est Sessio III. cui non interfuêre, nisi duo Cardinales, Cameracensis nimirum & Florentinus, reliquis omnibus aut Schaffusæ constitutis; aut inde-

corum

corum reputantibus, eidem assistere, uti fidem faciunt *acta Victorina Parisijs asservata.* Statutum fuit in illâ Sessione, Concilium Constantiense per recessum Joannis XXIII. dissolutum non fuisse, sed nec dissolvi debere ante extirpationem schismatis, nec ad alium locum sinè consensu Concilij tranferri posse, nemini demum sinè justa causa ante finem Concilij discedere licere. Quæ omnia Petrus de Alliaco Cardinalis Cameracensis, & Franciscus Zabarella Cardinalis Florentinus non aliâ ratione publicari permiserunt, nisi sub conditione, quòd Ioannes XXIII. ea ratificaret. *Ex Regesto Constantiensis Concilij, & manuscripto codice Capranicensi.* Num igitur Elliesio fas fuit, ex istis actis *tertiam* Concilij Constantiensis Sessionem concernentibus, eludere protestationem à Cardinalibus, non his duntaxat, sed toto sacro Collegio factam adversùs molimina, quibus Nationes intendebant, *Sessionis V.* Decretum reformare ex adjectione clausularum, adversùs quas priùs *in Sess. IV.* egerant iidem Cardinales, Franciæque Legati.

49. Ad hæc magis firmanda, *quintò* pergamus ad recensenda ulteriora Constantiensis Concilij gesta *ex quatuor manuscriptis codicibus, unà cum actis Protonotariorum in tribus Manuscriptis.* Præmissâ illâ scilicet protestatione, Cardinales venerunt ad V. Sessionem, & inter eos Cardinalis Florentinus, Canonistarum

rum sui temporis facilè princeps, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, qui rogatus, ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit. Electus itaque Poznaniensis *legit Decreta per modum Constitutionum Synodalium, quia Cardinalis Florentinus ea legere noluit.* Postquàm autem Decreta per modum constitutionum recitâsset, idem electus Poznaniensis legit alia *in materia fidei* contra Hæreses VVicleffi, Hus, & Hieronymi de Praga. Quibus ita se habentibus, rursus percontor ex Elliesio, quo jure dicere potuerit *in quarta sua exceptione, Decretum de authoritate Concilij Generalis supra Papam etiam ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris unanimi Patrum Concilij consensu factam fuisse, atque hoc semper apud omnes indubitatum fuisse?*

Hinc ergo pro *sexto* progredimur ad elucidandum *tertium* quæsitum nostrum, an scilicet Elliesius cum veritate dicat, *Decretum de auctoritate Concilij Generalis supra Papam, unanimi Patrum Concilij consensu factum esse etiam cum clausula ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris?* Ex dictis *superiùs* jam extat probatum, Collegium Cardinalium haud consensisse in illud Decretum, sed unà cum Franciæ Legatis restitisse, protestando etiam in contrarium. Refert insuper Rodericus Calaguritanus Episcopus *in Dialogo de auctoritate & potestate Pontificis*, se audivisse à magnæ auctoritatis viris, qui Concilio Constantien- 50.

 si in-

in Concilio permissam esse auctoritatem. Quomodò igitur fas est, dicere, illud *V. Sessionis* Decretum, in qua Cardinalitia dignitas adeò negligebatur, & quodammodò contemnebatur, cum Cardinalium consensu fuisse sancitum & promulgatum?

Quibus ita se habentibus, pro *septimo* ponimus ob oculos, quæ Schelestratus ex *actis manuscriptis Constantiensis Concilij in Bibliotheca Regis Christianissimi asservatis*, item & *gestis ejusdem Concilij Romæ repertis in quatuor manuscriptis codicibus*, in hæc profert verba: Lectis Decretis tanquam priùs (ante *Sessionem IV.* scilicet) apud Nationes deliberatis & conclusis, dicere quidem potuerunt Præsides, quòd illorum publicatio placeret majori parti Nationum, non tamen Collegio Cardinalium. Cùm enim Cardinales post fugam Ioannis XXIII. frustra petijssent pro sacro Collegio suffragium à Nationum suffragijs distinctum, separârunt se à Nationibus, earumque Congregationibus interesse noluerunt. Unde factum est, quòd Nationes sinè Cardinalibus deliberârint, & concluserint; sicque *à tertiâ Sessione*, usque ad *septimam* inclusivè, *penè in omnibus Decretis Concilij factum est, quòd Cardinalibus tam arcto & brevi tempore ostensa sint decreta jam conclusa in Nationibus, ut non fuerit in eorum potestate, sufficienter deliberare, & in magnum contemptum habiti fuerint.* Siccine igitur Elliesi, fas tibi fuit, dicere, quòd 51.

apud omnes semper fuit indubitatum, Decretum *de authoritate Concilij Generalis supra Papam*, unanimi Patrum Concilij consensu factum esse?

52. Sed pro *octavo* videamus, quomodò Elliesius hoc suum assertum probet argumento hinc petito, *quòd scilicet Gerson in duplici sermone alloquens Patres Concilij, Sessionis V. Decretum impensè laudaverit, neque verò ausus fuisset ita proloqui de Decreto controverso, aut supposititio?* Verùm quomodò recepti sint sermones Gersonis habiti in derogationem jurisdictionis Apostolicæ, fidem facit Regestum Actorum Constantiensium in tribus manuscriptis codicibus. Inprimis occasione talis sermonis à Ioanne Gersonio die 23. Martij coram Patribus habiti, graviter conquestus est Ioannes XXIII. coram Cardinalibus, alijsque magnis viris ad ipsum Constantiâ Schaffusam ablegatis, quòd nempe Gersonius contra Sedis Apostolicæ authoritatem quædam effutire ausus fuerit, incitando Patres, ad falsa & erronea contra Romanum Pontificem concludenda. Atque hæc querela apud Oratores Christianissimi Regis interposita effecit, quòd eâ de re cum Cardinalibus egerint, ac sese cum ijs conjunxerint, Decretisque contra Apostolicæ Sedis authoritatem edendis obstiterint, & unà cum Cardinalibus in contrarium protestati fuerint; prout *ex Regesto, & manuscriptis Constantiensis Concilij, Romæ asservatis*,

tis, item *ex actis in Bibliotheca Parisiensi sancti Victoris custoditis*, item Turrecrematæ *lib. 2. de Ecclesia*. videre licet. Quos postmodùm sermones idem Gersonius coram Patribus Constantiensis Concilij habuit, interpretando *Sessionis V.* Decreta de superioritate Concilij, *inferiùs* dicetur, non eoúsque prævaluisse, quin plures ejus temporis Doctores Decreta illa restrinxerint ad tempus schismatis, tacito, & prætermisso impræsentiarum Martino V. Decreta Sessionis V. in illo saltem sensu minimè recipiente, & propterea appellationem à Pontifice ad Concilium Universale reprobante.

Iam ante Concilium Constantiense plures Doctores Benedicti XIII. partes secuti sustinuerunt, Romanum Pontificem in nullo, etiam schismatis casu, subjici Concilij judicio. Sed hoc etiam misso, constat ex actis Concilij Pisani, quàm plurimos in Theologiâ Magistros, tam Episcopos, quam Abbates, & Generales Ordinum, unà cum potissimis Universitatibus eo tempore tradidisse, Pontificem etiam tempore schismatis viventem deponi non posse, nisi ob crimen hæresis, quam sententiam sequebatur ipsum quoque Pisanum Concilium. Post Synodi Constantiensis *V. sessionis* Decreta noscitur ex actis Concilij, Petri de Aliaco Cardinalis Cameracensis sententiam fuisse, quòd equidem Pontifex tempore schismatis pro paceEcclesiæ obtinendâ, compelli possit à Concilio Gene- 53.

tali. Cui sententiæ adhæsit etiam Zabarella Cardinalis Florentinus, ut nollet tamen authoritatem Concilij, tempore etiam schismatis, extendi ad reformationem Ecclesiæ; velut ostendi potest *ex gestis manuscriptis Constantiensis Synodi*. Non deerant equidem ex Patribus Constantiensibus, qui existimabant, Conciliū Generale Ecclesiam repræsentans habere authoritatem tempore schismatis, non solùm ad procurandam unionem, deponendo illos, qui de Papatu contendunt, & ad judicandum de materia fidei, damnando eos, qui contra illam hæreses seminant, sed etiam ad reformandam Ecclesiam circa ea, in quibus tam membra, quàm Caput ipsum reformatione indigent. Verùm Cardinalis Turrecremata *lib. 2. de Ecclesia cap. 99.* verbis haud obscuris indicat, Decreta præinsinuata intelligenda esse de solo Constantiensi Concilio tempore schismatis celebrato: neque enim isthæc verba *super præmissis*, *seu ad ea spectantibus factis, vel faciendis* secundo Decreto adjuncta, aliud insinuant, nisi ut *secundum* Decretum referatur ad *primum* de solo schismatis tempore statutum. Posito igitur, Decreta *Sessionis V.* Constantiensis, unanimi Patrum Concilij consensu esse facta, cujus tamen contrarium antehàc demonstratum fuit, necdum evincitur, Patres Concilij intendisse, definire & statuere authoritatem Concilij Generalis super Papa certo, sed super Papis duntaxat

dubijs

dubijs tempore schismatis viventibus, & de Papatu contendentibus.

ARGUMENTUM IV. Schelestrati.

INducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus, Concilij Constantiensis in Decretis illis condendis auctoritatem elevare tum ex eo, quòd Decreta ejusmodi à Concilio sub unâ duntaxat Ioannis XXIII. Obedientiâ sint condita: tum ex hoc, quòd aliter sensisse videantur Patres post tres Obedientias. 54.

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipitur primò. Concilium vim & auctoritatem suam non habuisse ex Obedientijs trium Pontificum, quippe cùm Ioannes XXIII. fuerit legitimus Pontifex, à quo fuerat Synodus convocata, alios duos non extitisse legitimos, & ideo consensum illorum non fuisse requisitum ad convocationem, aut celebrationem Synodi. Quia porrò Ioannes XXIII. promiserat, ultrò cessurum se Pontificatu, potuisse Concilium tum auctoritate suâ, tum vi illius Sessionis agere & decernere. Nec opus fuisse, ut exspectaret alias Obedientias. Unde ipsum Ioannem Sess. XII. & posteà electum Martinum V. habuisse Concilium Constantiense pro Generali; & quæ ab ipso unius 55.

etiam Obedientiæ tempore fuerant Decreta, approbâsse.

56. *Secundò*. Quòd Patres Constantienses aliter senserint post tres Obedientias, probare tantummodò Schelestratum ex protestatione, quam post *Sessionem XXXVIII.* Cardinales unà cum Nationibus tribus Italicâ, Hispanicâ, & Gallicanâ, adversùs Germanicam condidisse feruntur ante electionem Pontificis. At hoc nullatenus pertinere ad propositum, quippe cùm illæ tres Nationes conquestæ sint, differri electionem Pontificis legitimi, obtestando proinde, ut Papa eligatur à Collegio Cardinalium, cum deputatis, aut deputandis à Synodo, protestandoque, si quid inde detrimenti Ecclesiæ accidat, se fore innoxios, convenientius proinde esse, quòd reformatio postponatur electioni Pontificis. Quâ tamen protestatione non obstante, reformationem non fuisse intermissam, rejectâ electione, donec tandem concordia inita est, eâ conditione, ut fieret Decretum, quo futurus Pontifex obligaretur reformare Ecclesiam in Capite & Curià Romanâ, simul cum Concilio, & Deputatis à Nationibus. Quo Decreto facto, & Capitibus reformationis propositis, electum esse Pontificem Martinum V.

57. *Tertiò*. Tantum abesse, ut hæc ostendant, improbatum esse à Synodo Decretum *de auctoritate Concilij ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris*, ut contra hinc ostendatur,

tur, Patres in hac opinione semper persti-tisse. Sed hoc unum fuisse inter eos contro-versum, an expediret, ante reformationem eligere Pontificem, an verò ejus electio esset postponenda reformationi? Novissimè au-tem inter partes convenisse, ut Pontifex eli-geretur eâ conditione, ut priùs Decreto obli-garetur, unà cum Concilio Ecclesiam in Ca-pite & Curia Romana reformare, nec non articulos reformationis ipsi à Synodo præ-scriptos observare. An igitur ex istis pro-batur, Concilium derogâsse ijs, quæ sta-tuerat de auctoritate Concilij ad reformatio-nem Ecclesiæ? An non potiùs inde ostendi-tur, Concilium ijs statutis semper adhæsisse.

Quartò. Unum quidem & alterum ver-bulum ex illa protestatione & concordiâ ob-jici à Schelestrato. Quorum prius desumi-tur ex hisce protestationis verbis: *Licèt asse-ratis, sinè vestro consensu & ordinatione Concilij, super modo, formâ, loco, tempore, & materiâ ad dictam electionem non posse procedi, obstantibus quibusdam hujus Concilij decretis, quibus tamen nos Hispanica Natio, etiamsi aliàs valida existe-rent, non ligaremur.* Unde, ait Schelestratus, inferri, decreta priùs edita *de auctoritate Con-cilij ad reformationem Ecclesiæ &c.* non esse va-lida. 58.

Verùm istud momentum, reponit Ellie-sius, esse omninò leve, cùm Nationes non lo-quantur de decretis concernentibus auctori-tatem 59.

tatem Concilij *ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris*, sed de decretis, quibus cavebatur, ne Pontifex fieret sine consensu Concilij, & eo modo ac tempore, quo esset rescribendum ad Concilium. Deinde istud dici tantùm nomine Hispanicæ Nationis, quam in gratiam Benedicti XIII. cui favebat, potuisse hæc inserere protestationi. Denique protestationis hujusmodi nullam esse auctoritatem, cùm præsertim res in Synodo fuerit postmodùm definita, cui definitioni ipsos quoque Hispanos paruisse, concessisseque, ut unà cum Deputatis à Synodo fieret electio Pontificis.

60. *Quintò.* Alterum momentum ex illo instrumento *Concordiæ* obtendi à Schelestrato, quòd ibi Natio Germanica inducatur, hanc reddidisse rationem, cùr electio sit postponenda reformationi, *quòd scilicet Papa electus ligari non possit.* At *præcitatus* Elliesius iterum reponit, non fuisse mentem Synodi, *Papam ligari non posse per decreta Concilij*, sed induci tantùm Germanos hanc rationem afferentes ad procrastinandam ejus electionem, non quòd reverà crederent, *Papam ligari non posse decretis Concilij*, sed quia timebant, ne ille semel electus reformationem pati, aut facere non posset. Quare priusquàm eligeretur, decretum *de reformatione* per Concilium faciendâ, emissum esse. Quod in actis authenticis Concilij ita haberi *Seß. XL. Sacrosanctæ*

Gene-

Generalis Synodus Constantiensis in Spiritu sancto legitimè congregata, universalem Ecclesiam repræsentans statuit & decernit, quòd futurus Romanus Pontifex per Dei gratiam de proximo assumendus, cum hoc sacro Concilio, vel Deputandis per singulas Nationes, debeat reformare Ecclesiam in Capite & in membris, & Curiam Romanam &c.

Refutatio istarum Exceptionum.

TE ipsum confodis Ellies, dum contendis, Joannem XXIII. à quo erat convocata Synodus Constantiensis, fuisse legitimum Pontificem. Hinc enim inferretur, decreta *Conciliaria*, quæ habuissent ipsum contrarium, non extitisse valida in vi sanctionis Oecumenicæ, quippe destituta charactere per Christum definito, ut scilicet sua & una Patris Æterni assistentia, non præstò esset Concilio, nisi dum Duo, nempe Christi vicarium Nomen gerens Papa, & Patres sub hoc charactere aggregati consentirent in unum. Atqui patet ex proximè antecedentibus, Joannem XXIII. restitisse, & oblocutum fuisse adversùs illa conamina, quæ nonnulli moliebantur contra Apostolicæ Sedis auctoritatem in Papâ subjiciendo Concilij judicio. Si ergo Joannes XXIII. fuisset certus, indubitatus, & legitimus Papa, ex ejus dissensu prorsus jam infirmarentur Constantiensia *Sessionis V.* decreta, 61.

creta,

creta, in quantum statuissent auctoritatem Concilij Generalis super Papam etiam *ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris.* Sed hoc misso; progredimur ad Elliesianas exceptiones solidioribus argumentis confutandas.

62. *Primò* igitur. Quantumvis Concilium Constantiense initio Joannem pro Pontifice habuisset, nunquam tamen asseruit, seu judicavit, debere ab alijs etiam Obedientijs reputari pro certo & indubitato Papâ, imò sub ipso Constantiensi Concilio Petrus de Alliaco Cardinalis Cameracensis in schedula *ex manuscripto CodiceCapranicensi in Constantiensis Concilij appendice* relatâ & publicatâ expresse concludebat, non obstante Concilij Pisani, duos dePapatu contendentes condemnantis, aliumquePontificem subrogantis, constitutione, per Joannis XXIII. Obedientiam prorsus receptâ, duas tamenObedientias duorum illorum contendentium, atque Papatum pro tunc etiam prætendentium *probabiliter* tenere contrarium: sicque in hac opinionum diversâ & adversâ veritate non minores esse difficultates *Iuris & Facti*, quàm ante Concilium Pisanum fuerant de justitia duorum contendentium. Quomodò igitur Cardinalis iste ausus fuisset talem proferre sententiam, si Joannes XXIII. pro certo & indubitato Pontifice intrà Concilium Constantiense ab omnibus fuisset habitus?

Ad-

Adhæc si Joanuis XXIII. Papatus fuisset 63.
certus & indubitatus, quomodò Nuntius Gregorij XII. in valvis monasterij Augustinianorum ejus insignia Pontificia Constantiæ appendens, non ab omnibus Concilij Patribus fuisset rejectus, dum tamen *ex Regesto actorum Constantiensium* constet, plures ex Patribus id rectè factum sustinuisse, reliquis arbitrantibus, id Gregorio ipsi, si personaliter Constantiam venisset, licuisse, motâ solummodò quæstione de ejus Nuntio? Quomodò eidem Nuntio Gregorij publicum ingressum cum pileo rubeo facere cupienti, atque in plenâ Congregatione id exponenti, non data fuisset repulsa, dum tamen, teste *Regesto Constantiensi*, prævaluit sententia Cardinalis Cameracensis, aliorumque cum ipso sentientium, ut tanquam Cardinalis posset cum pileo rubeo Constantiam publicè ingredi? Quomodò denique, dum Gregorius XII. se gerens pro Pontifice, juxta acta *Sessionis XIV.* prætendere potuisset, ut priùs, quàm de Pontificatu cederet, à Concilio removeretur Joannis XXIII. præsidentia, novaque fieret Concilij convocatio, imò ipsimet Patres in dictâ publicâ Sessione illam Gregorij postulationem admisissent, ejusque Pontificatûs petitionem comuni consensu acceptare potuissent, si ita fuisset certus Joannis XXIII. Papatus, ut consequenter Gregorij super hoc prætensio absque ullâ dubietatis ratione pro nullâ fuisset habenda? Haud

igitur

igitur fundamento caret prætacta Cardinalis Cameracensis Petri de Alliaco sententia, quòd ultra Ioannis XXIII. Papatum, reliquæ duæ Gregorij XII. & Benedicti XIII. de Papatu pariter contendentium Obedientiæ non improbabiliter sustinuerint partes suas, sicque adeò in hac triplici Papatûs prætensione non fuerint minores *Iuris* & *Facti* difficultates, quàm ante Concilium Pisanum erant de justitiâ duorum pro Papatu contendentium.

64. Quo supposito, pro *secundo* lubens concedo Elliesio, potuisse Concilium authoritate suâ agere, & decernere circa Ioannis XXIII. Papatum, eò vel maximè, quòd iste Papatus à Ioanne prætensus, in foro Ecclesiæ perinde habendus esset, ac si re ipsâ non subsisteret. Cujus ratio *in anterioribus* jam deducta, consultò huc reducitur. Nam *ex Matthæi 16. capite* constat, claves regni cælorum cum Oecumenicâ ligandi & solvendi authoritate non priùs esse à Christo decretas Petro, ejusque adeò successori, quàm inciperet esse petra, supra quam ædificaretur Ecclesia. Hæc autem Ecclesiæ ædificatio non subsistit nisi per fidem; unde non potest dici, à Christo conferri Petri successori authoritatem Pontificiam, seu clavium Ecclesiæ potestatem, nisi per fidem super ejusdem Domini Nostri verbis fundatam, fuerit ab Ecclesiâ receptus in petram, & fundamentum sui ædificij. Nequit autem stare fides de Papatu alicui ceu Petri successori

per

per Christum collato, nisi stet evidentia credibilitatis publica; & in facie sanctæ Ecclesiæ comprobata, de legitima ad Petri Cathedram Apostolicam successione. Quia igitur, quando tres sub triplici prætenso Papatu subsistebant Obedientiæ, non erat evidentia credibilitatis ab Ecclesiâ unâ, sed in schisma potiùs divisâ, publicè agnita & comprobata, quâ ostenderetur in facie Ecclesiæ, quisnam poțiretur legitimæ in Petri Apostolicâ Cathedrâ successionis jure: idcircò Concilium Constantiense omninò tunc poterat circa omnes & singulos illos de Papatu contendentes decernere, prout Ecclesiæ sanctæ paci & unioni esset consultum ex abrogatione schismatis, & subrogatione novi ac certi Summi Pontificis.

Sed ad quid pro *tertio* contendit Elliesius, 65.
non Ioannem XXIII. duntaxat, sed posteà electum Martinum V. habuisse Concilium Constantiense pro Generali Synodo? Hoc *ex antecedentibus* equidem jam habetur refutatum, quibus hoc unicè adjicere placet, revocando in memoriam, quod jam *superiùs* extat probatum, nempe Synodum Constantiensem, si in *Sessione V.* fecisset Decretum Concilij super Papam quoque certum superioritatis definitivum, ex tunc posuisse se in statu contrario erga characterem Concilij quà Oecumenici *Formaliter* constitutivum: quippe cùm hic subsistat ex nomine Christi *immediatè* erga hunc

hunc vicario, eo ipso autem, quòd *Sessionis V.* Constantiensis Congregatio sanxisset superioritatem Concilij etiam *Acephali* super Papâ certo, ea tunc vicario Christi *immediato* Papæ proprio characteri superposuisset characterē Christi immediatiorem, sicque adeò illum, qui est in Papa Christi *immediatè* vicarius character, sustulisset è medio: nec adeò stare potuisset Synodus in statu Concilij etiam *materialiter* ac *dispositivè* Oecumenici. Ne ergo Synodus Constantiensis *Generalitate* etiam *materiali* excidat, dicendum prorsus est, Decreta *Sessionis V.* statuere Concilij auctoritatem non super certo & indubitato Pontifice, sed super dubijs duntaxat, & in schisma divisis Papis.

66. Sed videamus pro *quarto.* Quàm ineptè Elliesius arguat Schelestratum ineptiæ, probantem, *Constantienses post tres Obedientias inter se unitas longè aliter sensisse de potestate Concilij ad Ecclesiæ & in Capite & in membris reformationem faciendam.* Hujus namque probationis fundamentum desumit ille Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus ex Gestis Constantiensis Concilij, in quibus refertur, quòd post trium Obedientiarum unionem, magna animorum contentio exorta fuerit de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris: Natione Germanicâ & Rege Romanorum volentibus eam fieri ante electionem unius veri & indubitati Pontificis; reliquis verò Nationibus cum sacro Cardinalium Collegio volentibus, fieri post

post electionem ejusdem. In quâ controversiâ cessit tandem Natio Germanica, præbens consensum de eligendo ante reformationem, dummodò à Concilio expediretur *assecuratio & cautio per decretum irritans, quòd post electionem Papæ fieret reformatio ante coronationem Papæ, & administrationem aliquam.* Cùm proinde ad hanc Nationis Germanicæ petitionem diversæ formæ decreti factæ fuissent, eis finaliter responsum fuit, *quòd Papa electus ligari non potest.* Numquid ergo hinc evincitur, longè aliam tunc fuisse sententiam Patrum Constantiensium de auctoritate veri & indubitati Pontificis, quàm ex decretis *Sessionis V.* conentur Adversarij obtrudere Orbi Catholico?

Quintò. Quibus ita se habentibus, facilè evanescunt, quæ Elliesius *in suâ tertiâ & quartâ* exceptione reposuit, firmumque adeò stat argumentum, quod prætactus Schelestratus prosequitur in hæc verba. Si Concilium, inquiens, *seorsim* sumptum, sit supra unicum & legitimum Pontificem, ac de legitimo Pontifice intelligenda sint *Sessionis V. superiùs* allata Decreta, uti contendunt Adversarij, cur, quæso, Concilium Constantiense hæc decreta in præsenti locum habere noluit? Cur non renovabat, Pontificem obedire debere Concilij decretis, adeò, ut, qui obedire contempserit, debitè puniatur? Cur his fundamentis innixum, non judicabat electionem Pontificis in 67.

 casu

casu contumaciæ irritandam? Nihil horũ tentavit Concilium, quia aliena fuerunt à mente Patrum Constantiensium: unde responsum est, *Papa electus ligari non potest.* Quando decreta *Sessionis V.* ab una Obedientia fuerunt edita, tres erant de Papatu contendentes, & illa ad liberiùs obtinendam unionem, statuta sunt: quando verò agebatur post *Sessionem XXXVIII.* de decreto irritante, sermo erat de unico & indubitato Pontifice deinceps eligendo, quem etiam ante coronationem *ligari non posse*, responsum est. Memoriâ scilicet repetebant Patres Constantiensis Concilij illud Antiquorum effatum, quòd, qui summam potestatem ligandi & solvendi à Christo Domino acceperat in Petro, ita alios judicet, ut de illo nemo mortalium sententiam ferat, ideoque *Papa electus ligari non possit.*

68. Nec pro *sexto* jam potest intento nostro officere *Sessionis XL.* Constantiensis Concilij decretum, ab Elliesio *in fine quintæ exceptionis suæ* relatum. De ipsissimo namque isthoc decreto fatetur Elliesij consors Maymbourgus *tract. suo histor. quòd per id Papa non fuerit eo modo ligatus, quo Germani proposuerant.* Quod Maymbourgi effatum patet ex ipsis etiam decreti verbis, cùm in eo non reperiatur pœna depositionis, quam futuro Pontifici Ecclesiam in Capite & in membris reformare detrectanti, Natio Germanica imponi volebat. Cur autem hâc in parte Patres Constantiensis

sis Concilij satisfacere detrectabant Nationi Germanicæ, juxta *secundum* decretum *Sessionis V.* reiterando statutam Conciliorum super Papa potestatem *coactivam*, si istud decretum reverà extendisset se ad verùm etiam & indubitatum Papam? Nónne hinc evincitur, *Sessionis V.* decretum, ipsorum etiam Patrum Constantiensium judicio, ita fuisse coarctatum ad Pontifices dubios, tunc de Papatu contendentes, ut locum non haberet in præsenti, quando agebatur de unico vero & indubitato Papâ? Quare prætactum *Sess. XL.* decretum ita sanxit reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris à futuro legitimo Papa faciendam, antequàm hoc dissolveretur Concilium; ut non, nisi *quoad vim directivam*, nullatenus verò *quoad vim coactivam* concerneret Pontificem posteà eligendum: sicque adeò verificaretur, Papam etiam electum *ligari non posse*, nisi ex altioribus in fide radicatis principijs, decreta quoque *Conciliaria* concomitantibus; *uti alibi demonstratum fuit.*

ARGUMENTUM V. Schelestrati.

INducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus, asseruisse, quòd *Sessionis V.* imò & *IV.* decreta Constantiensia non sint approbata à Martino V. vel etiam ad tempus schismatis duntaxat confecta. 69.

Exceptiones Elliesianæ.

70. EXcipitur. Approbatum esse à Romanis Pontificibus *Sessionis IV. & V.* decretum, dubitari non posse, quin de omnibus quoque actis Concilij dubitetur.

Nam *primò* Joannem XXIII. uti habetur *Sessione XII.* Concilij, declarâsse, atque professum fuisse: *Synodum Constantiensem esse legitimam Concilij Pisani continuationem, atque ergare non posse, proptereáque ejus ordinationi, declarationi, & determinationi omnibus in rebus se stare, promitteréque, se nunquam aliquo temporis processu contraiturum.*

71. *Secundò.* Martinum V. Summum Pontificem electum, & omnium consensu tanquam legitimum probatum, non semel approbâsse decreta Constantiensis Concilij, etiam sub unâ Obedientiâ facta. Inprimis enim *Sessione XLII.* vocare Concilium Constantiense Generale Concilium, approbareque *Sessione XLIV.* depositionem Joannis XXIII. ab eâdem Synodo factam. Insuper confirmare decretum Concilij, quo jubetur futurus Pontifex indicere Concilium Generale, atque ad hujus Decreti executionem, dictâ *Sessione XLIV.* futuri Concilij Generalis locum, Papiensem civitatem designare his verbis: *Cupientes ac volentes decreto hujus Generalis Concilij satisfacere, inter*

inter alia disponentes, quòd omninò Generalia Concilia celebrentur &c.

Tertiò. Eundem Martinum V. *Sess. XLV.* 72.
fuisse protestatum: *Omnia & singula determinata & conclusa, & decreta in materijs fidei per præsens Concilium* Conciliariter *tenere, & inviolabiliter observare, & nunquam contraire quoquo modo, ipsáque* Conciliariter *facta approbare, ratificare, & non aliter, nec alio modo.* At verò haud ambigendum esse, quin inter ea, quæ *Conciliariter* facta sunt, collocari debeant *Sessionis IV. & V.* decreta, utpote quæ *Nationaliter* primùm expensa, postmodùm definita sunt in Synodo, non aliter, ac si ad fidem pertinerent. Hoc proinde esse, quod Martinus appellat *Conciliariter* factum, dum scilicet quidpiam in Nationibus singulis primitus examinatum atque discussum, posteà in Synodo Generali omnium consensu definitum est: cùm econtra *Conciliariter* facta dici nequeant, quæ apud Nationes tantùm deliberata atque conclusa, non autem ab universâ Synodo fuêre probata: cujusmodi fuerunt tum Nationis Gallicanæ conclusio de Annatis non solvendis, tum propositio de damnando libro Ioannis Falkemberg, & alia similia, quæ universâ Synodi sententiâ non sunt confirmata.

Refutatio istarum Exceptionum.

EXceptionis tuæ Elliesi fundamentum primarium, quo prætendis, de omnibus Con- 73.

cilij actis dubitari posse, si de *Sessionis IV. & V.* decreto, esse à Romanis Pontificibus approbatum, dubitetur, ruit ex apertis verbis Bullæ Martini V. confirmatoriæ Concilij Constantiensis. Nam ex *antecedenter* dictis constat, hanc Bullam non extendi, nisi ad ea, quæ contra errores Joannis Wiclef & Hus, ac Hieronymi de Praga, à Ioanne XXIII. in Concilio Romano ejus Pontificatûs anno III. fuerant decreta, nec non ad duas constitutiones ejusdem Ioannis XXIII. atque ad statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wiclefi, & Hus, ac circa errorem Bohemorum de communione sub duplici specie. Hæc igitur fidei decreta intrà Concilium Constantiense sancita, indubitanter obtinent Sedis Apostolicæ confirmationem, non verò reliqua *Sessionis IV. & V.* acta, ut tenor diplomatis Apostolici evidenter docet.

74. Hinc igitur *primò* nullius valoris est exceptio ex hoc petita, quod Ioannes XXIII. *Sessione XII. profitendo, Synodum Constantiensem esse legitimam Concilij Pisani continuationem*, exinde promiserit, *se stare ejus ordinationi, declarationi, & determinationi &c.* Tantum enim abest, quòd Synodus Constantiensis ex hac Ioannis XXIII. declaratione obtinuerit confirmationis Apostolicæ firmitatem, in quantum indubitatæ veritatis certitudo est, quòd Ioannes id proferendo, non habuerit certum & indubitatum auctoritatis Apostolicæ chara-

racte-

racterem. Et ideo rectè professus est, se obstrictum stare ordinationibus & determinationibus Concilij etiam in decretis *Sess. IV. & V.* factis, dum adversùs ipsum, ceu Papam dubium, integra subsistebat Synodi quoque *acephali*, ex Episcopalibus characteribus coadunatæ auctoritas, ad ipsum etiam deponendum; *uti aliàs probatum fuit.*

Sed quid pro *secundo* energiæ est in *exceptione Elliesianâ* exinde desumptâ, quòd *Martinus V. Summus Pontifex electus, & omnium consensu tanquam legitimus approbatus, Sessione XLII. Concilium Constantiense vocaverit Synodum Generalem?* Numquid post tres obedientias priùs divisas, & jam inter se unitas, dum Patrum decretis accessit character Apostolicus indubitatus; ejusque consensus auctorizativus, Constantiensi Concilio supervenit non tantùm *materialis*, sed etiam *formalis generalitas* Oecumenicæ Synodi constitutiva? Numquid decreta fidei sub unâ obedientiâ priùs facta, sed à reliquis quoque obedientijs inter se unitis postmodùm recepta, & tandem à Martino V. legitimo Pontifice confirmata, exinde potiebantur *formali* charactere Oecumenici Concilij? Numquid proinde Martinus V. Ioannis XXIII. depositionem a Concilio factam approbans, ita firmabat Synodi adhuc *acephalæ* erga Papas dubios auctoritatem, ut propterea fas sit, talem potestatem in Concilio *acephalo* extendere etiam ad certum & indubi- 75.

tatum Pontificem? Nihil profectò ponderis hinc recipit Elliesiana exceptio, quâ contendit, *Sess. IV. & V.* Constantiensia decreta firmâsse Concilij auctoritatem super certo & indubitato Papâ. Nec majoris valoris est momentum, ex eo desumptum, quòd idem Martinus V. volens decreto Generalis Concilij Constantiensis satisfacere, quatenus statuit Generalia Concilia omninò celebranda esse, futuri Generalis Concilij locum, Papiensem civitatem designavit: ex hoc enim plus non evincitur, nisi quòd ille Pontifex lubens sit amplexus ejus decreti vim *directivam*, absque eo, quòd hæc juncta esset vi *coactivæ*.

76. *Tertiò.* Quam Elliesius ex *Sessione XLV.* Constantiensi adfert Martini V. protestationem de observandis & approbandis, *quæ in materijs fidei per Concilium Constantiense* conciliariter *facta fuerunt*: evidenter concluditur ex verbis ejusdem protestationis, hanc coarctari ad decreta materiam fidei concernentia, qualia non esse prætacta *Sessionis IV. & V.* decreta, patebit ex subsequentibus. Et hinc ruit tota Elliesij consequentia prætendentis, ea decreta *Nationaliter* expensa, & postmodùm in Synodo definita, esse *Conciliariter* facta: quantumvis enim hoc verum esset (cujus tamen contrarium *in anterioribus* est probatum) nullatenus contineri possent sub illa Martini V. protestatione, utpote coarctatâ ad decreta in materijs fidei *Conciliariter* sancita:

ta: cujus tenoris haudquaquam esse prælle-gata *IV.* & *V. Sessionis* ne ipse quidem Elliesius audet simpliciter affirmare.

ARGUMENTUM VI. Schelestrati.

INducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus adversùs sæpe dicta *IV.* & *V. Sessionis* decreta opposuisse, Martinum V. ea tantùm approbasse Concilij decreta, quæ ad materiam fidei pertinebant: ijs autem verbis comprehendi non posse decreta de authoritate Concilij supra Papam, quia scilicet ea nomine tantùm Constitutionum appellantur *Sess. V.* cùm ea, quæ spectant ad Bohemorum, & Hussitarum negotium, eâdem Sessione dicantur, esse *super materiâ fidei*. Hinc intelligi, quòd isthoc nomine ea tantùm decreta comprehendantur, quæ hæreticos spectant: unde in duobus Manuscriptis Bibliothecæ Vaticanæ, singulis Sessionibus, ubi agitur de Wicleffistis & Bohemis, præfigitur titulus iste *in materia fidei*, vel *in causâ fidei*: cæteris verò Sessionibus non præfigitur talis titulus. Tria proinde materiarum genera in Constantiensi Concilio agitata distingui solere, unum *materiæ fidei*, secundum *unionis*, tertium *materiæ reformationis*. Per *primum* intelligi id, quod fiebat contra hæreticos: per *secundum*, quod fiebat contra tres contendentes de Papatu, & pro trium Obedientiarum unione, ac electione 72.

veri

veri & indubitati Pontificis: per *tertium*, quod fiebat pro reformandâ Ecclesiâ in Capite & in membris.

Exceptiones Elliesianæ.

78. EXcipitur *primò*. Inter ea, quæ spectabant unionem & reformationem, esse nonnulla, quæ non solùm ad disciplinam, sed etiam ad fidem pertinent. Talem autem esse hanc definitionem, quòd *Concilium Generale sit universam Ecclesiam repræsentans &c.* Quis enim neget ,ad fidem pertinere , quòd Concilium Generale universam repræsentet Ecclesiam, quódque errare non possit ? Quæ cum *IV. & V. Sessionum* Synodi Constantiensis decretis contineantur, quis eas ad fidem pertinere neget? Manifestè istud patere ex eo, quòd hujusmodi decreto non tantùm de negotio aliquo disponatur, aut ad tempus aliquod caveatur, sed dogma condatur, atque decernatur, quod perpetuò idem est, nec mutari potest. Quamvis enim res disciplinæ & œconomiæ variari possit, quod tamen est circa hoc, quod est dogmatis, mutationem non habere. Sic verbi gratia usum Calicis concedere, vel interdicere laicis, rem esse disciplinæ, at dogmatis esse, quòd non sit de necessitate salutis, Calicem sumere. Hoc ergo cùm definit Synodus Constantiensis, censeri de fide aliquid definire. Ita pariter cùm ad dogma perti-

neat

neat dicere & credere, utrùm Concilium Ecclesiam universam repræsentet, nec ne; utrùm errare possit, nec ne; utrùm ei omnes, atque etiam Romani Pontifices parêre teneantur, tum *in fide*, tum *in reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris*: idcircò cùm hæc definit Synodus aliqua Generalis, non posse ejus decreta ad fidem non pertinere. Et quemadmodùm ad fidem pertinent decreta Concilii in Hussitas, quibus Romani Pontificis & Ecclesiæ Romanæ supra alias prærogativa decernitur, ita ad fidem pertinere debere decreta, quibus universæ Ecclesiæ & Concilij Generalis supra Romanam Ecclesiam prærogativa stabilitur.

Secundò. Hoc ipsissimum firmari ex Bullâ Martini V. adversùs errores Wicleffi, & 7.
Concilij Constantiensis definitionibus, quatenus ibidem jubetur, interrogare suspectos hæreseos, *utrùm credant & teneant, quòd quodlibet Concilium generale, & etiam Constantiense, universam Ecclesiam repræsentet*. In quo haberi respectum ad decretum *Sessionis IV. & V.* Item dum ibidem jubentur interrogari: *Vtrùm credant illud, quod Concilium Constantiense universalem Ecclesiam repræsentans approbavit, & approbat in favorem fidei, & ad salutem animarum, esse ab universis fidelibus approbandum & tenendum, & quod condemnavit & condemnat esse fidei & bonis moribus contrarium, hoc ab ipsis esse tenendum pro condemnato & approbato?* Illos igitur, qui

decreta

decreta Concilij Constantiensis de auctoritate Synodi generalis supra Papam impugnant, non posse huic interrogationi respondere, quin vel opinionem suam abjurent, approbando universa Concilij decreta, vel Martinum V. temeritatis, erroris, & impudentiæ arguant, utpote qui ea probare voluerit, quæ improbari, oportuisset. Uno verbo Martinum V. universa Concilij Constantiensis acta & decreta, probare *Conciliariter* facta, jubendo scilicet ea omnia, quæ à Concilio ad fidem & salutem animarum spectantia definita sunt, approbari, & quæ ab eo damnata sunt, damnari. Nusquam excipere *Sessionis IV. & V.* decreta: quâ ergo auctoritate, quâ fronte velle Adversarios ea esse excepta?

80. *Tertiò.* Aliud porrò contineri in eadem Bullâ, ex quo constet, Martinum Concilij Constantiensis decretis de *auctoritate Concilij Generalis* prorsus assensisse. Nam ad articulum XLI. errorum Wicleffi, qui est hujusmodi: *Non est de necessitate salutis credere, Romanā Ecclesiam esse supremam inter alias Ecclesias*: hæc habere Pontificem ad mentem Concilij Constantiensis: *Error est, si per Romanam Ecclesiam intelligat Universalem Ecclesiam, aut Concilium Generale, aut pro quanto negaret Primatum Romani Pontificis, super alias Ecclesias particulares.* Ex quâ proinde observatione satis intelligi, Martinum existimâsse, Universalem Ecclesiam, & Concilium Generale majorem habere auctorita-

titatem: Romanum verò Pontificem habere Primatum in Ecclesiâ super alias Ecclesias particulares, non autem potestatem Ecclesiâ Universâ, & Concilio Generali superiorem. Manere igitur, quòd decreta *Sessionum IV. & V. de auctoritate Concilij supra Papam* fuerint probata à Pontifice Martino V.

Quartò igitur. Quando Schelestratus ait, *hæc decreta Constitutionum nomine in Concilio indigitari*; non impedire, quò minùs ad fidem spectent, cùm Constitutiones Synodales contineant fidei decreta. Quòd autem ea, quæ errores hæreticorum spectant, vulgò appellentur materia fidei, factum esse ex communi loquendi more, quo solent ejusmodi controversiæ specialiter nomine fidei indigitari: quamvis & alia sint, de quibus cum hæreticis nulla intervenit lis, quæ non minùs ad fidem pertineant. Sic in Concilio Tridentino, licèt decreta & Canones contra hæreticos edita, specialiter appellentur decreta, de fide nihilominùs multa esse *in Capitulis de reformatione*, non minùs pertinentia ad fidem, quàm quæ continentur in Canonibus. 81.

Refutatio istarum Exceptionum.

PRimò. Si constitutiones *de Reformatione* in Concilio Oecumenico editæ, recensendæ sint inter decreta fidei: sciscitor ex Elliesio; *An non igitur constitutiones & leges morum* 82.

ab

ab Oecumenica Tridentina Synodo sancitæ, perinde computandæ sint inter fidei decreta? Si hoc affirmet, rursus percontor; *An igitur Gallia, constitutiones reformationis in sacrosancto Tridentino Concilio* Conciliariter *factas non recipiendo, coargui possit contrarietatis fidei decretis oppositæ?* Ne hanc gravissimam calumniam Christianissimo Regno imputemus, oportet indagare naturam decretorum fidei, unà & constitutionum *moralium*. In his igitur ita discerni debet tum id, quod est *formale*, importans honestatis *moralis* formalitatem in ipsis fidei principijs radicatam & contentam, ut hæc formalitas importet *necessitatem specificationis* in ordine ad salutem, ipsique fidei adversetur, impugnare velle honestatis ejusmodi moralitatem, in fidei principijs fundatam. Tum distingui insuper debet, quod in constitutionibus *moralibus* est *materiale*, importans actum individuum varijs circumstantijs particularibus vestitum, & ex motivo honestatis *moralis*, taliter à Concilio seu Papa præceptum, ut in vi hujusmodi, licèt humani præcepti superinduat *necessitatem* etiam *exercitij*. Quæ tamen legis humanæ seu Synodalis *quoad exercitium* obligatio, ut suum sortiatur effectum, prærequirit tùm debitam promulgationem, secundùm plures Doctores in singulis provincijs faciendam, tum secundùm quosdam, singulorum seu Regnorum, seu Provinciarum de utilitate, & suo statui congruâ conformita-

te,

te, consultare ex rationabili Legislatoris voluntate adhuc valentium, prudentem acceptationem. Sub quibus adeò circumstantijs ita primùm inducitur constitutionis Synodalis Pontificiæ *quoad exercitium* obligatio & necessitas, ut hæc sit forma *substantificè* constitutiva Legis humanæ quà obligatoriæ. Constat igitur ex his fundamentis; Synodalia morum decreta, si attendantur *quoad formalitatem honestatis moralis in fide radicatam*, ut sic reduci quidem posse ad ipsam fidem, sicque adeò, *quoad specificationis* ex ejusdem *formali* motivo desumptæ *necessitatem intrinsecam*, rectè dici, pertinere ad materiam fidei: attamen si eadem morum decreta *Conciliaria* spectentur secundùm id, quod in ipsis est *materiale*, nempe secundùm actum individualibus ex prudentia ponderandis, & circumspectè ad cujusque Nationis mores conformandis circumstantijs vestitum, ut sic minimè esse materiam fidei, sed virtutis prudentiæ, nec adeò sub tali respectu reputari posse inter decreta fidei, sed inter constitutiones *morales*.

Hinc *secundò* advertendum est, à Schelestrato prudenter distingui tria materiarum genera, quæ in Constantiensi Concilio agitabantur, unum scilicet *materiæ fidei*, per Divinum Verbum seu traditum, seu scriptum revelatæ; alterum *materiæ unionis*, quæ licèt ponderanda fuerit ex principio fidei, unum Ecclesiæ Caput visibile efflagitantis, sicque 83.

Patres

Patres in unam Synodum coadunatos, strictè obligantis ad extirpandum schisma, prudenterque statuenda media, quibus ea unitas restauraretur, eo ipso tamen, quòd horum mediorum sanctio *originativè* respiceret equidem fidei principia, sed resolutio & conclusio ex ijs facienda, ordinari deberet per virtutem prudentiæ, non in generalibus principijs Divinitus revelatis subsistentis, sed ad statuta particularibus circumstantijs circumspectè ponderandis vestita progredientis: idcircò horum materia non est fidei. Atque sic proportionaliter differendum est de *tertio* genere materiarum in Constantiensi Synodo sancitarum, scilicet de *materia reformationis.*

84. Quibus præsuppositis, haud difficulter *prima* Ellıesij exceptio eliditur per exemplum ab ipsomet hìc propositum. Ait enim, *usum Calicis concedere, vel interdicere Laicis, rem esse disciplinæ, at dogmatis esse, non esse de necessitate salutis, sumere Calicem.* Quod utrumque omninò concedimus, Ellıesiumque revocamus ad principium ab ipsomet priùs positum, quòd nempe perpetuò idem sit, nec mutari possit, quod est dogmatis, licèt res disciplinæ possint variari. Constat autem, in antiquâ Ecclesiâ Laicis fuisse potestatem sumendi quoque calicem Sanguinis Christi, quod tamen variatum est à Gelasio I. propter Manichæos, sub unius speciei, nempe Corporis Christi hæresin suam

am contegere solitos. Atque hoc ipsissimum Gelasij statutum ob varias rationes religiosas denuò mutatum est ab Ecclesiâ, prohibente Laicis usum sacri Calicis. Hoc igitur statutum in Concilio etiam Constantiensi contra Bohemos renovatum, non est dogmatis, sicque adeò præter sanctiones dogmaticas in Concilio etiam Constantiensi locus fuit alteri generi constitutionum Synodalium, quod ut sic non esset dogmatis, sed disciplinæ, licèt radicaretur in fidei principijs, attamen per prudentiæ circumspectionem ad varias individuales circumstantias applicatum, spectaret ut sic ad prudentiæ, non autem fidei materiam.

Quo sic constituto, pro *tertio* ulteriùs progredior ad dictam Elliesianam *primam* exceptionem discutiendam. Haud enim abnuo, esse de fide, quòd Concilium Oecumenicum sit repræsentans universam Ecclesiam. Sed mox oritur quæstio, an non æquè de fide sit, quòd universalis Ecclesia in Concilio Oecumenico repræsentata, ex hujus membris Hierarchicis, quà in Nomine Christi coadunatis coalescens, importare debeat etiam Caput, sub cujùs, ceu vicario Christi charactere, juxta *18. caput Matth.* convocari, & consistere debeat? Dum iterum de fide est, Ecclesiam in Oecumenica Synodo repræsentatam errare non posse, iterum scitcitor, an non æquè de fide sit, quòd juxta *citatum* sacrum Evangeli-

85.

cum textum, ista in dogmatibus fidei decidendis infallibilitas pendeat ex consensu Duorum, quos idem sacer contextus indicat, esse Christi nomen vicarium in terris visibile, adeoque Papam ceu Caput Ecclesiæ hoc charactere insignitum, unà cum Ecclesiæ Corpore hierarchico, ex Prælatis Ecclesiasticis eo Christi nomine coadunatis coalescente? Quo rursus ita se habente, omninò concedo, quòd Concilio Oecumenico ex Capite, & hierarchicis Ecclesiæ membris indivisibiliter subsistenti, sit potestas *immediatè* à Deo tum ligandi & solvendi, tum fidei dogmata sub consummatâ infallibilitate stabiliendi, sicque adeò dogmatibus fidei per tale Concilium definitis, nec non Decretis *moralibus*, quoad honestatis *moralis* in fide radicatæ specificationem, debeat ipse quoque Papa ex fide, & Religionis *specificativo* motivo parêre. Sed procul adhuc abest, quòd Papa hinc concludatur dogmaticis, imò & *moralibus* Concilij sanctionibus, nisi ex altiori fidei & Religionis principio, non autem ex præcisâ ligandi & solvendi vel suâ, vel Conciliari auctoritate subesse, tametsi *quoad vim directivam*, ipsis etiam Synodalibus constitutionibus ad individuantes circumstantias contractis, atque ut sic ad prudentiam, non ad fidem spectantibus, ex vi Legis Æternæ eisdem sese insinuantis, ipsemet Summus quoque Pontifex teneatur se conformare. Sic sic

adeò

adeò distinguere semper oportet inter fidei & prudentiæ legislativæ materias.

Quartò. Dum Martinus V. jubet interrogari suspectos hæreseos, utrùm credant & teneant, *quodlibet Generale Concilium, etiam Constantiense, universam repræsentare Ecclesiam?* In quo, ait Elliesius, respici ad Decreta *Sess. IV. & V.* Exinde sumo occasionem percontandi; *An sermo ibi sit de Concilio Constantiensi considerato sub illo statu & tempore, in quo erat, dum Seßionis V. Decreta de Concilij auctoritate condebantur?* Rursus, *an Concilium Constantiense pro eo statu insigniebatur Christi vicario charactere?* Et, *an iste character pro tunc extiterit penes Joannem XXIII?* Si Elliesius, uti aliàs contendit, hoc asserere nitatur, dum ex anterioribus perspectum habetur, Joannem XXIII. contradixisse illi per Gersonium primitùs assertæ, & post ipsius fugam in Concilio motæ Concilij super Papam auctoritati: manifestè hinc evincetur, pro eo statu Synodi Constantiensis Papam ab Elliesio legitimum appellatum *Sessionis V.* Decretis non tantùm non impertijsse suum Christi vicarium characterem, sed *positivè* illis restitisse, adeoque Decreta illa pro tunc fuisse destituta charactere Concilij Oecumenici, nec adeò universam Ecclesiam, non ex solo corpore hierarchico, sed etiam ex Capite vices Christi in terris visibiliter gerente consistentem, repræsentâsse. Quando igitur verificari potest, Concilium Constantiense re- 86.

ſpectu *IV. & V. Seſſionum*, & ibi ſancitorum Decretorum repræſentâſſe univerſam Eccleſiam, niſi quando, & in quantum Martinus V. ſuo auctoritativo conſenſu & approbatione eiſdem impertijt ſuum Chriſti vicarium characterem? At Martinus V. *in ſuâ Bullâ Concilij Conſtantienſis confirmatoriâ* apertè dicit, ſe non confirmare ſeu approbare ultra ſanctiones in Concilio Romano, & aliàs in duabus conſtitutionibus à Ioanne XXIII. editas, niſi illa Concilij Conſtantienſis Decreta, & ſententias, quæ ſunt condemnatoria & reprobatoria errorum VVicleffi, Huſſi, Hieronymi de Praga & Bohemorum. Illa igitur Bulla Martini V. Seſſionum Conſtantienſium etiam IV. & V. Decretis, quatenus concernunt illos errores ibi damnatos, adjecit equidem ſuum Chriſti vicarium characterem, ſicque in ordine ad ejuſmodi Decreta conſtituit Concilium Conſtantienſe in ſtatu Synodi *completè & formaliter* Oecumenicæ, non verò in ordine ad Decreta auctoritatem Synodi Generalis *ſupra Papam legitimum ſancientia, & ultra tempus ſchiſmatis* non tam re ipsâ, quàm per Adverſariorum machinationes protenſa, maximè cùm ex littera Decretorum *Seßionis IV.* conſtet, ea fuiſſe coarctata ad extirpationem ſchiſmatis: Decreta verò *Seßionis V.* non niſi ſub prævia Cardinalium, & Regis Galliæ Oratorum proteſtatione, nec adeò *Conciliariter* edita fuiſſe, *ex ipſis Synodi Conſtantienſis geſtis &*

actis

actis sit perspicuum. Iuxta quam proinde restrictionem Bullæ Martini V. non aliorũ Concilij Constantiensis Decretorum, nisi quatenus Wicleffi, &c. errores contingunt, approbatoriæ & confirmatoriæ, prorsus subsistit illa suspectis hæreticis proponenda interrogatio; *Utrùm credant illud, quod Concilium Constantiense universalem Ecclesiam repræsentans approbavit in favorem fidei, & ad salutem animarum: & quòd istud ab universis fidelibus sit approbandum & tenendum, sitque ab iisdem hæreticis ad veram fidem conversis pro condemnato & approbato tenendum, quod Constantiensis Synodus generalis* (per auctoritativum Martini V. accessum *formaliter & completè* Oecumenica) *condemnavit, & condemnat; esse fidei ac bonis moribus contrarium?*

Sed quid pro *quinto* enititur Elliesius *in sua tertia exceptione* evincere ex hoc, quòd *quadragesimus primus* Wicleffi error, quo dicebatur; *non esse de necessitate salutis, credere, Romanam Ecclesiam esse supremam inter alias Ecclesias*; sit à Pontifice ad mentem Concilij Constantiensis hunc in modum calligatus, ac emendatus; quòd scilicet *error sit, si per Romanam Ecclesiam intelligatur universalis Ecclesia, aut Concilium Generale, sive quatenus sub iis verbis negaretur Primatus Romani Pontificis super alias Ecclesias particulares?* An non advertis Elliesi, juxta illa Pontificis verba, sub Romana Ecclesia intelligi posse universalem Ecclesiam? Quomodò autem universalis Eccle- 87.

ſia denominari poſſet Romana, niſi ex denominatione Capitis? Quî verò intelligi queat univerſalis Eccleſia, niſi quatenus unà cum corpore importat etiam Caput? An non hinc evincitur, Concilium Generale univerſalem Eccleſiam repræſentans (quod, ait Pontifex, per Romanam Eccleſiam poſſe intelligi) non debere ex præciſis Eccleſiæ membris hierarchicis, ſed unà & Capite, vicarium Chriſti nomen, Concilij quà Oecumenici *formaliter* conſtitutivum præſeferente ſubſiſtere? Anne igitur fas eſt dicere, quòd univerſalis Ecclesia, Romana dicta, potuerit à Concilio Conſtantienſi fuiſſe repræſentata pro eo ſtatu *Seſſionum IV. & V.* dum carebat Capite certo & indubitato, vel etiam, ſi Joannes XXIII. fuiſſet legitimus Pontifex, dum *poſitivè* fuerat contrarius Decretis auctoritatem Synodi Generalis ſuper Papam ſancire molientibus? Profectò in illo *IV. & V. Seſſionis* ſtatu, dum nullus extiterat verus & certus Papa, ſuam Concilio auctoritatem Chriſti vicariam ingerens, non poterat Concilium pro tunc *acephalum*, venire nomine univerſalis Eccleſiæ, ſed erat quædam collectio ex Eccleſijs duntaxat particularibus, ſive harum Capitibus, nempe Epiſcopis coadunata. Quia proinde error VVicleffianus eſſet, negare Primatum Romani Pontificis ſuper alias Eccleſias particulares; conſequens hinc eſt, Primatum Romani Pontificis ſuper quaſvis Eccleſias parti-
culares

culares protensum supereminere ipsi quoque Synodo *acephalæ*, quantumvis Generali, qualis fuerat Constantiensis, quamdiu ipsi non accessit ex Martino V. Oecumenicus Christi vicarius, solius Papæ antecedenter ad Concilium quà Oecumenicum, proprius character.

Quibus ita se habentibus, pro *quinto* progredimur ad vindicandum Schelestrati argumentum: cujus tenor, si *integrè* & *sincerè* referatur, in hunc modum se habet. Nempe contendebat Maymbourgus *in tract. suo historico*, Martinum V. etiam Decreta *Sessionis V.* quà Concilij super Papa auctoritatem concernentia confirmâsse, dum Sessione XLV. omnia & singula *in materia fidei Conciliariter* facta approbavit. Verùm huic Maymbourgi prætensioni reposuerat Schelestratus; an non videret Auctor ille, Martinum V. ibi solummodò agere de Decretis *ad materiam fidei* spectantibus, seu ut clariùs exprimit ejusdem Pontificis Bulla, de articulis Joannis V Vicleff, Ioannis Huss, Hieronymi de Praga, & Bohemorum, qui in Sessionibus publicis *Conciliariter* damnati erant, tanquam hæretici? Hos enim Martinus V. sese pro damnatis habere significat, confirmans & probans Decreta *in materia fidei* Constantiæ edita; non verò decreta *Sessionum IV. & V. de potestate Ecclesiastica*: siquidem isthæc *sub materia fidei* non comprehenderentur, & à Patribus Constantiensibus 18.

pro articulis fidei edita non fuerint.

89. Firmatur hoc ex actis ipsius Constantiensis Concilij, quibus *in Sessione V.* refertur, quòd electus Poznaniensis publicaverit ea Decreta *per modum constitutionum Synodalium*, & quòd post ejusmodi Decretorum publicationem idem Poznaniensis legerit *quædam advisamenta in materia fidei, & super materia Ioannis Huss detenti per Concilium, & quodam Ioanne VVicleff ibidem subjuncta.* An non igitur planum hinc redditur, ipsâ *Sessione V.* in quâ illa Decreta sunt publicata, differentiam factam fuisse inter nonnulla, quæ per modum constitutionum Synodalium publicata sunt, ac alia, *quæ ad materiam fidei* spectabant? Quandoquidem igitur ipsum Constantiense Concilium decreta *Sessionis V.* sub *materia fidei* non comprehenderit, consequens est; Martinum V. Sessione XLV. probando *omnia & singula in materijs fidei* conciliariter *determinata*, conclusa & decreta, non confirmâsse *Sessionis V. de potestate Ecclesiastica* statuta, per modum constitutionum Synodalium duntaxat edita. Hoc igitur Schelestrati argumentum ab adversa parte non *integrè* allatum confer cum *quarta* Elliesij exceptione, atque statim intelliges, hanc nullius esse valoris ac roboris, attentis præsertim illis, quæ *antecedenter* à nobis sunt expensa & deducta.

A R-

ARGUMENTUM VII. Schelestrati.

INducitur hic auctor argumentari hunc in modum. Tantum abest, ut Martinus V. *Sessionis IV. & V.* Decreta *de auctoritate Concilii super Papam* approbârit, quin econtra Pontificiam Concilio *Acephalo* superiorem ostenderit, dum solus obstitit Concilio, ne liber Joannis de Falkemberg damnaretur, cumque unus ex Poloniæ Regis Legatis ad futurum Concilium sese appellaturum diceret, Pontifex ei silentium sub pœna excommunicationis imposuerit. Huc apprime facit etiam, quòd idem Pontifex finito Concilio, teste Gersone, promulgaverit constitutionem, in quâ hæc reponebatur assertio: *Nulli fas est, à supremo judicio, videlicet Apostolico, seu Romano Pontifice, Jesu Christi Vicario in terris appellare, aut illius judicium in causis fidei, quæ tanquam majores ad ipsum & Sedem Apostolicam deferendæ sunt, declinare.* 90.

Exceptionis Elliesianæ.

EXcipitur *primò.* Martinum id fecisse, quod facere consueverunt omnes ad summum evecti fastigium, ut immemores eorum, quæ priùs tenuerunt, aliam mentem induant, quippe cùm is ad Pontificatum à Concilio evectus, quamdiu Concilium stetit, sese mori- 91.

gerum

gerum & obedientem Synodo præstiterit; nec suam potestatem illius prætulerit auctoritati. At statim atque Concilio finis impositus est, cœpisse suam extollere auctoritatem: Tum quando de libri Ioannis à Falkemberg damnatione actum est, de quo ampliùs fieri mentionem noluit: tum quando de appellatione ad futurum Concilium agebatur, hæc propositio eidem displicuit, & demum statuit, non posse à Pontifice ad Concilium appellari. In quo haud advertebat, id si verum esset, stare non posse ipsius electionem, & Ioannis XXIII. Benedicti XIII. ac Gregorij XII. abdicationem: quippe cùm tantundem sibi juris potuissent arrogare contra Pisanam & Constantiensem Synodum, sicque prohibere, ne à suis sententijs provocaretur ad Concilium; cùm præsertim unus ex ijs legitimus esset Pontifex.

92. *Secundò.* Si reponatur, in casu schismatis locum habere provocationem à Pontifice ad Concilium, tunc illam Martini constitutionem *de non provocando ad Concilium*, defendi non posse, cùm necdum schisma finitum fuerit eo tempore, quo illa promulgata fuit, utpote superstite adhuc Petro de Luna, qui se jactitabat legitimum Pontificem. Sed ut res se habeat de Martini V. privatâ mente, responderi adhuc posse, eum *Sessionis IV. & V.* Decreta nunquam *publicè & authenticè* reprobâsse. Nam constitutionem illam, cujus

ador-

adornatæ mentionem facitGerson, promulgatam non fuisse per orbem, sed hucúsque latuisse ignotam.

Refutatio istarum Exceptionum.

QUas Elliesius sinistras adversùsMartinum V. imputationes, ne dicam criminationes, jactitat, minimè elidunt Schelestrati duplicatum hîc productum argumentum. 93.

Primò. Quod attinet Ioannis à Falkemberg librum, res ita se habet. Cùm nempe Legati Regis Poloniæ *Sessione XLV.* instititissent pro damnatione famosi libelli Ioannis à Falkemberg, qui teste Cromero Warmiensi Episcopo, à Cruciferis subornatus, in Uladislaum Regem, & in omne Polonum Nomen scripserat, ita ut teste Gersonio *Dial. apologet.* in eo ageretur de occisione omnium Polonorum: Martinus V. quia librum illum *Sessione ultimâ Conciliariter* damnare nolebat, videns tumultum inter plures exortum fuisse, & jactitari ab aliquibus, errorem Ioannis Parvi in Concilio Constantiensi damnatum, *de Tyranno per quemlibet occidendo*, fore renovandum, nisi libellus ille censurâ publicâ proscriberetur: exinde idem Pontifex ad hujusmodi exprobrationes respondendo declaravit: *Se omnia & singula in materiâ fidei per Constantiense Concilium* Conciliariter *sancita tenere, & inviolabiliter observare velle, ipsáque sic* Conciliariter *fa-*

cta approbare & ratificare. Quâ proinde declaratione manifestum omnibus fecit Pontifex, à se quoque confirmari Constantiense Decretum adversùs Ioannem Parvum *Conciliariter* editum *de non occidendo Tyranno*, quod Decretum quia Martinus V. specialiter non approbaverat, aliqui ab eo non confirmari credebant. Quandoquidem ergo in hac declaratione authentica Decretum *de non occidendo Tyranno*, computetur in materijs fidei à Synodo Constantiensi *Conciliariter* sancitis, ideo nefas est, talem Martini V. confirmationem extendere ad ulteriora Decreta, quæ vel non sunt *in materia fidei*, vel non fuerunt *Conciliariter* statuta.

94. *Secundò*. Quia idem Pontifex *in prætactâ declaratione* adjecit clausulam, *& non aliter, nec alio modo*, rectè hinc advertit Spondanus, Martinum V. non solùm respondisse ad petitionem Legatorum Poloniæ, indicando, licèt libellum Ioannis à Falkemberg damnare nollet, à se tamem reprobari errorem *de occidendo Tyranno*: sed eâ occasione significâsse, quæ Concilij Decreta ipse auctoritate Apostolicâ ac supremâ probaret, quæ verò non: *Ne si anteà quidquam* (sunt verba prætacti Spondani) *de ijs agere voluisset, tumultum in Patribus excitaret ob ea, quæ ambiguè decreta fuerant de auctoritate Concilij supra Pontificem, & de Synodi potestate reformandi Ecclesiam tam in Capite, quàm in membris. Has enim propositiones, uti sonare*

nare videntur, absolutè sumptas, nullo modo Martinus agnoscere, aut approbare voluit, utpote contrarias existimatas & praxi antiquioris Ecclesiæ, & collatæ à Christo Domino Petro, ejúsque successoribus auctoritati ac potestati, ipsiq; demum naturæ rei, quâ Caput debet membra regere, non regi à membris. Hoc adeò testimonium hujus Gallicani Episcopi tantò pluris faciendum est, quantò certiùs noscitur sedulò pervolvisse manuscriptos Constantiensis Concilij codices Parisijs in *Bibliothecis Christianissimi Regis, & S. Victoris* asservatos.

Tertiò. Desinat igitur Elliesius *in primâ suâ exceptione* jactare, ac si Martinus V. ad Pontificatum à Concilio evectus, stante quidem Concilio, sese huic obedientem præstitisset, eo autem finito, plus æquo extulerit suam auctoritatem, interdicens appellationem à Pontifice ad futurum Concilium. Non enim levibus de causis adductus fuit, ad Concilij super Papa certo præsertim, ac indubitato auctoritatem impugnandã: noverat enim, quantâ animi constantiâ Cardinalis Zabarella sese opposuerat articulo, quo Constantiensi Synodo tribuebatur auctoritas *reformandi Ecclesiam in Capite & in membris.* Memoriâ retinebat, quàm graviter plerique Cardinales cum Regis Galliæ Oratoribus contra *Sessionis V.* Decreta protestati erant. Optimè sciebat, quot contentiones post trium Obedientiarum unionem in Concilio excitatæ fuerint, ne fieret refor- 95.

ma-

matio Ecclesiæ ante electionem unius veri, & indubitati Pontificis. Oculatus testis extiterat jurgiorum, rixarum, & periculorum, quæ Cardinales subierant, ut Patres Concilij materiam reformationis reservarent judicio futuri Pontificis. Oblitus non erat responsi, quod Nationi Germanicæ petenti Decretum Pontificiæ electionis irritans per modum cautionis *de fiendâ per futurum Pontificem reformatione*, datum fuerat: quòd scilicet Papa *electus ligari non posset*. Præsens fuerat, quando Concilium auctoritate *coactivâ* abstinuerat in suis Decretis, legitimum Pontificem spectantibus. Non multum temporis transiverat, quo ante Sessionem ad articulum II. *de reformationibus* Sedis Apostolicæ, & articulum VIII. *de officijs Cancellariæ & Pœnitentiariæ reformandis*, ne verbum quidem Nationibus & Patribus Concilij responderat, quia ad ipsos reformationem in Capite, seu Curia Romana spectare, non credebat. Mente tenebat datum eodem tempore à se, & pluribus Nationibus responsum ad articulum Germanorum; propter quæ, & quomodò Papa possit corripi & deponi: quòd nimirum eâ de re, quia novitatem sapiebat, nihil statui deberet. Et ne quisquam sequentibus temporibus ex *Sessionis V.* Decretis probandum susciperet, legitimum Pontificem *judicialiter* corrigi, vel deponi posse, *Sessione XLV.* ex petitione Legatorum Regis Poloniæ, ipsomet etiam

tiam Spondano animadvertente, occasionem cepit exponendi mentem suam de eorum invaliditate, dicendo, se auctoritate Pontificià non probare Synodi Constantiensis Decreta, quæ aliter, quàm *in materia fidei Conciliariter* acta fuerant: ut sic indicaret, Decretum *primum Sessionis V. de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris*, & Decretum *secundum de potestate coactiva*, quatenus contingere possent Papam indubitanter legitimum, tanquam aliter & alio modo, quàm *Conciliariter* & *in materia fidei* facta, à se neque probari, neque in auctoritatem recipi.

Quartò. Proinde circa Martini V. Decretum *de non appellando à Pontifice ad Concilium*, audiamus Universitatis Parisiensis Cancellarium *in Dialogo apologetico pro Constantiensi Concilio*, ita loquentem: *Pro parte Dominorum Polonorum interjecta est tandem appellatio ad futurum Concilium. Cui appellationi, cùm respondendum esset, lata est, ut dicitur, in Consistorio Generali & publico, quod ultimò Constantiæ celebratum est, minuta quædam sub formâ Bullæ: continebátque; in nullo casu licere appellationem à Papâ facere, nec ejus judicium in causâ fidei declinare.* Idem Gersonius refert insuper hujus Bullæ tenorem: *Martinus V.* inquiens, *in suâ constitutione ad perpetuam rei memoriam factâ: & promulgatâ in Consistorio Generali celebrato Constantiæ sexto Idûs Martij, Pontificatûs sui anno primo, ita decrevit, nulli fas esse à supremo judice* 96

vide-

videlicet Apostolicâ Sede, seu Romano Pontifice Iesu Christi vicario in terris appellare, aut illius judicium in causis fidei (quæ tanquam majores ad ipsum & Sedem Apostolicam deferendæ sunt) *declinare*. Quomodò igitur Martinus V. clariùs, ac expressiùs exponere potuisset Sedis Apostolicæ super Concilio authoritatem? Nititur equidem Gersonius illud Decretum ita exponere, ut nemini fas sit, à Sede Apostolicâ appellare ad Ecclesias particulares, seu Metropolitanas, & Episcopos *singillatim* sumptos, secùs tamen, ait, esse, *quando adunati* sunt in Concilio, Universalem Ecclesiam repræsentante.

97. Sed quis non videat, hanc expositionem pugnare cum apertis verbis Martini V. quibus continetur etiam ratio appellationis à Romano Pontifice interdictæ, quòd nimirum Pontifex sit Iesu Christi in terris vicarius, adeoque Divinitus ovili Ecclesiæ præpositus, & *supremus Iudex constitutus*. Quomodò autem subsistere posset, Romanum Pontificem, uti aliàs decrevit Constantiensis Synodus, esse *immediatum* Christi vicarium, si Concilium esset adhuc *immediatius*, sicque superius Papâ, cùm tantò major sit in Ecclesiâ superioritas, quantò auctoritas Christi vicaria est *immediatior*? Nequit ergo illa Gersonij responsio conciliari cum Martini V. constitutione, ipsomet etiam Gersonio in tractatu, *quomodò, & an liceat à Summo Pontifice appellare?* disertè asse-

asseverante, Decretum illud Pontificium pugnare cum Synodalibus constitutionibus *anno 1415.* sexto Idûs Aprilis Constantiæ editis. Cùm igitur istæ Synodales constitutiones sint ipsa duo priora Decreta *Sessionis V. de potestate Ecclesiasticâ*, sinè communi deliberatione, Cardinalibus ac Regis Galliæ Oratoribus in contrarium protestantibus edita; quæ Gersonius de superioritate Concilij intellecta, probat per Martini V. Constitutionem labefactari: idcircò planum hinc redditur, Martinum V. non approbâsse, sed improbâsse illas constitutiones *quintæ* Constantiensis Sessionis.

Quintò. Adversûs prætactum Martini V. *de non appellando* Decretum, excipit equidem Maymbourgus, *non esse factum Conciliariter, neque sacro approbante Concilio, neque cum consensu Ecclesiæ.* Sed hoc etiam posito, minimè adhuc verificatur, Martinum V. habuisse ratas Sessionis V. Constantiensis de authoritate Concilij constitutiones? Hoc autem posito, hisce jam deficit forma substantifica Oecumenici Concilij, juxta *Matth. 18. caput* consistens ex Christi vicario, Papæ proprio charactere, consensuque Duorum, corporis scilicet unà & Capitis Ecclesiæ, Christum in terrâ repræsentantis. Imò verò, quomodò fieri potest, Patres Constantiensis Concilij *tacitè saltem* non approbâsse illam Martini V. *de non appellando* constitutionem, utpote quæ in Consistorio 98.

pro articulis fidei edita non fuerint.

89. Firmatur hoc ex actis ipsius Constantiensis Concilij, quibus *in Sessione V.* refertur, quòd electus Poznaniensis publicaverit ea Decreta *per modum constitutionum Synodalium*, & quòd post ejusmodi Decretorum publicationem idem Poznaniensis legerit *quædam advisamenta in materia fidei, & super materia Ioannis Huss detenti per Concilium, & quodam Ioanne VVicleff ibidem subjuncta.* An non igitur planum hinc redditur, ipsâ *Sessione V.* in quâ illa Decreta sunt publicata, differentiam factam fuisse inter nonnulla, quæ per modum constitutionum Synodalium publicata sunt, ac alia, *quæ ad materiam fidei* spectabant? Quandoquidem igitur ipsum Constantiense Concilium decreta *Sessionis V.* sub *materia fidei* non comprehenderit, consequens est; Martinum V. Sessione XLV. probando *omnia & singula in materijs fidei* conciliariter *determinata*, conclusa & decreta, non confirmâsse *Sessionis V. de potestate Ecclesiastica* statuta, per modum constitutionum Synodàlium duntaxat edita. Hoc igitur Schelestrati argumentum ab adversa parte non *integrè* allatum confer cum *quarta* Elliesij exceptione, atque statim intelliges, hanc nullius esse valoris ac roboris, attentis præsertim illis, quæ *antecedenter* à nobis sunt expensa & deducta.

A 2

ARGUMENTUM VII. Schelestrati.

INducitur hic auctor argumentari hunc in modum. Tantum abest, ut Martinus V. *Sessionis IV. & V.* Decreta *de auctoritate Concilij super Papam* approbârit, quin econtra Pontificiam Concilio *Acephalo* superiorem ostenderit, dum solus obstitit Concilio, ne liber Ioannis de Falkemberg damnaretur, cumque unus ex Poloniæ Regis Legatis ad futurum Concilium sese appellaturum diceret, Pontifex ei silentium sub pœna excommunicationis imposuerit. Huc apprimè facit etiam, quòd idem Pontifex finito Concilio, teste Gersone, promulgaverit constitutionem, in quâ hæc reponebatur assertio: *Nulli fas est, à supremo judicio, videlicet Apostolico, seu Romano Pontifice, Iesu Christi Vicario in terris appellare, aut illius judicium in causis fidei, quæ tanquam majores ad ipsum & Sedem Apostolicam deferendæ sunt, declinare.* 90.

Exceptionis Elliesianæ.

EXcipitur *primò.* Martinum id fecisse, quod facere consueverunt omnes ad summum evecti fastigium, ut immemores eorum, quæ priùs tenuerunt, aliam mentem induant, quippe cùm is ad Pontificatum à Concilio evectus, quamdiu Concilium stetit, sese mori- 91.

gerum

gerum & obedientem Synodo præstiterit, nec suam potestatem illius prætulerit auctoritati. At statim atque Concilio finis impositus est, cœpisse suam extollere auctoritatem: Tum quando de libri Ioannis à Falkemberg damnatione actum est, de quo ampliùs fieri mentionem noluit: tum quando de appellatione ad futurum Concilium agebatur, hæc propositio eidem displicuit, & demum statuit, non posse à Pontifice ad Concilium appellari. In quo haud advertebat, id si verum esset, stare non posse ipsius electionem, & Ioannis XXIII. Benedicti XIII. ac Gregorij XII. abdicationem: quippe cùm tantundem sibi juris potuissent arrogare contra Pisanam & Constantiensem Synodum, sicque prohibere, ne à suis sententijs provocaretur ad Concilium; cùm præsertim unus ex ijs legitimus esset Pontifex.

92. *Secundò.* Si reponatur, in casu schismatis locum habere provocationem à Pontifice ad Concilium, tunc illam Martini constitutionem *de non provocando ad Concilium*, defendi non posse, cùm necdum schisma finitum fuerit eo tempore, quo illa promulgata fuit, utpote superstite adhuc Petro de Luna, qui se jactitabat legitimum Pontificem. Sed ut res se habeat de Martini V. privatâ mente, responderi adhuc posse, eum *Sessionis IV. & V.* Decreta nunquam *publicè & authenticè* reprobâsse. Nam constitutionem illam, cujus

ador-

adornatæ mentionem facit Gerson, promulgatam non fuisse per orbem, sed hucúsque latuisse ignotam.

Refutatio istarum Exceptionum.

QUas Elliesius sinistras adversùs Martinum V. imputationes, ne dicam criminationes, jactitat, minimè elidunt Schelestrati duplicatum hîc productum argumentum. 93.

Primò. Quod attinet Ioannis à Falkemberg librum, res ita se habet. Cùm nempe Legati Regis Poloniæ *Sessione XLV.* institissent pro damnatione famosi libelli Ioannis à Falkemberg, qui teste Cromero Warmiensi Episcopo, à Cruciferis subornatus, in Uladislaum Regem, & in omne Polonum Nomen scripserat, ita ut teste Gersonio *Dial. apologet.* in eo ageretur de occisione omnium Polonorum: Martinus V. quia librum illum *Sessione ultimâ Conciliariter* damnare nolebat, videns tumultum inter plures exortum fuisse, & jactitari ab aliquibus, errorem Ioannis Parvi in Concilio Constantiensi damnatum, *de Tyranno per quemlibet occidendo*, fore renovandum, nisi libellus ille censurâ publicâ proscriberetur: exinde idem Pontifex ad hujusmodi exprobrationes respondendo declaravit: *Se omnia & singula in materiâ fidei per Constantiense Concilium* Conciliariter *sancita tenere, & inviolabiliter observare velle, ipsáque sic* Conciliariter *facta*

ēta approbare & ratificare. Quâ proinde declaratione manifestum omnibus fecit Pontifex, à se quoque confirmari Constantiense Decretum adversùs Ioannem Parvum *Conciliariter* editum *de non occidendo Tyranno*, quod Decretum quia Martinus V. specialiter non approbaverat, aliqui ab eo non confirmari credebant. Quandoquidem ergo in hac declaratione authentica Decretum *de non occidendo Tyranno*, computetur in materijs fidei à Synodo Constantiensi *Conciliariter* sancitis, ideo nefas est, talem Martini V. confirmationem extendere ad ulteriora Decreta, quæ vel non sunt *in materia fidei*, vel non fuerunt *Conciliariter* statuta.

94. *Secundò.* Quia idem Pontifex in *prætactâ declaratione* adjecit clausulam, *& non aliter, nec alio modo*, rectè hinc advertit Spondanus, Martinum V. non solùm respondisse ad petitionem Legatorum Poloniæ, indicando, licèt libellum Ioannis à Falkemberg damnare nollet, à se tamem reprobari errorem *de occidendo Tyranno*: sed eâ occasione significâsse, quæ Concilij Decreta ipse auctoritate Apostolicâ ac supremâ probaret, quæ verò non: *Ne si anteà quidquam* (sunt verba prætacti Spondani) *de ijs agere voluisset, tumultum in Patribus excitaret ob ea, quæ ambiguè decreta fuerant de auctoritate Concilij supra Pontificem, & de Synodi potestate reformandi Ecclesiam tam in Capite, quàm in membris. Has enim propositiones, uti se-*

nare

nare videntur, absolutè sumptas, nullo modo Martinus agnoscere, aut approbare voluit, utpote contrarias existimatas & praxi antiquioris Ecclesiæ, & collatæ à Christo Domino Petro, ejúsque successoribus auctoritati ac potestati, ipsiq; demum naturæ rei, quâ Caput debet membra regere, non regi à membris. Hoc adeò testimonium hujus Gallicani Episcopi tantò pluris faciendum est, quantò certiùs noscitur sedulò pervolvisse manuscriptos Constantiensis Concilij codices Parisijs in *Bibliothecis Christianissimi Regis, & S. Victoris* asservatos.

Tertiò. Desinat igitur Elliesius *in primâ suâ exceptione* jactare, ac si Martinus V. ad Pontificatum à Concilio evectus, stante quidem Concilio, sese huic obedientem præstitisset, eo autem finito, plus æquo extulerit suam auctoritatem, interdicens appellationem à Pontifice ad futurum Concilium. Non enim levibus de causis adductus fuit, ad Concilij super Papa certo præsertim, ac indubitato auctoritatem impugnandã: noverat enim, quantâ animi constantiâ Cardinalis Zabarella sese opposuerat articulo, quo Constantiensi Synodo tribuebatur auctoritas *reformandi Ecclesiam in Capite & in membris.* Memoriâ retinebat, quàm graviter plerique Cardinales cum Regis Galliæ Oratoribus contra *Sessionis V.* Decreta protestati erant. Optimè sciebat, quot contentiones post trium Obedientiarum unionem in Concilio excitatæ fuerint, ne fieret refor- 95.

matio Ecclesiæ ante electionem unius veri, & indubitati Pontificis. Oculatus testis extiterat jurgiorum, rixarum, & periculorum, quæ Cardinales subierant, ut Patres Concilij materiam reformationis reservarent judicio futuri Pontificis. Oblitus non erat responsi, quod Nationi Germanicæ petenti Decretum Pontificiæ electionis irritans per modum cautionis *de fiendâ per futurum Pontificem reformatione*, datum fuerat: quod scilicet Papa *electus ligari non posset*. Præsens fuerat, quando Concilium auctoritate *coactivâ* abstinuerat in suis Decretis, legitimum Pontificem spectantibus. Non multum temporis transiverat, quo ante Sessionem ad articulum II. *de reformationibus* Sedis Apostolicæ, & articulum VIII. *de officijs Cancellariæ & Pænitentiariæ reformandis*, ne verbum quidem Nationibus & Patribus Concilij responderat, quia ad ipsos reformationem in Capite, seu Curia Romana spectare, non credebat. Mente tenebat datum eodem tempore à se, & pluribus Nationibus responsum ad articulum Germanorum; propter quæ, & quomodò Papa possit corripi & deponi: quòd nimirum eâ de re, quia novitatem sapiebat, nihil statui deberet. Et ne quisquam sequentibus temporibus ex *Sessionis V.* Decretis probandum susciperet, legitimum Pontificem *judicialiter* corrigi, vel deponi posse, *Sessione XLV.* ex petitione Legatorum Regis Poloniæ, ipsomet etiam

tiam Spondano animadvertente, occasionem cepit exponendi mentem suam de eorum invaliditate, dicendo, se auctoritate Pontificiâ non probare Synodi Constantiensis Decreta, quæ aliter, quàm *in materia fidei Conciliariter* acta fuerant: ut sic indicaret, Decretum *primum Sessionis V. de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris*, & Decretum *secundum de potestate coactiva*, quatenus contingere possent Papam indubitanter legitimum, tanquam aliter & alio modo, quàm *Conciliariter* & *in materia fidei* facta, à se neque probari, neque in auctoritatem recipi.

Quartò. Proinde circa Martini V. Decretum *de non appellando à Pontifice ad Concilium*, audiamus Universitatis Parisiensis Cancellarium *in Dialogo apologetico pro Constantiensi Concilio*, ita loquentem: *Pro parte Dominorum Polonorum interjecta est tandem appellatio ad futurum Concilium. Cui appellationi, cùm respondendum esset, lata est, ut dicitur, in Consistorio Generali & publico, quod ultimò Constantiæ celebratum est, minuta quædam sub formâ Bullæ: continebátque; in nullo casu licere appellationem à Papâ facere, nec ejus judicium in causâ fidei declinare.* Idem Gersonius refert insuper hujus Bullæ tenorem: *Martinus V.* inquiens, *in suâ constitutione ad perpetuam rei memoriam factâ: & promulgatâ in Consistorio Generali celebrato Constantiæ sexto Idûs Martij, Pontificatûs sui anno primo, ita decrevit, nulli fas esse à supremo judice*, 96

vide-

asseverante, Decretum illud Pontificium pugnare cum Synodalibus constitutionibus *anno 1415.* sexto Idûs Aprilis Constantiæ editis. Cùm igitur istæ Synodales constitutiones sint ipsa duo priora Decreta *Sessionis V. de potestate Ecclesiasticâ*, sinè communi deliberatione, Cardinalibus ac Regis Galliæ Oratoribus in contrarium protestantibus edita; quæ Gersonius de superioritate Concilij intellecta, probat per Martini V. Constitutionem labefactari: idcircò planum hinc redditur, Martinum V. non approbâsse, sed improbâsse illas constitutiones *quintæ* Constantiensis Sessionis.

Quintò. Adversûs prætactum Martini V. *de non appellando* Decretum, excipit equidem Maymbourgus, *non esse factum Conciliariter, neque sacro approbante Concilio, neque cum consensu Ecclesiæ.* Sed hoc etiam posito, minimè adhuc verificatur, Martinum V. habuisse ratas Sessionis V. Constantiensis de authoritate Concilij constitutiones? Hoc autem posito, hisce jam deficit forma substantifica Oecumenici Concilij, juxta *Matth. 18. caput* consistens ex Christi vicario, Papæ proprio charactere, consensuque Duorum, corporis scilicet unà & Capitis Ecclesiæ, Christum in terrâ repræsentantis. Imò verò, quomodò fieri potest, Patres Constantiensis Concilij *tacitè saltem* non approbâsse illam Martini V. *de non appellando* constitutionem, utpote quæ in Consistorio 98.

namque Decreta fidei fuerant *Conciliariter* conclusa, ad sui firmitatem, & consummatam fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto, ita indigebant Papæ consensu authorizativo, ut ad hunc à Summo Pontifice exigendum jus esset tum Concilio *acephalicè* adhuc spectato, tum singulis Præsulibus, vel etiam fidelibus universis. Quòd si proinde Papa tunc Decretorum *Conciliarium* authorizativum consensum suum non tantùm denegâsset, sed, si quæ à fidei veritate fuissent discordantia, *positivè* reprobâsset, tunc Decreta ejusmodi nulla, & inania extitissent. Ubi verò Pontifex suum consensum, sanctionum Synodalium authorizativum, suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu mansisset in suspenso, quamdiu non esset eisdem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio, quamdiu hæc non accederet, *Acephalico*, tum Præsulibus Ecclesiæ jus erat semper integrum, apud Papam instandi pro tali consensu: & dum iterum, iterumque suspenderetur, causam pertrahendi ad futurum Concilium, ut in eo caperetur experimentum, vel de conjungendo utriusque, Concilij scilicet, & Papæ consensu, vel de hujus *positivâ*, sicque Decretorum annullativâ reprobatione. Juxta quem adeò modum sub Constantiensis Concilij finem interposita hypothetica, à Papæ gravamine (si nimirum nollet suum authorizativum consensum De-

cretis *Conciliariter* factis adjungere) ad futurum Concilium appellatio nihil aliud importabat, quam instantiam ad efflagitandam mutuam & Papæ & Concilij, seu præsentis, seu futuri, super *Conciliaribus* Decretis consensionem, ut omnimodæ hinc infallibilitatis certitudo, & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cujusmodi adeò appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilij præsertim *Acephali* super Papam, sed Papæ potiùs super Synodo *Acephalicè* spectatâ superioritatem.

190. Hinc *septimò* facilè evanescunt illæ consequentiæ, quas Elliesius in sua tum *primâ*, tum *secundâ præsenti exceptione* faciebat. Cùm enim Pisana Synodus super ipsos etiam schismaticos, ac dubios Papas, non aliter præsumpserit assumere judiciariam de eis deponendis authoritatem, nisi quatenus fovendo schisma, *præsumptivè* judicari poterant esse hæretici, utique dicendum est, Concilium quoque Constantiense in suis Decretis non erga Papam legitimum, sed erga schismaticos de Papatu contendentes sibi arrogâsse authoritatem. Et hinc omninò cessat Elliesiana exceptio, ac si isti dubij Papæ (in hoc enim censu extitisse quoque Ioannem XXIII. constat ex dictis *superiùs*) potuissent Concilio facere inhibitionem, ne huic liceret, contra se facere processum. Nec est alicujus firmitatis subsequens Elliesij

repli-

replicatio ex eo petita, quòd, dum Martinus V. edidit ſuam conſtitutionem *de non provocando ad Concilium*, ſchiſma pro tunc non fuerit finitum: quantumvis enim Petrus de Luna ſe jactitârit, eo adhuc tempore eſſe legitimum Pontificem: attamen jam erat Concilij authoritate ſuper Papas dubios juſtè protensâ depoſitus, ut nullum ex ipſo jam vigorem habere poſſet ſchiſma de jure prorſus extinctum. Quomodò autem illa Martini de *non appellando*, conſtitutio prætendi poteſt, non fuiſſe per orbem promulgata, atque hucúſque eſſe ignota, cùm tamen Bullæ Cœnæ Domini promulgatio eam ubique faciat cognitam.

ARGUMENTUM VIII. & *ultimum* Scheleſtrati.

INducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus, argumentari ex hoc: quòd prætacta Decreta *quartæ*, & *quintæ* Seſſionúm Concilij Conſtantienſis, ad tempus tantùm ſchiſmatis pertineant, nec adeò extendenda ſint ad illud tempus, quo unus eſt Pontifex legitimus.

Exceptiones Ellieſianæ.

EXcipitur *primò*. Concilium Conſtantienſe generatim loqui de omni tempore, & de omni reformatione Eccleſiæ in Capite, & in

in membris, tam in fide, quàm in moribus; non autem tantùm de extirpatione schismatis.

Secundò. Non tantùm loqui de hoc vel illo Concilio, sed generatim de cujuscunque Generalis Concilij Decretis, quibus omnes, atque ipsi etiam Pontifices, quovis tempore parêre oportere, ibi definiri, sententiamque excommunicationis, seu pœnitentiæ ferri in eos, qui Decretis Conciliorum non parêrent.

Tertiò. Supremam hanc Concilij authoritatem à Patribus Constantiensibus deduci ex eo, quòd Synodus Generalis universam repræsentet Ecclesiam, & errare non possit, quod cuivis Concilio Generali, quovis tempore celebrato, æquè convenire. Concilium quoque Constantiense tulisse judicium non solùm in illegitimos Pontifices, sed etiam in legitimum Ioannem XXIII.

Quartò. Illud ipsum Concilium *Sessione XVII. & XXXIX.* condidisse leges, quibus futuros Pontifices teneri voluerit. Non ergo censuisse tantùm, se tempore schismatis legem Pontificibus imponere posse, sed etiam leges condere, quibus Pontifices legitimi tenerentur.

Refutatio istarum Exceptionum.

103. PRimò. Præscindendo etiam à Manuscriptis codicibus ex Schelestrato hactenus adductis, & insistendo Basileensium de Synodi Con-

Constantiensis actis compilationi, nec non Cleri Gallicani verbis *secundo suo articulo* expressis, adhuc evincitur, quòd Decreta *quartæ* & *quintæ* ejusdem Concilij Sessionum sint restricta ad tempus schismatis, & ad statum Papæ dubij: prout videre licet *superiùs à n.* 28. Quæ si consulas, facilè animadvertes imbecillitatem exceptionum Elliesij hîc deductarum.

Hinc pro *secundo* ad *tertiam* Elliesij exceptionem progrediendo, prorsus concedo, supremam Concilij authoritatem deduci ex eo, quòd *universam repræsentet Ecclesiam.* Nequit autem universa subsistere Ecclesia ex præciso Prælatorum Ecclesiasticorum Corpore hierarchico, sed quà informato per Oecumenicam Capitis, Christum in terra visibiliter repræsentantis præsidentiam; siquidem Christus Concilij Oecumenici characterem sanxerit ex nomine Christi vicario, solius Papæ proprio, infallibilitatemque in decidendis fidei dogmatibus statuerit ex consensu Duorum, & Corporis hierarchici, & Capitis Ecclesiæ mystici. Quare *indefinita* ligandi & solvendi potestas *Matth. 18.* promissa Ecclesiæ, nequit huic convenire in Concilio *acephalo*, sed Concilio *plenè* Oecumenico repræsentatæ. Sed neque isthæc Concilij Oecumenici *indefinita* ligandi potestas prævalere potest adversùs alteram æquè *indefinitam*, Petri successoribus *Matth. 18.* promissam auctoritatem. Et 104.

hinc,

hinc, si Concilium etiam Oecumenicum leges condat, quæ videantur ipsum quoque Papam concernere: nequeunt tamen isthunc obstringere *quoad vim coactivam*, sed *quoad vim duntaxat directivam*, non ex præcisa Concilij *maximè acephali* auctoritate, sed ex altioribus fidei ac Religionis virtutum principijs, conscientiæ in ipso etiam Papâ obligatoriam. Quibus ita constitutis, facilè jam evanescunt *tertia quoque & quarta in præsenti* adductæ Elliesianæ Exceptiones: maximè cùm Synodus Constantiensis pro statu *quartæ & quintæ* Sessionum fuerit *acephala*, minimè proin præpotens, ad Papam futurum, suis decretis obstringendum, nisi quatenus ijsdem erat accessurus auctorizativus Pontificis postmodùm eligendi consensus, quem tamen haud fuisse præstitum decretis *IV. & V. Sessionis*, quà auctoritatem Concilij super Papam, sed quà fidei duntaxat materiam concernentibus, liquet multimodè *ex antecedenter* deductis.

105. Quibus pro *tertio*, & *ultimo* per modum coronidis subjungere lubeat disquisitionem: *Quo in censu habenda sit Cleri Gallicani secunda, hactenus ventilata de Concilio Oecumenico propositio?* Fatetur equidem Clerus Gallicanus; *Apostolicæ Sedi, ac Petri successoribus Christi Vicarijs rerum spiritualium plenam inesse potestatem.* Quomodò autem hæc Christi Vicariæ potestatis plenitudo subsisteret; nisi protenderetur super quocunque *morali* ad regnum cælorum ordinabili?

In

In ejusmodi autem *moralitatis indefinitâ* sphærâ numquid sunt etiam decreta *Conciliaria?* Hæc equidem si *moralia* sint, etiam post sui ex confirmatione Pontificiâ authorizationem, secundùm rerum exigentias, sunt mutabilia; si verò sint *dogmatica*, eatenus post sui ex charactere Pontificiæ authorizationis confirmationem, obtinent consummatæ in fide infallibilitatis, Primam Veritatem, ceu fidei motivum *authoritativè* applicantis certitudinem, ut ipsemet etiam Papa ob *Primæ Veritatis* eis taliter applicatæ *summam reverentiam*, teneatur ad illorum assensum. Nihilominùs antecedenter ad eorum, ex Pontificiæ authorizationis accessu confirmationem, noscuntur in eo adhuc versari statu, ut super hujuscemodi *Conciliaribus* sanctionibus comprobandis, adhuc protendatur Pontificia authoritas. Ex quâ proinde protensione, *Quodcumque* ad regnum cælorum in terris ordinabile *morale* complectente, mensuranda est illa vicariæ Christi in Summo Pontifice potestatis plenitudo, quam ipsemet etiam Clerus Gallicanus est professa, haud profectò substitura, nisi protenderetur super omni *Conciliari* decreto. Ex vi cujus adeò protensionis non Concilij supra Papam, sed hujus supra Concilium, quà *acephalicè* spectatum, superioritas asserenda est.

FINIS.

